

Presentació

El Departament d'Educació promociona la recerca i la innovació educatives i alhora l'autoformació del professorat, a través de la concessió de llicències retribuïdes per dur a terme treballs de recerca i estudis directament relacionats amb els llocs de treball.

Aquests treballs i estudis han estat resumits pels seus autors i autores en el present recull confeït per la Subdirecció General de Formació Permanent i Recursos Pedagògics, mitjançant el Servei de Programació i Avaluació. Els resums han estat elaborats per les mateixes autores i autors i tenen l'objectiu de donar a conèixer a la comunitat educativa les recerques i estudis que estan duent a terme.

Esperem que la lectura d'aquest document serveixi per copsar tant la riquesa i la varietat temàtica dels projectes com el seu nivell de qualitat.

Volem agrair, també, la col·laboració de les persones de reconegut prestigi dins el camp de l'educació que han avalat els projectes de recerca i estudi amb el seu assessorament en el desenvolupament dels treballs i la seva supervisió del procés de recerca.

Confiam que els treballs que s'estan realitzant, sempre de caràcter teoricopràctic, de caire teòric uns i més pràctic uns altres, contribuiran eficaçment a l'actualització científica i didàctica del professorat, i alhora ens proporcionaran elements de reflexió i instruments útils per millorar l'eficàcia en l'exercici de la docència i, en conseqüència, per millorar el sistema educatiu.

Subdirecció General de Formació Permanent i Recursos Pedagògics

Índex alfabètic

Núria Alart Guasch. <i>Les intel·ligències múltiples a l'aula d'acollida per a una escola inclusiva, un centre acollidor i unes noves estratègies d'aprenentatge</i>	19
M. Pilar Altemir Rami. <i>Gaudim de l'art</i>	20
Luis Alberto Álvarez Domínguez. <i>Instrument per a l'assessorament en la gestió de les dades de caire personal: una eina per garantir el respecte, la confidencialitat, la custòdia, el dipòsit i la cessió responsable d'aquestes dades en els serveis i centres educatius</i>	21
Raquel de la Arada Acebes. <i>Evolució històrica de la integració de les dones al sistema educatiu i al món laboral a Catalunya al llarg del segle XX</i>	22
Eusebi Ayensa Prat. <i>Recerca i propostes per a una major presència literària i videogràfica de la narrativa de Maria Àngels Anglada a l'ensenyament secundari i al batxillerat</i>	23
Anna Aznar Barrera. <i>Digues una paraula</i>	24
Mercè Barberillo Gesa. <i>Estratègies per a l'aprenentatge de continguts botànics i ecològics mitjançant el francès. Adequació de recursos informàtics. Producció i utilització de les TIC</i>	25
Lídia Barreiro Taboada. <i>Material didàctic en anglès per al cicle de grau superior d'anàlisi i control de formació professional</i>	26
M. Inmaculada Barriandos Valls. <i>Les TIC als centres i aules de formació de persones adultes. Una proposta d'integració curricular</i>	27
M. Mercè Barrull García. <i>L'anglès a les nostres aules: una llengua per comunicar-se? Proposta per millorar l'aprenentatge de l'expressió oral a les aules</i>	28
Maria Rosa Batlle Pou. <i>Les TIC com a instrument de cerca d'informació en tasques generadores de processos cognitius d'alt nivell a aules AICLE en llengua anglesa</i>	29
Jaume Bayo Pla. <i>Aules virtuals de matemàtiques: autonomia en l'aprenentatge</i>	30
M.Cristina Belillas Estada. <i>Biodiversitat</i>	31
Antònia Bernat Cuello. <i>Construcció de coneixements i adquisició de competències amb eines tecnològiques. Els videojocs</i>	32
Magdalena Blanes Orts. <i>Avaluació de les competències en comunicació audiovisual en finalitzar la primària: instruments i validació</i>	33
Juan Boada Masip. <i>Estratègies per a la implantació de l'ús generalitzat de la plataforma Moodle en el centre docent com a gestor de continguts i eina de la coordinació pedagògica</i>	34
Josep L. Boix Peinado. <i>La formació inicial del professorat</i>	35
Albert Botta Matas. <i>El paper de la cognició en l'entorn TIC de secundària: anàlisi cognitiva de materials TIC de filosofia i d'espais virtuals per a secundària, i proposta d'una guia de disseny TIC amb criteris cognitius i exemplificada</i>	36
Agustín Camós Cabecerán. <i>Els grans científics en català a l'ensenyament secundari</i>	37
Assumpció Canela Plana. <i>La millora de les habilitats socials mitjançant l'aprenentatge de les habilitats emocionals</i>	38
José Cantó Silva. <i>Estudi, parametrització, elaboració i validació automàtica de proves objectives emprant les TIC</i>	39
José Ángel Carames Bouzán. <i>Les TIC a l'aprenentatge del gallec en un marc plurilingüe. La dramatització com a eina didàctica per a les llengües</i>	40
M. Victòria Carles Hierro. <i>Els camins de l'aigua, dels portals al riu. Des de les Terres de l'Ebre la nova cultura de l'aigua com a recurs educatiu transversal integrat en les tecnologies de la informació i la comunicació</i>	41

Mariona Carreras Raurell. <i>Materials interdisciplinaris per a l'educampus</i>	42
Jordi Casals Saguer. <i>Disseny d'estratègies d'intervenció dels serveis educatius en situacions d'estrès docent</i>	43
M. Elena Casas Serrate. <i>Desenvolupament d'estratègies per a un ús eficient a secundària dels applets de biologia i medi ambient</i>	44
Jaume Casasola Andíñach. <i>La tecnologia, pal de paller per a l'aplicació de metodologies interactives a l'ESO</i>	45
Miguel Ángel Castillo Muñoz. <i>Tècniques per promoure l'autonomia en l'alumnat de 3r, 4t i 5è d'EOI</i>	46
Núria Cerezuela Martínez. <i>Creació d'un entorn virtual per a 1r d'ESO a l'àrea d'anglès: quaderns virtuals</i>	47
Eva Cervantes Torre-Marin. <i>Diàlegs infinits</i>	48
Jorge Checa Guillén. <i>Altres visions. Literatura europea per al batxillerat</i>	49
Olga Checa Herranz. <i>Coeducació i educació física</i>	50
Mercedes Coll Cantin. <i>Fer visibles les dones: el documental com a registre i interpretació de la realitat</i>	51
Esther Collados Cardona. <i>Anàlisi i experimentació d'actuacions per a la millora de l'educació artística a l'ESO</i>	52
Núria Coma Parés. <i>La web del coneixement del medi natural. Recursos d'internet per a les ciències naturals a primària</i>	53
Anna Maria Comas Arbós. <i>Estratègies per a la millora de la convivència. L'establiment de vincles entre escola, família i entorn</i>	54
Isabel Compan Fernández. <i>Cinèsiologia Educativa -Brain Gym-</i>	55
Montserrat Creus Pedrol. <i>Estratègies multilingües per afavorir l'aprenentatge de les llengües curriculars a partir dels bagatges de l'alumnat</i>	56
Josep Cuevas Vilchez. <i>Homes i coeducació. Propostes d'intervenció en masculinitats</i>	57
Victor Curcó Murillo. <i>Elaboració de materials didàctics amb Moodle a l'àrea de física i química. Creació d'un entorn virtual d'aprenentatge</i>	58
Marta Dalmau Pujol. <i>Elaboració de pautes de conducta per millorar els hàbits posturals i mentals dels estudiants d'ESO: com canviar el seu xip</i>	59
Lauro Delgado Sánchez. <i>L'estudi de l'ús de les TIC en l'ensenyament i aprenentatge de l'anglès a partir de l'anàlisi del discurs oral d'estudiants de secundària treballant col·laborativament amb una webquest</i>	60
Montserrat Deulofeu Fontanillas. <i>Digues que m'estimes encara que sigui mentida o l'educació emocional a través de la literatura</i>	61
Enriqueta Diaz Perera. <i>La construcció de la igualtat a les aules. Diagnosi d'estereotips de gènere entre l'alumnat de batxillerat</i>	62
Ambrós Domingo Belando. <i>Aplicació del pensament crític</i>	63
Maria Carme Domingo Belando. <i>Partitura oberta: l'art en la recerca</i>	64
Giselle Maria Dubois López Sauqué. <i>Creences i expectatives del professorat d'ensenyament secundari de llengües estrangeres sobre projectes de llarg abast vinculats a una estada a l'estranger</i>	65
Jordi Duch Amenós. <i>Elaboració d'una proposta d'intervenció amb l'alumnat que mostra dificultats per accedir a l'aprenentatge de l'escriptura i la lectura</i>	66

Aurèlia Esteve Pastor. <i>Textos literaris amb suport audiovisual per a l'adquisició de la competència lingüística de la llengua catalana (nivell CALP)</i>	67
Rosa Maria Felip Falco. <i>Programació conjunta de llengua anglesa i de coneixement del medi en l'educació primària</i>	68
Emilio Ferrando Puig. <i>Les fonts orals a l'aprenentatge de les ciències socials: anàlisi de la situació i propostes per millorar el seu ús</i>	69
Eulàlia Ferreres Rodés. <i>Enfronta't a la vida, experimenta i soluciona problemes quotidians</i>	70
M.Francesca Fluvià Font. <i>Avaluació interna de l'àrea d'educació musical</i>	71
Francesc Forn Salvà. <i>La construcció del laboratori d'història</i>	72
Pura Fornals Sánchez. <i>Altres materials per a l'aula de matemàtiques a secundària: els jocs</i>	73
M. Jesús Fuentes Iglesias. <i>Plàstica i educació emocional</i>	74
Daniel Gabarró Berbegal. <i>Bona ortografia sense esforç: materials d'aprenentatge de l'estratègia ortogràfica. A partir de la programació neurolingüística</i>	75
Esperança García Canari. <i>L'alumnat invident a l'aula de visual i plàstica en un centre de secundària.</i>	76
Antonia García Gumiel. <i>Educació multicultural a través de les ciències socials</i>	77
Eduardo García Muntané. <i>Estudi dels procediments instrumentals per obtenir i processar imatges astronòmiques digitals. Ús didàctic de les TIC en l'àmbit de l'observació astronòmica</i>	78
Manuel García Sánchez. <i>Pandora, el portal de la dona a l'antiguitat</i>	79
Maria Mar García Vilanova. <i>La literatura: més que llibres</i>	80
Montserrat Garrell Pons. <i>L'ensenyament-aprenentatge de la composició escrita al cicle superior de primària</i>	81
Àngela Geli Rissech. <i>El comentari de text: noves alternatives</i>	82
M. Carme Gilart Barranquero. <i>Treball experimental a coneixement del medi natural en llengua anglesa. Cicle superior</i>	83
Sílvia Giménez Corrons. <i>L'educació socioemocional al parvulari des de la intervenció psicomotriu</i>	84
Dolors Ginjaume Duran. <i>Matemàtiques quotidianes</i>	85
Josep Girabal Guitart. <i>Aprenents de geologia</i>	86
Enrique Gómez León. <i>Com editar una revista escolar</i>	87
Mercedes Gómez Llobregat. <i>Socialització dels sentiments i emocions d'afecte i ira de les nenes i els nens de l'educació infantil</i>	88
Francisco González Rovira. <i>Les webquest a l'ensenyament de la literatura</i>	89
Generosa Gordó Aubarell. <i>Centres educatius per a la societat de la informació i el coneixement. Gestió de centres en el marc de la gestió del coneixement i la innovació. Diagnosi a la zona de Ripollet i propostes d'actuació</i>	90
Rosa Gràcia Gordillo. <i>Aprenentatge bàsic de llengua catalana oral i escrita. Taller de llengua de nivell 1</i>	91
M. Neus Grau Nadal. <i>Aprenentatge del càlcul mental i la geometria en llengua anglesa</i>	92
Joan Grau Riera. <i>Estudi sobre l'ús de recursos didàctics per a l'ensenyament de l'anglès a primària. Propostes de millora</i>	93
Joan C. Hierro Arqués. <i>Les TIC a l'aula d'acollida</i>	94
Marta Ibáñez Fuentes. <i>Posa't a punt</i>	95

Juan Andrés Jareño Ruiz. <i>Calculus. L'ús de la història com a eina de millora en les competències bàsiques de càlcul de l'alumnat de 10-14 anys</i>	96
Jordi Miquel Jordan Arias. <i>Paisatges tecnològics al llarg del temps. La Seu Vella de Lleida</i>	97
Marta Juvanteny Gorgals. <i>Exercicis per realitzar amb ordinador el dibuix tècnic de batxillerat.</i>	98
M. Isabel Lacasa Millan. <i>Recull, avaluació i classificació de TIC per a l'ensenyament de la biologia a l'ESO</i>	99
Mercè Lajara García. <i>L'afectivitat en els i les adolescents. Elaboració d'una proposta d'educació de l'afectivitat i la sexualitat. Preparació de materials sobre aquesta temàtica amb la utilització de les TIC per aplicar a 3r ESO</i>	100
Rosa Maria Larrotcha Bou. <i>L'ensenyament de la música en anglès. Terminologia i activitats a l'aula</i>	101
M.Teresa Lladó Esclusa. <i>El ioga a l'educació, una estratègia per a l'aprenentatge</i>	102
Federico Llorca Albero. <i>Construint una mínima escala de valors comuna a entorns i cultures diverses, per a infants i adolescents, mitjançant la descoberta, el coneixement i l'aprenentatge comunicatiu de les ciències en llengua 2</i>	103
Jordi Margarit Creixell. <i>Aplicació del mètode natura a la didàctica del llatí</i>	104
Antonio Mari Martin. <i>Biblioteques escolars i competències en l'ús de la informació</i>	105
Núria Marsal Hidalgo. <i>Activitats per fomentar l'atenció i la reflexió en els alumnes de primària</i>	106
M. Àngels Martínez Badia. <i>Desenvolupament de competències artístiques amb la utilització didàctica de la pissarra digital interactiva i de l'entorn col·laboratiu</i>	107
Héctor Martínez Ferrer. <i>Aprendre a llegir textos del surrealisme i les avantguardes</i>	108
Maria Teresa Martínez Moner. <i>Estratègies metodològiques i recursos didàctics per atendre l'alumnat amb NEE en contextos escolars ordinaris, utilitzant els titelles com a eina en la intervenció</i>	109
Irene Salomé Martínez Pérez. <i>Aplicacions de les aules virtuals als centres d'educació secundària</i>	110
Hermínia Mas Marssenyach. <i>Continguts culturals en l'aprenentatge del català com a segona llengua</i>	111
Josep Masdeu Aspero. <i>El teixit associatiu, recurs clau per a la millora educativa: guia i protocols per a la relació dels IES amb les entitats</i>	112
Jordi Massana Lluc. <i>Ensenyem en anglès: creació de material didàctic en anglès per a l'ensenyament d'altres matèries</i>	113
Albert Mestres Molet. <i>El procés d'inclusió dels alumnes de les USEE de secundària a les classes d'educació física</i>	114
Pedro Montaner Lacalle. <i>Competències bàsiques i educació per a la ciutadania</i>	115
Ana Muñoz de la Fuente. <i>Estratègies d'inclusió a través dels estils d'aprenentatge</i>	116
Arturo Jorge Múrcia Jaccod. <i>Matemàtiques i cinemàtica en imatges</i>	117
Maria Josep Nadal Querol. <i>Fem música! Recursos materials i activitats de l'àrea d'educació musical a primària</i>	118
Núria Niell Casamort. <i>Ensenyament i aprenentatge de l'educació musical a través de la llengua anglesa</i>	119
Maria Ohannesian Saboundjian. <i>Aprendre altres llengües a partir de la pròpia: estructures lingüístiques comunes</i>	120
Elisenda Oliva Solsona. <i>L'ús de les TIC a classe de ciències</i>	121
Montserrat Oliva Segura. <i>Estimar la ciutat: recerca didàctica d'educació visual</i>	122

Conxita Olivé Ramon. <i>El benestar del mestr@ de primària. Un enfocament individual per a una projecció col.lectiva</i>	123
Immaculada Oliveras Prat. <i>El tractament de la dona en el repertori de cançons de primària: anàlisi dels textos i de les il·lustracions de les cançons dels llibres de text des d'una perspectiva de gènere</i>	124
José Miguel Olmos Gasso. <i>Estructuració i dinamització de les TIC en un centre de secundària a partir de la intranet, per tal de facilitar la comunicació, organització i gestió del centre i l'experimentació en espais virtuals d'aprenentatge (EVA)</i>	125
Jordi Oriola Folch. <i>Els video-documentals: una eina pràctica perquè els i les joves desenvolupin consciència i reflexió sobre la societat que els envolta</i>	126
José Ricardo Ortega Abarca. <i>Nou alumnat, nous recursos: anàlisi i avaluació dels materials per a l'aprenentatge de les matemàtiques amb l'ajut de les TIC</i>	127
M.Carmen Ortiz Valeri. <i>Recursos materials i activitat experimental en l'educació artística: metodologia i didàctica del projecte artístic</i>	128
Anselm Pagès Muñoz. <i>Arquitectura i urbanisme</i>	129
Beatriz Papaseit Fernandez. <i>Relat de dues famílies. Aproximació a la història</i>	130
M Carmen Pardo Salgado <i>Les TIC: una reflexió filosòfica</i>	131
Esther Pareto Valls. <i>Programa de tècniques de relaxació per a la inclusió de l'alumnat amb trastorns de desenvolupament i de conducta</i>	132
Francisco Parreu Alasa. <i>Elaboració de programes informàtics per a l'aprenentatge de la llengua grega i llatina</i>	133
J. Maria Pascual Weigand. <i>Creació d'un entorn digital web per a l'aprenentatge i el perfeccionament de la lectoescriptura de persones adultes</i>	134
Bibiana Peirón Borràs. <i>Parlem d'art</i>	135
Carlos Manuel Perales Puerta. <i>Les TIC en el currículum de matemàtiques. 1r cicle d'ESO</i>	136
Pilar Pérez Arbej. <i>La química de batxillerat. Explicació científica de processos culinaris</i>	137
Marta Pérez López. <i>Un enfocament interactiu i contextualitzat de la història comuna de la física i de la tecnologia</i>	138
Isabel Pérez Molina. <i>Ensenyar ciències socials en llengua anglesa: materials curriculars per a 4rt d'ESO i batxillerat</i>	139
Lídia Pérez Requena. <i>Escenografia i atrezzo: acompanyaments coloristes per a Què cantem avui? i Què toquem avui?</i>	140
Jorge Pérez Sánchez. <i>L'observatori de l'entorn. Ús de les TIC i de la cartografia digital en el coneixement del medi natural i cultural</i>	141
Pere Peris Morancho. <i>Les competències instrumentals o clau en l'alumnat de cicles formatius de formació professional: valoració per part dels agents implicats i proposta concreta d'estratègies per treballar-les</i>	142
Núria Petit Bordes. <i>Una proposta per aprendre a ser, a viure i a conviure: el monestir cistercenc femení de Vallbona</i>	143
Josep Pi Mallarach. <i>Didàctica de la pronunciació del català com a segona o tercera llengua. Criteris metodològics, didàctics i activitats interactives</i>	144
Josefa Pinies Lloret. <i>L'ordinador a l'aula per millorar la interrelació entre teoria científica i pràctica experimental. Activitats dissenyades amb el programa Jclíc</i>	145
M. Inmaculada Piquer Vives. <i>Introducció de l'anglès a l'educació infantil</i>	146
Manuel Pirla Luna. <i>25 dones. Quaderns virtuals de material transversal</i>	147

Montserrat Pons Pallares. <i>Aproximació telemàtica a l'art contemporani. Comunicació, art i educació</i>	148
Maria del Roser Pujadas Jubany. <i>L'ús de la llengua estrangera com a llengua vehicular en l'ensenyament-aprenentatge de les ciències socials a 4t d'ESO</i>	149
Ramon Pujades Beneit. <i>Detecció precoç de l'alumnat amb la síndrome de Giles de la Tourette i trastorns associats</i>	150
M. Teresa Pujol Mongay. <i>Interaccions amb l'art a l'educació infantil</i>	151
Montserrat Pujol Panavera. <i>Acció tutorial: creació de coneixements i habilitats i millora de la convivència a través de la col·laboració i la cohesió grupal</i>	152
Gemma Renobell Soler. <i>El desenvolupament de les capacitats motrius cognitives i afectivosocials de l'alumnat</i>	153
Josep Rey Nadal <i>Implicació d'un museu de matemàtiques en les estratègies d'aprenentatge</i>	154
M. Rosa Ribas Güell. <i>Aprenentatge de l'anglès a través de les TIC</i>	155
M. Dolores Ribera Vall. <i>Elaboració de recursos per a la millora i dinamització de les classes de química al batxillerat</i>	156
J. Francisco Rincon Casado. <i>La biblioteca i l'ús de les TIC a la formació permanent</i>	157
Jesús Ríos Garcés. <i>Construcció d'un model matemàtic basat en la lògica difusa per facilitar l'orientació professional i la presa de decisions</i>	158
Núria Roca Carrillo. <i>Els residus especials en petites quantitats: la seva identificació, classificació i tractament en un IES</i>	159
Juan Roberto Rocaspana Marietti. <i>Gamemaker: jugant a programar</i>	160
Antonio Rodríguez Baladron. <i>Profe, avui toca informàtica!</i>	161
Enrique Romero González. <i>Disseny i implementació d'un programa de prevenció de la salut a secundària mitjançant la 'gestió per competències'</i>	162
Esther Roperó Gallego. <i>L'art català com a eix vertebrador de l'àrea de visual i plàstica. Noves propostes per a la societat actual</i>	163
Núria Rue Cardús. <i>El valor instrumental i transversal dels ensenyaments artístics</i>	164
M. Lluïsa Ruhi Planas. <i>El mestre Millet, l'impuls musical</i>	165
Misael Ruiz Albarracin. <i>Poesia i escriptura creativa. Una pàgina web per a l'aprenentatge de l'anglès</i>	166
Francisco Sala Bassas. <i>El mètode ABP a l'ensenyament secundari. L'aprenentatge basat en problemes, un camí per a ensenyar i aprendre</i>	167
Alfred Sala Carbonell. <i>Cent cinquanta fragments de la literatura universal</i>	168
Anna Sala Daniel. <i>Músiques del món, un material en multimèdia</i>	169
Alexandre Sala Paixau. <i>Competències socials més TIC</i>	170
M. Carmen Samsó Queraltó. <i>Tú en un món global</i>	171
Juan Manuel Sánchez Ferrer. <i>Didàctica de la física produint moviments sense fregaments i creant camps magnètics anàlegs als camps gravitacionals</i>	172
Conxa Sánchez Figuera. <i>Ciències experimentals en anglès per a 6è de primària</i>	173
M. Teresa Santiago González Garibay. <i>Elaboració de materials didàctics per a l'ensenyament de les ciències socials en anglès al GES</i>	174
M. Carmen Sanz Milian. <i>La sostenibilitat en el disseny curricular i en la gestió dels centres d'educació secundària amb l'aplicació de les TIC</i>	175

Maria Carmen Saumell Mir. <i>Escolta'm</i>	176
Núria Serra Baldrich. <i>Aprendre a ensenyar competències científiques: anàlisi d'una activitat de formació permanent</i>	177
Anna Maria Serrano Blanquer. <i>La representació de la figura humana: un tractament interdisciplinari de l'educació artística</i>	178
Luis Solà Descamps. <i>Les pràctiques educatives inclusives amb l'alumnat amb espectre autístic a l'etapa d'educació infantil</i>	179
M. Rosa Solé Gómez. <i>L'educació emocional com a eina de millora personal del professorat. Disseny d'un programa formatiu</i>	180
Andreu Subirats Aleixandri. <i>L'oralitat a l'ESO</i>	181
Marta Teixidó Ribas. <i>Competència multicultural en educació artística. Propostes per a un currículum a l'educació secundària</i>	182
Maria del Mar Tort Pérez. <i>Propera destinació: Glasgow</i>	183
Alexandre Trabal Vallespin. <i>Del risc de marginació social a la creació artística: creació d'un museu virtual elaborat amb treballs realitzats per alumnat amb risc de marginació social i amb trastorns de desenvolupament i conducta</i>	184
M. Teresa Valbuena de la Fuente. <i>Les funcions lèxiques i les TIC en el procés d'ensenyament-aprenentatge de llengües estrangeres. Paràfrasi i traducció</i>	185
Eloïsa Valero Anton. <i>Recorregut iconogràfic per l'art contemporani i la seva incidència en l'actual currículum d'educació visual i plàstica</i>	186
Misericòrdia Valls Loras. <i>Elaboració d'un programa per al desenvolupament de la consciència fonològica: el conte com a eina d'abordatge integral i integrador</i>	187
Joan Antoni Ventura Sala. <i>Exclusió i racisme en el sistema educatiu català a secundària. Estratègies de superació</i>	188
Imma Verdaguer Girones. <i>Elaboració de material de llengua anglesa per a l'alumnat amb necessitats educatives especials i metodologia de treball dins l'aula ordinària</i>	189
Jordi Vila Monclus. <i>Tallers d'escriptura a l'ESO</i>	190
M.Teresa Villarroya Font. <i>L'ús de la llengua anglesa duta a terme en l'experimentació de l'àrea de medi natural</i>	191
Joan Viñoly Serra. <i>TIC i territori: un marc per a la interacció amb l'entorn</i>	192
Helena Xicola Tugas. <i>Metodologies per implementar i optimitzar l'educació visual i plàstica de l'alumnat invident de secundària en el marc d'una escola inclusiva</i>	193

Índex temàtic

Escola inclusiva

Alumnat amb necessitats educatives especials

Jordi Duch Amenós. <i>Elaboració d'una proposta d'intervenció amb l'alumnat que mostra dificultats per accedir a l'aprenentatge de l'escriptura i la lectura</i>	66
Eulàlia Ferreres Rodés. <i>Enfronta't a la vida, experimenta i soluciona problemes quotidians</i>	70
Esperança García Canari. <i>L'alumnat invident a l'aula de visual i plàstica en un centre de secundària.</i>	76
Joan C. Hierro Arqués. <i>Les TIC a l'aula d'acollida</i>	94
Maria Teresa Martínez Moner. <i>Estratègies metodològiques i recursos didàctics per atendre l'alumnat amb NEE en contextos escolars ordinaris, utilitzant els títelles com a eina en la intervenció</i>	109
Albert Mestres Molet. <i>El procés d'inclusió de l'alumnat de les USEE de secundària a les classes d'educació física</i>	114
José Ricardo Ortega Abarca. <i>Nou alumnat, nous recursos: anàlisi i avaluació dels materials per a l'aprenentatge de les matemàtiques amb l'ajut de les TIC</i>	127
Esther Pareto Valls. <i>Programa de tècniques de relaxació per a la inclusió de l'alumnat amb trastorns de desenvolupament i de conducta</i>	132
Ramon Pujades Beneit. <i>Detecció precoç de l'alumnat amb la síndrome de Giles de la Tourette i trastorns associats</i>	150
Luis Solà Descamps. <i>Les pràctiques educatives inclusives amb l'alumnat amb espectre autístic a l'etapa d'educació infantil</i>	179
Alexandre Trabal Vallespin. <i>Del risc de marginació social a la creació artística: creació d'un museu virtual elaborat amb treballs realitzats per alumnat amb risc de marginació social i amb trastorns de desenvolupament i conducta</i>	184
Joan Antoni Ventura Sala. <i>Exclusió i racisme en el sistema educatiu català a secundària. Estratègies de superació</i>	188
Imma Verdguer Girones. <i>Elaboració de material de llengua anglesa per a l'alumnat amb necessitats educatives especials i metodologia de treball dins l'aula ordinària</i>	189
Helena Xicola Tugas. <i>Metodologies per implementar i optimitzar l'educació visual i plàstica de l'alumnat invident de secundària en el marc d'una escola inclusiva</i>	193

Ciències naturals i experimentals

Mercè Barberillo Gesa. <i>Estratègies per a l'aprenentatge de continguts botànics i ecològics mitjançant el francès. Adequació de recursos informàtics. Producció i utilització de les TIC</i>	25
M.Cristina Belillas Estada. <i>Biodiversitat</i>	31
Agustín Camós Cabecerán. <i>Els grans científics en català a l'ensenyament secundari</i>	37
M. Victòria Carles Hierro. <i>Els camins de l'aigua, dels portals al riu. Des de les Terres de l'Ebre la nova cultura de l'aigua com a recurs educatiu transversal integrat en les tecnologies de la informació i la comunicació</i>	41
M. Elena Casas Serrate. <i>Desenvolupament d'estratègies per a un ús eficient a secundària dels applets de biologia i medi ambient</i>	44
Núria Coma Parés. <i>La web del coneixement del medi natural. Recursos d'internet per a les ciències naturals a primària</i>	53

Victor Curcó Murillo. <i>Elaboració de materials didàctics amb Moodle a l'àrea de física i química. Creació d'un entorn virtual d'aprenentatge</i>	58
Rosa Maria Felip Falco. <i>Programació conjunta de llengua anglesa i de coneixement del medi en l'educació primària</i>	68
Eduardo García Muntané. <i>Estudi dels procediments instrumentals per obtenir i processar imatges astronòmiques digitals. Ús didàctic de les TIC en l'àmbit de l'observació astronòmica</i>	78
Josep Girabal Guitart. <i>Aprenents de geologia</i>	86
M. Carme Gilart Barranquero. <i>Treball experimental a coneixement del medi natural en llengua anglesa. Cicle superior</i>	83
M. Isabel Lacasa Millan. <i>Recull, avaluació i classificació de TIC per a l'ensenyament de la biologia a l'ESO</i>	99
Federico Llorca Alberó. <i>Construint una mínima escala de valors comuna a entorns i cultures diverses, per a infants i adolescents, mitjançant la descoberta, el coneixement i l'aprenentatge comunicatiu de les ciències en llengua 2</i>	103
Arturo Jorge Múrcia Jaccod. <i>Matemàtiques i cinemàtica en imatges</i>	117
Elisenda Oliva Solsona. <i>L'ús de les TIC a classe de ciències</i>	121
Anselm Pagès Muñoz. <i>Arquitectura i urbanisme</i>	129
Pilar Pérez Arbej. <i>La química de batxillerat. Explicació científica de processos culinaris</i>	137
Marta Pérez López. <i>Un enfocament interactiu i contextualitzat de la història comuna de la física i de la tecnologia</i>	138
Jorge Pérez Sánchez. <i>L'observatori de l'entorn. Ús de les TIC i de la cartografia digital en el coneixement del medi natural i cultural</i>	141
Josefa Pinies Lloret. <i>L'ordinador a l'aula per millorar la interrelació entre teoria científica i pràctica experimental. Activitats dissenyades amb el programa Jclíc</i>	145
M. Dolores Ribera Vall. <i>Elaboració de recursos per a la millora i dinamització de les classes de química al batxillerat</i>	156
Núria Roca Carrillo. <i>Els residus especials en petites quantitats: la seva identificació, classificació i tractament en un IES</i>	159
Juan Manuel Sánchez Ferrer. <i>Didàctica de la física produint moviments sense fregaments i creant camps magnètics anàlegs als camps gravitacionals</i>	172
Conxa Sánchez Figuera. <i>Ciències experimentals en anglès per a 6è de primària</i>	173
M. Carmen Sanz Milian. <i>La sostenibilitat en el disseny curricular i en la gestió dels centres d'educació secundària amb l'aplicació de les TIC</i>	175
M.Teresa Villarroya Font. <i>L'ús de la llengua anglesa duta a terme en l'experimentació de l'àrea de medi natural</i>	191

Ciències socials

Filosofia i ètica

Ambrós Domingo Belando. <i>Aplicació del pensament crític</i>	63

Geografia i història

Raquel de la Arada Acebes. <i>Evolució històrica de la integració de les dones al sistema educatiu i al món laboral a Catalunya al llarg del segle XX</i>	22

Emilio Ferrando Puig. <i>Les fonts orals a l'aprenentatge de les ciències socials: anàlisi de la situació i propostes per millorar el seu ús</i>	69
Francesc Forn Salvà. <i>La construcció del laboratori d'història</i>	72
Manuel García Sánchez. <i>Pandora, el portal de la dona a l'antiguitat</i>	79
Beatriz Papaseit Fernandez. <i>Relat de dues famílies. Aproximació a la història</i>	130
Isabel Pérez Molina. <i>Ensenyar ciències socials en llengua anglesa: materials curriculars per a 4rt d'ESO i batxillerat</i>	139
Núria Petit Bordes. <i>Una proposta per aprendre a ser, a viure i a conviure: el monestir cistercenc femení de Vallbona</i>	143
Maria del Roser Pujadas Jubany. <i>L'ús de la llengua estrangera com a llengua vehicular en l'ensenyament-aprenentatge de les ciències socials a 4t d'ESO</i>	149
M. Lluïsa Ruhi Planas. <i>El mestre Millet, l'impuls musical</i>	165
M. Teresa Santiago González Garibay. <i>Elaboració de materials didàctics per a l'ensenyament de les ciències socials en anglès al GES</i>	174
Joan Viñoly Serra. <i>TIC i territori: Un marc per a la interacció amb l'entorn</i>	192

Educació artística

Educació visual i plàstica

M. Pilar Altemir Rami. <i>Gaudim de l'art</i>	20
Esther Collados Cardona. <i>Anàlisi i experimentació d'actuacions per la millora de l'educació artística a l'ESO</i>	52
M. Jesús Fuentes Iglesias. <i>Plàstica i educació emocional</i>	74
Esperança García Canari. <i>L'alumnat invident a l'aula de visual i plàstica en un centre de secundària.</i>	76
Marta Juvanteny Gorgals. <i>Exercicis per realitzar amb ordinador el dibuix tècnic de batxillerat.</i>	98
M. Àngels Martínez Badia. <i>Desenvolupament de competències artístiques amb la utilització didàctica de la pissarra digital interactiva i de l'entorn col·laboratiu</i>	107
Montserrat Oliva Segura. <i>Estimar la ciutat: recerca didàctica d'educació visual</i>	122
M. Carmen Ortiz Valeri. <i>Recursos materials i activitat experimental en l'educació artística: metodologia i didàctica del projecte artístic</i>	128
Bibiana Peirón Borràs. <i>Parlem d'art</i>	135
Montserrat Pons Pallares. <i>Aproximació telemàtica a l'art contemporani. Comunicació, art i educació</i>	148
M. Teresa Pujol Mongay. <i>Interaccions amb l'art a l'educació infantil</i>	151
Esther Roperó Gallego. <i>L'art català com a eix vertebrador de l'àrea de visual i plàstica. Noves propostes per a la societat actual</i>	163
Núria Rue Cardús. <i>El valor instrumental i transversal dels ensenyaments artístics</i>	164
Anna Maria Serrano Blanquer. <i>La representació de la figura humana: un tractament interdisciplinari de l'educació artística</i>	178
Marta Teixidó Ribas. <i>Competència multicultural en educació artística. Propostes per a un currículum a l'educació secundària</i>	182

Alexandre Trabal Vallespin. <i>Del risc de marginació social a la creació artística: creació d'un museu virtual elaborat amb treballs realitzats per alumnat amb risc de marginació social i amb trastorns de desenvolupament i conducta</i>	184
Eloïsa Valero Anton. <i>Recorregut iconogràfic per l'art contemporani i la seva incidència en l'actual currículum d'educació visual i plàstica</i>	186
Helena Xicola Tugas. <i>Metodologies per implementar i optimitzar l'educació visual i plàstica de l'alumnat invident de secundària en el marc d'una escola inclusiva</i>	193
Música	
Maria Carme Domingo Belando. <i>Partitura oberta: l'art en la recerca</i>	64
M.Francesca Fluvià Font. <i>Avaluació interna de l'àrea d'educació musical</i>	71
Rosa Maria Larrotcha Bou. <i>L'ensenyament de la música en anglès. Terminologia i activitats a l'aula</i>	101
Maria Josep Nadal Querol. <i>Fem música! Recursos materials i activitats de l'àrea d'educació musical a primària</i>	118
Núria Niell Casamort. <i>Ensenyament i aprenentatge de l'educació musical a través de la llengua anglesa</i>	119
Immaculada Oliveras Prat. <i>El tractament de la dona en el repertori de cançons de primària: anàlisi dels textos i de les il·lustracions de les cançons dels llibres de text des d'una perspectiva de gènere</i>	124
Lídia Pérez Requena. <i>Escenografia i atrezzo: acompanyaments coloristes per a Què cantem avui? i Què toquem avui?</i>	140
Gemma Renobell Soler. <i>El desenvolupament de les capacitats motrius cognitives i afectivosocials de l'alumnat</i>	153
M. Lluïsa Ruhi Planas. <i>El mestre Millet, l'impuls musical</i>	165
Anna Sala Daniel. <i>Músiques del món, un material en multimèdia</i>	169
Coeducació	
Raquel de la Arada Acebes. <i>Evolució històrica de la integració de les dones al sistema educatiu i al món laboral a Catalunya al llarg del segle XX</i>	22
Olga Checa Herranz. <i>Coeducació i educació física</i>	50
Mercedes Coll Cantin. <i>Fer visibles les dones: el documental com a registre i interpretació de la realitat</i>	51
Josep Cuevas Vilchez. <i>Homes i coeducació. Propostes d'intervenció en masculinitats</i>	57
Enriqueta Diaz Perera. <i>La construcció de la igualtat a les aules. Diagnosi d'estereotips de gènere entre l'alumnat de batxillerat</i>	62
Manuel García Sánchez. <i>Pandora, el portal de la dona a l'antiguitat</i>	79
Mercedes Gómez Llobregat. <i>Socialització dels sentiments i emocions d'afecte i ira de les nenes i els nens de l'educació infantil</i>	88
Immaculada Oliveras Prat. <i>El tractament de la dona en el repertori de cançons de primària: anàlisi dels textos i de les il·lustracions de les cançons dels llibres de text des d'una perspectiva de gènere</i>	124
Pilar Pérez Arbej. <i>La química de batxillerat. Explicació científica de processos culinaris</i>	137
Manuel Pirla Luna. <i>25 dones. Quaderns virtuals de material transversal</i>	147

Educació emocional i competència social

Assumpció Canela Plana. <i>La millora de les habilitats socials mitjançant l'aprenentatge de les habilitats emocionals</i>	38
Isabel Compan Fernández. <i>Cinèsiologia Educativa -Brain Gym-</i>	55
Montserrat Deulofeu Fontanillas. <i>Digues que m'estimes encara que sigui mentida o l'educació emocional a través de la literatura</i>	61
Sílvia Giménez Corrons. <i>L'educació socioemocional al parvulari des de la intervenció psicomotriu</i>	84
Mercedes Gómez Llobregat. <i>Socialització dels sentiments i emocions d'afecte i ira de les nenes i els nens de l'educació infantil</i>	88
Mercè Lajara García. <i>L'afectivitat en els i les adolescents. Elaboració d'una proposta d'educació de l'afectivitat i la sexualitat. Preparació de materials sobre aquesta temàtica amb la utilització de les TIC per aplicar a 3r ESO</i>	100
Pedro Montaner Lacalle. <i>Competències bàsiques i educació per a la ciutadania</i>	115
Alexandre Sala Paixau. <i>Competències socials més TIC</i>	170
M. Carmen Samsó Queralto. <i>Tú en un món global</i>	171
Maria Carmen Saumell Mir. <i>Escolta'm</i>	176

Educació física

Olga Checa Herranz. <i>Coeducació i educació física</i>	50
Marta Dalmau Pujol. <i>Elaboració de pautes de conducta per millorar els hàbits posturals i mentals dels i les estudiants d'ESO: com canviar el seu xip</i>	59
M.Teresa Lladó Esclusa. <i>El ioga a l'educació, una estratègia per a l'aprenentatge</i>	102
Albert Mestres Molet. <i>El procés d'inclusió de l'alumnat de les USEE de secundària a les classes d'educació física</i>	114

Educació de persones adultes

M. Inmaculada Barriendos Valls. <i>Les TIC als centres i aules de formació de persones adultes. Una proposta d'integració curricular</i>	27
Daniel Gabarró Berbegal. <i>Bona ortografia sense esforç: materials d'aprenentatge de l'estratègia ortogràfica. A partir de la programació neurolingüística</i>	75
J. Maria Pascual Weigand. <i>Creació d'un entorn digital web per a l'aprenentatge i el perfeccionament de la lectoescriptura de persones adultes</i>	134

Formació professional

Lidia Barreiro Taboada. <i>Material didàctic en anglès per al cicle de grau superior d'anàlisi i control de formació professional</i>	26
Pere Peris Morancho. <i>Les competències instrumentals o clau en l'alumnat de cicles formatius de formació professional: valoració per part dels agents implicats i proposta concreta d'estratègies per treballar-les</i>	142
Maria del Mar Tort Pérez. <i>Propera destinació: Glasgow</i>	183

Formació del professorat

Josep L. Boix Peinado. <i>La formació inicial del professorat</i>	35

J. Francisco Rincon Casado. <i>La biblioteca i l'ús de les TIC a la formació permanent</i>	157
Núria Serra Baldrich. <i>Aprendre a ensenyar competències científiques: anàlisi d'una activitat de formació permanent</i>	177
Llengua	
Montserrat Creus Pedrol. <i>Estratègies multilingües per afavorir l'aprenentatge de les llengües curriculars a partir dels bagatges de l'alumnat</i>	56
Daniel Gabarró Berbegal. <i>Bona ortografia sense esforç: materials d'aprenentatge de l'estratègia ortogràfica. A partir de la programació neurolingüística</i>	75
Montserrat Garrell Pons. <i>L'ensenyament-aprenentatge de la composició escrita al cicle superior de primària</i>	81
Enrique Gómez León. <i>Com editar una revista escolar</i>	87
Giselle Maria Dubois López Sauqué, <i>Creences i expectatives del professorat d'ensenyament secundari de llengües estrangeres sobre projectes de llarg abast vinculats a una estada a l'estranger curriculars a partir dels bagatges de l'alumnat</i>	65
Maria Ohannesian Saboundjian. <i>Aprendre altres llengües a partir de la pròpia: estructures lingüístiques comunes</i>	120
J. Maria Pascual Weigand. <i>Creació d'un entorn digital web per a l'aprenentatge i el perfeccionament de la lectoescriptura de persones adultes</i>	134
Andreu Subirats Aleixandri. <i>L'oralitat a l'ESO</i>	181
M. Teresa Valbuena de la Fuente. <i>Les funcions lèxiques i les TIC en el procés d'ensenyament-aprenentatge de llengües estrangeres. Paràfrasi i traducció</i>	185
Misericòrdia Valls Loras. <i>Elaboració d'un programa per al desenvolupament de la consciència fonològica: el conte com a eina d'abordatge integral i integrador</i>	187
Jordi Vila Monclus. <i>Tallers d'escriptura a l'ESO</i>	190
AICLE	
M. Pilar Altemir Rami. <i>Gaudim de l'art</i>	20
Mercè Barberillo Gesa. <i>Estratègies per a l'aprenentatge de continguts botànics i ecològics mitjançant el francès. Adequació de recursos informàtics Producció i utilització de les TIC</i>	25
Maria Rosa Batlle Pou. <i>Les TIC com a instrument de cerca d'informació en tasques generadores de processos cognitius d'alt nivell a aules AICLE en llengua anglesa.</i>	29
M.Cristina Belillas Estada. <i>Biodiversitat</i>	31
Jorge Checa Guillén. <i>Altres visions. Literatura europea per al batxillerat</i>	49
Rosa Maria Felip Falco. <i>Programació conjunta de llengua anglesa i de coneixement del medi en l'educació primària</i>	68
M. Jesús Fuentes Iglesias. <i>Plàstica i educació emocional</i>	74
M. Carme Gilart Barranquero. <i>Treball experimental a coneixement del medi natural en llengua anglesa. Cicle superior</i>	83
M. Neus Grau Nadal. <i>Aprenentatge del càlcul mental i la geometria en llengua anglesa</i>	92
Rosa Maria Larrotcha Bou. <i>L'ensenyament de la música en anglès. Terminologia i activitats a l'aula</i>	101

Federico Llorca Albero. <i>Construint una mínima escala de valors comuna a entorns i cultures diverses, per a infants i adolescents, mitjançant la descoberta, el coneixement i l'aprenentatge comunicatiu de les ciències en llengua 2</i>	103
Jordi Massana Lluc. <i>Ensenyem en anglès: creació de material didàctic en anglès per a l'ensenyament d'altres matèries</i>	113
Núria Niell Casamort. <i>Ensenyament i aprenentatge de l'educació musical a través de la llengua anglesa</i>	119
Elisenda Oliva Solsona. <i>L'ús de les TIC a classe de ciències</i>	121
Anselm Pagès Muñoz. <i>Arquitectura i urbanisme</i>	129
Isabel Pérez Molina. <i>Ensenyar ciències socials en llengua anglesa: materials curriculars per a 4rt d'ESO i batxillerat</i>	139
Bibiana Peirón Borràs. <i>Parlem d'art</i>	135
Maria del Roser Pujadas Jubany. <i>L'ús de la llengua estrangera com a llengua vehicular en l'ensenyament-aprenentatge de les ciències socials a 4t d'ESO</i>	149
M. Carmen Samsó Queraltó. <i>Tú en un món global</i>	171
Conxa Sánchez Figuera. <i>Ciències experimentals en anglès per a 6è de primària</i>	173
M. Teresa Santiago González Garibay. <i>Elaboració de materials didàctics per a l'ensenyament de les ciències socials en anglès al GES</i>	174
Maria del Mar Tort Pérez. <i>Propera destinació: Glasgow</i>	183
M.Teresa Villarroya Font. <i>L'ús de la llengua anglesa duta a terme en l'experimentació de l'àrea de medi natural</i>	191
Anglès	
Anna Aznar Barrera. <i>Digues una paraula</i>	24
M. Mercè Barrull García. <i>L'anglès a les nostres aules: una llengua per comunicar-se? Proposta per millorar l'aprenentatge de l'expressió oral a les aules</i>	28
Miguel Ángel Castillo Muñoz. <i>Tècniques per promoure l'autonomia en l'alumnat de 3r, 4t i 5è d'EOI</i>	46
Núria Cerezuela Martínez. <i>Creació d'un entorn virtual per a 1r d'ESO a l'àrea d'anglès: quaderns virtuals</i>	47
Eva Cervantes Torre-Marin. <i>Diàlegs infinits</i>	48
Lauro Delgado Sánchez. <i>L'estudi de l'ús de les TIC en l'ensenyament i aprenentatge de l'anglès a partir de l'anàlisi del discurs oral d'estudiants de secundària treballant col·laborativament amb una webquest</i>	60
Antonia García Gumiel. <i>Educació multicultural a través de les ciències socials</i>	77
Joan Grau Riera. <i>Estudi sobre l'ús de recursos didàctics per a l'ensenyament de l'anglès a primària. Propostes de millora</i>	93
M. Inmaculada Piquer Vives. <i>Introducció de l'anglès a l'educació infantil</i>	146
M. Rosa Ribas Güell. <i>Aprenentatge de l'anglès a través de les TIC</i>	155
Misael Ruiz Albarracín. <i>Poesia i escriptura creativa. Una pàgina web per a l'aprenentatge de l'anglès</i>	166
Imma Verdaguier Girones. <i>Elaboració de material de llengua anglesa per a l'alumnat amb necessitats educatives especials i metodologia de treball dins l'aula ordinària</i>	189

Català

Aurèlia Esteve Pastor. <i>Textos literaris amb suport audiovisual per a l'adquisició de la competència lingüística de la llengua catalana (nivell CALP)</i>	67
Rosa Gràcia Gordillo. <i>Aprenentatge bàsic de llengua catalana oral i escrita. Taller de llengua de nivell 1</i>	91
Marta Ibáñez Fuentes. <i>Posa't a punt</i>	95
Hermínia Mas Marssenych. <i>Continguts culturals en l'aprenentatge del català com a segona llengua</i>	111
Josep Pi Mallarach. <i>Didàctica de la pronunciació del català com a segona o tercera llengua. Criteris metodològics, didàctics i activitats interactives</i>	144

Gallec

José Ángel Carames Bouzán. <i>Les TIC a l'aprenentatge del gallec en un marc plurilingüe. La dramatització com a eina didàctica per a les llengües</i>	40

Literatura

Eusebi Ayensa Prat. <i>Recerca i propostes per a una major presència literària i videogràfica de la narrativa de Maria Àngels Anglada a l'ensenyament secundari i al batxillerat</i>	23
Jorge Checa Guillén. <i>Literatura europea per al batxillerat</i>	49
Montserrat Deulofeu Fontanillas. <i>Digues que m'estimes encara que sigui mentida o l'educació emocional a través de la literatura</i>	61
Maria Mar García Vilanova. <i>La literatura: més que llibres</i>	80
Àngela Geli Rissech. <i>El comentari de text: noves alternatives</i>	82
Francisco González Rovira. <i>Les webquest a l'ensenyament de la literatura</i>	89
Héctor Martínez Ferrer. <i>Aprendre a llegir textos del surrealisme i les avantguardes</i>	108
Alfred Sala Carbonell. <i>Cent cinquanta fragments de la literatura universal</i>	108

Llengües clàssiques

Jordi Margarit Creixell. <i>Aplicació del mètode natura a la didàctica del llatí</i>	104
Francisco Parreu Alasa. <i>Elaboració de programes informàtics per a l'aprenentatge de la llengua grega i llatina</i>	133

Matemàtiques

Jaume Bayo Pla. <i>Aules virtuals de matemàtiques: autonomia en l'aprenentatge</i>	1330
Pura Fornals Sánchez. <i>Altres materials per a l'aula de matemàtiques a secundària: els jocs</i>	73
Dolors Ginjaume Duran. <i>Matemàtiques quotidianes</i>	85
M. Neus Grau Nadal. <i>Aprenentatge del càlcul mental i la geometria en llengua anglesa</i>	92
Juan Andrés Jareño Ruiz. <i>Calculus. L'ús de la història com a eina de millora en les competències bàsiques de càlcul de l'alumnat de 10-14 anys</i>	96
José Ricardo Ortega Abarca. <i>Nou alumnat, nous recursos: anàlisi i avaluació dels materials per a l'aprenentatge de les matemàtiques amb l'ajut de les TIC</i>	127
Carlos Manuel Perales Puerta. <i>Les TIC en el currículum de matemàtiques. 1r cicle d'ESO</i>	136
Josep Rey Nadal <i>Implicació d'un museu de matemàtiques en les estratègies d'aprenentatge</i>	154

Antonio Rodríguez Baladron. *Profe, avui toca informàtica!* 161

Mitjans audiovisuals

Magdalena Blanes Orts. *Avaluació de les competències en comunicació audiovisual en finalitzar la primària: instruments i validació* 33

Mercedes Coll Cantin. *Fer visibles les dones: el documental com a registre i interpretació de la realitat* 51

Jordi Oriola Folch. *Els video-documentals: una eina pràctica perquè els i les joves desenvolupin consciència i reflexió sobre la societat que els envolta* 126

Organització i gestió

Luis Alberto Álvarez Domínguez *Instrument per a l'assessorament en la gestió de les dades de caire personal: una eina per garantir el respecte, la confidencialitat, la custòdia, el dipòsit i la cessió responsable d'aquestes dades en els serveis i centres educatius* 21

Anna Maria Comas Arbós. *Estratègies per a la millora de la convivència. L'establiment de vincles entre escola, família i entorn* 54

Generosa Gordó Aubarell. *Centres educatius per a la societat de la informació i el coneixement. Gestió de centres en el marc de la gestió del coneixement i la innovació. Diagnosi a la zona de Ripollet i propostes d'actuació* 90

Antonio Mari Martin. *Biblioteques escolars i competències en l'ús de la informació* 105

Josep Masdeu Aspero. *El teixit associatiu, recurs clau per a la millora educativa: guia i protocols per a la relació dels IES amb les entitats* 112

Psicopedagogia

Núria Alart Guasch. *Les intel·ligències múltiples a l'aula d'acollida per a una escola inclusiva, un centre acollidor i unes noves estratègies d'aprenentatge* 19

Núria Marsal Hidalgo. *Activitats per fomentar l'atenció i la reflexió en l'alumnat de primària* 106

Ana Muñoz de la Fuente. *Estratègies d'inclusió a través dels estils d'aprenentatge* 116

Francisco Sala Bassas. *El mètode ABP a l'ensenyament secundari. L'aprenentatge basat en problemes, un camí per a ensenyar i aprendre* 167

Salut laboral

Jordi Casals Saguer. *Disseny d'estratègies d'intervenció dels serveis educatius en situacions d'estrès docent* 43

Conxita Olivé Ramon. *El benestar del mestr@ de primària. Un enfocament individual per una projecció col·lectiva* 123

Enrique Romero González. *Disseny i implementació d'un programa de prevenció de la salut a secundària mitjançant la 'gestió per competències'* 162

M. Rosa Solé Gómez. *L'educació emocional com a eina de millora personal del professorat. Disseny d'un programa formatiu* 180

Tecnologia

Jaume Casasola Andinach. *La tecnologia, pal de paller per a l'aplicació de metodologies interactives a l'ESO* 45

Jordi Miquel Jordan Arias. <i>Paisatges tecnològics al llarg del temps. La Seu Vella de Lleida</i>	97
Marta Pérez López. <i>Un enfocament interactiu i contextualitzat de la història comuna de la física i de la tecnologia</i>	138
Jesús Ríos Garcés. <i>Construcció d'un model matemàtic basat en la lògica difusa per facilitar l'orientació professional i la presa de decisions</i>	158
TIC	
Maria Rosa Batlle Pou. <i>Les TIC com a instrument de cerca d'informació en tasques generadores de processos cognitius d'alt nivell a aules AICLE en llengua anglesa</i>	29
Antònia Bernat Cuello. <i>Construcció de coneixements i adquisició de competències amb eines tecnològiques. Els videojocs</i>	32
Juan Boada Masip. <i>Estratègies per a la implantació de l'ús generalitzat de la plataforma Moodle en el centre docent com a gestor de continguts i eina de la coordinació pedagògica</i>	34
Albert Botta Matas. <i>El paper de la cognició en l'entorn TIC de secundària: anàlisi cognitiva de materials TIC de filosofia i d'espais virtuals per a secundària, i proposta d'una guia de disseny TIC amb criteris cognitius i exemplificada</i>	36
José Cantó Silva. <i>Estudi, parametrització, elaboració i validació automàtica de proves objectives emprant les TIC</i>	39
Mariona Carreras Raurell. <i>Materials interdisciplinaris per a l'educampus</i>	42
Victor Curcó Murillo. <i>Elaboració de materials didàctics amb Moodle a l'àrea de física i química. Creació d'un entorn virtual d'aprenentatge</i>	58
Lauro Delgado Sánchez. <i>L'estudi de l'ús de les TIC en l'ensenyament i aprenentatge de l'anglès a partir de l'anàlisi del discurs oral d'estudiants de secundària treballant col·laborativament amb una webquest</i>	60
Eduardo García Muntané. <i>Estudi dels procediments instrumentals per obtenir i processar imatges astronòmiques digitals. Ús didàctic de les TIC en l'àmbit de l'observació astronòmica</i>	78
Joan C. Hierro Arqués. <i>Les TIC a l'aula d'acollida</i>	94
M. Àngels Martínez Badia. <i>Desenvolupament de competències artístiques amb la utilització didàctica de la pissarra digital interactiva i de l'entorn col·laboratiu</i>	107
Irene Salomé Martínez Pérez. <i>Aplicacions de les aules virtuals als centres d'educació secundària</i>	110
José Miguel Olmos Gasso. <i>Estructuració i dinamització de les TIC en un centre de secundària a partir de la intranet, per tal de facilitar la comunicació, organització i gestió del centre i l'experimentació en espais virtuals d'aprenentatge (EVA)</i>	125
M Carmen Pardo Salgado <i>Les TIC: una reflexió filosòfica</i>	131
Jorge Pérez Sánchez. <i>L'observatori de l'entorn. Ús de les TIC i de la cartografia digital en el coneixement del medi natural i cultural</i>	141
Juan Roberto Rocaspana Marietti. <i>Gamemaker: jugant a programar.</i>	160
Tutoria i orientació	
Montserrat Pujol Panavera. <i>Acció tutorial: creació de coneixements i habilitats i millora de la convivència a través de la col·laboració i la cohesió grupal</i>	152
Enrique Romero González. <i>Disseny i implementació d'un programa de prevenció de la salut a secundària mitjançant la 'gestió per competències'</i>	162
Maria Carmen Saumell Mir. <i>Escolta'm</i>	176

Núria Alart Guasch. *Les intel·ligències múltiples a l'aula d'acollida per a una escola inclusiva, un centre acollidor i unes noves estratègies d'aprenentatge*

Supervisió: Antoni Giner Tarrida. Departament de programa de tutoria, convivència i inclusió. Institut de Ciències de l'Educació. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Psicopedagogia

Resum

L'educació en els últims anys ha estat testimoni d'uns grans canvis, entre ells els demogràfics, donant com a resultat una població estudiantil més diversa que mai, quant a races, ètnies i cultures. Aquesta diversitat planteja un gran repte als educadors i educadores quan es tracta de dissenyar currículums que tinguin en compte les diferències culturals en els seus continguts i també en els seus processos. La teoria de les Intel·ligències Múltiples (IM) de H.Gardner proporciona un model culturalment sensible a aquestes diferències.

Els aspectes més rellevants de la meua recerca seran:

Demostrar que les bases pedagògiques de les IM les podem buscar en les grans aportacions dels diferents pedagogs. Entre les més properes en el temps, hi ha la del coneixement de la pedagogia de Piaget, la posada en pràctica del sistema Montessori, que, confiant en la capacitat d'acció de l'alumnat, ja va organitzar l'ensenyament per centres d'aprenentatge, les idees de Bruner i de Vygotsky, i, sobretot, la concepció constructivista de l'ensenyament i l'aprenentatge amb la teoria de l'assimilació d'Ausubel.

Investigar una nova metodologia d'ensenyament. Per un aprenentatge innovador és indispensable crear una nova cultura pedagògica en el centre educatiu. Una aula on s'utilitzin les IM, a simple vista ja mostra moltes diferències amb una aula tradicional. L'objectiu general d'aquesta investigació-acció és dissenyar, aplicar i avaluar tècniques d'ensenyament-aprenentatge basades en la teoria de les IM de Howard Gardner a l'aula d'acollida de l'ESO, amb la finalitat de comprovar la seva eficàcia, avantatges o inconvenients i la seva acollida per part del professorat i de l'alumnat.

Ajudar el professorat de secundària amb nous recursos i estratègies d'aprenentatge. Qui vol començar a treballar a la seva aula els temes curriculars a partir de les IM necessita de l'aplicació de noves metodologies que afavoreixin l'aprenentatge. Aquest professorat hauria de confeccionar una programació adequada que inclogui activitats específiques per a cada intel·ligència. Ha de tenir una visió integral de cada alumna i alumne que inclogui el coneixement de les seves capacitats, coneixements previs, fortaleces i debilitats per ésser capaç de reforçar-li aquelles intel·ligències en les quals ja destaca i ajudar-lo a desenvolupar les altres que té latents.

I, finalment, establir uns criteris d'avaluació ben definits. El professorat ha de tenir en compte l'elaboració d'unes decisions concretes per avaluar algunes activitats, la reflexió alumnat-professorat, la selecció dels millors treballs, les exposicions orals, el treball en grup, les avaluacions formals i, sobre tot, la constant observació diària de l'alumnat a la classe. Programant diferents metodologies d'ensenyament-aprenentatge com poden ser els projectes interdisciplinaris, els centres d'aprenentatge, els mètodes de recerca, webquest, etc.

M. Pilar Altemir Rami. *Gaudim de l'art*

Modalitat C

Classificació: Educació Artística

Resum

Considerant que els infants aprenen a través de les seves experiències i que la millor manera d'aprendre una llengua és fent-la servir, la finalitat d'aquest projecte és que l'alumnat visqui el món de l'educació artística, visual i plàstica mitjançant la llengua anglesa.

Les representacions artístiques són una part essencial de la conducta humana que contribueixen a la formació intel·lectual i emocional i també són una via d'expressió i comunicació de les persones. La finalitat educativa d'aquesta àrea és desenvolupar els aprenentatges i la sensibilitat de l'alumnat.

A partir d'aquesta experiència basada en el marc teòric de l' AICLE (Aprentatge Integrat de Contingut Curricular i Llengua estrangera) el meu repte és el d'integrar la llengua anglesa als aprenentatges de l'àrea d'educació artística, visual i plàstica. L'objectiu és aconseguir la implicació de l'alumnat en activitats que facilitin el desenvolupament personal i la millora de les seves competències lingüístiques.

Amb les premisses anteriors i via aquest projecte, focalitzaré el meu treball en els següents objectius:

- Millora de la fluïdesa lingüística en llengua anglesa.
- Creació de diferents unitats didàctiques adreçades a l'alumnat del 3r cicle de l'educació primària.
- Preparació d'activitats significatives en les quals l'alumnat experimenti la llengua estrangera com un mitjà per intercanviar informacions.
- Recollir informació sobre l'ensenyament de l'àrea de plàstica a les escoles angleses per tal d'incorporar part del vocabulari i estructures que fan servir.
- Aprendre noves activitats, tècniques, metodologies, recursos i sistemes d'avaluació.
- Conèixer noves línies de treball: com introdueixen els eixos transversals en el currículum, de quines maneres treballen la diversitat i com s'atén l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Conèixer el sistema educatiu britànic amb els seus trets culturals diferencials.

Luis Alberto Álvarez Domínguez *Instrument per a l'assessorament en la gestió de les dades de caire personal: una eina per garantir el respecte, la confidencialitat, la custòdia, el dipòsit i la cessió responsable d'aquestes dades en els serveis i centres educatius*

Supervisió: Manuel Sánchez Cano. Departament de Psicopedagogia. Facultat d'Educació. Universitat de Vic

Modalitat A

Classificació: Organització i gestió

Resum

Durant les últimes dècades s'ha redefinit la relació entre l'administració i les persones administrades. Les circumstàncies polítiques i socials, situades en el marc legislatiu actual referit a la protecció dades han potenciat el desenvolupament d'una nova disciplina: l'ètica educativa. Si fins ara ens centràvem en els deures dels professionals i la deontologia; ara i sense oblidar això, ens centrem en les necessitats i drets de les persones administrades (alumnes, mares, pares, professorat, centres, etc.)

Uns dels agents mediadors que participen de relació educativa són els i les professionals dels serveis educatius. Les funcions que desenvolupen comporten gestionar moltíssimes dades de caire personal d'alumnes, de les seves famílies i del professorat, però, què es fa amb tot el material recollit en una intervenció?, què fem dels esborranys d'informes i altres documents?, i amb els missatges o correus electrònics amb informació relativa a alumnat o dades personals de professorat? Els disquets, les memòries flash i altres formes d'emmagatzemar la informació electrònica, es dipositen de forma segura? Qui n'és el responsable? Tenim implementats els procediments correctes per al tipus de dades que gestionem?

La intenció del projecte és elaborar un instrument que ajudi a analitzar la gestió de les dades de caire personal en els serveis educatius i, de forma indirecta, en els centres. Aquest instrument ha de tenir com a referents preservar el dret a la intimitat i contribuir a la gestió eficaç de les actuacions professionals. El resultat del treball s'ha de traduir en una eina o protocol que orienti els procediments en la gestió d'aquestes dades per tal de garantir el respecte, la confidencialitat, la custòdia, el dipòsit i la cessió responsable dins dels serveis i centres educatius.

Es tracta, doncs, d'un treball que aborda de forma seriosa el tema de la protecció de les dades de caire personal i tot el que envolta els processos que fem servir des dels serveis i centres educatius per gestionar-les.

L'observació i l'anàlisi dels procediments en ús actualment a diversos serveis i centres educatius seran el punt de partida. Caldrà observar i fer l'anàlisi dels processos que es fan servir en el tractament de la informació contemplant tot el procés d'intervenció: en la preparació de l'actuació, en la recollida de dades, en el procés d'elaboració d'aquestes dades, en l'arxiu, dipòsit i custòdia i en el lliurament de la informació, la cessió.

Aquestes observacions han d'aportar unes dades que, elaborades i ordenades tenint com a referent el marc legal sobre protecció de dades, han d'assenyalar els punts forts i febles dels processos que fem servir i han de ser els elements bàsics per elaborar aquesta eina.

Raquel de la Arada Acebes. *Evolució històrica de la integració de les dones al sistema educatiu i al món laboral a Catalunya al llarg del segle XX*

Supervisió: Conrad Vilanou i Torrano. Departament de Teoria i Història de l'Educació. Facultat de Pedagogia. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Educació en valors

Resum

Aquest treball d'investigació s'insereix dins dels estudis de gènere. El gènere és una construcció que no ve determinada per la biologia sinó per les condicions històriques, fonamentalment socials, econòmiques i polítiques que estableixen unes relacions de jerarquia o d'igualtat entre ambdós sexes. En tot cas, és important no perdre de vista que la construcció social de gènere ha anat evolucionant al llarg de la història.

L'evolució del discurs de gènere es pot recórrer a través de les successives legislacions sobre educació que afectaven l'accés de les dones a la instrucció i a la docència. El paper social que van exercir les dones dedicades a la docència esdevé un tema fonamental per tal d'entendre l'evolució professional de les dones a l'ensenyament des del començament del segle XX fins als nostres dies. L'accés de les mestres a la professió docent i les possibilitats de promoció dins del sistema educatiu és, encara avui com al passat, objecte d'estudi i debat.

Cronològicament s'ha situat en el període que va des de l'inici del segle XX fins a l'actualitat. El marc geogràfic de la recerca és el de Catalunya, pel que fa a l'estudi estadístic. El projecte d'investigació per aquesta llicència d'estudis proposa l'anàlisi de les aportacions més destacades en el debat sobre la coeducació i, per altra banda, constatar a través de les dades dels censos demogràfics l'avenç de les dones catalanes en la incorporació als espais públics.

Per tal d'acostar aquest treball a tota la comunitat educativa, la investigació es presentarà en forma de pàgina web, on es recolliran les fonts i els materials necessaris per reconstruir el camí que ha permès l'accés de les dones a la condició de ciutadanes de ple dret.

Amb aquest projecte espero aportar nova llum al coneixement d'un tema com l'educació de les dones que ha estat determinant per a la comprensió dels canvis socials i culturals que s'han produït al nostre país de manera silenciosa i gairebé imperceptible fins a conduir-nos a la societat moderna i democràtica de la qual avui podem fruit.

La lluita de les dones per aconseguir un lloc visible, públic i reconegut a l'espai cultural a través de les més variades estratègies no ha estat un camí fàcil. El discurs dominant s'ha entestat a no admetre diferències, de manera que accentua l'androcentrisme perquè exclou l'estudi de les diferències de gènere i amaga les dificultats reals que les nostres alumnes es trobaran quan hagin de compatibilitzar els seus rols familiars i professionals. S'ha de començar a canviar el discurs de gènere per atendre les dificultats reals i denunciar tot tipus de discriminació per raó de gènere.

Eusebi Ayensa Prat. *Recerca i propostes per a una major presència literària i videogràfica de la narrativa de Maria Àngels Anglada a l'ensenyament secundari i al batxillerat*

Supervisió: Mariàngela Vilallonga Vives. Departament de Filologia i Filosofia. Facultat de Lletres. Universitat de Girona

Modalitat A

Classificació: Llengua

Resum

Aquest projecte de treball parteix de la constatació, per part del seu responsable, de la inexplicable manca de recerques, estudis i materials de suport per a la lectura a les aules dels nostres instituts de les principals obres de narrativa de l'escriptora Maria Àngels Anglada (Vic 1930 - Figueres 1999), unànimement reconeguda per la crítica i pel públic com una figura clau en el panorama literari català de la segona meitat del segle XX.

Així les coses i malgrat que algunes de les seves obres, com per exemple *El violí d'Auschwitz* o *Artemísia*, constitueixen llibres de lectura obligatòria per a gran quantitat d'estudiants d'ESO i de batxillerat de Catalunya, entre el col·lectiu docent es troben a faltar eines que, avalades per la pràctica, facilitin una aproximació a la figura i obra de Maria Àngels Anglada, com ara reportatges audiovisuals, guies de lectura àmplies i aprofundides de les seves novel·les més famoses o guions per a l'elaboració de treballs de recerca a batxillerat entorn de la seva obra.

Amb la intenció de completar aquest buit ens hem proposat de realitzar una àmplia recerca educativa –amb la implicació tant d'alumnat com de professorat– per determinar la utilitat didàctica de les obres de Maria Àngels Anglada per als nivells d'ESO i de batxillerat, amb l'objectiu d'elaborar una sèrie de materials que responguin a les necessitats reals i efectives que haguem detectat al llarg de l'esmentada recerca i que siguin posats novament a la pràctica amb alumnat i professorat.

Més concretament, hem començat per endegar una recerca prospectiva que, en base a una sèrie d'enquestes i entrevistes a alumnes i docents, ens ha permès de conèixer el grau de presència real de la narrativa de Maria Àngels Anglada als instituts del nostre país així com la metodologia emprada pel professorat a l'hora d'introduir l'alumnat a la lectura d'aquestes obres i avaluar-ne els resultats. En aquesta recerca hem posat també especial èmfasi en la determinació del grau d'utilitat real d'aquestes obres per a l'assoliment de continguts conceptuals que excedeixen el marc estricte de la llengua i literatura catalana i que permeten tractar, transversalment, continguts de les àrees de llengües clàssiques, socials i educació artística.

A partir del mes de febrer de 2007 posarem a la pràctica entre l'alumnat i professorat col·laborador en el projecte (prop d'un miler d'alumnes i una trentena de docents) els materials elaborats per tal d'introduir els eventuals retocs que els converteixin en eines realment útils per a la seva utilització generalitzada a les aules dels nostres instituts. Per aquest objectiu comptem amb la col·laboració de més de vint centres d'arreu de Catalunya, que s'han compromès a programar la lectura d'obres de M. A. Anglada durant el present curs acadèmic i a passar al seu alumnat les guies de lectura i els reportatges audiovisuals confeccionats per qui això signa. Una altra plataforma des de la qual hom avaluarà la idoneïtat d'aquests materials és un seminari de formació coordinat pel responsable de la recerca i que tindrà lloc CRP de l'Alt Empordà durant els mesos de febrer-maig de 2007.

Val a dir finalment que aquesta recerca es realitza en el marc de la càtedra Maria Àngels Anglada de la universitat de Girona.

Anna Aznar Barrera. *Digues una paraula*

Supervisió: Conxita Mir Curcó. Departament d'Història. Universitat de Lleida.

Modalitat B3

Classificació: Educació en valors

Resum

Pretén atansar el món en que vivim, amb tota la seva problemàtica, a l'alumnat de batxillerat, a través d'un web multimèdia.

És per això que el projecte engloba un conjunt d'activitats en format TIC entorn a diferents temes que poden ser de l'interès de l'alumnat de 16-18 anys. D'aquesta manera poden millorar la seva competència lingüística anglesa, tant escrita com oral, al temps que aprenen a expressar la seva opinió sobre temes totalment actuals: l'ecologia, la guerra, la immigració, les drogues i l'adolescència.

Com a professora de llengües estrangeres, sempre m'ha preocupat la producció, no només escrita, sinó, sobretot, oral de l'alumnat. Això ha suposat sempre investigar en els temes que més el motiven i és per això que els temes escollits són els relatius al seu món més proper (ex. les drogues), però també el món que l'envolta i que ja ha heretat (ex. la guerra, ecologia...). Però no hem de perdre mai de vista que estem parlant d'alumnat de 16-18 anys: les tecnologies de la comunicació i la informació són essencials. No només l'atansen a les parts més remotes del món amb un sol clic, sinó que, a més, es tracta de la seva eina més propera: l'ordinador. Aquesta serà la seva eina d'entrada, ja que les activitats seran multimèdia, però també l'eina de creació del seu producte escrit, en forma de missatges de correu electrònic, creació de pàgines web, tant per a presentacions com per a la seva producció després de la reflexió oral en els debats.

L'objectiu bàsic és, doncs, que tot l'alumnat s'impliqui en el seu propi procés d'aprenentatge, com a alumne/a i com a ésser humà. No es tracta de construir alumnat amb habilitats lingüístiques excepcionals, sinó alumnat que utilitzi la llengua, pròpia i estrangera, com a vehicle de comunicació en la reflexió per a la coexistència amb persones de qualsevol racó del món. Es tracta d'ajudar l'alumnat a reconèixer que el futur del planeta és una tasca que ens pertoca a tothom, entenent que la tecnologia és un element que ha de jugar un paper positiu en el desenvolupament sostenible de la terra. I que l'expressió de qualsevol opinió amb respecte i tolerància són fonamentals per al desenvolupament dels éssers humans.

Mercè Barberillo Gesa. *Estratègies per a l'aprenentatge de continguts botànics i ecològics mitjançant el francès. Adequació de recursos informàtics. Producció i utilització de les TIC*

Supervisió: Lucile Nussbaum Capdevila. Departament de Didàctica de Llengües. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Llengües estrangeres

Resum

En el camp de la innovació educativa, s'iniciarà el treball amb la recerca de noves estratègies d'aprenentatge i competències instrumentals (TIC) per aplicar-les en l'estudi en AICLE (Aprenentatge Integrat de Contingut Curricular i Llengua Estrangera), a nivell d'ESO. Els continguts curriculars seran de ciències de la naturalesa (botànica i ecologia perquè són engrescadores i assumibles per alumnat d'ESO) i la llengua vehicular serà la llengua francesa (per la proximitat amb la llengua pròpia).

S'analitzaran/elaboraran activitats i recursos en AICLE en francès i es farà recerca en línia sobre dos entorns deltaics. Els més adients se seleccionaran per treballar a l'aula i serviran per afavorir i facilitar la millora de competències bàsiques en llengua francesa, sense deixar de banda competències curriculars de ciències de la naturalesa. es crearan missions virtuals, exercicis virtuals de resposta múltiple, de mots encreuats,... es crearan ralles, presentacions en PowerPoint, activitats amb Publisher, Multilog Pro, Motic Images Plus i Video Digital, i es farà l'adaptació de vídeos/DVDs a la llengua francesa. També es potenciarà l'espai LIC per a l'alumnat nouvingut. Es crearan els vincles necessaris per treballar en xarxa i impulsar la participació activa del professorat i alumnat de centres d'ensenyament pròxims als dos entorns per compartir informació i recerca.

Els dos entorns triats són el delta del riu Llobregat, relleu pròxim al nostre alumnat, i el delta del riu Roine (Rhône), relleu també relativament pròxim a nosaltres però que pertany a un altre país de la Comunitat Europea. S'investigarà quina és la vegetació autòctona dels dos deltes, la seva diversitat vegetal, les característiques dels biòtops deltaics, com condicionen l'adaptació dels vegetals, ...

Es compararan, s'establiran diferències i semblances i es descobrirà l'interès botànic, ecològic i social d'aquestes dues comunitats vegetals, tot aplicant el mètode científic de resolució de problemes. Es valorarà la necessitat de preservar aquesta vegetació i el profit que en traiem, així com l'impacte humà sobre els deltes. Finalment, aquesta recerca servirà per elaborar materials educatius en llengua francesa, tot utilitzant les eines i els recursos diversificats i seleccionats pel procés d'ensenyament-aprenentatge. Es proposaran sortides per conèixer *in situ* els dos ambients.

L'alumnat tindrà la possibilitat d'investigar/conèixer les dues comunitats vegetals i conèixer característiques bàsiques de botànica i ecologia tot utilitzant una llengua estrangera. Els ecosistemes estudiats faran de pont entre l'alumnat de les dues zones deltaiques perquè pugui establir connexió, compartir coneixements i reproduir la recerca en xarxa.

Amb l'assoliment d'aquests objectius voldríem contribuir a la consolidació i millora de les competències bàsiques de l'alumnat en francès, a una millora de l'actitud respectuosa vers l'entorn, a l'augment d'oferta de material educatiu per les classes d'AICLE en francès, a l'acceptació de la multiculturalitat, al desenvolupament d'una escola inclusiva i en el sentiment de reafirmació de pertinença a la Comunitat Europea.

Lídia Barreiro Taboada. *Material didàctic en anglès per al cicle de grau superior d'anàlisi i control de formació professional*

Supervisió: Teresa Navés i Nogués. Departament de Filologia Anglesa i Alemanya. Facultat de Filologia. Universitat de Barcelona

Modalitat B2

Classificació: Llengües estrangeres

Resum

L'objectiu d'aquest projecte és realitzar material didàctic per a alguns crèdits del CFGS d'anàlisi i control en anglès, que permeti treballar part dels continguts en llengua anglesa. Aquest material estarà acompanyat d'indicacions per al professorat i criteris d'implantació al cicle.

L'objectiu és preparar un material didàctic atractiu en anglès de forma que el professorat no especialista en llengua anglesa s'animi a introduir-lo. No es tracta de l'elaboració de tot un seguit de crèdits en anglès sinò activitats per a alguns dels nuclis de determinats crèdits. A partir de la detecció de necessitats de llengua anglesa que hi al món empresarial i *els Input Sources* existents es seleccionaran els crèdits que puguin donar més joc a l'hora de preparar el material. Un cop seleccionat el crèdit, s'estudiaran la programació buscant les unitats didàctiques i els nuclis d'activitat amb més recursos i s'elaboraran les activitats. La proposta és elaborar un dossier amb unes vint activitats. Les activitats s'elaboraran seguint les orientacions didàctiques del Departament d'Educació. S'inclouran orientacions didàctiques per al professorat.

La metòdica AICLE (Aprenentatge Integrat de Contingut Curricular i Llengua estrangera) que proposa la integració de la llengua en els continguts curriculars, serà la utilitzada per a la creació dels materials didàctics.

M. Inmaculada Barriendos Valls. *Les TIC als centres i aules de formació de persones adultes. Una proposta d'integració curricular*

Supervisió: Begoña Gros Salvat. Institut de Ciències de l'Educació. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Educació de persones adultes

Resum

El desenvolupament de les TIC té una influència directa i constant sobre la societat i és la causa d'una progressiva evolució dels hàbits i formes de vida de les persones. En aquest context, el món de l'educació en general, i concretament en aquest cas el món de la formació de persones adultes (FPA), té la necessitat d'incorporar-se a la transformació contínua de la societat de la informació i del coneixement, sobretot per l'imperatiu d'una de les funcions elementals de l'educació: formar persones que sàpiguen desenvolupar-se autònomament en la societat, coneixent i utilitzant els mitjans de comunicació.

Els eixos bàsics del treball, susceptibles de modificacions segons l'evolució del desenvolupament del projecte, seran els següents:

1. Alfabetització digital contra l'exclusió social. Anàlisi dels factors de canvi en la societat del coneixement i de les necessitats dels ciutadans i ciutadanes per participar-hi activament. La FPA com a element clau per evitar la fractura digital.
2. Integració de les TIC en el Projecte Curricular dels centres i aules de FPA.
  - 2.1. Com a eina de comunicació
  - 2.2. Com a eina d'aprenentatge
3. Les TIC a l'aula d'autoformació
  - 3.1. Característiques de l'aprenentatge autònom: obert, flexible...
  - 3.2. Organització dels recursos: bibliogràfics, audiovisuals, informàtics...
  - 3.3. Criteris per al disseny de materials autoformatius per al treball amb TIC
4. Algunes propostes per donar resposta a les necessitats actuals:
  - 4.1. Formació permanent del professorat: competències didacticotecnològiques.
  - 4.2. Elaboració de pautes orientadores per al disseny de materials didàctics per a l'ensenyament-aprenentatge de diferents cursos i criteris d'avaluació.
5. Resultats i conclusions
6. Bibliografia i referències a internet.

Partim del convenciment que actualment és fonamental potenciar l'ús de les TIC com a eines indispensables per a una finalitat concreta: enriquir el treball docent i potenciar les actituds positives envers l'aprenentatge permanent, l'autonomia, la inserció laboral i social i la participació de l'alumnat. Farem incidència en el tractament de textos, les aplicacions didàctiques per als continguts curriculars, l'ús del correu electrònic com a eina de comunicació, la cerca d'informació per internet, el treball cooperatiu, etc. En definitiva, integrar les TIC a l'activitat docent.

La finalitat última del projecte és oferir una visió global i detallada dels canvis qualitatius que es poden introduir en el funcionament dels centres i aules de FPA amb la integració de les TIC, així com intentar produir una transformació en la metodologia de treball del professorat, que tendeixi a aprofitar els recursos i a crear una dinàmica de treball col·laboratiu.

M. Mercè Barrull García. *L'anglès a les nostres aules: una llengua per comunicar-se? Proposta per millorar l'aprenentatge de l'expressió oral a les aules*

Supervisió: Melinda Dooly Owenby. Departament de Filologia Anglesa i Germanística. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Llengües estrangeres

Resum

Aquest projecte sorgeix davant els problemes detectats a l'aula a l'hora d'ensenyar i utilitzar l'anglès com a llengua vehicular a l'aula, tant en les classes de llengua anglesa com a les aules AICLE. La dificultat que té l'alumnat quan ha de comunicar-se eficaçment en anglès mentre fa les tasques. La dificultat de portar a terme un treball sistemàtic de la llengua oral a l'aula de forma que l'alumnat desenvolupi les seves capacitats d'interacció oral. La dificultat per tal que el professorat pugui controlar i avaluar aquest treball oral de manera que l'alumnat sigui conscient del seu progrés i/o dificultats.

L'objectiu general d'aquest projecte és doble:

Facilitar a l'alumnat del 1r cicle d'ESO l'adquisició de les competències lingüístiques comunicatives necessàries mitjançant l'ensenyament d'estratègies comunicatives a les classes de llengües estrangeres per tal que puguin participar de manera eficaç en les tasques grupals proposades quan utilitzi l'anglès com a llengua per a l'aprenentatge d'altres àrees (AICLE). Desenvolupar l'autonomia de l'alumnat donant-li eines per tal que prengui consciència del seu nivell de domini de la llengua pel que fa referència a la comunicació, els seus progressos i necessitats.

Amb aquest treball d'investigació es vol respondre a la següent pregunta:

Si el nostre alumnat de 1r cicle d'ESO exercita les competències lingüístiques comunicatives, aprenent les estratègies necessàries, serà capaç d'aplicar-les després quan estigui realitzant altres tasques en aules AICLE ?

Tanmateix es pretén analitzar i proposar eines per tal que:

- el professorat pugui conèixer i avaluar l'evolució de l'expressió oral del seu alumnat
- l'alumnat millori l'autonomia, l'autoconeixement i la implicació en el seu procés d'aprenentatge (gravadora, graelles d'autoavaluació, portfolio oral, passaport de llengües europees)

Per portar a terme aquest treball es seguirà el següent procés:

- Lectura i anàlisi en profunditat dels estudis realitzats per diferents autors i autores per tal d'elaborar un marc teòric sobre el qual basar el meu treball.
- Definició de les característiques de la llengua oral i les subcompetències que intervenen en les activitats d'interacció oral.

Maria Rosa Batlle Pou. *Les TIC com a instrument de cerca d'informació en tasques generadores de processos cognitius d'alt nivell a aules AICLE en llengua anglesa*

Supervisió: Cristina Escobar Urmeneta. Departament de Didàctica de la Llengua i Literatura. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Llengües estrangeres

Resum

Aquest projecte està inserit en dos marcs: per una banda, l'ensenyament en aules integrades de continguts en llengua anglesa (AICLE) i per l'altra, en l'ús de les TIC. En els darrers anys, l'ús de les noves tecnologies, sobretot ordinadors i internet, s'ha anat implementant en l'aula de llengua estrangera. Tanmateix, l'ús més habitual és com a eina complementària, de reforç dels continguts lingüístics apresos, d'atenció a la diversitat, però no és freqüent que s'utilitzi com a component essencial del procés d'ensenyament-aprenentatge. Això canvia quan parlem d'aules AICLE, és a dir aules on la llengua, en aquest cas anglès, és el mitjà d'instrucció, no l'objectiu d'aprenentatge. L'ensenyament de continguts reuneix uns requisits que el converteixen en una eina utilíssima a l'aula: és significatiu, i per tant motivador per a l'alumnat, propicia les habilitats cognitives, o sigui ajuda a desenvolupar estratègies de raonament i fomenta la comunicació autèntica i significativa. A més a més, ofereix possibilitats gairebé infinites d'us de les TIC.

Però, com aconseguir que les activitats d'ensenyament-aprenentatge de continguts, en aquest cas de ciències naturals, en llengua anglesa, mitjançant l'ús de les TIC promoguin les habilitats cognitives de l'alumnat?

Aquest treball pretén cercar i pilotar un sistema de bastida o *scaffolding* que permeti a l'alumnat amb baixos coneixements de ciències naturals i llengua anglesa accedir a nivells de comprensió adequada en els continguts consultats a Internet i extreure conclusions que siguin aplicables al treball amb continguts a través d'internet en aules inclusives. Els resultats han de poder ser exportables a altres centres o professorat que vulguin endegar un projecte d'ensenyament en aules AICLE. Així doncs la finalitat del projecte és buscar una nova manera de plantejar les activitats de cerca d'informació a internet dins d'una seqüència didàctica de continguts de ciències naturals en llengua anglesa que guiï millor l'alumnat, oferint-li estratègies permanents que li serveixin per a qualsevol recerca i que les tasques d'ensenyament-aprenentatge desencadenin processos cognitius de nivell més alt. Aquest projecte formarà part de la recerca iniciada en aquest àmbit pel grup de recerca ARTICLE coordinat per la doctora Cristina Escobar Urmeneta de la UAB: "Avaluació de tasques col.laboratives i assoliment d'objectius d'aprenentatge en aules AICLE de ciències en llengua estrangera" ARIE Núm 2004-00058 ,2004-05, concedit pel DURSI (Generalitat de Catalunya), i ajut ARIE 10056, 2006 a 2007. Aquesta recerca es centra en els tipus de tasques que ajuden a l'alumnat a desenvolupar les habilitats cognitives i comunicatives necessàries per aconseguir un aprenentatge significatiu en aules AICLE i en com fer que l'ús de les TIC en aquest tipus d'aules esdevingui una eina de millora de les habilitats cognitives i comunicatives de l'alumnat.

Jaume Bayo Pla. *Aules virtuals de matemàtiques: autonomia en l'aprenentatge*

Supervisió: Jordi Poch García. Departament d' Informàtica i Matemàtica. Universitat de Girona

Modalitat B3

Classificació: Tecnologies de la informació i de la comunicació

Resum

Aquest projecte de llicència d'estudis pretén analitzar les dificultats que actualment hi ha en la utilització del llenguatge matemàtic en les plataformes virtuals i els diferents mòduls d'autoavaluació, especialment el Moodle i cercar solucions que facilitin el seu ús.

Al mateix temps pretén estudiar la viabilitat d'aplicació del programa ACME que ha dissenyat la Universitat de Girona en els estudis de secundària.

Com a objectiu general em plantejo aportar propostes que clarifiquin i facilitin l'ús del llenguatge matemàtic, en concret em plantejo:

- Analitzar les possibilitats de les plataformes virtuals i els ensenyaments presencials de matemàtiques.
- Analitzar i plantejar solucions per a la presentació del llenguatge matemàtic en el moodle.
- Crear d'un tutorial sobre el llenguatge matemàtic i el Moodle.
- Analitzar la realitat existent en mòduls d'autoavaluació i comparar-ne les possibilitats (Moodle, ACME, Hotpotatoes...)
- Realitzar una proposta de futur sobre l'autoavaluació i les plataformes virtuals.
- Crear un llistat de materials lliures útils per el treball en llenguatge matemàtic i crear un manual d'utilització: Texaide, JsMath, ...
- Valorar els mòduls d'autoavaluació en el procés d'aprenentatge.

M.Cristina Belillas Estada. *Biodiversitat*

Supervisió: Carme Pèrez Vidal. Departament de Traducció i Filologia. Facultat de Traducció i Interpretació. Universitat Pompeu Fabra

Modalitat B2

Classificació: Llengües estrangeres

Resum

Aquest projecte tracta de contribuir a la millora de l'ensenyament-aprenentatge de les llengües estrangeres a partir del model AICLE i de l'ensenyament de continguts científics mediambientals a partir d'un context: la pèrdua de biodiversitat.

Es tracta d'introduir al currículum d'alumnat del segon cicle d'ESO la possibilitat d'aprendre ciències i ètica en anglès, fent també ús de les TIC com a instruments d'aprenentatge.

Es crearan materials de classe sobre un tema de ciències ambientals, de manera que aquell professorat interessat a impartir continguts de ciències en anglès els pugui fer servir. Es pretén motivar l'alumnat envers la conservació de la biodiversitat, ja que la seva pèrdua és un dels temes mediambientals més candents actualment, amb importants implicacions ecològiques i socials.

Les activitats que es crearan integraran continguts de ciències, d'ètica, de les TIC i de l'anglès com a llengua estrangera. En una primera fase, es farà una cerca d'informació sobre estratègies metodològiques i didàctiques innovadores per a l'ensenyament de les ciències naturals i de les llengües estrangeres. En una segona fase, es crearan els materials de classe d'una sèrie d'activitats sobre el tema *biodiversity*.

Es buscarà la col·laboració de professorat adscrit a institucions universitàries, tant nacionals com internacionals. Està previst establir contacte o fer un curs a una universitat estrangera per tal d'adquirir una nova formació i aconseguir una avaluació externa dels materials creats.

Antònia Bernat Cuello. *Construcció de coneixements i adquisició de competències amb eines tecnològiques. Els videojocs*

Supervisió: Begoña Gros i Salvat. Institut de Ciències de l'Educació. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Tecnologies de la informació i de la comunicació

Resum

Aquest projecte es desenvolupa en el marc de les TIC. Es fonamenta en la utilització dels videojocs a l'aula com a eina capaç de crear situacions educatives que possibilitin la construcció del coneixement, la transferència d'aprenentatges i, especialment, l'adquisició de competències tecnològiques. Es refereix als videojocs com un instrument amb un gran potencial de motivació, que fa de pont entre l'espai d'oci, fora de l'escola, i el treball a l'aula, facilitant els coneixements de l'alumnat quant a competències TIC, coneixements previs que en arribar a l'escola no es poden desestimar, perquè ens ajuden a defensar un accés més igualitari mitjançant les TIC. També es proposa la utilització dels videojocs a l'aula per dur a terme un canvi metodològic més d'acord amb la realitat social. Aprofitant la interrelació que es dona amb el seu ús, que genera dinàmiques de participació i de gestió, i propicia espais de reflexió entorn a valors i actituds.

L'objectiu d'aquest projecte és analitzar el paper que juguen els videojocs en la construcció de coneixements i en l'alfabetització digital.

Es parteix de la hipòtesi que els videojocs faciliten l'alfabetització digital per adquirir competències en diferents nivells: instrumentals, en recursos, en entorns multimèdia, per a la comunicació i per a la crítica. Per tant, es tracta de fer una anàlisi del grau d'aquests coneixements que, suposadament, ha adquirit l'alumnat jugant amb videojocs i de la percepció del professorat respecte a l'adquisició d'aquestes competències. També s'analitzarà la pràctica metodològica del treball amb videojocs que es fa a l'escola per formular orientacions metodològiques que ajudin al professorat.

Magdalena Blanes Orts. *Avaluació de les competències en comunicació audiovisual en finalitzar la primària: instruments i validació*

Supervisió: Joan Ferrés Prats. Departament de Comunicació Audiovisual. Facultat d'Educació. Universitat Pompeu Fabra

Modalitat A

Classificació: Mitjans audiovisuals

Resum

Varis han estat els intents d'incloure al llarg de l'escolaritat d'educació infantil, primària i secundària diferents aspectes relacionats amb la comunicació audiovisual, plantejats des de múltiples punts de vista: com a eix transversal l'educació audiovisual, com a crèdits variables, com a assignatures optatives, com a programa d'innovació curricular...

Tots aquests intents, però, han quedat en mans de les voluntats executives de mestres que han considerat que educar en comunicació es fa imprescindible en la nostra realitat actual. *"forma part dels drets fonamentals dels ciutadans en tots els països del món, de la llibertat d'expressió i del dret d'informació, i contribueix a establir i mantenir la democràcia"* UNESCO 1999.

Tenim avaluació de competències bàsiques a 2n, 4t, 6è i 2n d'ESO, però mai s'ha avaluat la competència en comunicació audiovisual. S'ha considerat l'avaluació de la competència tecnològica, en la majoria de casos traduïda en una bona o mala utilització de suports i aparells informàtics però en cap cas la competència en comunicació audiovisual.

No sabem si el nostre alumnat és competent en comunicació audiovisual: si té capacitat, en acabar la primària o la secundària, de fer una lectura crítica i comprensiva dels mitjans audiovisuals, ni tampoc sabem si coneixen els codis per produir-ne. Si és conscient dels valors que transmeten els mitjans de comunicació o si té capacitat de valorar la dimensió estètica d'un producte audiovisual, entre d'altres aspectes, que definirien el concepte de competència en comunicació audiovisual.

La finalitat de la recerca que es vol dur a terme seria elaborar uns instruments d'avaluació per tal que es pugui verificar posteriorment prèvia validació, si l'alumnat de 6è de primària, final de l'etapa d'ensenyament primari, és competent o no en comunicació audiovisual.

Amb això podria contribuir a aportar una eina útil a l'administració educativa per poder orientar millor la inclusió de la comunicació audiovisual en el currículum, o bé en el seu cas, proporcionar al professorat un instrument per poder fer una avaluació del seu alumnat en el centre i així facilitar-ne les intervencions necessàries .

Juan Boada Masip. *Estratègies per a l' implantació de l'ús generalitzat de la plataforma Moodle en el centre docent com gestor de continguts i eina de la coordinació pedagògica*

Supervisió: Manel Cañigeral Blanco. Institut de Ciències de l'Educació. Universitat de Girona

Modalitat B3

Classificació: Tecnologies de la informació i de la comunicació

Resum

A l'IES Frederic Martí Carreras vàrem decidir usar la plataforma educativa Moodle. La primera de les meves tasques serà adaptar l'estructura del Moodle a les característiques i necessitats del nostre IES, la segona i principal serà la de formador de professorat, això requerirà durant la duració de la llicència tenir un horari de permanència en el centre amb aquest objectiu. La següent tasca serà la d'assessor de professorat per adaptar a Moodle els materials que ja estan creats pels diferents departaments.

A més a més crearé i mantindré un curs Moodle amb materials i recursos per al treball de recerca obert a disposició de l'alumnat i professorat d'altres centres i cursos Moodle de la meva especialitat biologia, biologia humana, el cos humà i ciències de la terra.

Josep L. Boix Peinado. *La formació inicial del professorat*

Supervisió: Glòria Jové Monclús. Departament de Pedagogia i Psicologia. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat de Lleida

Modalitat A

Classificació: Formació laboral

Resum

El Pacte Nacional per a l'Educació, la Llei Orgànica d'Educació LOE (6-5-2006) fan una clara al·lusió a la formació del professorat i hom creu oportú reformar la formació inicial del professorat. El procés endegat des dels acords de Bolonya ens condueix a la convergència amb "Europa 2010" que reclama una redefinició de la formació docent teòrica i pràctica.

També és necessari que les accions docents vagin revestides de qualitat i acompanyades d'un fort compromís personal i professional per integrar-se en el context de les noves xarxes d'aprenentatge de la comunicació i poder d'incloure en els processos d'ensenyament aprenentatge els aspectes formals i no formals que depassen l'aparença convencional.

L'objectiu proposat és esbrinar les necessitats del professorat en els seus inicis professionals i definir les competències claus dels bons usos docents que li cal per afrontar el futur amb la seguretat de desenvolupar una tasca docent de qualitat per tal de dissenyar una proposta formativa que apropi el professorat al centre en el llindar de la seva iniciació professional.

En resposta a tot això ens plantejem les següents preguntes:

- Quines són les competències del professorat que desenvolupa bones pràctiques docents?
- Què s'espera de la professió docent en l'actualitat i fins i tot en el futur?
- Què s'ensenyava i què s'ha d'ensenyar als docents durant la seva formació inicial?
- Quins són els criteris i les competències necessàries perquè un docent es consideri capacitat per exercir la seva professió?
- Quines són les mesures per ajudar el professorat novell a convertir-se en professionals plenament qualificats? Formació inicial i mentorització?
- Quines han de ser les accions de govern en tot aquest procés?

En la mateixa línia, amb Eurydice (2004) endeguem un estudi sobre els perfils professionals per donar resposta a les demandes de l'educació, incidint en l'educació secundària obligatòria. En aquest estudi es palesa l'existència d'un acord unànim per esmerçar tots els esforços de les administracions educatives en tres àrees com són la gestió i l'administració de l'activitat del centre escolar, l'ús de les TIC i l'ensenyament i la tasca docent en els grups heterogenis.

La investigació té en compte l'entorn, els i les protagonistes són les persones producte d'anàlisi més que el propi investigador. La recerca des d'aquesta perspectiva, promou el canvi des de dins, on tothom aprèn de tothom en un treball col·laborador.

Els instruments de recerca són l'anàlisi de documents, les entrevistes i el mètode Delphi.

En acabar la recerca obtindrem una guia que ens permetrà conèixer la situació actual com una anàlisi científicotècnica de les diferents experiències que es duen a terme arreu.

Albert Botta Matas. *El paper de la cognició en l'entorn TIC de secundària: Anàlisi cognitiva de materials TIC de filosofia i d'espais virtuals per a secundària, i proposta d'una guia de disseny TIC amb criteris cognitius i exemplificada*

Supervisió: Anna Estany i Profitós. Departament de Filosofia. Filosofia i Ciències Educatives. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Educació Artística

Resum

El disseny de materials i d'espais en línia ha de tenir present l'estructura cognitiva de l'alumnat. Molt alumnat està fent un ús d'alguns entorns virtuals que esdevé paradigmàtic per a l'ensenyament quan, per exemple, és habitual estudiar amb un programa de missatgeria instantània obert. Es tracta d'una manera de fer pròpia de la societat del coneixement. D'aquí la proposta d'estudiar el paper de la cognició en l'entorn virtual, concretant-la en una guia de disseny TIC amb criteris cognitius i exemplificada sobre el que hi ha a l'xtec per a Filosofia I.

Ara com ara l'oferta TIC per a secundària (xtec/escola oberta, edu365, servidors educatius de les CCAA...), no aconsegueix atreure prou l'alumnat de l'era de la informació. Si estic ben fixat, aquests materials TIC de filosofia estan dissenyats com a continguts conceptuals purs i durs, equivalents a un llibre virtual i, per tant, amb una significativitat més que relativa, des de la lògica de l'alumnat estant. A això, s'hi suma la inèrcia d'una cultura d'aula que contempla aquests materials –conceptualment excel·lents, fruit molts d'ells de llicències d'estudis– com a mer material de consulta. Ras i curt, l'ús de materials en línia no és el que correspon a la cultura TIC d'un alumnat que empra espontàniament el messenger com a protocampus virtual (i ho fa de manera –atenció– col·laborativa). Només els campus virtuals donen una resposta de qualitat a aquesta cultura TIC de l'alumnat. Anàlogament, activitats com les webquests apunten per on pot venir la significativitat que ara falta. Així, una raó que dificultaria l'ús dels materials en línia de filosofia és la seva inadequació als factors cognitius latents en el disseny TIC. En l'àmbit universitari hi ha suggestius projectes d'investigació I+D (finançats pel MCT) com ara el denominat *Cognición y entornos tecnológicos: el papel de las ciencias cognitivas en el diseño de artefactos tecnológicos* (referència HUM2005-01552), la investigadora principal del qual és Anna Estany. L'objectiu d'aquest projecte és l'anàlisi dels factors cognitius implicats en els usos d'entorns tecnològics (emfasitzant els virtuals) que permeti desenvolupar un model teòric per comprendre'ls millor i per aplicar aquest disseny eficient als esmentats entorns. Això pot representar una millora en els usos pràctics que els diversos agents socials puguin fer-ne.

En sintonia amb el suara esmentat projecte d'investigació *Cognición i entorns tecnològics ...* em proposo beneficiar-me'n conceptualment per fer 1) una anàlisi cognitiva dels materials TIC de filosofia de primer de batxillerat, 2) sobre aquesta base, elaborar una guia cognitiva de disseny TIC adequada a la lògica de l'alumnat o, si es vol dir així, a la dinàmica d'ensenyament-aprenentatge i, 3) il·lustrar-la amb un seguit d'activitats que aportin significativitat als materials TIC en tant que aboquin l'alumnat a reelaborar el coneixement.

Agustín Camós Cabecerán. *Els grans científics en català a l'ensenyament secundari*

Supervisió: Jon Arrizabalaga Valbuena. Institució Milà i Fontanals. Facultat de CSIC

Modalitat B3

Classificació: Ciències Naturals i Experimentals

Resum

Construcció d'una pàgina web amb textos de científics i científiques rellevants adients per la seva utilització a l'ensenyament secundari, parant especial atenció als científics i científiques catalans.

El projecte parteix de la necessitat que tenim el professorat de secundària de l'àrea de ciències de disposar de textos dels grans científics i científiques en català per poder-los treballar amb l'alumnat. La història del nostre país pesa notablement sobre l'actual realitat i molts dels materials de què disposen les llengües normalitzades, com poden ser traduccions dels textos dels grans científics de la història de la humanitat, encara no és possible trobar-los fàcilment en la nostra llengua. Malauradament són encara massa pocs els textos científics més rellevants de la història de la ciència que han estat traduïts al català.

Ahora, científics i científiques del nostre país, que han fet aportacions significatives a la ciència, encara es coneixen molt poc. El projecte també intentarà donar un impuls al coneixement dels científics i científiques del nostre país i recuperar així una part de la nostra història col·lectiva en l'àmbit de la història de la ciència.

El projecte consisteix en construir una pàgina web on el professorat pugui trobar fàcilment textos científics rellevants adients per a l'ensenyament, tant en la seva llengua original com traduïts al català, fent especial esment als d'origen català. En el seu desenvolupament complet la web també podria incloure les corresponents dades biogràfiques, imatges i orientacions didàctiques.

Els textos es seleccionarien en funció de la seva utilització en el desenvolupament del currículum de l'ESO de ciències de la naturalesa i en les disciplines científiques del batxillerat. No obstant, i donada la rellevància dels científics i científiques seleccionats, podrien ser utilitzats també en diferents àrees, com llengües, tant catalana com castellana o llengües estrangeres, o en àmbits tecnològics i de ciències socials.

Assumpció Canela Plana. *La millora de les habilitats socials mitjançant l'aprenentatge de les habilitats emocionals.*

Supervisió: Josep M. Tous Ral. Facultat de Psicologia. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Psicopedagogia

Resum

És un projecte que va destinat a millorar la resposta educativa de l'alumnat d'educació infantil i primària amb necessitats educatives especials per problemes de conducta de caràcter temporal o permanent. És un sistema d'observació-intervenció-observació que implica a més de l'alumnat, la família i l'escola.

Objectius

1. Avaluar individualment cada alumne/a, de manera independent a la seva conducta disruptiva, ja que conductes semblants poden ser produïdes per persones molt diferents. Els trets de personalitat i temperament ens poden ajudar a identificar les característiques, propietats i recursos personals que predisposen a una persona a donar un determinat tipus de resposta per adaptar-se a les demandes de la realitat.
2. Estudiar la diferència entre les persones com una diferència funcional i no essencial, ja que es tracta de considerar les diferències en relació a les conductes observades en unes circumstàncies i situacions específiques i no en abstracte. Així nosaltres no considerem que l'infant és irritable, impulsiu, sinó que ho és en algunes ocasions, ho és amb més probabilitat que un altre.
3. Plantejar un programa d'observació-intervenció-observació: (SAEC) sistema d'anàlisi estructural de la conducta, per canviar les habilitats emocionals negatives per habilitats emocionals positives i modificar les habilitats socials negatives per habilitats socials positives. La novetat i diferència del sistema que es proposa en aquest treball consisteix que la modificació de les habilitats socials es basa en la millora de les habilitats emocionals.
4. Efectuar la validació empírica dels resultats del programa mitjançant dissenys *ex-post facto* que ens permetin observar i avaluar les diferències una vegada realitzada la intervenció.

Ens basem en el model teòric d'en Gilbert D. G. (1995) (PxPPxS) Es tracta d'un model bio-social de l'afecte i la comunicació interpersonal que considera la conducta com el resultat de la interacció de la persona (P) amb altres persones (PP) en una situació (S). Els coneixements que es deriven d'aquest model són: que les persones es tracten a si mateixes segons la imatge que els altres els retornen de si mateixes. Aquest saber tractar amb un mateix és el que considerem habilitat emocional (HE)

El nostre concepte d'habilitat social (HS) es basa en la teoria dels models interpersonals de la personalitat (Brokaw, D. y McLemore C., 1995) segons els quals la interacció entre les persones es pot analitzar en base a dos tipus de conductes:

a) Les conductes complementaries i b) les conductes antagòniques

La meua aportació consisteix a estudiar com l'adquisició d'habilitats socials positives influeix en la millora de les habilitats emocionals

Hipòtesis de la recerca: "Si un alumne/a, en les mateixes condicions socials, econòmiques, culturals i familiars presenta problemes de conducta a l'escola, amb la família i amb els seus companys, llavors haurem de cercar l'explicació d'aquest comportament en una manca d' habilitats emocionals que li afecten negativament les seves d'habilitats socials"

José Cantó Silva. *Estudi, parametrització, elaboració i validació automàtica de proves objectives emprant les TIC*

Supervisió: Jaume Fabregat Fillet. Departament de Matemàtica Aplicada. ETSEIB. Universitat Politècnica de Catalunya

Modalitat A

Classificació: Ciències Naturals i Experimentals

Resum

Les proves escrites de caràcter objectiu són uns instruments d'avaluació utilitzats en l'àmbit de ciències i tecnologia. Quan avaluen objectius del domini cognoscitiu, o del saber, és coneguda la relativa facilitat de valorar de forma quantitativa el seu grau d'acompliment dels requisits de validesa i fiabilitat. També es coneixen bé, però, les seves limitacions a l'hora d'avaluar d'altres aspectes, com ara la capacitat de síntesi, l'originalitat o la creativitat.

En el seu rang d'aplicabilitat, que és ampli, hi ha una dificultat intrínseca que sovint no permet un ús prou extens, divers i general de les proves: la dificultat de manufactura, donat que requereix una certa metodologia i força temps de preparació (si es vol que de la prova se n'obtingui informació realment vàlida i fiable). Aquesta dificultat implica que sovint el professorat es vegi abocat a un procés artesà, no només de copiar i enganxar qüestions ja existents, literalment o fent servir un tractament de textos, sinó també d'haver de pensar-ne i crear-ne de noves.

Les TIC, en sentit ampli, es caracteritzen per la possibilitat d'emmagatzematge, classificació i processament de dades de tot tipus. Intentar fer-les servir de manera sistemàtica per aconseguir facilitar l'elaboració d'aquest tipus de proves i pel control a priori de la seva adequació, sembla una tasca viable.

L'estructura i característiques de les proves objectives permeten estudiar les possibilitats metodològiques i pràctiques de la seva confecció sistemàtica i automàtica, o gairebé automàtica, fent servir eines informàtiques d'abast general pel professorat (bases de dades, fulls de càlcul i macros o equivalents) i tot això a partir de conjunts de qüestions classificades en funció d'objectius específics i graus de dificultat. L'estudi metodològic implica des de l'anàlisi, el modelatge i la classificació del tipus de qüestions que escau fer servir, fins a la manera d'implementar-les a la prova, quant als objectius relacionats amb elles. L'estudi també inclou aspectes propis d'aquesta sistemàtica com ara quina és la grandària crítica de cada conjunt de qüestions, per tal d'assegurar-nos un nombre determinat de proves diferents, i quines són les característiques intrínseques de les qüestions que pertanyen a un determinat conjunt.

Com tota metodologia, cal posar-la a prova amb l'experimentació. Ens proposem fer servir tòpics destacats i significatius de física i/o química de tres nivells diferents (1r cicle de l'ESO, 2n cicle de l'ESO i batxillerat) per experimentar aquesta idea de l'automatització i comprovar la seva viabilitat, dificultats associades i condicions d'aplicabilitat.

Cal destacar que la part tècnica de la implementació informàtica es pensa fer, expressament, de la manera més simple possible, per tal de poder-la modular i generalitzar en funció dels resultats obtinguts. La finalitat del projecte és, per tant, sistematitzar, automatitzar i donar exemples de la confecció i control de bondat de proves objectives, com a instruments d'avaluació de l'aprenentatge de ciències a l'ensenyament secundari, en concret en els àmbits de física i química. En establir una metodologia d'elaboració suportada per les TIC, el propòsit és que aquest tipus de proves es pugui ampliar i diversificar en el seu ús amb un grau de validesa quantificable.

José Ángel Carames Bouzán. *Les TIC a l'aprenentatge del gallec en un marc plurilingüe. La dramatització com a eina didàctica per a les llengües*

Supervisió: Sabela Labraña Barrero. Departament de Filologia Romànica. Facultat de Filologia. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Llengües estrangeres

Resum

El projecte de recerca s'emmarca dins del Proxecto Galauda, nascut al si dels estudis de Filologies Gallega i Portuguesa de la Universitat de Barcelona i dirigit per la Dra. Sabela Labraña Barrero. El grup tècnic d'implantació de la llengua gallega a l'educació secundària es dedica, des de l'any 1999, a treballar la didàctica de l'aprenentatge de la llengua gallega als IES de Catalunya i ve implementant crèdits de cultura e llengua galegas a IES de Barcelona i rodalies els darrers vuit cursos; crèdits variables tipificats, avalats per la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Aquesta recerca és la continuació de treballs desenvolupats anys enrere i els seus termes han estat acordats amb els membres del Proxecto Galauda i amb el professorat que actualment implementa els ja esmentats crèdits de gallec. Aquest projecte d'investigació es fonamenta en la constatació que vivim en una societat cada vegada més plurilingüe i en les recomanacions que en aquest sentit fa el Consell d'Europa al seu document marc europeu comú de referència per a les llengües o les propostes de l'EuroComRom, per saber llegir les llengües romàniques. També està en consonància amb les reflexions i propostes que s'expliciten als materials del debat curricular. Pacte Nacional per a l'Educació (Departament d'Educació, 2005) i en la línia de treball que seguirà el recentment creat consorci de la casa de les llengües. Es tracta, per tant, de crear recursos didàctics i metodologies per, a partir del gallec, afavorir l'aprenentatge de les llengües romàniques. La llengua gallega, doncs, servirà com a referència per treballar altres.

L'objectiu general arrenca dels principis d'acció educativa del Proxecto Galauda, com són l'ensenyament per la pau i la convivència pacífica, i afavorir la diversitat cultural i lingüística, i el respecte per l'altre. Concretament, s'insistirà a:

- Desenvolupar estratègies de treball destinades a l'alumnat, a través d'internet, que poden ser: activitats a la xarxa, diàlegs amb el professorat, o bé pràctiques de llengua gallega o catalana amb el jovent que estudia als IES de Galícia.
- Elaborar i enregistrar -en suport CD-Rom, DVD i d'altres- situacions comunicatives.

M. Victòria Carles Hierro. *Els camins de l'aigua, dels portals al riu. Des de les Terres de l'Ebre la nova cultura de l'aigua com a recurs educatiu transversal integrat en les tecnologies de la informació i la comunicació*

Supervisió: Maria Rieradevall i Sant. Departament d'Ecologia. Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Educació en valors

Resum

La presència de la Casa de l'aigua a Tortosa, com a seu de la Nova Cultura de l'Aigua, és un fet d'una gran força simbòlica, en un lloc on hem après a descobrir l'extraordinari valor d'un recurs que en el món actual, per ser massa assequible, ha perdut el seu veritable significat. Voldríem aprofitar aquest moment històric, per generar des d'aquestes Terres de l'Ebre unes reflexions i uns recursos educatius, amb integració de les TIC, de manera que pugessin servir de punt de partida per treballar el tema aigua de forma transversal i interdisciplinària en altres llocs i circumstàncies. Cal transmetre a les noves generacions la necessitat d'un ús sostenible de l'aigua, per tal que des d'un coneixement profund del que és i el que representa puguin de reduir i racionalitzar el seu consum, adonant-se que forma part de tots els ecosistemes terrestres i no és simplement un recurs per a ús exclusiu dels humans. El projecte està estructurat en tres parts:

- Els camins de l'aigua: Es tracta d'aprofundir en el coneixement del funcionament d'una conca de recepció d'aigües del vessant est del massís dels Ports i completar l'inventari i classificació de fonts amb l'estudi dels ecosistemes associats i la generació d'un cos bàsic de noves dades: ecològiques (ambientals i d'organismes), hidrològiques i antropològiques a partir del treball de camp realitzat en el PN dels Ports, per tal de documentar des de l'observació i l'experiència, la relació aigua – vida, en un ecosistema litoral mediterrani.
- Aprofitaments antics de l'aigua. Molins, pous de neu, sínies, ermites...Inventari de construccions locals per l'aprofitament i l'ús de l'aigua, situació i contextualització territorial.
- El consum actual de l'aigua. Dades i reflexions. Estratègies envers una Nova Cultura de l'Aigua, NCA.

El projecte final es presentarà en forma de webquest, destinada a conscienciar l'alumnat de la necessitat d'un ús raonable de l'aigua i apropar-lo als fonaments científics de la Nova Cultura de l'Aigua.

Mariona Carreras Raurell. *Looking Forward to Reading you: Materials interdisciplinaris per a l'educampus*

Supervisió: Joe Hopkins. Departament d'Anglès. Universitat Oberta de Catalunya

Modalitat B2

Classificació: Llengües estrangeres

Resum

Les TIC, més concretament les eines de l'ensenyament a distància sincrònic i asincrònic, ofereixen un gran potencial d'aplicacions reals adreçades a l'ensenyament i l'aprenentatge presencial autònom. La implantació de l'Educampus, amb la possibilitat de penjar-hi materials i, al mateix temps, treballar en fòrums de discussió, obre les portes a un tipus d'ensenyament fins ara impensable en l'aula convencional: per la seva pròpia naturalesa, aquestes eines possibiliten l'atenció a la diversitat i als ritmes personals de treball, faciliten un ensenyament interdisciplinari i, en definitiva, són eines efectives per actualitzar i fer més atractius l'ensenyament i l'aprenentatge alhora que representen una oportunitat immillorable d'incidir en els valors i la cohesió social.

La paradoxa de les TIC: La idea que vivim en un món cada cop més deshumanitzat governat pels ordinadors és, segons en quins contextos, generalitzada. Al mateix temps, la queixa que els nostres estudiants no llegeixen i que només reaccionen davant del so i de la imatge és ja un lloc comú. A vegades és cert. La paradoxa és que són els ordinadors i les tecnologies de la informació i comunicació els que tenen el potencial de retornar-nos el gust per la lectura i l'escriptura com a base de l'aprenentatge.

Aquest treball pretén, en primer lloc, oferir materials interdisciplinaris en llengua anglesa per treballar en l'espai de l'educampus. Els materials són interactius, la qual cosa permet una feina autònoma per part de l'estudiant i tenen com a eix central temes d'interès actual que aborden les qüestions morals, ètiques i socials sobre el món que ens envolta. Aquestes preguntes, després del treball amb els materials, obren un diàleg en el fòrum de discussió de l'educampus. Així doncs, el segon objectiu és oferir, per a cada tema, estratègies i activitats per a la utilització dels fòrums.

Amb aquests materials i estratègies pretenc oferir models útils, realistes i creatius que, de manera complementària a l'aula presencial, puguin potenciar i actualitzar l'aprenentatge en anglès des d'altres disciplines com la filosofia, biologia, història o ètica.

Jordi Casals Saguer. *Disseny d'estratègies d'intervenció dels serveis educatius en situacions d'estrès docent*

Supervisió: Joaquim Pèlach i Busom. Departament de Pedagogia. Facultat d'Educació i Psicologia. Universitat de Girona

Modalitat A

Classificació: Salut laboral

Resum

El projecte parteix de les situacions d'estrès que es donen en el marc escolar i de la finalitat d'actuació dels serveis educatius enfront uns eixos, possibles generadors d'estrès docent:

- En la pràctica docent quotidiana i les relacions amb i de l'alumnat
- Seqüeles personals i en el grup davant situacions d'impacte social
- Les interrelacions entre docents i els moments de caire personal amb repercussions educatives
- La comunitat educativa i l'entorn com a factors d'actuació en el seu àmbit educatiu.

La recerca d'aquests eixos facilitarà l'aportació de suggeriments, propostes d'intervenció i estratègies que facin possible tant un treball de prevenció com el control de les situacions descrites generadores d'estrès docent. En la perspectiva de l'àmbit global d'actuació dels serveis educatius i l'aportació d'eines per a la millora professional.

Actualment la situació en la societat comporta l'establiment de molts canvis en els centres educatius i nous reptes en el mateix sistema. Alguns dels elements que incideixen de manera notable en la pràctica diària i en la vida quotidiana de la societat tenen, també, el seu reflex en la vida escolar: l'arribada a Catalunya de persones de diferents indrets; l'increment de relacions de tipus social, personal i col·lectiu; el fenomen de la globalització; l'increment de situacions socioculturals i econòmiques diverses; les noves competències de comunicació i informació.

El sistema educatiu ha de possibilitar donar respostes adequades a les necessitats que presenta l'alumnat. Cal dotar d'eines i estratègies per fer possible aquesta atenció en una societat que en els darrers anys presenta un canvi estructural important. Així, en molts casos, el centre educatiu esdevé un dels únics referents per a molts col·lectius. L'escola es converteix en el punt central de les accions de reequilibri cultural, educatiu, personal, social i emocional. La prevenció i intervenció davant les situacions d'estrès docent esdevenen, per tant, essencials per a la salut del mateix sistema. Les hipòtesis que es plantegen en la recerca fan referència als següents paràmetres:

- El paper canviant del personal docent. La seva intervenció es sustenta en la capacitat que manifesta en la interacció amb l'entorn.
- Els agents presents en el sistema educatiu són font i causes d'enriquiment però poden comportar alteracions i dificultats. Implicacions de les situacions d'estrès.- Els canvis en la societat i en l'entorn comporten variacions en el benestar personal i col·lectiu amb possibles repercussions en el procés d'ensenyament.
- La prevenció incideix directament en les causes de l'estrès docent i en la millora de l'entorn educatiu.
- El paper de la direcció com a dinamitzadora d'estratègies de prevenció en situacions d'estrès.

M. Elena Casas Serrate. *Desenvolupament d'estratègies per a un ús eficient a secundària dels applets de biologia i medi ambient.*

Supervisió: Neus Sanmartí Puig. Departament de Didàctica de les Matemàtiques i de les Ciències Experimentals. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Ciències Naturals i Experimentals

Resum

La necessitat d'ensenyar ciències amb les TIC és ja una realitat per al professorat de secundària. Actualment, els recursos didàctics a la xarxa es van incrementant dia a dia. Entre aquests recursos es troben els *applets*, petits programes en Java, amb l'objectiu de simular problemes reals i mostrar determinades experiències o modelitzacions. La conjugació d'imatges, moviment, color, so i, de vegades, interacció, els presenten com a un recurs atractiu i eficaç per l'ensenyament de les ciències. Però, malgrat la seva potencialitat didàctica, l'experiència posa de manifest que la utilització directa a l'aula dels applets, no permet aconseguir els resultats esperats. Cal desenvolupar estratègies específiques de lectura multimodal, que contribueixin a la seva intel·ligibilitat i, per tant, a la construcció d'un aprenentatge significatiu.

Per altra banda, és necessari facilitar la tasca del professorat a l'aula, proporcionant-li recursos de provada eficàcia perquè actuï com a guia de l'aprenentatge. És per això que aquest llicència pretén elaborar una pàgina web en què es pugui consultar una base de dades dels principals *applets* de biologia i medi ambient, amb les estratègies lectores multimodals més adients per aconseguir la seva optimització didàctica.

Jaume Casasola Andinach. *La tecnologia, pal de paller per a l'aplicació de metodologies interactives a l'ESO*

Supervisió: Francesc Costa Roca. Departament Formació Professorat de Secundària. Institut de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat B2

Classificació: Tecnologia

Resum

Objectius

- a. Elaborar materials didàctics per al 1r nivell de l'ESO a l'àrea de tecnologia basats en les següents metodologies interactives : mètode de l'artefacte, mètode del cas, mètode de projectes, treball cooperatiu, Pràctiques Normalitzades de Treball (PNT), Leittext i l'Aprenentatge Basat en Problemes (PBL-APB).
- b. Dissenyar, dins de la nova proposta del departament de tecnologia de l'IES Can Planas, una estratègia d'aplicació de les metodologies abans esmentades que facilitin l'assoliment dels objectius marcats.
- c. Dissenyar i presentar als altres departaments¹ i al 1r cicle de l'ESO propostes de treball interdisciplinars, en especial PBL-ABPs.
- d. Aplicació de les propostes amb calendari consensuat amb els professorat afectat.
- e. Avaluació per part del professorat i alumnat .
- f. Proposta d'implementació en tots els departaments implicats de l'institut per al següent curs escolar.

Aprofitant que el departament de tecnologia ha decidit enfocar la nostra matèria amb un altre format, vaig proposar la inclusió de l'aplicació de metodologies interactives com a recurs integrat a la programació. Això no era possible si continuavem amb els llibres de text, com fèiem en els darrers anys.

En aquest sentit i, en acabar el present curs 2006-2007, disposarem de diferents propostes de treball amb les metodologies interactives abans esmentades i que pensem que són inherents a l'àrea de tecnologia, però no exclusives.

La meua fita va un mica més enllà, ja que voldria transmetre la inquietud als altres departaments per la implantació de les metodologies interactives i animar-los perquè pel seu compte elaborin en el futur nous materials a partir de l'experiència que els puc oferir. Els materials creats han de ser prou oberts perquè siguin aplicats i adaptats tant pel diferent professorat del departament de tecnologia com pel professorat de les altres àrees, de manera que es no trobin encotillats.

Alhora, veig importantíssim el fet d'oferir a l'alumnat no només una manera diferent d'aprendre, sinó també aprendre el mètode: com pensar, dissenyar, elaborar, projectar, discutir, col·laborar, analitzar, treballar...

Dins el marc de la col·laboració que realitzo en el grup de treball de Metodologies de l'ICE de la UAB, aquesta experiència és cabdal, juntament amb altres que es duran a terme també com a llicències concedides per aquest curs, ja que formarà part no només del nostre fons documental sinó també de la nostra tasca de formació, per la qual cosa el resultat tindrà un efecte multiplicador, donat que ofereix la possibilitat de la seva aplicació o/i adaptació en altres centres educatius.

---

¹ Els que han acceptat la proposta que són els de Matemàtiques, Educació Visual i Plàstica, Experimentals i Llengües, així com els responsables del Taller de l'Hort Escolar.

Miguel Ángel Castillo Muñoz. *Tècniques per promoure l'autonomia en l'alumnat de 3r, 4t i 5è d'EOI*

Supervisió: Mia Victori Blaya. Departament de Filologia Anglesa i Germanística. Facultat de Lletres. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat B1

Classificació: Llengües estrangeres

Resum

El treball que es pretén dur a la pràctica amb aquesta proposta parteix d'un eix fonamental i objectiu final: dotar el professorat de les EOIs de recursos útils i pràctics per tal de disposar de tècniques i estratègies per promoure l'autonomia en l'alumnat de 3r, 4t i 5è d'EOI.

Cal continuar en la línia de foment de l'autoaprenentatge i afavorir que l'aprenent aprofiti totes les oportunitats que té fora de classes per aprendre més anglès i practicar-lo. Aquestes estratègies queden en un aspecte més aviat teòric en el programa de curs i es poden introduir amb facilitat. Pense que caldria incidir en les tècniques d'estudi de les destreses escrites i iniciar-se a recopilar el seu esforç de treball oral igual que preparen redaccions.

El professorat disposarà de dos tipus de materials: un set de 60 *Learner strategies sheets* que ajuden a reflexionar sobre el procés d'aprenentatge i clourà amb una guia una de l'alumne autònom.

Cada fitxa vindrà acompanyada de material d'ús per al professorat i clau comentada per a l'alumnat. Són la base de partida cap a l'adopció gradual de les estratègies d'aprenentatge autònom. Són necessàries per poder aconseguir un treball més productiu i eficaç.

Aquestes fitxes estan pensades com a material suplementari al del curs. Cal que les vaja afegint al treball del curs, siga la pronúncia o l'edició de textos. Als professionals de les EOIs ens manquen recursos adients, adaptats a les nostres necessitats i les del nostre alumnat, que comencen a partir de la pràctica pròpia dels estudiants. El treball ha d'anar paral·lel a la pràctica d'aula i pot ser integrat com a *project work*.

Les 6 tipus de fitxes que farem servir seran:

- activating language
- understanding pronunciation
- extensive listening applied tasks
- editing my writings
- oral production techniques-1: Parallel reading
- oral production techniques-2: Self Recording and analysing.

La presentació dels materials serà per nivells: Intermediate (correspon a 3er), Upper-Intermediate (4t) i Advanced (5è).

Dintre de cada tipus s'oferiran activitats per a cada nivell que es solaparan per tal que el que s'aplica a 3r pugui servir de revisió a l'alumnat de 4t. Si la classe es fa sota la supervisió del professorat, aquest presentarà les estratègies i tècniques més adients en aquell moment oferint com a material d'ús autònom. Finalment, la guia de l'alumnat per a estudiants que es presenten a l'examen i no tenen una assistència continuada a classe.

Núria Cerezuela Martínez. *Creació d'un entorn virtual per a 1r d'ESO a l'àrea d'anglès: quaderns virtuals.*

Supervisió: Christiane Guerao Barbier. Institut de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat B3

Classificació: Anglès. Entorns virtuals d'aprenentatge.

Resum

En el present projecte es proposa la creació d'un entorn de treball i comunicació virtual per a l'àrea d'anglès, basat en activitats en l'entorn d'aprenentatge digital dels quaderns virtuals, dins l'edu365.

Es desenvoluparan activitats d'aprenentatge per a 1r d'ESO, fent servir l'entorn dels quaderns virtuals. Seran activitats relacionades i organitzades al voltant de les unitats desenvolupades a l'aula ordinària. Han de suposar una pràctica equivalent al reforç que un llibre d'exercicis o fotocòpies complementàries poden suposar a la pràctica oral i a les explicacions de continguts que es treballin a la classe d'anglès ordinària.

Normalment, la majoria del professorat demanem que l'alumnat faci aquestes activitats en suport paper (el típic quadern o llibreta) i després s'han de corregir, o bé individualment o col·lectivament a l'aula (oralment o copiant a la pissarra).

Ja que aquesta retroalimentació de la correcció és molt important i que l'alumnat molt sovint es perd i no corregeix amb prou atenció, podem utilitzar els quaderns virtuals com a quadern d'aprenentatge amb una comprovació immediata i personal i amb la possibilitat de poder corregir i millorar la resposta inicial.

L'entorn quaderns virtuals permet en general, i en particular dins d'aquest projecte:

a) a l'alumnat:

- L'elaboració d'activitats en suport informàtic.
- L'autocorrecció immediata d'aquestes activitats rebent informació de quines respostes són correctes i quines no.
- La possibilitat de rectificar la seva resposta el nombre de vegades que el professorat determini.
- Possibilitat de fer consultes en línia al professorat.
- Rebre missatges del professorat sobre el seu treball o donant respostes als seus dubtes.

b) al professorat:

- La creació de material original i adequat als objectius i continguts que es proposen a l'aula.
- L'organització d'activitats diferents per a alumnat diferent.
- La recepció en línia d'informació sobre l'alumnat: les respostes ha donat als exercicis; els dubtes/problemes ha deixat escrits; informació sobre el nombre d'encerts de cadascú/una, podent arribar així a una idea clara de com està assolint els objectius i continguts proposats.
- Donar resposta als dubtes plantejats per l'alumnat o als dubtes que quedin reflectits a les seves respostes.

Com a suport organitzatiu de l'aula d'anglès, es confeccionarà i dinamitzarà una pàgina web adaptada a les necessitats i activitats dels grups classe. Serà una pàgina d'ajuda i seguiment de les activitats fetes a l'aula ordinària.

Eva Cervantes Torre-Marin. *Diàlegs infinits*

Supervisió: Carolina Forns Bernhardt. Departament de Didàctica de la LLengua i la Literatura. Secció Anglès. Facultat de Formació del Professorat. Universitat de Barcelona

Modalitat B2

Classificació: Llengües estrangeres. Anglès

Resum

Es tracta d'una pàgina web amb diàlegs per a nivell elemental d'EOI (nivells A1 i A2), ESO i, en general, per als nivells Beginner/Elementary i Pre-Intermediate. Consta de diverses sessions que contenen diàlegs amb activitats introductòries i de consolidació. En cada sessió els diàlegs es presenten i treballen de diverses maneres. En alguns casos hi ha un diàleg model, en d'altres es proposa més d'una opció de resposta i/o pregunta. Algunes sessions inclouen diàlegs amb més d'un recorregut perquè l'alumnat n'esculli un: selecciona una de les opcions possibles i així pot elaborar més d'un diàleg amb la mateixa funció comunicativa però amb diferent llenguatge. En tots els casos l'alumnat produeix diàlegs amb llenguatge autèntic.

Aquest material no pretén treballar la llengua a partir de la reflexió de normes gramaticals, sinó que està dissenyat per donar a l'alumnat informació perquè la reproduïxi de manera automàtica. L'objectiu és que l'alumnat interioritzi estructures correctes en el començament del seu procés d'aprenentatge i acabi amb un bagatge de frases, preguntes, expressions i oracions angleses que li permetin comunicar-se eficaçment. Les activitats proposades a partir dels diàlegs dotaran l'alumnat d'un conjunt d'estructures sintàctiques amb una funció determinada (donar i demanar informació, socialització, etc.) per expressar-se en situacions similars. Podrà extrapolar aquestes estructures a d'altres situacions i contextos i crear una gran varietat d'oracions.

L'alumnat pot treballar les sessions individualment o amb el professorat a l'aula d'ordinadors per ampliar continguts o reforçar allò que s'ha treballat a l'aula en un format i suport diferent. Les sessions estan seqüenciades segons els continguts, però es poden treballar independentment, en l'ordre que el professorat o l'alumnat prefereixin.

Jorge Checa Guillén. *Altres visions. Literatura europea per al batxillerat*

Modalitat C

Classificació: Literatura. AICLE

Resum

Vivim en un món molt atractiu des del punt de vista cultural, ja que existeixen moltes possibilitats d'accedir a la literatura sempre que existeixi un mínim interès. Les noves tecnologies semblen plantejar la possibilitat que d'una banda les enciclopèdies, els manuals, els llibres de text i la literatura de consulta arribin a tenir un nou suport i que, d'una altra banda, encara es mantingui el suport tradicional per a textos més específicament literaris.

La Gran Bretanya sempre ha estat capdavantera en l'ensenyament de la literatura utilitzant nous enfocaments i metodologies. El projecte que aquí proposo pretén recollir part d'aquesta llarga experiència i tradició didàctica i aplicar-la a l'ensenyament en llengua anglesa de la literatura universal, matèria optativa que forma part del currículum de batxillerat. L'ús de l'anglès com a llengua d'aprenentatge condiciona el contingut general de la matèria, que s'articula seguint pautes cronològiques derivades de la història i la literatura angleses, des del Renaixement fins als nostres dies. L'aprenentatge sobre textos originals en anglès i altres en francès, italià i alemany en versió bilingüe (els poemes especialment) ens permet gaudir de les possibilitats i riquesa lingüístiques de les diferents tradicions europees (sovint nodrint-se entre elles). El projecte també examina la relació entre el fenomen literari i altres expressions artístiques, especialment la música. A part de l'estudi cronològic d'autors i autores, moviments i fets històrics es proporciona un treball complementari sobre les característiques i recursos específics de la poesia, el teatre i la novel·la.

Olga Checa Herranz. *Coeducació i educació física*

Supervisió: Susanna Soler. INEFC. Universitat de Barcelona.

Modalitat B1

Classificació: Educació Física. Coeducació

Resum

El projecte que vull realitzar vol contribuir a la detecció i reflexió crítica dels trets sexistes i androcèntrics que encara persisteixen en els centres docents i en la pràctica educativa del professorat, concretament en l'àrea d'educació física.

Mercedes Coll Cantin. *Fer visibles les dones: el documental com a registre i interpretació de la realitat*

Supervisió: Josep M. Català Domènech. Departament de Comunicació Audiovisual i Publicitat. Facultat de Ciències de la Comunicació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Tecnologies de la informació i de la comunicació

Resum

L'objectiu del projecte és elaborar un catàleg de les produccions audiovisuals, disponibles en vídeo, que fan visibles les diverses aportacions i intervencions de les dones al món contemporani.

S'inclouen els documentals realitzats per dones i aquelles produccions que millor expressen la situació que viuen les dones en diverses societats.

L'elecció classificació s'elaborarà en funció del seu interès educatiu i de les seves possibilitats didàctiques.

Creiem necessari difondre i conèixer la nova perspectiva del món que ens aporten les dones des de la seva experiència com a subjectes actius i creatius.

Esther Collados Cardona. *Anàlisi i experimentació d'actuacions per a la millora de l'educació artística a l'ESO*

Supervisió: Joaquín Gairín Sallán. Departament de Pedagogia Aplicada. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Educació Artística

Resum

L'educació artística en els nivells de l'escola obligatòria ha estat i sovint encara és una àrea força desatesa on manquen recursos i estratègies o bé cal optimitzar les ja existents.

Caracteritzada per ser una àrea amb una considerable complexitat, massa sovint es desconeix i s'infravalora el seu potencial educador i no s'és conscient del seu paper en la resta dels processos d'aprenentatge, ignorant la seva contribució en la formació integral de la persona.

El treball de recerca educativa que es proposa aquesta llicència parteix de la necessitat de trobar bones pràctiques educatives, vinculades a l'àrea d'educació artística, que ens ajudin a transformar i cristal·litzar els nostres objectius educatius en accions. Accions que s'han de poder materialitzar i experimentar a través de situacions reals a l'aula que posin a prova la seva viabilitat.

“Un bon mestre no pot separar el seu coneixement teòric del seu coneixement pràctic perquè per construir el coneixement professional s'han de tenir experiències que donin significat, intencionalitat i posin a prova la teoria, alhora que la teoria educativa il·lumina, dirigeix i corregeix l'acció. La teoria educativa sense pràctica és pura especulació perquè es parla de problemes abstractes, que no tenen sentit i que no són els que hom té. Ara bé, la pràctica sense teoria es fa repetitiva i divagant.” Benejam, Pilar (2004) “De la teoria...a l'aula. Reflexions sobre fer de mestre.” Lliçó Magistral. Bellaterra: U.A.B.

El projecte té per finalitat dissenyar i experimentar actuacions per a la millora de l'educació artística a l'escola secundària obligatòria que generin noves situacions d'aprenentatge en relació a les arts visuals i plàstiques i analitzar-ne els resultats, tot cercant bones pràctiques educatives, viables de ser extensibles a d'altres contextos educatius.

Aquest treball es desenvoluparà a partir de la construcció i estudi de tres casos que possibilitaran experimentar actuacions en entorns concrets en els nivells de l'escola secundària obligatòria, amb l'objectiu de desvetllar les possibilitats d'aprenentatge que aquestes poden generar, així com avaluar-ne la seva qualitat. Es tracta d'una recerca de tipus qualitatiu i es desenvoluparà en interacció amb els centres educatius i els professionals que hi participen.

L'objectiu general de la recerca és explorar en contextos específics, actuacions que ajudin a desenvolupar el currículum d'educació visual i plàstica en les etapes d'educació secundària obligatòria, per tal d'aconseguir generar experiències i bones pràctiques educatives en relació a aquesta àrea, així com proporcionar algunes informacions als centres educatius i al Departament d'Educació, relatives als factors que poden introduir millores en l'aprenentatge de les arts plàstiques i visuals.

Aquest projecte també té interès d'impulsar la reflexió i el debat entre docents a partir de la pròpia pràctica i promoure el treball cooperatiu a través de la creació de grups de treball d'educació artística en els nivells de secundària obligatòria.

Núria Coma Parés. *La web del coneixement del medi natural. Recursos d'internet per a les ciències naturals a primària*

Supervisió: Sebastià Riera Cusí. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat de Vic

Modalitat B2

Classificació: Ciències Naturals i Experimentals

Resum

Quantes vegades haurem buscat, per exemple, una animació que ens ajudi a explicar el funcionament del cor? O algunes activitats sobre el sistema solar?

En aquest projecte es pretén crear un web del coneixement del medi natural a primària, on es reculli el material disponible a Internet (especialment en llengua catalana), classificat per temes i per cicles i acompanyat de comentaris referents a quines són les millors utilitats.

Aquest web tindrà dues parts ben diferenciades: una dirigida al professorat i l'altra a l'alumnat.

a) A la part dedicada al professorat, hi haurà aquelles webs, vídeos, flash... més interessants que responguin al contingut de les unitats curriculars, sempre organitzades per cicles i temes. Aquests enllaços ens permetran aprofundir en els coneixements i facilitaran el material necessari per crear documents (informàtics o de paper), preparar projeccions (ara que moltes escoles ja disposem d'un canó de llum)...

b) La part dedicada a l'alumnat, estarà especialment dedicada al recull d'activitats telemàtiques ja existents a internet: webquests, activitats CLIC, MUDS (mini unitats didàctiques), caceres del tresor, etc. entre les quals el professorat podrà escollir aquelles que li semblin més adients, atenent a les característiques del seu alumnat, el temps, els recursos (aula d'ordinadors, informàtica...)

La finalitat d'aquest projecte és facilitar la tasca de recerca d'activitats i material telemàtic al professorat de primària pel que fa a l'àrea de coneixement del medi natural.

Anna Maria Comas Arbós. *Estratègies per a la millora de la convivència. L'establiment de vincles entre escola, família i entorn*

Supervisió: Begoña Piqué Simón. Departament de Didàctica i Organització. Facultat de Pedagogia. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Escola i entorn

Resum

Les dificultats en la convivència escolar poden fer plantejar la necessitat d'un major control, d'un retorn a l'autoritarisme, substituint l'educació per l'ensinistrament.

L'educació és possible. Educar per convida és fonamental per a la socialització. És per tant un objectiu a llarg termini, però és també un objectiu diari. Sols assolint un estat personal i grupal relaxat i positiu estarem en disposició d'aprendre.

El projecte pretén cercar elements que facilitin la reflexió de la pràctica educativa en el context escolar actual, considerant els nous reptes que ens planteja una societat cada vegada més diversa.

L'escola, com a reflex social, acull alumnat nouvingut i alumnat d'entorns socioculturals amb risc d'exclusió. L'escola sovint expressa tensions emocionals que alteren el clima de l'aula, la convivència i el camí vers la formació i l'aprenentatge.

Pretenc partir del marc teòric que apunta vers el desenvolupament socioemocional i la participació activa per a la ciutadania i l'observació d'experiències de diferents escoles d'educació primària on la diversitat cultural i social sigui una realitat. Per altra banda, s'incorporarà la informació obtinguda en el procés avaluatiu del projecte de comunitats d'aprenentatge d'una de les escoles, en tant que preveu la participació de tota la comunitat (familiars, mestres, alumnat i voluntariat), per valorar el clima del centre, el nivell de participació i comunicació, el tractament inclusiu, el sentiment de pertinença i les expectatives.

La intenció és establir la reflexió compartida amb els diferents agents educatius i apuntar les línies generals que afavoreixen el benestar del grup, així com les metodologies i estratègies que faciliten l'educació per a la convivència, com aspecte bàsic per un desenvolupament harmònic i integral.

Però tractant-se de persones, resultaria fred quedar-nos amb les dades, per això em proposo recollir estones individuals i col·lectives i l'expressió del sentir dels nens i de les nenes; per il·lustrar la complexitat humana i apropar-nos a cadascú com a únic. El repte que em plantejo és també que els nens i les nenes no siguin només els objectes de l'estudi, sinó els veritables protagonistes.

Isabel Compan Fernández. *Cinèsiologia Educativa -Brain Gym-*

Supervisió: Rafael Bisquerra i Alzina. Departament de Mètodes d' Investigació i Diagnòstic en Educació (MIDE). Facultat de Pedagogia. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Salut laboral

Resum

La cinèsiologia educativa, "Kinesiologia" o "Brain Gym", aporta al professorat uns coneixements tan rellevants i senzills com eficaços. Vet aquí algunes de les seves aportacions:

- Ens obre horitzons sobre procediments d'aprenentatge
- Ens possibilita enriquir la didàctica aportant noves estratègies
- Proposa activitats concretes per a dificultats i problemàtiques que el professorat trobem a les aules (hiperactivitat, dèficit d'atenció, educació emocional, dislèxia...)
- Ens procura eines per poder millorar i ampliar metodologies tant a docents com a infants.

El més sorprenent de la cinèsiologia és la seva simplicitat: les persones disposem de totes les possibilitats per assolir l'excel·lència personal, només ens cal saber com. Aquesta màgia ens arriba de la mà dels exercicis, activitats i maneres d'acostar-nos a la comprensió de les persones des de la perspectiva de la cinèsiologia.

Aquesta llicència d'estudis pretén posar a l'abast de mestres, educadors, educadores i persones interessades en les estratègies d'aprenentatge d'una manera lúdica i assequible els diferents recursos educatius que la cinèsiologia ens pot aportar.

Montserrat Creus Pedrol. *Estratègies multilingües per afavorir l'aprenentatge de les llengües curriculars a partir dels bagatges de l'alumnat*

Supervisió: Silvia Carrasco Pons. Departament d'Antropologia Facultat de Lletres. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Llengües estrangeres

Resum

El multilingüisme és una realitat social i pot ser aprofitat per a un millor aprenentatge escolar. D'acord amb les vigents instruccions per a l'organització i funcionament de centres docents públics, cal potenciar el respecte per totes les llengües, transmetre la importància de la diversitat lingüística i cultural i preservar les llengües minoritàries. En la formació d'aquest alumnat plurilingüe no s'ha de perdre l'oportunitat de formar l'alumnat que és ja potencialment bilingüe: no es pot perdre aquest enorme capital. Em plantejo estudiar i valorar el model d'intervenció britànic com a punt de referència d'integració i d'escolarització d'alumnat molt divers i que parla una llengua molt distant de la del país d'acollida. Es tracta d'estudiar com aprofita aquesta riquesa el sistema educatiu anglès en les Local Educational Authorities més innovadores, per poder després aplicar aquests resultats en la nostra pròpia experiència educativa. En aquest marc, durant el curs 2006-2007, em plantejo analitzar el tractament de llengües al Regne Unit en el currículum de primària en relació a l'alumnat nouvingut; estudiar com s'ensenyen les *community languages* (llengües minoritàries), les *llengües modernes* (alemany, castellà...) i com s'ensenyava l'anglès a l'alumnat nouvingut. Tot i l'hegemonia mundial de la llengua anglesa i de la resistència dels sistemes educatius britànic a la introducció de llengües estrangeres, cal reconèixer que en l'actualitat els drets lingüístics de les minories són cada vegada més tinguts en compte (CEC, 2005). Independentment del nombre d'alumnat estranger a l'escola, reconèixer el bagatge multilingüe de tots i cada un dels i de les alumnes potencia i enriqueix l'ensenyament de les llengües del centre. En el model d'intervenció britànic es tractaria d'analitzar:

- Quina metodologia i quins recursos s'utilitzen a les aules multilingües.
- Quines pràctiques educatives es porten a terme i com s'integren al currículum.
- Quina capacitat té el centre per reconèixer el coneixement lingüístic de l'alumnat en una llengua a l'hora de transferir-lo a una altra.
- Veure quin tractament es fa de la llengua d'origen; quins mecanismes la prestigien i com es valora (Suñé 2005).
- Com es treballen les habilitats socials; autoimatge i autoestima en els processos d'aprenentatge. La importància de treballar les actituds envers les persones estrangeres que les facin percebre's positivament (I. Vila 2001).

Aquesta llicència té per finalitat fer un estudi comparatiu de la realitat multilingüe catalana respecte la realitat multilingüe de les aules i les escoles angleses. Pretenem analitzar quines pràctiques pedagògiques es porten a terme a les aules multilingües angleses, examinar fins a quin punt la llengua i la diversitat cultural s'utilitzen com a recurs per aprendre i quin tipus de currículum fa que es desenvolupin identitats flexibles. Observar i comparar com s'inclouen les llengües minoritàries al currículum anglès i quin tractament se'n fa per tal de fer aportacions innovadores aplicables als nostres centres de primària.

Josep Cuevas Vilchez. *Homes i coeducació. Propostes d'intervenció en masculinitats*

Supervisió: Francesc Rambla Marigot. Departament de Sociologia. Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Coeducació

Resum

La recerca que es proposa pretén contribuir als plans de coeducació que es desenvolupen als centres, tot introduint un aspecte sovint oblidat, com és el de la construcció de les identitats masculines entre els adolescents. Es considera que aquest és un factor bàsic per incrementar el poder transformador dels projectes coeducatius en l'àmbit de les relacions interpersonals i de gènere, i que aquests plans haurien de deixar de ser considerats únicament una qüestió que afecta les dones, per integrar també totes les reflexions i intervencions que permetin una flexibilitat més gran en la transició pels rols de gènere dels diferents individus. Es pressuposa, doncs, que el camí cap a la construcció d'identitats personals autodirigides i creatives, més enllà dels estereotips associats al gènere, no demana només la transformació dels rols de la dona, sinó també dels masculins, especialment rígids, donat que són percebuts com a privilegis naturals per part dels nois, sense copsar el seu origen social ni la forma en què limiten i mutilen bona part del seu propi potencial, tot reduint el seu camp d'experiències i coneixements.

Es tracta, doncs, d'explorar dins de l'àmbit de l'educació, les eines que facilitin la presa de consciència per part de nois i noies del condicionament social i cultural que ha generat els seus ideals de masculinitat, i com aquests limiten el seu propi desenvolupament personal, per tal de facilitar una presa de decisions personals més lliure d'estereotips i patrons rígids associats al gènere, tot centrant aquesta recerca en el món masculí.

En concret, la tasca que es portarà a terme passa per desplegar els següents objectius:

- 1.-Descriure la incidència dels plans de coeducació en els aspectes associats a les formes de masculinitat dominants en el nostre medi cultural.
- 2.-Identificar idees prèvies sobre masculinitats entre nois i noies de diferents franges d'edat en dos centres públics de secundària.
- 3.-Elaborar materials que permetin reconèixer el condicionament social pel qual és construïda la versió de masculinitat dominant en el nostre medi cultural i que ofereixin també models alternatius en altres èpoques, cultures o sectors socials.
- 4.-Experimentar aquests materials en dos grups-classe de dos instituts de secundària.
- 5.-Avaluar la seva incidència en el canvi de creences, actituds i conductes per part dels grups on s'hagin experimentat.

Victor Curcó Murillo. *Elaboració de materials didàctics amb Moodle a l'àrea de física i química. Creació d'un entorn virtual d'aprenentatge*

Supervisió: Carles Dorado Perea. Departament de Pedagogia Aplicada. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat B3

Classificació: Física i Química. Entorns virtuals d'aprenentatge.

Resum

El projecte té com a finalitat l'elaboració d'unitats didàctiques per a l'ensenyament-aprenentatge a l'àrea de física i química de l'educació secundària utilitzant un entorn virtual d'aprenentatge com Moodle. Parteix de la necessitat d'introduir nous recursos a les aules més d'acord amb els coneixements d'epistemologia de la ciència i el seu aprenentatge i de fomentar l'ús de les TIC en la pràctica docent. En aquest sentit, Moodle promou una pedagogia constructivista, contempla processos de col·laboració, activitats de reflexió, possibilita una més elevada interacció i comunicació entre estudiants i professorat i una gestió més eficaç del temps.

Marta Dalmau Pujol. *Elaboració de pautes de conducta per millorar els hàbits posturals i mentals dels estudiants d'ESO: com canviar el seu xip*

Supervisió: Marta Sadurní Brugué. Departament de Psicologia. Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia. Universitat de Girona

Modalitat B3

Classificació: Salut laboral

Resum

Es tracta d'introduir tècniques de millora personal, mentals i físiques, en l'àmbit de l'educació secundària, així com de divulgar-les entre els docents, tant com a recursos pedagògics per a l'aula, com d'autoajuda, mitjançant l'aplicació de tècniques de diverses índole, d'una forma eclèctica. Aquestes tècniques s'inscriuen dins de les anomenades gimnàstiques suaus i de consciència corporal i també dins dels mètodes de millora cognitiva, emocional i relacional. Les tècniques en concret seran (el seu aprenentatge sol ser dins l'àmbit privat i, per tant, tenen un cost monetari i de temps fora del Pla de Formació): microgimnàstica i massatge del sistema ARC, PNL, intel·ligència emocional, ortokinesologia, tècnica *nadeau*, relaxació i dinàmica del riure. El recull de materials elaborats vindran indexats segons els problemes a tractar dins de l'aula i es podran adoptar també a educació primària.

Lauro Delgado Sánchez. *L'estudi de l'ús de les TIC en l'ensenyament i aprenentatge de l'anglès a partir de l'anàlisi del discurs oral d'estudiants de secundària treballant col·laborativament amb una webquest*

Supervisió: Juli Palou i Sangra. Departament de Didàctica de la Llengua i Literatura. Facultat de Formació de Professorat. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Llengües estrangeres

Resum

El tema objecte d'estudi d'aquest projecte s'emmarca dins de tres vessants: a) El treball col·laboratiu per part d'alumnat d'ESO en l'aprenentatge de l'anglès com a llengua estrangera; b) l'ordinador i internet com a recurs eficaç i motivador en l'aprenent i c) les creences del professorat sobre l'ús de les TIC en l'ensenyament de les llengües estrangeres.

A partir d'una perspectiva etnogràfica i d'un mètode d'investigació qualitatiu es pretén observar alumnes treballant en una webquest en llengua anglesa per tal de descriure el que fan, tenint en compte especialment les dues primeres vessants o eixos esmentades anteriorment.

Mitjançant entrevistes amb professorat es volen conèixer les seves creences al voltant de TEFL especialment amb el treball col·laboratiu de l'alumnat i amb l'ús de les TIC. A partir d'aquí veurem si es pot establir algun tipus de relació amb els resultats de l'anàlisi de les dades obtingudes en els dos treballs.

Montserrat Deulofeu Fontanillas. *Digues que m'estimes encara que sigui mentida o l'educació emocional a través de la literatura*

Supervisió: Josep Murgades Barceló. Departament de Filologia Catalana. Universitat de Barcelona

Modalitat B2

Classificació: Educació en valors. Educació emocional

Resum

El projecte té com a finalitat confeccionar un crèdit variable que permeti fer una nova lectura dels textos literaris en clau emocional i, alhora, facilitar el reconeixement, entrenament i control de les emocions de l'alumnat de 2n cicle d'ESO.

Enriqueta Diaz Perera. *La construcció de la igualtat a les aules. Diagnosi d'estereotips de gènere entre l'alumnat de batxillerat*

Supervisió: Susanna Tavera García. Departament d'Història Contemporània. Facultat de Geografia i Història. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Coeducació

Resum

“Si els nens veuen a la TV homes lluitant, els nens, en broma o no, lluitaran entre ells. Si la TV i els contes parlen de princeses esperant el seu príncep blau, les noies també voldran ser com elles. D’haver estat al revés les coses serien completament diferents” (Daniel, estudiant de 2n de batxillerat, curs 2004-2005)

L’afirmació d’en Daniel, quan era estudiant de batxillerat, permet resumir l’objectiu principal del treball que aquí es proposa, com és el d’analitzar què pensen avui les noies i els nois de batxillerat sobre les discriminacions de gènere i quines pensen que han de ser les seves actuacions i el seu nivell de compromís per aconseguir una societat més justa, solidària i equitativa. Es parteix de la hipòtesi que l’opinió d’en Daniel no és majoritària entre els seus companys. En general, els nois tenen dificultats per entendre una bona part dels missatges igualitaris que es plantegen des de diversos sectors socials; situació que, probablement, s’explica perquè no sempre detecten els comportaments discriminatoris, la qual cosa també succeeix a una part de les seves companyes i, per tant, difícilment poden tenir una posició activa a favor de la igualtat entre homes i dones. També consideren, sovint, que els discursos igualitaris victimitzen a les dones i molts nois, i algunes noies, contempen les reflexions crítiques sobre els rols tradicionals assignats a les dones i als homes com una agressió.

Malgrat l’escola mixta parteix de la premissa que educa per igual homes i dones, nombrosos estudis demostren que sota l’aparent igualtat resten elements de discriminació sexista que continuen modelant les nenes i les dones com a persones dependents, situació que també té repercussions negatives en el desenvolupament personal dels nois i dels homes.

Si s’accepta la validesa de les anàlisis, declaracions i estratègies que es fan, tant des dels organismes internacionals com els del nostre país, a favor de la igualtat entre homes i dones, haurem d’esbrinar les raons que fan que nois i noies que són sensibles als valors de la pau i la justícia no s’identifiquin plenament amb el discurs i les accions a favor de l’equitat de gènere. Per aquest motiu, la recerca programada pretén avaluar les característiques i el grau d’assimilació de diversos estereotips sexistes atenent al tipus de municipi de residència, al nivell d’estudis i de renda de la població. Igualment, es pretén analitzar la incidència que té en l’imaginari social de les persones joves el sexisme i la violència contra les dones i posar-ho en relació a la seva extracció social i, també, a la seva cultura d’origen. Les dades obtingudes i la seva explotació, han de permetre obtenir els indicadors necessaris per elaborar propostes d’actuació i enriquir els plantejaments del Programa de Coeducació del Departament d’Educació.

L’estudi proposat té com a àmbit una mostra d’instituts situats en municipis centrals de la vegueria metropolitana de Barcelona que reunirà les condicions de ser una mostra representativa.

Ambrós Domingo Belando. *Aplicació del pensament crític*

Supervisió: Josep Macià Fàbrega. Departament de Lògica, Història i Filosofia de la Ciència. Facultat de Filosofia. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Filosofia

Resum

El projecte té com a finalitat l'estudi de la viabilitat d'estratègies de pensament crític en diferents àmbits (curriculars i no curriculars) de l'ensenyament secundari (obligatori i postobligatori). En últim terme, la idea que es persegueix és, si finalment l'ús d'aquestes estratègies es revela plausible, contribuir a incrementar la seva presència en les aules.

Sovint raonem de manera no articulada. Pensem, per exemple, què farem demà, considerem diferents possibilitats, valorem quines d'aquestes possibilitats ens interessin més, triem, etc., i ordenem tots aquests processos en la nostra ment sense ni tan sols arribar a verbalitzar-los. Aquesta no és, però, la manera pertinent de raonar quan del que es tracta és d'adquirir raons per sostenir una posició o per justificar alguna mena de contingut davant dels altres o davant de nosaltres (fins i tot quan volem que l'altre compregui aquest contingut o simplement quan volem comprendre'l nosaltres). En aquests altres casos, quan es tracta de donar raons, l'argumentació i, és clar, el llenguatge són elements necessaris. Utilitzar-los adequadament és el punt de partida sense el qual tasques com ara comprendre un contingut o ser capaç d'explicar-lo resulten impossibles. Ara bé, comprendre i explicar constitueixen la base de qualsevol procés d'aprenentatge. Per això el desenvolupament de les habilitats d'argumentació i, de retruc, de les habilitats lingüístiques- és essencial en el procés d'aprenentatge. I igualment l'ordenació de tota aquesta informació dins la nostra ment.

El pensament crític persegueix com a objectiu aquesta finalitat. He dit que, en últim terme, l'objectiu que es persegueix és estudiar la possibilitat d'incrementar la presència d'estratègies de pensament crític en les aules en diferents àmbits (no únicament filosòfic, des del qual parteix la proposta, sinó també en història, matemàtiques, o fins i tot en el tractament de la conflictivitat). Així, i de manera voluntària, no es pretén que el treball es redueixi a un dens estudi merament teòric; ben al contrari, si els resultats del treball són els que s'esperen, la voluntat és proporcionar instruments que facin accessible l'aplicació de les estratègies que s'investiguen.

D'altra banda, si la proposta en estudi fructifica en la direcció esperada, la seva aplicació en el sistema educatiu hauria de ser alta, per bé que els resultats no s'adverteixin de manera immediata: tampoc l'alimentació diària no mostra d'un dia per l'altre cap resultat notable; però és clar que a llarg termini sí que resulta fonamental.

Maria Carme Domingo Belando. *Partitura oberta: l'art en la recerca*

Supervisió: Antonio Salcedo Miliani. Departament d'Història, Història de l'Art i Geografia. Facultat de Lletres. Universitat Rovira i Virgili

Modalitat A

Classificació: Educació Artística. Música

Resum

El projecte va dirigit a enriquir i dinamitzar el treball docent de les matèries optatives i/o de modalitat de l'àrea de música a l'ensenyament secundari postobligatori. Es pretén relacionar la música amb les arts plàstiques i elaborar una proposta didàctica oberta, interdisciplinària, a partir d'una selecció de composicions musicals i obres d'art de diferents èpoques amb l'objectiu d'aprofundir en la música culta del segle XX. Igualment es vol potenciar el gust per la recerca des d'aquesta àrea.

La hipòtesi que s'assumeix de partida és que l'aprenentatge de qualsevol àrea fructifica únicament amb la comprensió de la matèria i aquesta comprensió es veu reafirmada per la relació de les diferents disciplines entre sí. Com a mínim -però potser no únicament- per al cas de les arts, la hipòtesi sosté que la comprensió s'impulsa també des de dins, això és, per mitjà de la creativitat. Així, i amb el propòsit d'establir mecanismes per contrastar aquesta hipòtesi en l'àmbit artístic, i partint de la tasca iniciada a l'ensenyament secundari obligatori en els crèdits comuns que mostren la música a través de la història, l'objectiu és impulsar una visió conjunta entre la música i les arts plàstiques que permeti a l'alumnat adquirir coneixements des de la pròpia inducció i mostrar una sensibilització per les expressions artístiques més properes al seu entorn. Ens preguntem si l'aridesa amb què sovint es troben els joves davant la comprensió de la història de la música pot ser eliminada si ens apropem al món de les arts mitjançant un mètode actiu que impliqui al mateix alumnat i que doni pas a la seva creativitat.

Són exemples particulars d'aquesta recerca, que pretén posar de manifest la creativitat que acompanya els nostres adolescents i la creativitat que acompanya els i les artistes, i en particular els compositors i les compositoras, la presentació d'algunes de les audicions que s'inclouen en el temari de les PAU de la matèria optativa de modalitat història de la música. Tanmateix es reflectirà la música culta del segle XX amb la presentació d'obres de Schönberg juntament amb la visualització de pintures de Kirchner o de Kandinsky i s'inclouran també els moviments de les últimes avantguardes com el Minimalisme. En relació a la música culta catalana i les avantguardes artístiques es destacarà la valuosa aportació al panorama musical català d'una figura amb projecció europea, la del compositor vallenc Robert Gerhard.

Com s'ha anunciat en la hipòtesi de partida, se sosté que el paper de la creativitat no només contribueix al desenvolupament de l'individu com a persona sinó que també és decisiu en la comprensió de l'expressió artística. Per poder dur a terme el treball de camp de la recerca es compta amb el suport del Museu d'Art Modern de la Diputació de Tarragona, amb el qual s'ha col·laborat en treballs previs a aquest projecte.

Giselle Maria Dubois López Sauqué, *Creences i expectatives del professorat d'ensenyament secundari de llengües estrangeres sobre projectes de llarg abast vinculats a una estada a l'estranger*

Supervisió: Ernesto Martín Perís. Departament de Traducció i Filologia. Facultat de Traducció i Interpretació. Universitat Pompeu Fabra

Modalitat A

Classificació: Llengües estrangeres. Anglès

Resum

Des de fa ja més de vint anys el professorat de llengua anglesa d'instituts públics del nostre país treballa amb el seu alumnat en projectes de llarg abast que inclouen, com a element central remarcable, una estada en un país de parla anglesa ("borsa d'estudi"), amb el doble objectiu de completar-hi una part del projecte i també conèixer amb una família autòctona, assistir a classes i participar en activitats de caràcter cultural i lúdic. Aquest viatge actua com a factor dinamitzador del projecte en si, reforçant no solament l'aprenentatge dels continguts lingüístics i curriculars proposats pel projecte mateix, coneguts com a projectes AICLE (aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera), sinó també potenciant-ne els relacionats amb el coneixement d'una altra cultura, la convivència, la cooperació i la tolerància, alhora que representa una presa de consciència del nostre lloc en el context europeu.

El professorat que porta a terme projectes d'aquesta envergadura s'involucra en una tasca que comporta un esforç professional i personal molt considerable per poder afrontar el repte professional que el projecte suposa. Aquest esforç es tradueix, en part, en un increment de la càrrega horària que es reparteix en hores d'estudi i d'investigació, ja que el material es dissenya i construeix en gran part fora de les hores de classe, en solitari o amb la participació d'alumnat voluntari. Adaptar els continguts del projecte al nivell corresponent, dissenyar les estratègies d'ensenyament-aprenentatge i, a més, la responsabilitat de la gestió de l'estada a l'estranger, són algunes de les moltes variables a contemplar.

Un dels aspectes menys coneguts dels esmentats projectes són, precisament, les circumstàncies en torn del professorat que els crea, els gestiona i els porta fins a la seva resolució. Amb aquesta finalitat duré a terme un estudi qualitatiu de caràcter etnogràfic, centrat en el professorat implicat en els projectes de llarg abast vinculats a una estada a l'estranger i realitzats en instituts públics de Catalunya en els darrers 10 anys. L'objectiu d'aquest estudi serà, doncs:

- a) Conèixer el nivell d'incidència de les creences i expectatives del professorat en el procés de gestió, posta en marxa i avaluació de projectes de llarg abast.
- b) Conèixer la realitat del professorat implicat en projectes no solament des de la seva pròpia mirada, sinó també des de la perspectiva de l'alumnat i la comunitat educativa en general.
- c) Aportar un corpus d'informació sobre l'estat de la qüestió dels projectes AICLE, realitzats.

Amb aquest treball em proposo, d'una banda, oferir una visió de la realitat que afronta el professorat dels instituts públics catalans que realitza projectes AICLE de llarg abast vinculats a una estada a l'estranger, i de l'altra, una versió de l'estat d'aquests projectes que s'han vingut realitzant els darrers anys a Catalunya. Tanmateix, em plantejo, com a continuació d'aquest estudi, redactar una guia o manual que pugui servir com a eina de referència per al professorat que vulgui treballar en projectes AICLE.

Jordi Duch Amenós. *Elaboració d'una proposta d'intervenció amb l'alumnat que mostra dificultats per accedir a l'aprenentatge de l'escriptura i la lectura*

Supervisió: Gabriel Comes Nolla. Departament de Pedagogia. Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia. Universitat Rovira i Virgili

Modalitat A

Classificació: Psicopedagogia. Lectura i escriptura

Resum

L'aprenentatge del llenguatge escrit és un dels primers reptes que el sistema escolar planteja al seu alumnat i té una repercussió transcendental per al seu futur acadèmic i personal. L'alumnat amb dificultats per accedir a aquest aprenentatge percep des de l'inici de la seva existència un sentiment prematur de frustració personal, de dramàtica sensació d'incompetència i, el que és pitjor, aprèn des de ben petit que no és capaç d'aprendre. La realitat quotidiana ens demostra que, malgrat els canvis produïts recentment en la metodologia emprada per ensenyar a llegir i a escriure, hi ha un grup d'infants que continua mostrant importants problemes per a aprendre a llegir i a escriure.

El nostre projecte té com a finalitat aportar coneixements, orientacions i propostes que permetin al professorat implementar actuacions complementàries que, des d'una visió de processament de la informació, permetin a l'alumnat amb dificultats millorar els d'aprenentatges d'aquestes matèries. De forma complementària, en un context d'escola inclusiva, pretenem incidir en la millora d'aquest aprenentatge per part de la resta de l'alumnat atès que, com s'acostuma a afirmar entre els professionals de l'educació, "el que és bo per a l'alumnat amb dificultats d'aprenentatge és bo per a la resta".

La proposta que pretenem desenvolupar es basarà en les investigacions efectuades a les ciències relacionades amb el llenguatge escrit, que poden aportar-nos valuoses informacions, útils per a la tasca docent, que, sovint, no són tingudes en compte. La psicologia, la pedagogia, les neurociències, la lingüística i altres matèries afins constitueixen un camp d'informacions autènticament rellevant.

Els treballs de Lúria, ens permeten treballar amb uns models de processament de la informació en la lectura i l'escriptura i ens faciliten una presa de decisions fonamentada i coherent. Trenquem amb el paradigma tradicional que condiciona l'aprenentatge de l'escriptura al de la lectura. Pensem que el desenvolupament de les capacitats per escriure són fonamentals per a l'aprenentatge del llenguatge escrit. La neurologia demostra que l'escriptura no està condicionada per la lectura. Ambdues requereixen d'activitats mentals profundament interrelacionades i són producte de processos mentals autònoms més elementals, diferenciats, que poden ser estudiats de forma modular.

Entre els mòduls que intervenen en l'escriptura i la lectura es troben l'anàlisi i la síntesi fonètiques. Les modernes investigacions mostren la importància del domini fonològic, entès com a habilitat per operar conscientment sobre els fonemes, per a un bon domini del llenguatge escrit. A la nostra proposta hi juguen un paper fonamental.

Per facilitar l'aprenentatge del llenguatge escrit a l'alumnat que mostra dificultats per accedir-hi, aprofitem algunes de les característiques de la llengua catalana per a elaborar el programa d'intervenció.

Aurèlia Esteve Pastor. *Textos literaris amb suport audiovisual per a l'adquisició de la competència lingüística de la llengua catalana (nivell CALP)*

Supervisió: Glòria Bordons de Porrata-Doria. Departament de Filologia Catalana. Facultat de Formació de Professorat. Universitat de Barcelona

Modalitat B2

Classificació: Literatura. Llengua i cohesió social.

Resum

Aquest projecte parteix d'un plantejament didàctic: la necessitat d'ensenyar literatura a l'alumnat nouvingut ja que la competència literària és, també, una peça clau per a la incorporació d'aquest alumnat a la nostra cultura. L'objectiu d'aquest projecte és la recerca i la selecció de textos literaris de la literatura universal que tenen suport audiovisual (versions teatrals o cinematogràfiques) i l'elaboració de propostes de treball didàctic adreçades a l'aprenentatge de la llengua catalana com a L2 per a l'alumnat de secundària.

En concret, es tracta d'elaborar una antologia de textos literaris, agrupats tant per temes que facin referència als valors com per nivell de dificultat lectora. Aquests textos, gràcies al suport audiovisual, facilitaran l'aprenentatge de la lectura comprensiva en llengua catalana i proporcionaran a l'alumnat de llengua materna no catalana la necessària competència lingüística per poder progressar acadèmicament en el marc del nostre sistema educatiu.

El destí preferent d'aquest projecte és l'alumnat nouvingut de llengües romàniques, que s'incorpora a l'aula grup després d'haver estat en una aula d'acollida i d'haver adquirit el nivell bàsic de competència lingüística (nivell BICS). L'antologia proposada pot afavorir l'aproximació, el coneixement i l'aprenentatge contextualitzat de la llengua catalana i, per tant, pot ser una eina que ajudi l'alumnat a assolir el nivell de llenguatge acadèmic (CALP), és a dir, el nivell lingüístic que permet realitzar aquelles activitats acadèmiques que requereixen una certa complexitat cognitiva. Addicionalment als coneixements associats a l'ús estrictament instrumental de la llengua, considerem que l'alumnat, en una etapa clau de formació i consolidació com a individu autònom pot adquirir, mitjançant el contacte amb textos rellevants de la literatura universal, una sèrie de valors ètics, culturals i necessaris per a una ciutadania responsable en el món globalitzat.

En concret, l'antologia proposada agruparà els textos seleccionats a partir dels temes i valors que tracten. En la mesura que els valors són continguts que poden ser apresos i, per tant, ensenyats, la literatura pot contribuir al desenvolupament d'aquells principis ètics que ens serveixen per avaluar les nostres accions i les de l'altri. La recitació d'un poema, la simulació del teatre, el comentari crític i el debat són estratègies didàctiques que poden contribuir a l'aprenentatge dels valors. Els textos literaris seleccionats han de poder il·lustrar valors referits a qualsevol dels següents àmbits:

- a) El coneixement del "jo": la consciència personal i la identitat, la sinceritat, l'autoestima, l'autonomia personal, la llibertat, la creativitat ...
- b) El coneixement de l'altri (l'alteritat): la comprensió empàtica, la confiança, la generositat, la cooperació, la solidaritat, el diàleg, el respecte, l'amistat, l'amor...
- c) Jo i l'entorn: el civisme, la convivència pacífica i democràtica, l'univers, la ciència, la salut i l'ecologia.
- d) L'adquisició de la saviesa. La necessitat de la reflexió personal i de l'acció basada en aquesta reflexió: la crítica, la responsabilitat i la maduresa.

L'antologia es complementarà amb propostes de treball didàctic a partir de la visió, lectura i comentari dels textos literaris seleccionats.

Rosa Maria Felip Falco. *Programació conjunta de llengua anglesa i de coneixement del medi en l'educació primària*

Supervisió: Carina Siqués Jofre. Departament de Didàctiques Específiques. Facultat d'Educació. Universitat de Girona

Modalitat A

Classificació: Anglès. Coneixement del medi

Resum

Es pretén fer un treball d'investigació i recerca sobre com integrar la llengua anglesa i continguts curriculars de l'àrea de coneixement del medi en l'etapa de l'educació primària. L'objectiu del treball és contribuir a innovar en l'ensenyament de la llengua anglesa, creant una programació i unes unitats didàctiques que permetin l'ensenyament de l'àrea de coneixement del medi en anglès.

Amb la recerca que es proposa es procurarà donar resposta a les següents qüestions:

- Com crear un context significatiu per a l'aprenentatge dels continguts curriculars de coneixement del medi i de la llengua anglesa, centrat en l'activitat de l'alumnat.
- Com realitzar una programació sobre el coneixement de l'entorn en anglès que es pugui desenvolupar al llarg dels tres cicles de primària, integrada tant dins la programació general de l'àrea de coneixement del medi social i natural com dins la programació general de l'àrea de llengua anglesa.
- Com seqüenciar els objectius conceptuals en relació als objectius lingüístics.
- Com planificar les sessions diferenciant entre els objectius lingüístics obligats pel contingut i els objectius lingüístics compatibles amb el contingut.
- Com dur a terme les activitats dins l'aula tenint en compte aquesta diferenciació entre objectius lingüístics obligats o compatibles
- Com realitzar l'avaluació de les dues àrees que s'integren: què, quan i com avaluar.

En general, doncs, podríem dir que es tracta d'investigar com presentar un enfocament de la didàctica de la llengua anglesa (L2) basat en la integració de llenguatge i continguts, fonamentat en les teories d'adquisició de la llengua, amb els següents objectius:

- Preparar materials que permetin una didàctica de la llengua anglesa en connexió amb l'àrea curricular de coneixement del medi social i natural, centrat en el seu eix vertebrador: el coneixement de l'entorn més immediat.
- Aportar realisme, a través d'aquesta connexió, a l'ús de la llengua anglesa, amb la consegüent millora tant comunicativa com d'actitud cap a la llengua i el seu aprenentatge.

Emilio Ferrando Puig. *Les fonts orals a l'aprenentatge de les ciències socials: anàlisi de la situació i propostes per millorar el seu ús*

Supervisió: Alfons Medina Cambron. Departament de Comunicació Social. Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna. Universitat Ramon Llull

Modalitat A

Classificació: Formació del professorat

Resum

La història s'elabora i es reconstrueix a partir de fonts. Una d'elles és l'oral. Sortosament la utilització de la metodologia i tècnica de la font oral com a eina de recerca i d'apropament a la realitat històrica ja no és cosa d'un grup de resistents. Lentament s'ha obert camí i en l'actualitat la seva pràctica s'ha consolidat en els àmbits universitaris i acadèmics. Crec, però, que a nivell d'ensenyament secundari, un bon nombre de professors i professores encara desconeixen el significat i les potencialitats educatives que comporta el treball amb fonts orals. Per altra part qui les utilitza es troba amb moltes dificultats que ha de superar a base d'un meritori voluntarisme. Sovint el dens contingut temàtic de secundària i batxillerat fa difícil compaginar aquesta metodologia amb el desenvolupament del programa establert. La didàctica correcta amb fonts orals requereix temps i una dedicació extra, és una aposta per la qualitat per damunt de la quantitat.

L'objectiu general del treball és investigar el grau i la forma en què s'apliquen les fonts orals en l'estudi de les ciències socials, especialment de la història, als instituts de secundària de Badalona i oferir eines i mitjans perquè cada vegada siguin més conegudes, valorades i utilitzades en la pràctica docent quotidiana en peu d'igualtat amb altres fonts i metodologies. La finalitat última del projecte és que el professorat prengui consciència de la riquesa metodològica que suposa treballar amb fonts orals i es doti dels suports adients (grups de revisió, materials pedagògics, aparells, etc.) per facilitar i afavorir-ne l'ús. En relació amb l'alumnat es pretén que sàpiga fer una entrevista seguint les normes bàsiques utilitzades en la història oral i extraure'n informació valuosa per a l'aprenentatge dels temes que estudien a classe.

La pràctica de les fonts orals ajuda, sens dubte, a desenvolupar en l'alumnat les competències instrumentals bàsiques com saber escoltar i comprendre missatges orals i testimonis; captar el significat de les històries o relats de vida dels seus entrevistats o entrevistades i connectar-lo amb la història global; saber formular diferents tipus de preguntes (obertes, tancades, d'ampliació, de concreció, etc.); descriure, definir i explicar situacions humanes i esdeveniments històrics; cooperar en grup i comunicar-se amb agilitat i correcció; perfeccionar el domini de l'expressió oral i escrita; ampliar el vocabulari i el lèxic a partir de les aportacions dels testimonis escoltats. Estic convençut que a través d'elles podem ajudar el nostre jovent a adquirir confiança en les persones, en la societat, en la història, en les institucions. La història oral incorporada a l'aula és una excel·lent eina didàctica per aconseguir els objectius generals de l'ESO i batxillerat i una manera de contribuir a la seva educació integral.

Eulàlia Ferreres Rodés. *Enfronta't a la vida, experimenta i soluciona problemes quotidians*

Supervisió: Margarida Falgàs i Isern. Departament de Didàctiques Específiques. Facultat d'Educació i Psicologia. Universitat de Girona

Modalitat A

Classificació: Ciències Naturals i Experimentals. Alumnat amb necessitats educatives especials.

Resum

L'objectiu del projecte és conèixer i analitzar els interessos i necessitats dels nois i noies de 14 a 16 anys que no segueixen l'aprenentatge amb normalitat per diverses raons i que presenten un rebuig per als centres educatius degut al fracàs escolar acumulat durant tota l'escolaritat. A partir d'aquesta anàlisi, oferir una proposta de treball a través d'organitzacions com les aules obertes i per mitjà d'un aprenentatge actiu, interdisciplinar, de l'àmbit de les ciències, matemàtiques i tecnologia, perquè aquesta tipologia d'alumnat sigui capaç d'assolir les competències bàsiques i així facilitar la seva inserció al món laboral i al món social. Aquest projecte vol ser una eina útil per a qualsevol professional de secundària i en qualsevol fórmula organitzativa que contempli la diversitat d'alumnat, així com també ha de permetre ser aplicable a qualsevol tipologia de centre o entorn.

M.Francesca Fluvià Font. *Avaluació interna de l'àrea d'educació musical*

Supervisió: M.Antònia Pujol Subirà. Departament de Didàctica de l'Expressió Musical i Corporal. Facultat de Formació de Professorat. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Educació Artística

Resum

La pràctica musical comporta un seguit de vivències a nivell intel·lectual, sensorial i emocional que desenvolupen capacitats necessàries per a la vida.

La música, malgrat que continua arrossegant l'etiqueta d'assignatura maria dins el món de l'ensenyament, és una de les àrees que més contribueix al desenvolupament de la personalitat de l'infant i de la seva interrelació amb l'altri per la seva doble vessant de llenguatge i art.

L'educació musical a l'escola, que s'implantà amb la LOGSE, és una realitat relativament recent si es compara amb la d'altres àrees curriculars. Tot el món educatiu ha realitzat un gran esforç per impulsar, amb la qualitat necessària, l'ensenyament d'aquesta àrea. Tot i això, queda molt per fer, sobretot en el camp de l'avaluació.

L'avaluació és un dels aspectes que més contribueix a millorar tots els àmbits del sistema educatiu. De fet, des dels diferents estaments educatius, s'està impulsant l'avaluació periòdica de tots els nivells o etapes de l'ensenyament amb l'objectiu de conèixer i millorar la nostra realitat educativa.

L'educació musical, com totes les àrees curriculars, necessita de l'avaluació per ajustar-se a les necessitats canviants del món educatiu que és el reflex de la societat.

L'objectiu del projecte és el de crear un instrument estàndard que permeti valorar el nivell de competència de l'alumnat de final dels cicles de primària en l'àrea de música. Amb aquesta finalitat es pretén elaborar unes proves d'avaluació interna de l'àrea de música, que contemplin els diferents blocs temàtics de l'educació musical: cançó i veu, educació de l'oïda, ritme, moviment i dansa, llenguatge musical i audició.

Aquestes proves partiran dels objectius referencials avaluable que planteja el currículum d'Educació primària del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i es basaran en els nivells mínims a aconseguir al final de cada cicle de primària.

Es pretén que les diferents activitats d'avaluació que es plantegin tinguin unes normes d'aplicació clares i uns barems de valoració prou concrets a fi de fer-les útils i adaptables a diverses realitats escolars i aptes per servir com a pauta d'avaluació interna als diferents centres d'educació primària.

Francesc Forn Salvà. *La construcció del laboratori d'història*

Supervisió: Gemma Tribó Traveria. Departament de Didàctica de les Ciències Socials i del Patrimoni. Facultat de Formació de Professorat. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Ciències Socials

Resum

Amb aquest projecte pretenem crear un laboratori d'història que situï l'activitat de recerca en el centre del procés d'ensenyament i d'aprenentatge de la història. Avui tenim un món cada cop més globalitzat, amb un excés d'informació en el qual el que cal fer és transformar aquesta informació en coneixement. Als nostres instituts el llibre de text torna a ser l'única guia del professorat. Una diversitat cultural creixent omple les nostres aules. La cultura del nostre alumnat, a causa de la influència dels mitjans de comunicació se'ns presenta cada cop més estandarditzada i descontextualitzada.

Davant dels reptes tan complexos que avui tenim els i les ensenyants, creiem que cal renovar l'ensenyament-aprenentatge de la història, amb una nova proposta de creació del laboratori d'història. Les bases psicopedagògiques del laboratori es fonamenten en el treball amb fonts primàries, amb tot el potencial didàctic, afectiu i d'arrelament que ens proporcionen. Les seves bases psicològiques les trobarem en les directrius que ens proposa la Programació Neuro Lingüística (PNL), amb els seus aprenentatges multisensorials i la insistència en una educació emocional i de control del llenguatge no verbal. El laboratori aprofitarà les possibilitats que ens ofereixen les TIC. L'estructura del laboratori estarà repartida en cinc àmbits diferents:

1. L'arxiu virtual
2. L'arxiu d'imatges
3. El racó visual
4. El racó auditiu
5. El taller de projectes (taller de materials, racó arqueològic, jocs d'estratègia, racó d'enigmes...)

Els objectius prioritaris del laboratori d'història són els següents:

- Aportar coneixements significatius en l'àmbit de la història.
- Aconseguir una major motivació en l'aprenentatge de la història.
- Aprofitar les possibilitats de les noves TIC.
- Trencar amb la visió de la història que únicament la contempla en el seu vessant polític.
- Establir lligams amb el passat per aconseguir un major arrelament a la nostra cultura.
- Veure i reconèixer la persistència del passat en el nostre present.
- Establir lligams amb el passat per aprofitar les possibilitats didàctiques de l'empatia.
- Treballar els procediments en història: recerca i establiment d'hipòtesis, comprovació d'hipòtesis i construcció de coneixement nou, ubicar a l'espai i al temps, reconèixer la causalitat, establir les conseqüències dels fets històrics...
- Valorar la possibilitat i les necessitat d'estendre la creació dels laboratoris d'història en els nostres instituts d'ensenyament secundari.

Pura Fornals Sánchez. *Altres materials per a l'aula de matemàtiques a secundària: els jocs*

Supervisió: Carmen Azcárate Giménez. Departament de Didàctica de la Matemàtica i de les Ciències Experimentals. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Matemàtiques

Resum

Aquest projecte proposa recollir i treballar diferents tipus de jocs i materials, comercialitzats o no, per preparar una base de dades en la qual el professorat de matemàtiques trobi una referència contrastada a l'hora d'introduir nous materials manipulatius en les seves classes. La importància del joc en la formació d'infants i adolescents fa pensar que disposar d'un catàleg de jocs i materials on trobar per a quin nivell estan recomanats inicialment, quin tipus d'activitats s'hi poden fer a l'aula, quins continguts curriculars s'hi poden treballar, com es poden avaluar les activitats proposades i qui comercialitza el material o com es pot construir, pot resultar molt profitós a l'hora de facilitar la tasca de preparar una classe de matemàtiques per secundària.

Amb el desenvolupament d'aquest projecte es pretenen assolir els següents objectius:

a. Elaborar una base de dades amb un recull de jocs i materials, comercialitzats o no, classificats segons:

- Els continguts curriculars de matemàtiques que s'hi puguin treballar.
- El nom de les persones que els hagin creat, i el seu consentiment per fer-lo servir, i les empreses que els comercialitzin, si s'escau.
- Fotografies o dibuixos dels materials.
- Fitxes on apareguin exemples d'aplicació a l'aula, amb diferents graus de dificultat, on s'indicaran aspectes metodològics específics i una recomanació dels nivells on fer-lo servir.
- Propostes d'activitats d'avaluació.
- Altres aspectes derivats del desenvolupament del treball.

b. Generar jocs i materials, en suport informàtic que es puguin aplicar a l'aula per treballar diferents continguts curriculars d'una forma més agradable i, fins i tot, lúdica, fent que l'alumnat participi en la creació d'aquest material, donant així més importància al treball fet i més valor als resultats obtinguts. Aquest material permetrà al professorat crear amb facilitat els seus propis recursos, adaptats a cada ocasió i poder-los imprimir al propi centre.

c. Elaborar una plantilla de treball perquè cada docent pugui avaluar si els recursos didàctics presentats li resultaran vàlids abans de portar-los a l'aula.

d. Intentar que la base de dades es pugui anar ampliant amb noves aportacions en un futur. En definitiva s'espera poder facilitar la recerca de materials diferents per tal de desenvolupar les matemàtiques a secundària d'una forma més participativa per part de l'alumnat, sense perdre de vista els continguts i les activitats de caire més formal i considerant que aquest tipus de material, els jocs, es pot fer servir atenent la diversitat de tot tipus i en tots els nivells educatius.

M. Jesús Fuentes Iglesias. Plàstica i educació emocional

Modalitat C

Classificació: Educació Artística

Resum

El treball d'estudi està basat en 2 àrees curriculars: L'aprenentatge de la llengua anglesa mitjançant la plàstica. Destinat a alumnat de primària. La base d'aquest projecte pretén fonamentar-se en el fet que el període dels 6 fins als 12 anys constitueix un moment crucial per al desenvolupament de la personalitat. L'escola generadora de nous coneixements ha de basar-se en la part cognitiva com en l'afectiva.

Alguns dels objectius proposats:

- Estimular el desenvolupament de l'autoestima i la valoració de la pròpia individualitat.
- Identificar la plàstica com a eina d'integració.
- Conèixer, identificar tècniques, utensilis i materials que permetran desenvolupar la nostra creativitat i la de l'alumnat.
- Ajudar a expressar a través dels cinc sentits i compartir les pròpies produccions artístiques.
- Conèixer algun artista i la seva obra i mostrar una actitud de respecte.
- Valorar l'esforç de l'alumnat
- Reconèixer el vocabulari i estructures ja apreses i les noves.
- Emfatitzar la comprensió i expressió oral.
- Expressar pensaments i emocions.
- Ajudar-lo perquè respecti el que els seus companys i companyes saben fer i no saben fer.

Si oferim al nostre alumnat un ventall de possibilitats basades en el respecte de la individualitat de cada persona és molt possible que augmenti la seva autovaloració i també, alhora fer-hi partícips els altres membres de la comunitat educativa. La família és un puntal en l'educació dels infants i l'educació emocional no pretén ser una "vareta màgica", però sí una ajuda.

Procuraré tenir molt present pensar positivament de l'experiència a Anglaterra: el respecte, empatia i autenticitat

Daniel Gabarró Berbegal. *Bona ortografia sense esforç: materials d'aprenentatge de l'estratègia ortogràfica. A partir de la programació neurolingüística*

Supervisió: Maria Teresa Pró Hernández. Departament de Didàctica i Organització. Facultat de Magisteri Blanquerna. Universitat Ramon Llull

Modalitat A

Classificació: Llengua

Resum

El projecte comportarà l'elaboració de materials d'aula d'ortografia dedicats a l'aprenentatge del procés mental que fan les persones que dominen correctament l'ortografia a partir de les aportacions de la Programació Neurolingüística.

Els materials estaran graduats segons els diferents cicles educatius. En concret, hi haurà un quadern i materials complementaris, així com les corresponents guies didàctiques, per al cicle inicial, mitjà i superior de primària, per a secundària i per a educació de persones adultes.

Tot el material es podrà descarregar gratuïtament des d'internet de les pàgines www.ortografia.cat i www.danielgabarro.cat

Esperança García Canari. *L'alumnat invident a l'aula de visual i plàstica en un centre de secundària*

Supervisió: Carrasumada Serrano i Pau. Departament de Psicologia Bàsica Evolutiva i de l'Educació. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Alumnat amb necessitats educatives especials

Resum

En la major part de sistemes educatius europeus i americans, l'educació de l'infant amb deficiències visuals greus es realitza, en l'actualitat, en centres escolars ordinaris, comptant sempre amb els recursos humans i materials que això comporta. Per tal de respondre a les necessitats educatives de cada infant, caldrà, necessàriament, conèixer les repercussions que té el dèficit visual en la persona i en el seu entorn.

Podem importar mètodes, però no el context en el qual s'apliquen (nombre d'alumnes per aula, formació del professorat, recursos econòmics i materials, etc.) Per tant, el paper d'adaptació en cada moment i en cada lloc resulta molt important.

L'escola ordinària practica en les seves aules l'atenció a la diversitat i, per tant, és probable que es trobin en una mateixa aula alumnes amb altres problemàtiques diferents a la visual. Desconèixer les necessitats o habilitats socials que ajuden aquest alumnat a desenvolupar-se amb normalitat dins la dinàmica social habitual pot suposar que, malgrat assistir a classe, no es trobi integrat ni en l'aula, ni en la dinàmica general escolar. Per això, és indispensable que el professorat tingui al seu abast el màxim d'informació possible en el moment de realitzar la integració.

El projecte, després d'una anàlisi prèvia sobre la incidència de la ceguesa en els centres de secundària i de l'estudi d'algunes de les variables més destacades, es centrarà a analitzar el treball que es du a terme en l'aula de visual i plàstica en els centres de secundària, així com a experimentar algunes noves propostes d'intervenció amb un grup d'alumnes amb diferents trastorns de visió. La finalitat del treball resideix a donar pautes, orientacions al professorat de secundària, per treballar la plàstica tenint en compte les característiques individuals de cada alumne/a amb deficiència visual.

Antonia García Gumiel. *Educació multicultural a través de les ciències socials*

Supervisió: José Palos Rodriguez. Departament de Didàctica de les Ciències Socials. Facultat de Formació de Professorat. Universitat de Barcelona

Modalitat B2

Classificació: Anglès

Resum

La nostra societat i les nostres escoles han experimentat un gran canvi en els darrers anys. La diversitat lingüística, cultural i religiosa com a conseqüència de l'arribada de persones d'arreu del món, ha fet la realitat més complexa i potencialment més rica.

Tanmateix, la pregunta a què fa referència el títol reflecteix la intuïció que totes les cultures responen a les mateixes necessitats que tenim com a éssers humans i que pel fet de manifestar-se de forma distinta es creen les diferències que fa que les societats desenvolupades del món globalitzat actual siguin infinitament més plurals que abans.

Cal harmonitzar aquesta complexitat emfatitzant els valors comuns i coneixent els trets diferencials de les cultures en contacte. Per això és necessari interessar-se i valorar expressament els aspectes positius d'altres cultures, així com donar a conèixer la nostra amb el màxim respecte per les diferències i també pels drets humans. L'escola, com a espai de socialització dels infants més petits, ha d'integrar aquests objectius en el seu currículum i la classe d'anglès com a "lingua franca" i neutral en el sentit que és aliena a tot l'alumnat, pot oferir una oportunitat adient per fer-ho.

Es tracta, doncs, d'oferir al professorat d'anglès un material que pugui fer servir amb l'alumnat dels cicle mitjà i superior de primària per treballar la llengua anglesa a partir d'uns objectius d'interculturalitat. Amb aquest material es pretén donar a conèixer alguns trets característics de quatre països d'origen d'una part de l'alumnat nouvingut, amb els quals aquests es pugui sentir identificat i valorat per tot l'alumnat, així com del nostre país, perquè tots coneguin i entenguin millor la societat de la qual ja són part. Aquest material, amb què es treballaran continguts propis de l'àrea de coneixement del medi social, donarà resposta a una part dels objectius propis de l'àrea, però també està dissenyat per assolir objectius de l'àrea d'anglès, com és el desenvolupament de les competències comunicatives, donat que aquesta és la llengua d'instrucció. Per aconseguir els objectius esmentats, la metodologia proposada combinarà diferents estratègies pròpies de cadascuna de les dues àrees.

El material s'organitzarà en cinc blocs temàtics, que corresponen als cinc països seleccionats, amb activitats d'introducció, de desenvolupament i d'avaluació de cadascuna de les unitats. Aquest respondrà als objectius i continguts del projecte i constarà de fitxes per a l'alumnat proposant activitats de diferents tipus i de material per al professorat que inclourà tot el necessari per portar a terme el projecte, com "flash cards", fitxes informatives, solucionaris, etc.

Eduardo García Muntané. *Estudi dels procediments instrumentals per obtenir i processar imatges astronòmiques digitals. Ús didàctic de les TIC en l'àmbit de l'observació astronòmica*

Supervisió: Josep Masalles Román. Departament de Formació Permanent. Institut de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Psicopedagogia

Resum

La finalitat d'aquesta llicència és desenvolupar un estudi sobre l'obtenció i tractament d'imatges digitals astronòmiques per tal d'ampliar coneixements entre docents i alumnat i també per portar a terme experiències dintre i fora de l'aula. També es pretén estudiar els procediments instrumentals per obtenir i processar imatges astronòmiques digitals fent un ús didàctic de les TIC en l'àmbit de l'observació.

Aquest estudi consistirà a establir, preparar materials i dissenyar experiències per millorar l'aprenentatge de l'alumnat mitjançant competències d'aprenentatge centrades en un tema actual que està en contínua evolució.

Els mètodes d'enregistrament d'imatges avancen a gran velocitat i l'interès per aplicar-los a l'obtenció d'imatges astronòmiques també creix. Els sistemes de captació (webcam, càmeres digitals i CCD) han millorat enormement en els darrers anys i el seu preu fa que estiguin a l'abast de les escoles i instituts.

El Departament d'Educació ha dotat amb càmeres digitals i webcams tots els centres de secundària i l'aplicació que proposo permetrà ampliar el grau d'utilització i aprenentatge de les tècniques d'adquisició i tractament d'imatges digitals manejant nous aspectes de les TIC. Aquest projecte també té la finalitat de cercar i dissenyar protocols que serveixin de base perquè els docents puguin elaborar activitats sobre aquesta temàtica.

La finalitat bàsica del projecte és estudiar procediments per obtenir i processar imatges astronòmiques digitals, dissenyar protocols d'experimentació i elaborar recursos didàctics amb la utilització de les TIC. Això pot ajudar a omplir l'espai que hi ha en un tema que requereix una determinada especialització, tot i que es tracta d'una tecnologia que desperta molt interès entre l'alumnat i alguns docents especialment de les àrees de ciències.

Les actuacions concretes que es portaran a terme en aquesta llicència són:

1. Dissenyar instruments tecnològics per facilitar la captació d'imatges digitals astronòmiques.
2. Utilitzar les TIC com a suport tècnic i d'aprenentatge.
3. Dissenyar estratègies d'aprenentatge per assolir que l'astronomia sigui una eina transversal.
4. Estudiar i dissenyar activitats per fer amb l'alumnat dintre i fora de l'aula.
5. Dissenyar estratègies d'aula en l'àmbit de l'astronomia digital.
6. Dissenyar materials per a la formació de professorat en l'àmbit de la utilització didàctica de les TIC aplicades a l'astronomia.
7. Dissenyar protocols de funcionament de l'instrumental necessari per captar imatges digitals astronòmiques.
8. Dissenyar estratègies d'aprenentatge en el marc de la fotografia digital i l'astronomia.

Manuel García Sánchez. *Pandora, el portal de la dona a l'antiguitat*

Supervisió: Carmen Alfaro Giner. Departament d'Història de l'Antiguitat. Facultat de Geografia i Història. Universitat de València

Modalitat B1

Classificació: Filosofia i ètica. Coeducació

Resum

L'objectiu proposat en aquest projecte consisteix en l'elaboració d'una pàgina web d'història de la dona a l'antiguitat que inclogui materials aplicables interdisciplinàriament i transversal en el sistema educatiu des de les àrees de ciències socials, ciències de la naturalesa, matemàtiques, llengües (llatí, grec, literatura universal), educació física, visual i plàstica, música i tecnologia. El contingut d'aquests materials posarà de manifest com la desigualtat entre sexes i la subordinació del sexe femení al masculí va dur-se a terme a l'antiguitat i com encara avui dia és necessari un currículum que venci prejudicis tan fermament arrelats en tants i tants àmbits de la nostra cultura i societat.

El projecte que aquí presento cerca els objectius següents:

- Incorporar les noves tecnologies a les bones pràctiques coeducatives, des de la transversalitat i l'educació en valors.
- Sensibilitzar l'alumnat i el professorat sobre la necessitat d'estudiar la condició de la dona a l'antiguitat –i a d'altres èpoques històriques- com a mecanisme potenciador dels valors.
- Fer accessibles a través d'Internet una bona part de materials coeducatius d'aplicabilitat transversal.
- Fer veure la pervivència i actualitat del llegat misogin deixat per Grècia i Roma a Europa i al món actual.
- Proporcionar eines per reflexionar sobre les causes de la creació de la misogínia occidental a partir de la seva contextualització en la tradició cultural occidental.

En relació a les aportacions explícites del meu treball als eixos transversals destacaria els següents:

- Integració de les TIC: el present projecte proposa el recurs de les noves tecnologies, i concretament d'Internet, com a eina vehicular per treballar el tema de la coeducació a través de la història de la dona a l'antiguitat.
- Coeducació: mitjançant l'estudi de la situació de la dona a l'antiguitat es desperten noves sensibilitats i es potencien valors que modifiquen conductes errònies massa arrelades sobre la igualtat de sexes i el respecte a la diversitat.
- Inclusivitat: mostrar com al llarg de la història la veu de la dona ha estat silenciada i la seva paraula negada o subordinada per interessos patriarcal i androcèntric és un mirador privilegiat per reeducar socialment i cedir la paraula a l'altra meitat de la humanitat.

Maria Mar García Vilanova. *La literatura: més que llibres*

Supervisió: Jaume Aulet Amela. Departament de Filologia Catalana. Facultat de Lletres. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat B2

Classificació: Literatura

Resum

L'objectiu final de la llicència és d'elaborar una pàgina web que serveixi per treballar les diferents etapes i alguns dels autors i autores de la literatura catalana del programa de 3r i 4t d'ESO a partir de presentacions i d'activitats pràctiques en diferents formats: power points, rodatges, crítiques de llibres fetes per l'alumnat, representacions teatrals, fòrums de discussió sobre els llibres llegits.

Tot amb enllaços a altres pàgines, per tal d'aprofitar material ja existent, que permeti l'alumnat introduir-se d'una forma més atractiva en aquestes etapes i en aquests autors i autores.

Montserrat Garrell Pons. *L'ensenyament-aprenentatge de la composició escrita al cicle superior de primària*

Supervisió: Teresa Ribas Seix. Departament de Didàctica de la Llengua. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Llengua

Resum

“Potser l'ordinador i els verificadors gramaticals faciliten la feina de l'aprenent de redacció, però aquest encara necessita docents amb preparació que li mostri a l'aula com es construeixen els discursos i com es poden usar les paraules perquè signifiquin en cada context el que vulgui.” (Daniel Cassany 1.999)

“L'observació i anàlisi del que passa a l'aula quan s'ensenya i s'aprèn és l'únic camí per avançar en el coneixement de quines activitats d'ensenyament promouen un aprenentatge que es pugui qualificar de significatiu.” (Anna Camps 2.003)

Els anys d'experiència docent ens porten a afirmar que es reflexiona poc sobre la pràctica de l'ensenyament-aprenentatge de la composició escrita i sobre la complexitat de la tasca d'escriure.

La recerca respecte a què s'escriu a les aules de les nostres escoles és escassa. Comptem amb pocs treballs i molt parcials. L'any 1.998 Daniel Cassany i el seu equip van dur a terme una petita exploració etnogràfica en tres centres de secundària de poblacions de característiques ben diferenciades. Observen que la tendència general és la de realitzar poques activitats de composició escrita. I, encara menys, dins de l'aula. I a les escoles? El nombre d'hores que dediquem a ensenyar a escriure és més elevat? Potser s'escriu més. Però, què s'escriu? com s'aprèn, com s'ensenya? I quines teories implícites, quins coneixements, quines creences personals originen les pràctiques docents? Donar resposta a aquests interrogants és l'objectiu del nostre estudi.

El treball consistirà, d'una banda, en l'observació i recollida de dades de tot el procés – d'una seqüència didàctica- de composició escrita, a grups de cicle superior de primària de diferents escoles públiques, per tal de constatar què es fa realment a l'aula. És a dir, com s'ensenya i s'aprèn a planificar, textualitzar i revisar i com es regula aquest procés. D'altra banda, s'enregistraran unes entrevistes a mestres que comentaran la seva pràctica docent i les seves actituds i creences relacionades amb aquesta temàtica.

La zona triada per a realitzar la investigació és el Vallès Sud, concretament l'espai on s'ha impulsat el projecte anomenat Consorci de l'EIX de la B-30, que comprèn els municipis de Cerdanyola, Sant Cugat, Rubí i Castellbisbal.

Creiem que la recerca pot:

- 1) Mostrar-nos una radiografia del que passa a les aules. No serà estadísticament representativa, però sí que ens pot donar una idea del que es fa majoritàriament. D'aquesta manera, ens premetrà detectar encerts i errors, aspectes interessants i aspectes més fluïxos. És a dir, podem fer un recull del que s'anomenen bones pràctiques i de les mancances - que segons la nostra perspectiva- haurem detectat.
- 2) Connectar amb recerques anteriors i obrir pas a recerques posteriors.
- 3) Fer palès quines són les necessitats de formació, de pràctica reflexiva i d'eines de suport.

Àngela Geli Rissech. *El comentari de text: noves alternatives*

Supervisió: Rosa Navarro Duran. Departament de Llengua castellana i Literatura. Facultat de Filologia Romànica. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Llengua

Resum

Objectiu general: millora personal de competències instrumentals

a: Formar persones bones lectores

Reconec que pot semblar una obvietat, però la meva experiència em demostra que és el *quid* de la qüestió. Agafar el cap del fil de la troca i descabdellar, treure els embolics per tornar a fer el cabdell i poder teixir.

A partir d'aquí tot és fàcil i es poden trobar infinitat d'altres objectius: estètics, ètics ...

b: Fer augmentar l'autoestima

Molts estudis seriosos de psicologia afirmen que una autoestima sòlida unida al sentit del control sobre la nostra vida, el tarannà optimista, amistós i expansiu, i una bona capacitat per adaptar-nos als canvis i superar els revessos de la vida, comporten una garantia de "felicitat" per a qualsevol.

Finalitat del projecte

La finalitat del projecte és triar textos que contemplin els dos objectius generals ja exposats i també els punts següents:

- Recollida de material, informació i estratègies entre el professorat i centres col·laboradors
- Estudi comparatiu de textos amb el professorat dels centres implicats: reflexió i contrast
- Cercar i seleccionar textos de la literatura que millor s'adaptin a l'alumnat, alternant textos clàssics amb textos actuals periodístics
- Selecció d'estratègies per desenvolupar la comprensió lectora i la motivació
- Selecció i organització de textos per nivells, temes, matèries, temes transversals
- Elaboració d'una pàgina web amb la selecció de material adreçada al professorat
- Elaboració i confecció d'activitats per a l'avaluació

M. Carme Gilart Barranquero. *Treball experimental a coneixement del medi natural en llengua anglesa. Cicle superior*

Modalitat C

Classificació: Ciències Naturals i Experimentals. Anglès

Resum

El projecte es basa en la utilització de la llengua anglesa per desenvolupar aspectes curriculars dins de l'àrea de coneixement del medi natural mitjançant els experiments. Les activitats que s'elaboraran seran per a cicle superior d'educació primària.

L'aprenentatge de conceptes, procediments i actituds científiques és més significatiu si es manipula i ajuda a fomentar el pensament divergent i creatiu, a escoltar a l'altre, a dubtar, a aprendre dels iguals, a tenir paciència, a fer-se preguntes... A més a més l'experimentació contribueix a rebutjar la idea que en el treball experimental hi ha unes normes que s'apliquen mecànicament, fet que no passa quan les ciències se centren en la transmissió de coneixements ja elaborats.

Aquesta proposta també es fonamenta en la utilització de l'experimentació perquè, al ser manipulativa, es parlarà bàsicament sobre "l'aquí i ara", la qual cosa facilitarà la inclusió de tots els nens i nenes. Ens interessa que tothom, des de l'alumnat amb necessitats educatives especials fins l'alumnat nouvingut i passant per totes les individualitats, es trobi còmode al centre i desenvolupi al màxim les seues capacitats. Cal tenir present que l'experimentació no es basa en la retenció d'informació, per aquest motiu la diversitat de mirades serà acollida com una riquesa del treball experimental. Totes i tots podem observar, imaginar, pensar...

Es pretén que la llengua anglesa es visqui com quelcom útil que ajuda a satisfer la necessitat que tot ésser humà té de comprendre el món que l'envolta, que contribueix a despertar la curiositat del per què les coses són com són i com funcionen, a millorar el raonament lògic, a facilitar l'adquisició d'idees quantitatives, etc.

El fruit d'aquest projecte no serà simplement fer una part de continguts curriculars no lingüístics en llengua anglesa sinó que caldrà ser conscient que l'Aprenentatge Integrat de Continguts i Llengües Estrangeres implica alguns altres aspectes.

Els objectius globals que es pretenen assolir són:

- Incrementar les experiències dins l'àrea de coneixement del medi natural que es fan a cicle superior.
- Adquirir la llengua anglesa usant-la com a eina de construcció de coneixement.

D'aquests objectius globals se'n desprenen, per exemple:

- Tenir destresa en la manipulació d'eines de treball.
- Examinar les característiques dels objectes o dels éssers vius a través de fotografies, dibuixos,...
- Anotar ordenadament les dades proporcionades per l'observació.
- Comunicar verbalment als companys i companyes les observacions fetes o els resultats de les experiències realitzades.
- Preparar adequadament el treball de laboratori i deixar net i ordenat el material emprat.
- Interrogar-se davant els fets i els fenòmens que succeeixen al seu voltant.
- Descobrir el paper de la ciència en la vida diària.

Sílvia Giménez Corrons. *L'educació socioemocional al parvulari des de la intervenció psicomotriu*

Supervisió: Xus Martín García. Departament de Teoria i Història de l'Educació. Facultat de Pedagogia. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Educació Física

Resum

El projecte pretén confirmar la hipòtesi que la intervenció psicomotriu afavoreix la construcció de les bases de les dimensions morals, esdevenint un marc privilegiat a l'educació infantil per madurar les competències de relació intrapersonal i interpersonal. Ara bé, es tracta d'una concepció de psicomotricitat específica que parteix de l'activitat espontània de l'infant i es fixa en la vessant qualitativa del moviment, entenent que aquesta sintetitza les interaccions cognitives, emocionals, afectives, socials.

A partir de l'estudi etnogràfic i completant-lo amb altres fonts, es pretén fer una recopilació d'estratègies d'intervenció, recursos, actituds i activitats dels infants que sorgeixen en el marc psicomotor i que alhora són promotores de les dimensions que sostindran el desplegament de les competències socioemocionals: autoconcepte i autoestima; món de les emocions i els sentiments; la trobada amb l'altri (empatia i habilitats de relació i comunicació). S'entén que una psicomotricitat entesa en aquesta línia és intrínsecament promotora de maduració moral -entesa des del benestar socioemocional-; però si s'accentuen aquestes intencions, els efectes de caràcter socioemocional poden ser més intensos i profunds. L'aportació final consistiria en un seguit de propostes d'intervenció a desenvolupar en el marc psicomotor amb la intenció d'optimitzar aquelles dimensions morals apuntades, enteses com a sostenidores de tota la personalitat moral i com a accessibles pels infants del parvulari.

Dolors Ginjaume Duran. *Matemàtiques quotidianes*

Supervisió: M. Dolors Muñoz Soler. Departament d'Organització, Gestió Empresarial i Disseny de producte. Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials. Universitat de Girona

Modalitat B3

Classificació: Matemàtiques

Resum

El treball consistirà en una sèrie de materials didàctics relacionats amb les matemàtiques intentant fer-los el més adaptats possible a la realitat del dia a dia o a situacions aplicables a l'entorn quotidià, ja que la motivació és un dels factors més importants a l'hora d'estudiar, entendre i aprendre matemàtiques.

Es pretén l'elaboració de 12 fitxes independents unes de les altres en les quals es treballaran diferents conceptes matemàtics bàsics. Es farà un guió per portar a terme l'activitat, més o menys dirigit. Pot ser des d'un qüestionari descriptiu detallat que condueix l'alumnat pas a pas, fins a un simple text de presentació del que és farà. Es procurarà que les activitats siguin variades i que estiguin ubicades en diferents llocs: a l'aula, al pati, a la població, davant d'un ordinador, al laboratori, etc. També que s'hagin de manipular diferents aparells ja sigui per portar a terme la pràctica o bé per elaborar el dossier final: fotografia digital, internet, cronòmetres, aparells de mesura i de laboratori... S'haurà de buscar, seleccionar, organitzar i analitzar informació de diverses fonts.

La resolució de l'activitat es portarà a terme en petit grup on es posen en joc les capacitats d'organització del treball en grup, la interacció amb els companys i companyes, la reflexió crítica i l'autoevaluació. Al final de cada activitat s'haurà de produir un text escrit, amb ordre, claredat i suficient detall, tot aplicant correctament els coneixements matemàtics i lingüístics pel que fa a lèxic i ortografia, adequat a la necessitat comunicativa i al receptor/a. en definitiva s'aprofitaran situacions que més endavant com a ciutadans i ciutadanes es trobaran, per "matematitzar-les".

L'objectiu bàsic d'aquest treball és cercar formes d'apropar els continguts instrumentals i normatius de la matemàtica formal per finalment assolir més bons resultats en els coneixements del nostre alumnat. Per fer-ho utilitzarem unes fitxes anomenades "matemàtiques quotidianes" per ajudar a completar els coneixements matemàtics bàsics que necessitem per a la nostra vida quotidiana fent-ho d'una manera diferent i engrescadora, utilitzant preferentment casos reals perquè els nois i noies comprovin que hi ha conceptes i habilitats que cal conèixer per desenvolupar-nos correctament en la nostra vida.

És a dir, es vol ajudar a l'alumnat a adquirir competència matemàtica que es defineix com l'aptitud d'un individu per identificar i compondre el paper que desenvolupen les matemàtiques en el món, assolir raonaments ben fonamentals, utilitzar i participar en les matemàtiques d'acord amb les necessitats de la seva vida com a ciutadà i ciutadana amb capacitat constructiva, compromesa i reflexiva.

Josep Girabal Guitart. *Aprenents de geologia*

Supervisió: Josep Maria Mata Perelló. Departament d'Enginyeria minera. Escola Politécnica Manresa. Universitat Politècnica de Catalunya

Modalitat B2

Classificació: Ciències Naturals i Experimentals

Resum

L'objectiu central d'aquesta llicència és elaborar materials per facilitar la pràctica docent de la geologia a l'educació primària i la secundària obligatòria. Vull posar a l'abast del professorat un conjunt de recursos pedagògics per realitzar sortides, tallers i activitats de laboratori, partint sempre de la realitat propera a l'alumnat: l'entorn de la població on viu i els materials que veu en la seva vida quotidiana.

El treball que em proposo desenvolupar es divideix en els següents apartats:

- Els materials geològics i les seves aplicacions en la nostra vida quotidiana.
- Geologia urbana: aprendre geologia a partir de les roques de construcció que veiem cada dia als carrers i edificis.
- Coneixement geològic de la Depressió Central a partir d'itineraris locals. - Els fòssils: modelització del procés de fossilització i taller que relacioni fòssils i animals actuals.
- Els microfòssils. Adaptació de les tècniques per a extreure'n, observar-los i classificar-los.
- Indústries lligades a explotacions mineres (potassa, pedra, àrids, guix, calç, argila...)
- Mètodes d'explotació, activitats de laboratori relacionades amb els procediments d'extracció, preparació i utilització del guix, la calç, els àrids i l'argila.
- Activitats interdisciplinàries relacionades amb la geologia: llengua, literatura, filosofia, tecnologia, ètica, geopolítica, geografia, economia, problemes ambientals i socials relacionats amb l'explotació i la utilització dels recursos geològics.

Com que el meu lloc de treball és al Camp d'Aprenentatge del Bages, que està localitzat a Manresa, el dossier estarà centrat en l'estudi de la Depressió Central, de la qual el Bages forma part. Per tant, serà d'utilitat especialment a escoles i instituts situats en aquesta formació geològica, tot i que molts recursos seran generalitzables. Per aquesta raó s'inclouran en el dossier pautes, recomanacions i protocols detallats per a l'estudi d'indrets geològicament diferents de l'esmentat.

Tot el material s'editarà en forma d'un nou dossier del CdA, en un format similar a altres ja publicats i es lliurarà als centres educatius.

A més de la versió en paper, la documentació escrita es posarà a l'abast de tothom a la pàgina web del camp, i el mateix es farà amb les propostes de treball telemàtic per a l'alumnat. El dossier estarà complementat amb conjunts d'estris i materials per a les activitats de laboratori i tallers, materials de suport per a les sortides, reculls de mostres significatives, maquetes i models que expliquin els processos geològics que han donat forma al nostre paisatge. Aquests materials de suport, a més de ser utilitzats en l'activitat pedagògica del camp d'aprenentatge, s'oferiran en préstec des del propi camp, se'n podran fer còpies per a la seu central del CDECT.

Enrique Gómez León. *Com editar una revista escolar*

Supervisió: Salvador de Brocà i Tella. Departament d'Antropologia, Filosofia. Facultat de Lletres. Universitat Rovira i Virgili

Modalitat A

Classificació: Llengua

Resum

L'estudi que proposem té la pretensió d'arribar a proporcionar pautes concretes d'actuació per confeccionar una revista escolar. El que desitjaríem és ser capaços de respondre a tres preguntes fonamentals i a les preguntes que d'aquestes se'n dedueixen:

Com s'organitza una revista. És a dir: quins recursos, materials i humans, són imprescindibles per engegar la publicació. Com es poden organitzar amb eficàcia les col·laboracions, com s'estableix la periodicitat de la revista, el nombre de pàgines, el format, l'estil, el que podríem anomenar la línia de treball.

A qui va adreçada la publicació. És a dir: quins deures exigeix una feina coprotagonitzada i adreçada a nois i noies d'entre 12 i 18 anys, però que també coneixeran les famílies, el professorat i, en el millor dels casos, també la població del barri o poble on està ubicat el centre escolar. Això implica considerar les seccions que ha d'incloure la publicació, així com el to que ens és permès.

Quants diners necessitem, com es poden obtenir, quina és la millor fórmula per evitar la sobrecàrrega pressupostària de l'IES.

Concretament els objectius que pretenem aconseguir amb aquest projecte:

- reunir un fons de revistes escolars i extreure de la comparació de les experiències singulars un catàleg d'encerts i solucions enginyoses per resoldre les més variades dificultats i que puguin ser útils per a qualsevol projecte editorial.
- determinar amb precisió el "modus operandi" de l'equip encarregat de coordinar la revista escolar: composició de l'equip, material necessari, distribució de funcions, programació de les tasques.
- oferir consells estilístics, tant referits a les qüestions tipogràfiques com a les de contingut: seccions, portada, editorial...
- proposar fórmules de participació que permetin les més àmplies aportacions del diferent alumnat, amb un especial interès dirigit a l'immigrant i a l'alumnat "difícil".
- suggerir mecanismes de finançament que no carreguin els pressupostos de l'IES.
- fomentar l'intercanvi de revistes escolars entre els IES i, en funció de les circumstàncies particulars de cada centre escolar, afavorir la difusió de la revista al barri o poble.

El resultat d'aquesta indagació ens hauria de donar una mena de manual d'instruccions: qualsevol professor o professora que hagi d'editar una revista escolar podria acollir-se a les conclusions d'aquest treball, seguir-ne les passes que s'hi suggereixen i assolir la publicació amb estalvi de temps, diners i maldecaps innecessaris. Aquesta és almenys la nostra ambició.

Mercedes Gómez Llobregat. *Socialització dels sentiments i emocions d'afecte i ira de les nenes i els nens de l'educació infantil*

Supervisió: Amparo Tomé i González. Departament de Sociologia de l'Educació. Facultat de Sociologia. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Coeducació

Resum

La investigació que presento en aquest projecte pretén estudiar l'expressió dels sentiments d'afecte i ira en les nenes i els nens d'educació infantil, a la llum de dues qüestions: la socialització i el sexisme.

Una aproximació a aquests temes pot constituir una contribució al coneixement i comprensió de la relació que existeix entre emocions i gènere i alhora propiciar un reforçament dels eixos transversals, aquells que fan que l'escola no tan sols instrueixi sinó que eduqui. Una bona educació emocional i una bona socialització han de contribuir a la felicitat de les persones, a millorar llurs relacions, la convivència escolar, les actituds davant els aprenentatges i contribueix a la igualtat real entre sexes. En termes més generals, aquesta investigació posa sobre la taula qüestions de tanta actualitat com la prevenció de la violència de gènere, la prevenció de la violència escolar i la coeducació.

Francisco González Rovira. *Les webquest a l'ensenyament de la literatura*

Supervisió: Michael Pfeiffer. Facultat d'Humanitats. Universitat Pompeu Fabra

Modalitat B2

Classificació: Literatura

Resum

Un dels instruments amb més projecció en el camp de l'aplicació de les TIC a l'ensenyament és, sens dubte, el de les webquest i eines similars de recerca a la xarxa (miniquest, cerques del tresor, viatges virtuals...). Les raons són diverses; podríem resumir-les, però, en dos aspectes fonamentals: independentment dels continguts curriculars concrets, són eines que fonamenten les anomenades competències en l'ús de la informació (CUI) de l'alumnat, pel seu ús didàctic dels recursos d'Internet i, d'altra banda, tenen un gran potencial en el procés d'aprenentatge ja que fomenta l'autonomia de l'alumnat a l'hora de treballar. Pensem que si en altres aspectes de la matèria, com els relacionats directament amb l'estudi de la llengua, resulten més útils altres tipus d'eines (com ara els exercicis d'ortografia o lèxica basats en Java, Macromedia, Hot Potatoes, etc.), les webquests donen un millor resultat en aquelles tasques que requereixen de l'alumnat una recerca d'informació i una elaboració posterior de les dades. En aquest sentit, el nostre treball es centrarà en l'aplicació d'aquestes eines a l'estudi de la literatura, des d'aspectes generals (gèneres, èpoques i moviments) fins a d'altres més concrets (autors, autores i obres de la literatura espanyola), tot cercant, en última instància, desvetllar l'interès de l'alumnat per la cultura literària i ajudar-lo a organitzar la informació que les noves tecnologies posen al seu abast.

El nostre treball, més concretament, anirà en tres direccions:

- a) l'anàlisi de l'espai teòric que situï el coneixement i l'ús de les noves tecnologies en l'ensenyament-aprenentatge de la literatura, fonamentant, si és possible, la integració de les TIC a l'aula de llengua i literatura, amb activitats a la xarxa programades per a tot el curs.
- b) l'elaboració d'un estudi de les webquest existents a l'actualitat, amb la creació d'una base de dades que inclogui una valoració independent de la seva qualitat, una classificació segons criteris objectius i matrius de valoració ja existents (integració en la programació, dificultat i nivells als quals s'adrecen, etc.) i no merament alfabètic.
- c) la confecció de nous materials que permetin una programació de l'ensenyament de la literatura i, al mateix temps, que ajudin a la integració de les noves tecnologies segons el disseny curricular. En aquest sentit, i en caràcter progressiu, tenint en compte també les eines ja existents, s'hauran d'elaborar materials del tipus webquest (miniquest, caceres del tresor, viatges virtuals i altres de creació pròpia, com les qüestions de respostes encadenades amb un enllaç simple de xarxa que hem experimentat en crèdits de síntesi amb bons resultats).

Generosa Gordó Aubarell. *Centres educatius per a la societat de la informació i el coneixement. Gestió de centres en el marc de la gestió del coneixement i la innovació. Diagnosi a la zona de Ripollet i propostes d'actuació*

Supervisió: Manel Aguirre Raya. Universitat Oberta de Catalunya

Modalitat A

Classificació: Organització i gestió. Educació i entorn

Resum

Els centres educatius encara hem de donar respostes a les grans transformacions socioeconòmiques en què ens trobem immersos: consolidació com a país en el marc dels processos de globalització; pertinença a una entitat socioeconòmica, política i cultural de caràcter superior, Europa; l'increment del contacte multicultural, les noves fonts de desigualtat i de fractura social, i les transformacions de tots els camps de la humanitat mercès a la revolució de les TIC. Aquesta resposta continuada i sostenible requereix una certa flexibilitat organitzativa i capacitat d'innovació que permetin el reajustament en funció de les necessitats. Aquestes característiques són les pròpies de l'organització en xarxa, única estructura capaç de funcionar coherentment a la societat de la informació i el coneixement. La societat del coneixement requereix empreses i institucions del coneixement. Les organitzacions del coneixement són conscients que el coneixement es troba a la ment de les persones i que només a partir de la gestió constructiva i comunitària del coneixement es poden donar respostes integrals als reptes globals, locals i personals.

D'altra banda, ja és un fet acceptat que els centres, actualment, no poden aconseguir ells sols la seva missió que cal entendre'ls com a part d'una xarxa educativa i d'entorn, entenent que sols la continuïtat i coherència educativa pot donar una resposta als nous reptes educatius. Però, malgrat hi ha una clara intencionalitat d'anar cap a les competències de responsabilitat, potenciant una acció participativa, coordinada i cogestionada dels diferents agents educatius, cal un sistema en xarxa que garanteixi el seu desenvolupament..

En aquest marc de la societat de la informació i el coneixement (SIC) ens preguntem:

- Quina és la situació dels nostres centres en relació a la gestió del coneixement i l'actuació en xarxa a tots els nivells de funcionament?
- Fins a quin punt la cultura i funcionament del centres és capaç de gestionar constructivament i comunitària el coneixement sota les demandes de la SIC?
- Quin es el valor, l'eficàcia i l'eficiència de les xarxes existents al voltant dels centres?

Des d'aquesta doble mirada, centre i entorn, en el marc d'una SIC, partint d'un model d'organització en xarxa i de l'experiència de la gestió del coneixement, ens plantejem donar resposta a les anterior preguntes amb els següents objectius:

1. Elaborar un informe d'anàlisi de la situació cultural, de funcionament i de gestió dels centres i de la seva relació amb l'entorn des del model d'organització de referència. Aquest informe s'elaborarà a partir d'una exhaustiva fase de treball de camp en els centres de secundària d'una zona educativa i de la seva relació amb l'entorn (que abastaria principalment la comunitat educativa, els serveis educatius i les entitats municipals més directament implicades).
2. Elaborar, partint de l'anàlisi anterior, una proposta d'actuació i indicadors de referència, encaminada a la confecció d'un futur model de qualitat, sobre la gestió de la xarxa educativa i la seva relació amb l'entorn, en el marc de la gestió del coneixement i la innovació.

Rosa Gràcia Gordillo. *Aprenentatge bàsic de la llengua catalana oral i escrita. Taller de llengua de nivell 1*

Supervisió: Joaquim Arnau Querol. Departament de Psicologia Evolutiva. Facultat de Psicologia. Universitat de Barcelona

Modalitat B3

Classificació: Llengua

Resum

Programa d'activitats clic més fitxes imprimibles per la iniciació de l'aprenentatge de la llengua catalana oral i escrita (consciència fonològica) per a alumnat nouvingut analfabet i alumnat amb poca autonomia d'aprenentatge.

M. Neus Grau Nadal. *Aprenentatge del càlcul mental i la geometria en llengua anglesa*

Modalitat C

Classificació: Matemàtiques. Anglès

Resum

L'objectiu general d'aquest projecte és aconseguir que a final de primària l'alumnat pugui expressar-se oralment per interaccionar amb l'altri, per això cal:

- Crear situacions per afavorir l'aprenentatge significatiu.
- Utilitzar l'anglès en activitats d'aprenentatge que els infants fan a l'escola.
- Desenvolupar habilitats per aconseguir els objectius de final d'etapa proposats en el currículum de primària del Departament d'Educació.

Els objectius a aconseguir en anglès a l'àrea de matemàtiques seran:

- Usar habitualment el càlcul mental en preferència sobre el càlcul escrit.
- Comprovar l'existència de diversitat de camins per a la resolució de problemes.
- Percebre les figures i les relacions suggerides pels objectes i moviments i elaborar-ne models on fer observacions i recerca de propietats geomètriques.
- Analitzar i interpretar models geomètrics com a representacions de regions concretes de l'espai real.

Per no fer coincidir el mateix bloc de continguts en ambdós cicles, s'alternaran els dos blocs temàtics de geometria i càlcul mental. A 3r i 5è es treballarà càlcul mental i a 4t i 6è formes i relacions geomètriques.

Els continguts i el vocabulari a observar a les classes de matemàtiques a la Gran Bertanya són:

Càlcul mental

- Utilització de les tècniques pròpies del càlcul mental: automatització de taules, arrodoniments,
- Resolució mental de problemes aritmètics.
- Càlcul mental d'operacions amb nombres naturals i decimals, aproximant resultats.

Geometria

- Representació i interpretació de desplaçaments sobre croquis, maquetes i plànols.
- Descripció de la situació i posició d'un objecte en l'espai, amb relació a diferents punts de referència.
- Ús d'instruments de dibuix.
- Localització de les formes de l'entorn i relació amb les figures geomètriques.
- Realització de construccions elementals amb mecanismes articulats, peces, geoplà, plegat de paper, dibuix,...
- Construcció de figures geomètriques.
- Localització de línies i figures planes sobre cossos.
- Classificació de figures.
- Descripció d'objectes familiars utilitzant de forma adequada el vocabulari geomètric
- Disseny d'una figura simètrica respecte una altra.
- Recerca de simetries en una figura.

Joan Grau Riera. *Estudi sobre l'ús de recursos didàctics per a l'ensenyament de l'anglès a primària. Propostes de millora*

Supervisió: Elsa Tragant Mestres. Departament de Filologia Anglesa i Alemanya. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Anglès

Resum

Des de fa dos anys estem investigant: a) com està actualment l'ús dels diferents recursos didàctics -especialment l'ús de l'aula d'idiomes, les TIC i l'AICLE- a nivell d'aplicació pràctica, a les escoles de primària ; b) quines expectatives té, en aquest sentit, el professorat d'anglès de primer d'ESO; i c) com es pot millorar el seu ús.

Acotem aquesta recerca, geogràficament, en l'estudi de la comarca del Vallès Occidental. No s'ha fet, fins ara, un estudi de camp global en tota una comarca -només hi ha publicacions sobre experiències concretes realitzades a una escola o institut- que ens pugui donar una idea de conjunt de com està el tema de l'ús de recursos novedosos a l'escola primària i 1r d'ESO.

Per tal de tenir una primera informació que ens ajudés a afinar més la nostra recerca sobre la disponibilitat d'alguns dels recursos didàctics objecte d'aquest projecte, la freqüència d'ús que se'n fa i la recollida de dades complementàries sobre altres aspectes (curriculars, avaluació interna, distribució d'espais, etc.) que ens poden ser útils quan fem l'anàlisi i interpretació de les dades, hem dut a terme, durant aquest curs, una prova pilot. A partir del resultat d'aquesta prova podem definir millor la hipòtesi de partida i que caldria constatar a través de la recerca proposada en aquest projecte. Aquesta és:

El professorat de primària està incrementant l'ús dels diferents recursos de què disposa per tal de millorar la seva tasca d'ensenyament; per a tal fi s'està preparant professionalment (per exemple, en la millora de la seva competència oral), i, alhora, demanda a l'administració millor dotació de recursos, i, també, facilitats organitzatives als centres per tal de poder fer ús dels recursos al màxim possible (hores d'ús d'aules d'idiomes i d'informàtica, desdoblaments, etc.). La millora de l'ensenyament-aprenentatge de l'anglès a primària portarà, conseqüentment, una millora a l'inici de la secundària.

A partir de la hipòtesi esmentada al punt anterior definim l'objectiu final d'aquesta recerca en els següents termes:

Volem mostrar quina és la realitat de l'ús dels diferents recursos didàctics a les escoles, especialment l'ús de l'aula d'idiomes, les TIC i l'AICLE, per tal de potenciar-los en l'ensenyament-aprenentatge de l'anglès de tal manera que s'assoleixi un nivell més alt de competències, sobretot orals, tant a primària com a 1r d'ESO.

Joan C. Hierro Arqués. *Les TIC a l'aula d'acollida*

Supervisió: Josep Holgado García. Institut de Ciències de l'Educació. Universitat Rovira i Virgili

Modalitat B2

Classificació: Educació i cohesió social.

Resum

Aquesta proposta de treball pretén elaborar un seguit d'activitats amb format informàtic que suposi un recurs pràctic i eficient per a l'alumnat de l'aula d'acollida. Aquestes activitats estarien elaborades mitjançant l'aplicació informàtica JClic i possiblement amb l'Open Office mitjançant el full de càlcul (*.sxc) i la presentació (*.sxi), sense descartar altres aplicacions que cregués oportunes. Aquest treball tractaria d'aprofitar els recursos de les tecnologies de la informació i comunicació per poder ajudar de manera directa i pràctica a l'alumnat de l'aula d'acollida. Evidentment, aquests mateixos recursos tecnològics es podrien aprofitar per a les aules ordinàries i les d'educació especial.

Aquesta proposta té dos objectius principals:

1. Crear activitats directament relacionades amb els objectius didàctics del nivell inicial de català que corresponen a l'aula d'acollida (A1)
2. Crear activitats que ajudin a l'aprenentatge de la lecto-escriptura.

Marta Ibáñez Fuentes. *Posa't a punt*

Supervisió: Jordi Ginebra i Serrabou. Departament de Filologia Catalana. Universitat Rovira i Virgili

Modalitat B1

Classificació: Llengua. Català

Resum

La finalitat principal del projecte és usar les TIC per elaborar exercicis de resolució en línia (per tant, posats en una pàgina web), de tipus autocorrectiu, que recorrin el currículum de llengua catalana en els aspectes ortogràfics, morfològics, sintàctics i lèxics de la programació i que cal assolir a finals de l'etapa d'ensenyament obligatori. L'entorn informàtic d'elaboració dels materials serà el dels Quaderns Virtuals, programari elaborat des del Departament d'Educació.

A partir de l'ús de les TIC es donarà resposta als objectius generals per a l'ESO:

- Servir-se tant de mitjans tradicionals com de les noves tecnologies per tal de cercar, elaborar i transmetre informació.
- Utilitzar la normativa gramatical i la reflexió lingüística per millorar la pròpia expressió i com a element de referència en l'adquisició de nous coneixements i en l'aprenentatge d'altres llengües

L'alumnat usa –i cal que aprengui a usar adequadament- les noves tecnologies. Avui dia cal un material de millora personal en una àrea tan important com la llengua catalana, que condiciona l'expressió en tot el currículum i en l'alumnat. Per tant, cal lligar els dos aspectes, el de millora de l'expressió, l'assoliment dels continguts i dels procediments i habilitats del programa de llengua catalana mitjançant l'ús adequat de les noves tecnologies. Els materials podran ser usats bé individualment, bé a l'aula de forma col·lectiva, davant dels ordinadors amb un seguiment per part del professorat.

L'alumnat amb necessitats educatives especials, per causes diverses, per exemple, incorporació tardana al sistema educatiu de Catalunya, però que pot seguir a l'aula, pot suplir les seves mancances amb un treball en línia complet i individualitzat, autocorrectiu i amb seguiment del professorat. L'alumnat que tingui menys competències en matèria de llengua catalana podrà tenir aquest suport per poder arribar als nivells requerits, millorar la seva coneixença de la llengua, millorar la seva expressió i posar-se a punt per prosseguir amb més base els seus estudis post-obligatoris.

Les TIC han de tenir cada vegada més un paper important en la formació de l'alumnat i en cap cas en poden quedar al marge per tal de donar una formació moderna i adequada als nostres temps. La motivació de l'alumnat quan s'ha experimentat amb aquests tipus d'entorns augmenta i per tant, aquest "posar-se a punt" té un doble vessant.

Els objectius concrets del projecte es vertebren en dos eixos: l'ús de les TIC en català i el domini dels aspectes formals de la llengua catalana. Per tant, partint de la base de l'ús dels ordinadors i la connexió a internet, l'alumnat pot estar davant del material a treballar. En aquest cas, es tractarà de bateries d'exercicis en línia, que presenten la correcció un cop acabat l'exercici, que recorreran els diferents aspectes d'ortografia, morfosintaxi i lèxic en llengua catalana adequats als nivells que cal assolir en acabar l'ESO.

Juan Andrés Jareño Ruiz. *Calculus. L'ús de la història com a eina de millora en les competències bàsiques de càlcul de l'alumnat de 10-14 anys*

Supervisió: David Barba i Uriach. Departament de Didàctica de la Matemàtica. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Matemàtiques

Resum

Els darrers estudis sobre el nivell de competència del nostre alumnat en l'ús dels nombres i en el càlcul indiquen que al voltant d'un 40 % d'alumnes no assoleix la competència d'una manera suficient. Un bon nivell competencial en càlcul implica no només dominar els algorismes estàndards sinó també saber decidir el tipus de càlcul que cal en cada situació (càlcul exacte, càlcul aproximat...), la necessitat o no d'ajudar-se amb calculadora i de tenir una gran versatilitat en l'elaboració i ús d'estratègies pròpies. Des d'aquesta perspectiva, hem de pensar que, per millorar aquest nivell competencial, cal un coneixement i una comprensió profunda dels nombres i del sistema de numeració, del significat de les operacions i de les seves propietats.

Per altra banda, en observar l'evolució històrica dels sistemes de numeració, dels algorismes i dels instruments de càlcul veurem que s'han hagut de superar moltes dificultats i entrebancs i que aquest ha estat un procés llarg i complex. Podem pensar, doncs, que les dificultats que troba el nostre alumnat no han d'estar tan lluny de les que han trobat societats anteriors a la nostra.

L'objectiu d'aquest projecte és indagar en les relacions entre les dues qüestions anteriors, investigant les relacions entre les dificultats que la humanitat ha anat trobant en l'evolució dels sistemes de numeració i dels mètodes de càlcul i les que l'alumnat es troba en el seu procés d'aprenentatge. Investigar també de quina manera les solucions parcials trobades al llarg de la història poden ajudar en la millora de la comprensió conceptual i en la competència procedimental del nostre alumnat. Finalment, proporcionar recursos al professorat per incloure i aprofitar elements d'aquests processos històrics en la seqüenciació didàctica dels aprenentatges relatius a la numeració i al càlcul.

El projecte es planteja en tres fases:

1. Fer un recull històric dels sistemes de numeració, dels algorismes de càlcul aritmètic i dels instruments i sistemes (mecànics o no) que s'han creat per facilitar-lo.
2. Estudiar les relacions entre les dificultats sorgides en l'evolució històrica dels sistemes de numeració i les que sorgeixen en el procés d'aprenentatge. Estudiar també aquells algorismes en desús i antics instruments de càlcul que permetin millorar la comprensió de les operacions bàsiques, de les seves propietats i mètodes i que potenciïn l'adquisició d'estratègies de càlcul pròpies. És a dir, que afavoreixin una millora en les competències instrumentals en el càlcul.
3. Dissenyar recursos que aprofitin les possibilitats que l'ús de les TIC ens ofereixen quant a interacció, creació de simulacions i autoregulació de l'aprenentatge, reconstruint-ne didàcticament l'evolució històrica i facilitant la incorporació d'aquest coneixement a la cultura matemàtica i humanística del nostre alumnat.

Jordi Miquel Jordan Arias. *Paisatges tecnològics al llarg del temps. La Seu Vella de Lleida*

Supervisió: F. Xavier Carrera Farran. Departament de Pedagogia i Psicologia. Facultat de Didàctica de la Tecnologia. Noves Tecnologies Aplicades a l'Educació. Universitat de Lleida

Modalitat B3

Classificació: Tecnologia

Resum

Durant molts anys, podríem dir segles, la construcció d'una catedral va significar la posada en pràctica del saber tecnològic més avançat. Aquest projecte pretén, doncs, elaborar una proposta modular d'un seguit d'unitats didàctiques vertebrades a través de les TIC que amb el rerefons de la construcció de la Seu Vella de Lleida, contingui diferents materials per l'alumnat i pel professorat per tal de treballar-los des de l'àrea de tecnologia al llarg de tot el seu currículum, des de 1er d'ESO fins 2on de batxillerat.

Aspectes més rellevants.

- Aquesta proposta modular d'unitats didàctiques s'elaborarà en català, anglès i castellà.
- El format de la proposta serà en pàgina web, més concretament en XHTML estricta, garantint d'aquesta manera una plena accessibilitat als materials elaborats independentment del maquinari, programari, infraestructura de xarxa, idioma matern, cultura, localització geogràfica o capacitat física o mental dels futuribles usuaris i usuàries.
- Tots els materials TIC desenvolupats (els de l'alumnat i els del professorat) inclouran una part teòrica i altra d'activitats. D'aquesta manera el professorat podrà modular-se l'activitat o activitats a realitzar segons les seves necessitats reals (temps, recursos, grup classe,...) Tanmateix aquesta proposta podrà ser seguida per l'alumnat (o persones) d'arreu del món amb independència i segons les seves necessitats o desitjos reals.
- Per desenvolupar aquesta proposta modular d'unitats didàctiques s'empraran activitats tipus de provada eficàcia: llistat d'enllaços (Hotlist), collage multimèdia (Scrapbook), associació/relació de webs (Treasure Hunt), comentari pautat (Subject Sampler), cerca guiada (Webquest).

Objectiu proposat.

- Podríem dir que des del racionalisme van quedar clares les fronteres del saber. Si més no, per un ampli ventall de persones, les quals podríem definir com a il·lustrades. Des d'aleshores, hom és capaç d'entendre o, si més no, de diferenciar diferents fonts del saber: lletres; ciència i societat. Però altra gran font del saber va quedar diluïda entre aquestes tres i va quedar reduïda a un compendi de destreses o habilitats tècniques. Si entenem la tecnologia com a tot allò capaç de satisfer les necessitats humanes, podem considerar-la una font de saber que beu de totes les restants, però de la qual els ciutadans i ciutadanes del segle XXI no poden deixar de beure. I és aquest el rerefons d'aquesta proposta, promoure l'assimilació de la tecnologia lligada a la resta de sabers, una tecnologia més humanista, coexistent i necessària per a la resta de fonts.

És per això, que totes les unitats didàctiques elaborades aproparan el professorat i l'alumnat a un monument tan significatiu i singular com la Seu Vella de Lleida des d'un punt de vista tecnològic tot relacionant-lo amb les altres àrees del coneixement. Per això, i amb aquest objectiu, es crearan materials de suport i activitats per a tots els cursos de l'ESO i del batxillerat.

Marta Juvanteny Gorgals. *Exercicis per realitzar amb ordinador el dibuix tècnic de batxillerat.*

Supervisió: Lluís Sánchez-Cuenca López. Departament d'Arquitectura i enginyeria de la construcció. Escola Politècnica Superior. Universitat de Girona

Modalitat B2

Classificació: Educació Artística

Resum

El llenguatge gràfic del dibuix tècnic és una eina en el desenvolupament d'activitats de tipus tècnic, científic, creatiu, etc. A la matèria de dibuix tècnic de batxillerat, es pretén donar a conèixer aquest llenguatge gràfic que té importància tant en la formació acadèmica, pel seu caràcter instrumental, com en molts àmbits professionals.

La resolució d'activitats pràctiques de la matèria fins fa ben poc s'havia limitat a fer-se amb els estris del dibuix tradicional; però ara, per adaptar-se als requeriments socials, es fa necessari introduir els mitjans informàtics.

Això no vol dir que s'abandoni la manera de fer tradicional, però sí que es complementi amb una formació que utilitza també el dibuix assistit per ordinador. En aquest aspecte, cal donar als mitjans informàtics aplicats al dibuix tècnic la importància tant conceptual com procedimental que tenen.

Amb aquest treball es pretén elaborar material didàctic per desenvolupar els continguts propis de la matèria a través d'exercicis que tenen com a suport el programari de dibuix assistit per ordinador Autocad.

Les activitats proposades no tenen com a objectiu el coneixement específic del programari, sinó la resolució de problemes propis de la matèria del dibuix tècnic amb l'ús de les eines informàtiques. El seu desenvolupament introdueix l'alumnat en el seu ús i implica, per tant, que les conegui i les domini.

No es tracta d'aprendre a fer anar el programa i conèixer les seves possibilitats, sinó d'utilitzar-lo com a eina de treball en la realització dels exercicis, tal i com s'utilitza el Word per a la redacció de documents.

Existeixen manuals i s'imparteixen cursos que de forma progressiva van ensenyant el funcionament del programari i les seves possibilitats. També es troben molts llibres de text que proposen activitats d'aplicació gràfica dels continguts, per realitzar amb els mitjans tradicionals; en canvi, no es disposa d'un suport informàtic que serveixi per desenvolupar aquests exercicis amb l'ordinador.

Tot i això, alguns aspectes com ara la cura de la qualitat gràfica de traçats manuals, els esbossos, el dibuix a mà alçada, la realització de croquis, etc., no es poden oblidar i s'han de realitzar amb mitjans manuals. Per tant, aquest material serà complementari per al professorat.

L'objectiu és elaborar un conjunt d'exercicis d'aplicació gràfica basats en els continguts de la matèria que serveixin com a "banc d'exercicis" per resoldre amb ordinadors. Cada professor o professora, segons el seu criteri, podrà seleccionar els que creu convenient realitzar.

M. Isabel Lacasa Millan. *Recull, avaluació i classificació de TIC per a l'ensenyament de la biologia a l'ESO*

Supervisió: Roser Pintó Casurellas. CRECIM. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Ciències Naturals i Experimentals. Biologia

Resum

Des de fa unes dècades, s'han anat succeint diferents models d'ensenyament-aprenentatge relacionats amb diferents maneres d'utilitzar els recursos didàctics. D'altra banda, diversos estudis demostren que l'ús de les TIC constitueix, en alguns casos, una eina metodològica alternativa a l'ensenyament tradicional i de la qual es poden derivar beneficis si s'aplica correctament.

Ara bé, la utilització de qualsevol TIC no garanteix un millor aprenentatge. Per aquest motiu cal decidir uns criteris d'avaluació de la seva qualitat adaptats a la realitat dels nostres centres.

Per tant, el projecte consistirà a buscar i analitzar el material interactiu: aplicacions, simulacions..., disponible en Internet per, posteriorment, avaluar-lo i classificar, per nivells i temes, aquell que es consideri més adient per a l'ESO dins de l'àrea de biologia. Tot aquest treball té com a objectiu principal facilitar al professorat de ciències naturals la integració de les TIC en la seva tasca docent.

Amb la finalitat d'aconseguir-ho es procedirà a:

- Buscar en Internet TIC relacionades amb la biologia i que podrien ser aplicades a la secundària obligatòria, tant en aules d'informàtica com en aules amb pissarra digital.
- Avaluar aquestes TIC en funció de les característiques d'ús, el rigor científic i el moment del procés educatiu en què podrien ser aplicades, entre d'altres criteris.
- Classificar-les, un cop avaluades, en funció del seu tipus, tema, finalitat i nivell educatiu,... al qual podrien anar dedicades.
- Establir els objectius didàctics que cobreixen, si més no, les més interessants.
- Observar la seva utilitat i adaptació al currículum de secundària donant unes orientacions didàctiques per incorporar-les a les classes com a activitats d'ensenyament-aprenentatge.
- Elaborar, si és necessari, propostes d'activitats que facilitin el seu ús per part del professorat.
- Posar a l'abast del professorat i de l'alumnat aquestes TIC ordenades per temes, nivells i objectius mitjançant la creació d'una pàgina web on s'indiqui com accedir a tot aquest material.

Mercè Lajara García. *L'afectivitat en els i les adolescents. Elaboració d'una proposta d'educació de l'afectivitat i la sexualitat. Preparació de materials sobre aquesta temàtica amb la utilització de les TIC per aplicar a 3r ESO*

Supervisió: Maria Rosa Buxarrais Estrada. Departament de Teoria i Història de l'Educació. Facultat de Pedagogia. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Educació en valors

Resum

Amb aquest projecte es pretén fer un estudi de les intervencions en l'educació afectiva i sexual a partir d'algun model català, de l'Estat espanyol i del francès.

Actualment el treball en el camp de l'educació de l'afectivitat i la sexualitat dels i les adolescents i joves a Catalunya es troba molt dispers. Hi ha moltes entitats, actuacions i materials que pretenen incidir en aquest eix de l'educació, però la manca de coordinació entre tots els agents implicats té com a conseqüència un rendiment molt baix en els resultats esperats.

Malgrat els esforços dedicats des de diferents àmbits educatius i sanitaris per millorar els hàbits i la salut en temes d'afectivitat i sexualitat en les i els adolescents, el cert és que no s'estan assolint els objectius previstos. Segons les dades del Departament de Sanitat i Seguretat Social (1997-1999), en l'informe: *Indicadors de salut maternoinfantil a Catalunya*, la taxa d'embarassos per mil, de dones menors de 18 anys, va passar de 3,5 a 6,7 entre 1987 i 1999. Segons dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, en l'informe del 2001, *Les dones a Catalunya: dades estadístiques*, les interrupcions voluntàries d'embarassos l'any 1999, de noies entre 15 i 19 anys, van ser 15.841, que representen un 14,7 % del total. El Consorci Institut d'Infància i Món Urbà amb data del 17 de març de 2006 corrobora també la tendència anterior amb l'informe: *La salut dels menors i joves. Malalties i malestars en una societat desigual*.

D'altra banda, és indubtable el domini i interès creixent de l'alumnat adolescent respecte a les TIC. Tot i que alguns autors i autores han ressaltat els aspectes negatius i possibles perills inherents a aquestes noves tecnologies, és innegable que eixamplen les possibilitats de comunicació i obren les portes a una nova i motivadora forma de coneixement.

Amb aquest estudi pretenem arribar a conèixer amb certa profunditat alguns programes d'actuació sobre l'educació de l'afectivitat i la sexualitat que superen els límits geogràfics catalans per tal de contrastar forteses i febleses que ens permetin dissenyar una proposta que inclogui els elements més reeixits dels i les estudiats en la investigació. L'objectiu general és posar de relleu els aspectes més importants que hauria de tenir un pla d'educació de l'afectivitat i la sexualitat en els i les adolescents i joves i elaborar una proposta més coordinada com a marc teòric i d'actuació

La tasca posterior i més pràctica consistirà en l'elaboració de materials que, tot seguint les línies indicades anteriorment, permetin una aplicació directa a 3r d'ESO amb la utilització de les TIC. L'aplicació d'aquests materials s'emmarca dins l'assignatura de ciències de la naturalesa i/o la tutoria.

Rosa Maria Larrotcha Bou. *L'ensenyament de la música en anglès. Terminologia i activitats a l'aula*

Modalitat C

Classificació: Educació Artística. Música. AICLE

Resum

Aquest projecte està destinat a l'ensenyament de la música utilitzant l'anglès com a llengua vehicular a l'ESO i el seu objectiu principal és donar l'oportunitat a l'alumnat de poder millorar aquesta llengua a partir del seu ús.

Aquesta iniciativa sorgeix de l'AICLE, una manera oberta i flexible d'ensenyar una llengua a través de continguts no lingüístics. El propòsit d'aquest projecte és:

- Millorar la competència lingüística de l'alumnat i ampliar el seu vocabulari
- Donar autenticitat a l'aprenentatge d'una segona llengua mitjançant la necessitat del seu ús.
- Motivar i encoratjar l'alumnat a utilitzar la llengua anglesa de forma desinhibida.
- Promoure la participació de l'alumnat en intercanvis culturals a l'estranger

M.Teresa Lladó Esclusa. *El ioga a l'educació, una estratègia per a l'aprenentatge*

Supervisió: Claude Mestreit. Departament de Filologia Francesa i Romànica. Facultat de Traducció i Interpretació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat B1

Classificació: Llengües estrangeres

Resum

Aquest projecte proposa desenvolupar un treball teòric i pràctic sobre la utilització del ioga en l'educació. A aquesta disciplina, de ben antic, se li atribueix la capacitat de desenvolupar la consciència de la persona, de propiciar l'autoconfiança, per estar en pau i en actitud receptiva envers l'altri. Aquests aspectes faciliten el desenvolupament d'aptituds físiques i mentals que potencien la concentració i l'atenció en l'aprenentatge, a la vegada que fomenten la pau, la tranquil·litat i l'harmonia.

La finalitat és confeccionar un material que serveixi per donar a conèixer el recurs de practicar exercicis de ioga al professorat de qualsevol matèria. Se'n podrà apreciar la pràctica concreta en la presentació d'una programació de l'àrea de llengües estrangeres: la llengua francesa.

Aquesta concreció en l'ensenyament d'una llengua estrangera, permetrà d'exportar aquesta estratègia metodològica a l'aprenentatge de la llengua catalana per a l'alumnat nouvingut.

El treball constarà de tres apartats:

En primer lloc, hi haurà una part teòrica que donarà a conèixer com i per què el ioga pot incidir eficaçment en l'aprenentatge.

En segon lloc es farà un recull d'activitats i experiències de la pràctica del ioga en l'educació.

I en tercer lloc hi haurà una programació d'exercicis a fer per introduir o per acompanyar activitats concretes del currículum del crèdit variable de llengua francesa a 3r d'ESO .

Federico Llorca Albero. *Construint una mínima escala de valors comuna a entorns i cultures diverses, per a infants i adolescents, mitjançant la descoberta, el coneixement i l'aprenentatge comunicatiu de les ciències en llengua 2*

Modalitat C

Classificació: Educació en valors. Medi natural. AICLE

Resum

Objectius del projecte:

1. Adquirir un coneixement intensiu de la cultura i la llengua anglesa.
2. Observar, intercanviar i assolir criteris per desenvolupar una escala de valors estables i intercanviables entre cultures i persones.
3. Practicar i perfeccionar la utilització de recursos TIC a l'aula de ciències.
4. Treballar estratègies i mètodes per implementar el projecte AICLE al centre.
5. Entendre la reflexió sobre l'escala de valors com a eix transversal dels projectes, l'estudi i la recerca del medi natural.

Materials, continguts curriculars en els quals es basarà l'estudi.

Ciències. Els continguts curriculars bàsics sobre els que treballem son :

1. El sistema solar.
2. Els essers vius.
3. La alimentació.
4. El medi ambient.
5. Etapes del creixement.
6. El cos humà.

Per mitjà d'aquests continguts avancem en la comprensió de l'univers i la nostra situació en ell. La relació de la persona amb el medi. La diferència-igualtat de gènere. L'acceptació de la realitat de la vida i els seus límits. La dimensió social de la humanitat i els valors que se'n deriven: justícia, solidaritat, generositat, no-discriminació, respecte, cooperació, estimació, esforç...

Pautes d'observació didàctica i recopilació de materials per a l'estudi i aplicació posterior.

Gravacions d'àudio i vídeo.

Elaboració de fitxes d'observació, per *registrar class management, topic presentation, timing, support resources, assessment activities,*

Recollida de material en suport digital i informàtic.

Selecció de materials de consulta.

Selecció de recursos Internet

Selecció de material d'ús a l'aula.

Recollida de material autèntic fora de l'aula.

Aplicació posterior prevista dels resultats.

Planificació coordinada d'AICLE sobre ciències a tota la primària en un marc plurilingüe: català, castellà, anglès.

Treball significatiu per projectes.

Implementació de la pissarra interactiva.

Interdisciplinarietat.

Motivació de la reflexió de l'alumnat davant la ciència.

Seguiment dels processos formatius i personals en el creixement de l'alumnat.

Jordi Margarit Creixell. *Aplicació del mètode natura a la didàctica del llatí*

Supervisió: Pere Joan Quetglas Nicolau. Departament de Filologia Llatina. Facultat de Filologia. Universitat de Barcelona

Modalitat B2

Classificació: Llengües clàssiques

Resum

L'objectiu proposat és introduir una metodologia diferent de la didàctica del llatí que es pugui aplicar als instituts catalans de casa nostra. Aquest mètode és l'anomenat "mètode natura" a què fa referència el títol d'aquest treball.

En la didàctica de les llengües modernes ja s'havia experimentat amb èxit "el mètode natura". Aquest consisteix a crear textos de dificultat progressiva que permeten una comprensió directa del missatge lingüístic, sense necessitat d'una traducció simultània i sense saber, a priori, una paraula de la llengua que s'estudia. La norma gramatical s'introdueix a posteriori, al fil del fet lingüístic assimilat.

El primer objectiu del nostre projecte és elaborar un material didàctic per adaptar el llibre de Hans H. Örberg, *Lingua latina per se illustrata: pars i familia romana*, que ha aplicat el mètode natura a l'aprenentatge del llatí, als *curricula* de la matèria de llatí de 1r i 2n de batxillerat.

El segon seria programar un CV d'introducció al llatí, és a dir, unes 30 hores, aplicable a 2n cicle d'ESO, que seguís les pautes del mètode d'Örberg però amb uns textos més propers a la nostra realitat cultural.

Antonio Mari Martin. *Biblioteques escolars i competències en l'ús de la informació*

Supervisió: Àlex Cosials Apellàiz. Facultat Biblioteconomia i documentació. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Organització i gestió. Biblioteques

Resum

Un dels nous conceptes que avui són objecte de reflexió al món de la comunicació i la documentació és el de competències en el maneig de la informació. És, d'altra banda, un concepte que vincula estretament els serveis de documentació, com ara les biblioteques, amb el món de l'educació, ja que les competències han de ser desenvolupades mitjançant activitats organitzades d'ensenyament-aprenentatge. Per tant, la biblioteca escolar ha d'estar gestionada entorn aquest nou concepte. La importància d'aquest ensenyament és més evident si tenim en compte que, a més de les tradicionals, s'està afegint a la nostra societat globalitzada un nou tipus de discriminació: la que deriva de la capacitat o no d'accedir-hi i, sobretot, del seu ús. Aquesta "bretxa digital" origina desigualtats i manipulacions, que, en el cas de regions del món com la nostra, receptora d'emigrants, compliquen la difícil convivència de cultures. Cal, per tant, impulsar des de tots els àmbits una educació que serveixi per capacitar l'alumnat a saber buscar i usar la informació. Així, es necessita reflexionar sobre les noves funcions de la biblioteca escolar com a centre de recursos, com a àmbit d'ensenyament i com a lloc d'integració.

Aquest projecte vol contribuir a aquesta reflexió en dos sentits:

1. Fer una anàlisi –des d'un marc conceptual determinat– de les mancances de les decisions i normatives administratives que han portat a la situació actual de les biblioteques escolars. Malgrat iniciatives concretes i, en alguns casos, importants inversions, la biblioteca escolar no ha cobert les necessitats de competències informatives que la nova societat i el nou sistema educatiu implicaven.
2. Proposar, als àmbits dels currículums i de la gestió, alguns suggeriments pràctics que qualsevol centre pugui posar en marxa sense esperar a l'articulació sistemàtica i generalitzada d'una política bibliotecària i d'un disseny normatiu que posi l'èmfasi en l'educació de les competències en el maneig de la informació.

Núria Marsal Hidalgo. *Activitats per fomentar l'atenció i la reflexió en els alumnes de primària*

Supervisió: Carles Parellada Enrich. Institut de Ciències de l'Educació. Universitat de Barcelona.

Modalitat B2

Classificació: Psicopedagogia

Resum

L'atenció és el primer pas per poder aprendre. Tot el que aprenem, ho fem perquè ens hi fixem, ho analitzem i ho interioritzem de manera reflexiva. Per això, penso que l'atenció i la reflexió són dos puntals en el procés d'aprenentatge a l'escola i, donada la seva importància, crec que hem de procurar fomentar-les al màxim.

Sovint ens trobem amb alumnat que mostra dificultats d'atenció i concentració, tant davant les explicacions del professorat, com a l'hora de realitzar les tasques individuals. Es distreuen, no llegeixen bé el que se'ls demana que facin, no pensen prou i responen sense reflexionar, cometent força errors, o, fins i tot, no responen, evitant així l'esforç.

Davant aquesta situació, m'he proposat elaborar i aplicar amb l'alumnat de primària unes activitats, exercicis i estratègies que, treballades de forma gradual i sistemàtica, li permetin millorar l'atenció, la concentració i la reflexió, amb els següents objectius:

- Facilitar-los l'adquisició d'aprenentatges i l'assoliment de les competències bàsiques.
- Fomentar el seu creixement personal i social, augmentant el seu autocontrol i autoestima, per tal de millorar les relacions socials.
- Millorar les dinàmiques de grup, fent que cada alumne se senti bé amb si mateix i aprengui a acceptar els companys i companyes i buscant estratègies per resoldre els conflictes.

La mesura en què s'assoleixin aquests objectius incidirà positivament en la salut del professorat, ja que es crearà un clima de convivència més relaxat, amb menys conflictes i més recursos per resoldre'ls i amb més interès i bons resultats.

Les activitats aniran adreçades a tot l'alumnat del grup classe i tothom se'n pot beneficiar, però poden ser especialment útils a l'alumnat que mostra trastorns de dèficit d'atenció i/o hiperactivitat i al que mostra un alt grau d'impulsivitat en les seves reaccions.

M. Àngels Martínez Badia. *Desenvolupament de competències artístiques amb la utilització didàctica de la pissarra digital interactiva i de l'entorn col·laboratiu*

Supervisió: Carles Dorado Perea. Departament de Pedagogia Aplicada. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Tecnologies de la informació i de la comunicació

Resum

El propòsit del projecte és:

- Millorar el procés d'ensenyament–aprenentatge de l'educació artística, mitjançant la integració de les TIC, concretades en la utilització didàctica de la pissarra digital Interactiva (PDI) i de l'entorn Moodle, en l'etapa de secundària.

El projecte destaca per:

- L'ús de les TIC com un element d'innovació pedagògica que, donant per descomptat el seu potencial i possibilitats, alhora ha de permetre esbrinar i deixar constància tant dels avantatges com dels problemes que pugui comportar aquest procés d'integració en el desenvolupament del currículum de les diferents matèries de la educació artística a l'ensenyament secundari.

- La importància de la col·laboració entre tots els que participen voluntàriament en el projecte, professores, professors i centres, que faran possible obtenir resultats de l'estudi un cop portades a terme amb l'alumnat dels respectius instituts les activitats -presencials i/o telemàtiques- que es faran de forma coordinada amb els seminaris d'educació visual i plàstica dels tres centres implicats.

- Tenir en compte les necessitats específiques de cada un dels tres eixos sobre els quals gira el projecte:

Agents personals: professorat i alumnat

Integració de les TIC: PDI i Moodle com eines i recursos didàctico-tecnològics didàctica de l'educació artística: Activitats relacionades amb els continguts del currículum

L'objectiu general del projecte és integrar la utilització didàctica de la PDI i de l'entorn Moodle com elements clau d'innovació pedagògica per a la millora del procés d'ensenyament–aprenentatge a l'àmbit de l'educació artística en els centres de secundària.

Cal destacar també que es vol pretendre:

- Impulsar entre el professorat i alumnat dels ensenyaments artístics a secundària l'ús educatiu i pedagògic de les TIC a l'aula de forma habitual en la majoria de matèries.

- Aconseguir que l'aplicació didàctica de la PDI i conjuntament amb l'entorn Moodle esdevingui un motor generador de motivació per a tothom.

- Optimitzar l'ús de les dotacions existents als centres i adequar millor les aules-taller específiques amb la infraestructura necessària per incrementar la utilització de les TIC essentades entre el professorat i estudiants de visual i plàstica a l'ESO i del batxillerat d'arts en el procés diari d'ensenyament-aprenentatge.

Héctor Martínez Ferrer. *Aprendre a llegir textos del surrealisme i les avantguardes*

Supervisió: Juli Palou Sangra. Departament de Didàctica de la llengua i literatura. Facultat de Formació de Professorat. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Llengua

Resum

El present projecte es proposa desvetllar amb detall el significat i el sentit d'un corpus suficient de textos avantguardistes (ultraistes, creacionistes, surrealistes), suposadament impenetrables, i traslladar a les aules (professorat i alumnat) de manera aprofitable els mètodes, tècniques i estratègies de comprensió i interpretació dels mateixos. El context netament advers de la investigació que posposo la fa especialment necessària: manques pedagògiques en llibres de text i professorat, tema ardu i poc transitat, textos difícils, prejudicis exegetics ben assentats, pla d'estudis que relega la literatura, crisi de la tècnica del comentari de textos, tema interdisciplinari d'encaix complex, absència de cànon literari en els textos avantguardistes, alumnat sense hàbits d'esforç i sense educació literària...

Una primera part del treball consistirà a diagnosticar la situació docent en l'ensenyament secundari del període de les avantguardes literàries, mitjançant el contacte amb un nombre representatiu de professorat. Les seves opinions i aportacions podran confirmar l'orientació d'aquest projecte o proposar-ne una altra de nova. En qualsevol cas seran valuoses i donaran una idea cenyida de manques i necessitats.

Una altra part del treball és la de pura investigació exegetica de textos del surrealisme i altres avantguardes, que és, en realitat, la zona més desguarnida de totes, ja que falta encara un repertori prou ampli de textos analitzats amb detall, sistematització i congruència interpretativa, que doni confiança al docent per intentar traslladar-los a les aules. La selecció de textos haurà de contemplar els diversos graus de dificultat textual i la seva varietat tipològica. Al fil d'aquesta tasca, s'aniran redactant capítols teòrics sobre els mecanismes i les formes d'irracionalisme, sobre aspectes de la retòrica dels textos avantguardistes, sobre criteris de valoració literària, etc.

La part final serà una elaboració de propostes didàctiques que faci directament aprofitables en les aules els textos del surrealisme i les avantguardes. Es pretén, en tot cas, que les propostes didàctiques adoptin un enfocament: 1) que respecti la seqüència llegir-comprender-interpretar-valorar-gaudir els textos, posant l'accent en la inicial fase de pre-comprensió; 2) que tingui en compte el paper del lector o lectora com agent dinàmic i interactiu en el procés d'acostament al text i, en la mesura d'allò admissible, com constructor/a del sentit textual últim.

Maria Teresa Martínez Moner. *Estratègies metodològiques i recursos didàctics per atendre l'alumnat amb NEE en contextos escolars ordinaris, utilitzant els titelles com a eina en la intervenció*

Supervisió: Pere Godall Castell. Departament de Didàctica de l'Expressió. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Psicopedagogia

Resum

Un titella pot ser qualsevol objecte, un drap, una escombra, un ninot...només cal que hi hagi qui el manipuli i li doni vida. Segons el diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans un titella és "un ninot que es fa moure imitant els moviments d'un ésser animat". Però no només és això, el titella és una mediació molt especial en la qual el joc amb els personatges que representa, siguin persones o animals, serveix per expressar els conflictes, per ser vençuts i assimilats. Els titelles ens serveixen, en aquest cas, com a missatgers i a través d'ells ens posarem en contacte amb les persones que ens envolten. Els titelles diuen per nosaltres el que volem dir. És per això que són útils com a mitjà educatiu i terapèutic, amb ells podem estimular i instruir.

Encara que està comprovat que els titelles són un recurs pedagògic important, en l'actualitat al nostre país no es disposa de gairebé cap material o treball exhaustiu que parli de la intervenció del titella en les dificultats d'aprenentatge que té l'alumnat amb NEE, en contextos escolars ordinaris.

Aquest treball pretén investigar i profunditzar en la utilització del titella per aconseguir alguns dels objectius de les adaptacions curriculars que el professorat ens proposem amb alumnat amb NEE, en una escola ordinària. La meua idea és centrar-me en aspectes puntuals d'alguns dels handicaps de l'alumnat que cada vegada més sovint ens trobem en les nostres aules d'educació especial:

Educació Infantil: espectre autista i retard mental

Educació primària: TDAH (Trastorn per Dèficit d'Atenció i Hiperactivitat) síndrome de Down i trastorns de conducta

Cada tècnica de titelles (fil, guant, tija...) serveix per treballar l'aprenentatge amb un handicap o un altre, per tant, es tracta de fer un estudi rigorós de cada cas, amb aplicacions concretes i unes propostes didàctiques adequades a cada nivell. Partint d'un recull de tot el material que hi hagi al respecte, tant al nostre país com a fora, valorant i comparant, desenvoluparé les possibles accions que es poden dur a terme en cada situació escolar.

Per acabar aquest estudi, tinc la intenció de construir una maleta pedagògica en la qual hi hagi el material necessari perquè els/les mestres portin a terme les propostes didàctiques amb els titelles que es plantegen en el treball.

El que es pretén en aquest treball és donar instruments al professorat a l'hora de treballar les deficiències del nostre alumnat perquè pugui realitzar l'aprenentatge més integrador possible.

Irene Salomé Martínez Pérez. *Aplicacions de les aules virtuals als centres d'educació secundària*

Supervisió: Manel Cañigüeral Blanco. Departament de Formació del professorat d'infantil, primària i secundària. Institut de Ciències de l'Educació Josep Pallach. Universitat de Girona

Modalitat A

Classificació: Tecnologies de la informació i de la comunicació. EVA

Resum

Al llarg dels darrers anys cada vegada més centres educatius estan començant a utilitzar plataformes educatives i aules virtuals per aprofitar tant el seu ús pedagògic com organitzatiu. Qui promou i usa aquestes iniciatives ha anat acumulant una experiència que cal analitzar, valorar i sistematitzar per tal d'aplicar-la i ampliar-la a projectes futurs.

En aquest sentit, el projecte està centrat en l'estudi de l'ús actual que s'està fent als centres de secundària de les plataformes educatives i les aules virtuals, així com les possibilitats educatives i organitzatives d'aquestes aules.

L'objectiu general és analitzar l'ús que s'està fent de les aules virtuals als centres de secundària i valorar les aplicacions educatives i organitzatives que aquestes eines ofereixen als centres a partir de l'experiència i els resultats obtinguts fins al moment. Paral·lelament es posarà en marxa un projecte pilot a petita escala per poder disposar d'un observatori proper per valorar de manera més controlada la incidència d'aquesta eina en el procés d'ensenyament-aprenentatge i en l'organització del centre.

La recerca plantejada pretén respondre les següents preguntes:

- Quina incidència real ha tingut en els aspectes pedagògics i organitzatius del centre l'ús d'una plataforma educativa?
- Quines potencialitats tenen?
- Quines necessitats i mancances han detectat els centres en la seva implementació?
- Quines propostes es poden fer per tal de treure'n un rendiment superior?

Hermínia Mas Marssenyach. *Continguts culturals en l'aprenentatge del català com a segona llengua*

Supervisió: Glòria Bordons de Porrata-Dòria. Departament de Filologia Catalana. Universitat de Barcelona

Modalitat B1

Classificació: Llengua. Català

Resum

Elaboració de materials per a l'autoaprenentatge i l'aprenentatge del català com a segona llengua, amb un enfocament comunicatiu basat en el treball de les quatre habilitats i un ús de la llengua contextualitzat.

El criteri de tria dels materials es basa en la recerca de continguts culturals diversos que puguin ser assumibles i atractius per a un aprenent que no tingui el català com a llengua pròpia i que, alhora que adquireix competències comunicatives, també accedeix a uns continguts culturals propis del país i, en definitiva, millora la seva integració cultural.

Cal tenir en compte que els continguts culturals que adquireix qualsevol alumnat en qualsevol context no són mai neutres i el fet que siguin triats en funció d'uns criteris culturitzadors en la llengua d'aprenentatge farà que l'aprenent tingui una formació més sòlida pel que fa al coneixement de la cultura del país d'acollida, ja que no només haurà assolit els continguts curriculars, sinó també més competència cultural i un major grau de coneixement i d'integració en la societat.

Segons el "Marc Comú Europeu de Referència", en el punt 1.2, que explicita les finalitats i els objectius de la política lingüística del Consell d'Europa, "El ric patrimoni que representa la diversitat lingüística i cultural d'Europa constitueix un recurs comú valuós que convé protegir i desenvolupar i s'imposen esforços considerables en l'àmbit de l'educació a fi que aquesta diversitat, en lloc de ser un obstacle per a la comunicació, esdevingui una font d'enriquiment i de comprensió recíproques."

Els continguts culturals ja es poden integrar en el currículum d'aprenentatge d'una llengua des dels primers nivells, però en un nivell posterior al llinar, que correspon al 4rt curs dels que actualment s'imparteixen a les Escoles Oficials d'Idiomes i està homologat amb el nivell C, és especialment important la integració d'aquest tipus de continguts, ja que aquest nivell de coneixements de la llengua és el que possibilita l'accés a la majoria de llocs de treball de la funció pública. Pel que fa al procés de treball, hi haurà una selecció prèvia dels continguts culturals a partir de diferents criteris com el nivell, la universalitat i l'interès. Una recerca i selecció de textos de tipologies i funcions variades, tant orals com escrits, i una planificació d'unitats didàctiques que integrin els materials seleccionats i els objectius comunicatius del nivell ja esmentat.

Josep Masdeu Aspero. *El teixit associatiu, recurs clau per a la millora educativa: guia i protocols per a la relació dels IES amb les entitats*

Supervisió: Serafí Antunez Marcos. Departament de Didàctica i Organització. Facultat de Pedagogia. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Organització i gestió. Educació i entorn.

Resum

1. Aspectes més rellevants.

El Departament d'Educació ha posat en funcionament els plans educatius d'entorn que coordinen i permeten el treball conjunt de diversos agents socials: centres educatius, ajuntament, inspecció i serveis educatius, entitats i associacions.

El projecte que presento desenvoluparà el paper de les entitats i associacions en la tasca educativa de l'IES. Estic convençut que aquesta participació és un element important de cohesió social i repercuteix positivament en l'aprenentatge dels nois i noies dels nostres instituts.

Els aspectes més rellevants del projecte són:

- Recerca sobre la influència positiva de la relació dels IES amb les entitats de l'entorn en l'aprenentatge dels nois i noies .
- Elaboració d'una guia que faciliti el coneixement, l'aproximació i la col·laboració amb les entitats i associacions de l'entorn .
- Orientacions per a la realització d'un inventari de recursos educatius que l'entorn pot oferir
- Protocols de col·laboració amb entitats i associacions

L'objectiu general d'aquesta recerca és doble:

- Estudiar la influència positiva per a l'aprenentatge de l'establiment de vincles entre l'IES i les entitats i associacions que conformen el teixit associatiu del seu entorn. .
- Elaborar una guia pràctica que faciliti la selecció d'entitats i els protocols per aquesta relació.

Aquest projecte prendrà com a punt de partida l'observació de l'IES Llobregat de la ciutat de l'Hospitalet de Llobregat i les relacions que manté amb entitats de l'entorn: el barri de Santa Eulàlia de l'Hospitalet.

Jordi Massana Lluc. *Ensenyem en anglès: creació de material didàctic en anglès per a l'ensenyament d'altres matèries*

Supervisió: Montserrat Irun Chavarria. Departament d'Anglès i Lingüística. Facultat de Filologia. Universitat de Lleida

Modalitat B1

Classificació: Llengües estrangeres. Anglès. AICLE

Resum

Ja que avui en dia l'aprenentatge d'una llengua estrangera, en particular l'anglès, és fonamental per al nostre alumnat i el seu futur en el món laboral, el meu projecte té com a objectiu dotar el professorat d'altres àrees (socials, ciències, matemàtiques, educació física, etc.) amb material didàctic en llengua anglesa per tal que el puguin utilitzar a l'hora d'impartir les seves matèries de manera que l'alumnat assoleixi els continguts de les seves àrees al mateix temps que aprèn o practica la llengua anglesa.

Per això, amb l'ajut del professorat del meu centre, l'IES Pont de Suert, s'intentarà crear una sèrie d'activitats didàctiques des d'unitats didàctiques, passant per activitats complementàries de caire divers, com ara activitats audiovisuals, fins a crèdits variables, que ajudin al professorat i a l'alumnat a assolir els continguts de les àrees alhora que s'adonen que la llengua estrangera també pot ser un vehicle per a l'aprenentatge. Al mateix temps també s'intentarà crear material didàctic que el professorat d'anglès pugui utilitzar en la seva programació per ajudar l'alumnat a assolir continguts d'altres matèries. Tot aquest material didàctic serà adaptat als diversos nivells d'aprenentatge d'un centre de secundària, és a dir, que hi haurà activitats per a l'ESO, el batxillerat i els cicles formatius (en funció de l'oferta del nostre centre).

Albert Mestres Molet. *El procés d'inclusió dels alumnes de les USEE de secundària a les classes d'educació física*

Supervisió: Joan Palmi Guerrero. Departament de Salut i gestió esportiva. INEF. Universitat de Lleida

Modalitat A

Classificació: Alumnat amb necessitats educatives especials. Educació física

Resum

La llicència d'estudis pretén fer una anàlisi del procés d'inclusió de l'alumnat amb necessitats educatives especials (NEE) a les sessions d'educació física.

En el procés d'inclusió hi convergeix l'alumnat amb NEE, l'alumnat del grup ordinari i el professorat d'educació física.

En el projecte intentarem esbrinar quines són les actituds inclusives de l'alumnat del grup ordinari, les actituds i la formació del professorat d'EF en aquesta matèria i els aspectes metodològics més apropiats per portar a terme la inclusió amb èxit.

Per tot això utilitzarem enquestes, qüestionaris, entrevistes i també plantilles d'observació de les sessions d'educació física.

Aquest darrer apartat d'investigació-acció es portarà a terme a l'IES Narcís Oller de Valls, centre que disposa d'una Unitat de Suport a l'Educació Especial.

Pedro Montaner Lacalle. *Competències bàsiques i educació per a la ciutadania*

Supervisió: Miquel Martínez Martín. Departament de Teoria i Història de l'Educació. Institut de Ciències de l'Educació. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Educació en valors

Resum

A la nostra societat, l'educació per a la ciutadania és una finalitat educativa, una part del currículum de l'alumnat i una component indefugible de la cultura dels centres. Però també és una manera de referir-se al desenvolupament de les competències bàsiques, ja que un ciutadà i ciutadana competent és justament qui sap aplicar amb racionalitat i eficàcia els seus coneixements, habilitats i valors a les situacions que li planteja la societat on viu.

Educar per a la ciutadania, per tant, és més que un mitjà per crear cohesió social (alumnat més responsable, tolerant, respectuós i solidari). És també un intent d'educar persones capaces de portar una vida satisfactòria a nivell personal i una vida sostenible a nivell social i laboral. En altres paraules, l'educació per a la ciutadania implica el desenvolupament de les competències bàsiques de l'alumnat, tant d'ordre comunicatiu, com matemàtic, ètic, intercultural i social.

Al seu torn, quan a la classe de ciències socials, de llengua o de tecnologia s'estan treballant determinades competències bàsiques, també s'està educant per a la ciutadania, ja que un alumne competent és a la base d'un ciutadà actiu. Pensem que existeix una correlació entre l'enfocament competencial de les àrees i l'educació per a la ciutadania i que cal aclarir aquesta correlació perquè el professorat prengui consciència que treballant l'educació per a la ciutadania està fent altres coses, i que, mentre fa matemàtiques o educació física, pot estar educant i promovent actituds ciutadanes actives i responsables.

Aquest projecte, doncs, vol analitzar la correlació entre l'educació per a la ciutadania i el desenvolupament de les competències bàsiques, recollir alguns exemples de bones pràctiques en aquest terreny i construir un instrument d'avaluació que permeti valorar-les, tant pel que fa al seu contingut com a la seva orientació.

Aquests són els objectius que ens plantejem:

1. Analitzar les relacions entre l'educació per a la ciutadania i les competències bàsiques.
2. Recollir exemples reeixits d'educació per a la ciutadania, valorar-los i donar-los difusió.
3. Identificar criteris de valoració i construir un instrument per avaluar les pràctiques d'educació per a la ciutadania. Aquest instrument hauria de menar la reflexió del professorat i ajudar-lo a prendre decisions de millora respecte les activitats d'ensenyament aprenentatge que duu a terme amb l'alumnat.

Ana Muñoz de la Fuente. *Estratègies d'inclusió a través dels estils d'aprenentatge*

Supervisió: Esther Miquel Beltran. Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Psicopedagogia

Resum

Aquest projecte néix de la inquietud per la situació de fracàs escolar cada cop més palesa a les nostres aules de secundària. Pretenc analitzar els diferents estils d'aprenentatge de l'alumnat en situació de fracàs, analitzar les seves habilitats i també els estils d'ensenyament del professorat, el qual sovint tendeix a uniformitzar el canal de transmissió del coneixement. Un cop fetes aquestes observacions, treuré conclusions per tal d'analitzar de quina manera el nostre sistema educatiu col.labora en aquest fracàs. Si aquest és el cas, aportar aleshores modificacions metodològiques que adequin els uns als altres per tal de crear un nou paradigma d'èxit a través de la teoria de les intel.ligències múltiples creada per Howard Gardner i els estils d'aprenentatge desenvolupats per Dunn i Dunn. Amb els resultats d'aquestes observacions crearé materials didàctics per a la matèria d'anglès amb la intenció que la taxonomia d'aquestes activitats sigui d'utilitat per orientar altres matèries dins la mateixa línia, i alhora, construiré un CV d'aprendre a aprendre per tal que l'alumnat participi activament i conscient en el procés cap el seu propi èxit escolar.

Arturo Jorge Múrcia Jaccod. *Matemàtiques i cinemàtica en imatges*

Supervisió: Salvador Ribas Rubio. Departament d'Astronomia i Meteorologia. Facultat de Físiques. Universitat de Barcelona

Modalitat B1

Classificació: Ciències Naturals i Experimentals

Resum

Per comprendre millor el present resum cal observar que aquest consta de dues parts:

La primera on Juan Manuel Sánchez Ferrer construeix un gran aparell de laboratori per explicar la física dels mòbils sense fregament i una segona part de filmació i edició de vídeo de la qual jo sóc el responsable. Deixant de banda la intenció òbvia de la filmació, que és deixar constància que l'aparell filmat funciona correctament d'acord amb els fonaments de la física, la llicència pretén obrir les portes a d'altres maneres d'ensenyar que no es basin solament en les clàssiques explicacions a la pissarra per difondre el coneixement de la física.

En la programació de física dels nostres instituts de secundària, s'utilitza fàcilment el 70% del temps a explicar la cinemàtica i dinàmica dels sistemes on es conserva l'energia. Avui encara es repeteix incessantment a la pissarra la mateixa lliçó sense obtenir bons resultats. És més, en els anys 2005 i 2006, l'única assignatura suspesa a Catalunya en les proves d'accés a la universitat ha estat la física, amb una nota de 4,51 de mitjana aritmètica. La dificultat de la matèria a impartir radica en la comprensió profunda dels conceptes en física, i no pas en la repetició "helicoidal" on l'alumnat sense haver captat la idea i sense cap altre estímul, no va més enllà, si s'escau, d'un esforç memorístic totalment mecànic sense mai visualitzar el fenomen a estudiar. Per tant, per aprendre física, és obligat en primera instància manipular objectes de laboratori i experimentar. Per una altra banda, la que més a fons em pertoca, l'objecte de les filmacions té tres avantatges.

a) Podem tenir enregistrats tots els experiments per als casos d'aules que no disposen d'espai per a tot l'equip.

b) Aquestes filmacions i DVDs divulgatius, si són de qualitat, podrien substituir la veu del professorat i evitar les feixugues repeticions.

c) Tota aquesta explicació en format digital pot ser en un futur no gaire llunyà a l'abast de qualsevol alumna/e de qualsevol lloc del món, en qualsevol moment, gràcies a les noves tecnologies de la informació, internet, servidors de descàrregues P2P, tot seguint, és clar, una normativa per als drets d'autoria.

Nosaltres hem escollit la cinemàtica i les matemàtiques com a motiu central de les filmacions i aquestes han de generar un material didàctic gràcies a simplificades tècniques informàtiques d'edició de vídeo digital. El producte final no tan sols serà reflex dels experiments, sinó que, a més, serà millorat per una feina de postproducció a càrrec meu i per incidir en allò que és important en una programació clàssica de física: addició de veus, de gràfics, addició d'exteriors, muntatges, etc. Un altre aspecte del projecte a esmentar és que la tecnologia emprada no serà gaire complicada, això permetrà la interacció fàcil entre diverses disciplines, citant les més importants, la tecnologia i la informàtica.

Per acabar posarem una cita de J.M.Leblond: "Entre la física que sol ensenyar-se en les aules i la que es fa en els laboratoris mitja una distància similar a la que separa un tractat gramatical d'una novel·la" L'expansió d'aquestes últimes tecnologies ha de servir per facilitar la tasca al professorat i per representar un suport important per a l'alumnat que el "vulgui consultar" independentment del moment escollit, cosa que repercutirà, pensem, en una millora dels resultats.

Maria Josep Nadal Querol. *Fem música! Recursos materials i activitats de l'àrea d'educació musical a primària*

Supervisió: Enriqueta Barniol i Terricabres. Departament d'Història de l'Art i Geografia. Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia. Universitat Rovira i Virgili

Modalitat B2

Classificació: Educació Artística. Música

Resum

Aquest projecte de llicència servirà per elaborar un recull de materials didàctics adaptats i adients a la realitat de l'alumnat de qualsevol centre de primària, per dur a terme a l'àrea de música, tenint en compte tots els blocs que conté: cançó i veu, ritme i moviment, educació de l'oïda, llenguatge musical i audició, al cycle superior.

Amb aquest treball, doncs, allò que es pretén és transmetre uns coneixements musicals a l'alumnat del cycle superior de primària, a partir de les nostres cançons tradicionals, adequades a la seva edat, audicions de gran varietat d'èpoques i autors i autores, perquè coneguin diferents perspectives musicals, fora de les que tenen a l'abast normalment. Ritme, moviment i dansa per millorar la seva dinàmica corporal i un instrument melòdic com la flauta. En definitiva, millorar la formació integral del nostre alumnat i les seves capacitats a tots els nivells.

L'educació musical és bàsica per modelar la sensibilitat, despertar, aportar nous coneixements que passaran de la percepció sensorial a un cert nivell de raonament i elaboració a mesura que l'alumnat creixi.

En aquests temps que corren, on ens preocupa tant l'evolució, el progrés, les capacitats i competències bàsiques que han d'assolir els infants en finalitzar l'etapa primària, crec que hauríem de centrar els nostres esforços com a docents en el desenvolupament personal i autònom del nostre alumnat.

Per tant, l'educació artística i, en concret, l'educació musical són la clau i cal reforçar-les al màxim. En aquestes etapes del seu creixement personal i desenvolupament individual, ja que ens serviran per modelar la sensibilitat, un desenvolupament emocional i conceptual molt més gran, ampliarà les portes del seu coneixement i la seva tolerància i receptivitat envers tot allò que els envolta.

Com a cloenda, doncs, m'agradaria assenyalar que, enlloc de treure-li temps i hores a una àrea com aquesta, s'hauria d'incloure i donar-li una major cobertura per aportar una altra visió al nostre alumnat d'allò que pot aprendre i li podem ensenyar, que a través de música es pot engrandir exponencialment.

Acabaré dient que aprofitant la implantació de la sisena hora als centres de titularitat pública, s'hauria de poder utilitzar una mica d'aquest temps per fomentar el creixement personal dels nostre alumnat a través de la música i a tots els nivells.

Núria Niell Casamort. *Ensenyament i aprenentatge de l'educació musical a través de la llengua anglesa*

Modalitat C

Classificació: Educació Artística. Música

Resum

Aquest projecte interdisciplinari es fonamenta en un enfocament pedagògic integrat on s'utilitza una llengua estrangera, l'anglès, com a mitjà d'ensenyament i aprenentatge de continguts relacionats amb una altra matèria, l'educació musical

La classe de música esdevindrà un entorn d'aprenentatge que proporciona material autèntic en la llengua vehicular, oportunitats per interactuar de manera natural en aquesta llengua i també facilita el desenvolupament de la confiança i fluïdesa necessària per usar la nova llengua.

Els trets diferencials de ritme, melodia i de la música en general afavoreixen la memorització dels elements de la llengua (vocabulari, estructures gramaticals, comprensió,...) així com la millora en l'articulació i pronúncia dels sons diferencials de l'anglès. Un cop tot estigui integrat en el coneixement de l'alumnat, esdevindrà una eina útil per a la deducció del funcionament de la llengua i, a partir d'aquí, per a la producció de noves frases.

Maria Ohannesian Saboundjian. *Aprendre altres llengües a partir de la pròpia: estructures lingüístiques comunes*

Supervisió: Joan Mascaró Altimiras. Departament de Filologia Catalana. Facultat de Lletres. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Llengua

Resum

Aquest projecte consisteix en l'establiment de les estructures lingüístiques bàsiques a nivell fonològic, morfològic i sintàctic de la llengua nativa de l'estudiant i de la que ha d'adquirir, tot destriant-ne les similituds i diferències amb la doble intenció de simplificar l'aprenentatge i possibilitar procediments d'adquisició de noves llengües. Encara que és un tema recurrent als programes, no hi ha un treball centrat exclusivament en les estratègies d'ensenyament-aprenentatge d'estructures lingüístiques comunes adreçat a l'alumnat de l'ensenyament obligatori i postobligatori.

El material que proporcionarà aquest treball es podrà utilitzar en qualsevol classe de llengua, en combinació amb altres activitats, a l'aula d'acollida, a crèdits variables, siguin d'alguna llengua en concret o d'estructures lingüístiques comunes i com a reforç de llengües. Es tracta, doncs, de proporcionar eines i un seguit d'activitats per aprendre segones llengües. Una part fonamental del projecte està adreçat a facilitar l'adquisició del català i el castellà a l'alumnat nouvingut. Es treballarà amb una llengua de l'Extrem Orient, com el xinès, una altra de semítica, com l'àrab, totes dues de col·lectius d'immigrants d'una considerable preponderància numèrica. S'inclou també una llengua eslava, l'ucraïnès, i una altra llengua indoeuropea ben diferenciada de les esclaves i les romàniques, com l'armeni, amb una presència cada vegada més nombrosa a Catalunya després del desmembrament de la Unió Soviètica. Tanmateix, l'abast d'aplicació del projecte és més ample, atès que el disseny modular de les activitats permetrà també adquirir coneixements d'aquestes llengües. A més, no es deixaran de banda el llatí i el grec clàssic, les quals seran útils per reforçar conceptes sintàctics precisament per la seva condició de llengües no parlades, i que, per tant, obliguen a recórrer a les estructures gramaticals.

El treball està estructurat en quatre parts: a) alfabet del món; b) fonologia i prosòdia; c) morfologia i d) sintaxi. Encara que no hi hagi un apartat dedicat exclusivament al lèxic, es farà servir el necessari per poder treballar la llengua.

Cada part recollirà les estructures principals corresponents de cadascuna de les llengües tractades i els exercicis proposats agruparan, per una banda, les estructures semblants o transferibles i, per tant, més fàcils d'adquirir, i per l'altra, les diferents, les quals requeriran un exercici d'abstracció per tal de poder ser incorporades per l'aprenent. L'ordre dels exercicis dependrà d'aquesta circumstància.

Les activitats que es proposin es podran aprofitar a l'aula d'acollida i en qualsevol classe de llengua, siguin de català o castellà, siguin de llengües estrangeres, o, fins i tot, de les clàssiques.

Elisenda Oliva Solsona. *L'ús de les TIC a classe de ciències*

Modalitat C

Classificació: Ciències Naturals i Experimentals.

Resum

En aquest projecte pretenc dur a terme els següents objectius:

- Fer arribar a l'alumnat el coneixement de la llengua anglesa mitjançant les ciències naturals i l'ús de les noves tecnologies.
- Elaborar uns materials i activitats interactives (webquests, pàgines web) assegurant els continguts curriculars, adaptats als nostres infants i al nivell de llengua amb el quals es pugui ampliar o reforçar els continguts i es pugui utilitzar la llengua anglesa tant a nivell oral com escrit de manera que tot l'alumnat en pugui treure un bon rendiment.
- Millorar la competència lingüística de la llengua anglesa.
- Conèixer el llenguatge específic, tècniques de treball i metodologia per ensenyar l'àrea de ciències naturals i les TIC.
- Establir indicadors d'avaluació de les activitats i dels recursos creats en funció de la seva capacitat de motivació i d'aprenentatge.

Montserrat Oliva Segura. *Estimar la ciutat: recerca didàctica d'educació visual*

Supervisió: Domènec Corbella Llobet. Departament de Pintura. Facultat de Belles Arts. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Educació Artística. Educació visual i plàstica

Resum

Elaborar una sèrie de pautes d'identificació, reconeixement i reflexió sobre els elements que podem aprofitar per a la tasca didàctica en una ciutat.

Fer una programació on es pugui treballar tot el disseny curricular preceptiu d'educació visual i plàstica a educació infantil i primària a partir dels elements arquitectònics, naturals, de la pròpia ciutat on es viu.

Enfocar-ho de manera que es desenvolupin els quatre aspectes bàsics en la creació artística: el pensament, la creativitat, la cultura visual i l'expressió.

Conxita Olivé Ramon. *El benestar del mestr@ de primària. Un enfocament individual per a una projecció col·lectiva*

Supervisió: Agnès Torras i Casas. Departament de Pedagogia Sistèmica i Social. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Salut laboral

Resum

L'interès d'aquest estudi està a cercar la comprensió d'un fet observable, l'elevat nombre de mestres que, malgrat tenir unes condicions externes molt semblants, mantenen unes actituds positives davant de l'exercici de fer de mestra/e, enfront d'altres que perden la il·lusió i l'interès per la docència.

Establir la relació existent entre el benestar subjectiu de la persona, el benestar subjectiu com a mestres (agents interns) i uns condicionants ambientals i/o professionals (agents externs).

La població per fer la investigació serà el professorat de primària de la comarca del Bages que té entre 35 i 50 anys. L'instrument que s'utilitzarà per recollir la informació serà un qüestionari individual que s'elaborarà a partir dels estudis realitzats en els camps de la nostra investigació.

L'interès d'aquesta investigació passa pel que pot significar per a cada un i cada una de les mestres fer aquest treball de reflexió personal i professional. Als centres participants els aporta una informació sobre la seva realitat. Per a la formació inicial dels futurs mestres per acostar el currículum de manera que doti a l'alumnat de les necessitats emergents.

L'objectiu general és introduir dins la comunitat educativa la necessitat de valorar i potenciar el benestar dels seus docents, donat que va més enllà del fet d'estar bé a l'hora d'ensenyar i aprendre.

Immaculada Oliveras Prat. *El tractament de la dona en el repertori de cançons de primària: anàlisi dels textos i de les il·lustracions de les cançons dels llibres de text des d'una perspectiva de gènere*

Supervisió: Jaume Ayats Abeyà. Departament d'Art. Facultat de Filosofia i Lletres. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Educació Artística. Coeducació

Resum

Les cançons, com els contes, els mites, les llegendes, les dites o els refranys transmeten una sèrie de valors i de molts altres missatges que reben els infants i que ajuden a crear un inconscient col·lectiu, un imaginari social on el paper dels homes i de les dones està molt determinat. Aquest treball tracta d'analitzar i comprovar quina imatge, quin rol, quin estereotip i quins valors relacionats amb la dona transmeten les cançons que ensenyem en els diferents cursos de primària. Per això, s'analitzen els textos de les cançons que apareixen en els llibres de text de música de primària.

A més dels textos, s'analitzen les imatges que acompanyen aquestes cançons perquè reforcen el contingut del text. A més, les imatges transmeten un missatge paral·lel al del text i utilitzen un lèxic simbòlic que serveix per instruir els infants sobre els papers que juguen les dones i els homes en la família i en la societat.

Es tracta, doncs, de desvetllar una part del currículum ocult que fa referència a la construcció del gènere i que s'amaga darrera una sèrie de textos i il·lustracions teòricament innocents i inofensius.

José Miguel Olmos Gasso. *Estructuració i dinamització de les TIC en un centre de secundària a partir de la intranet, per tal de facilitar la comunicació, organització i gestió del centre i l'experimentació en espais virtuals d'aprenentatge (EVA)*

Supervisió: Ramon Palau Martín. Àrea TIC. Escola Pregrau. Universitat Rovira i Virgili

Modalitat B3

Classificació: Tecnologies de la informació i de la comunicació

Resum

Amb aquest projecte es pretén actualitzar, millorar i modernitzar les TIC en el nostre centre. Són moltes les actuacions possibles que es poden aplicar per aconseguir aquest objectiu d'actualització, millora i modernització en TIC. Per això, el nostre treball es centrarà i s'estructurarà en base a tres eixos prioritaris:

1. La nova creació del portal web del centre. En aquesta secció s'estudiarà quin tipus de web resultarà millor per a les nostres necessitats. Per tant, veurem els avantatges i inconvenients de treballar sobre una plataforma estàtica en html, lleugera, senzilla,... però més rígida, o sobre una plataforma dinàmica (amb un gestor de continguts CMS, que triarem entre la gran oferta disponible, després d'un estudi previ) que faciliti la renovació i actualització, així com la participació de tota la comunitat educativa.
2. La construcció d'una intranet de centre, amb l'objectiu de facilitar la comunicació, organització i gestió del centre. Ens basarem en la proposta del departament d'Educació (basada en PostNuke) que adaptarem a les necessitats del nostre institut. Aquest serà l'eix més important dels tres proposats. On s'incidirà més sobre el professorat i el funcionament intern del centre.
3. Desenvolupar i introduir un espai virtual d'aprenentatge amb la plataforma Moodle, programari lliure, innovador i potent entorn de formació en línia, amb una gran comunitat al seu darrera que avala un molt bon suport tècnic, de discussió i de desenvolupament. I construir alguna unitat/curs dins de l'espai virtual d'aprenentatge que pugui servir com a referent a la resta de la comunitat docent. Aquests tres elements principals quedaran interrelacionats entre ells, per poder accedir d'un a l'altre i a l'inrevés.

A partir d'aquest tres elements i en la mesura del possible, s'afegiran més actuacions que complementin els tres punts esmentats, incidint sempre en l'actualització, millora i modernització de les TIC del nou centre que estrenem aquest curs 2006/07.

1. la reestructuració i optimització de la xarxa
2. l'assignació d'usuaris amb contrasenya i carpeta personal a tots els membres del professorat i a tot l'alumnat, dins del servidor per tal d'accedir als documents i treballs personals des de qualsevol punt del centre on hi hagi un ordinador connectat a la xarxa.
3. la integració de l'estació meteorològica en el portal web del centre
4. la creació i manteniment d'una base de dades per a la xarxa del centre a nivell d'equipaments i característiques, construint un mapa estructurat d'equipament que faciliti el manteniment i les possibles ampliacions / modificacions.
5. la implantació d'estratègies de seguretat (màquines, xarxa, ...)
6. la introducció i difusió del programari lliure, tant a nivell d'aplicacions com a nivell de filosofia de fons.
7. la introducció del sistema operatiu GNU/Linux a nivell de professorat i d'alumnat
8. la millora en TIC d'alguns espais específics del centre

Jordi Oriola Folch. *Els video-documentals: una eina pràctica perquè els i les joves desenvolupin consciència i reflexió sobre la societat que els envolta*

Supervisió: Jaume Botey i Vallès. Departament d'Història Moderna i Contemporània. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat B2

Classificació: Mitjans audiovisuals. Ciències socials

Resum

El projecte serà una recerca metodològica, creant materials adequats per treballar a través dels documentals videogràfics amb alumnat d'últims cursos d'ESO i de batxillerat. Es voldrà incidir, amb aquests mateixos materials, en un aspecte més de maduresa i de construcció de la personalitat social de l'individu, incidint en un posicionament crític, actiu i participatiu en la societat en què vivim, a través de l'observació, l'anàlisi, la creativitat i l'ús de les noves tecnologies.

El projecte ha de servir per crear uns materials que possibilitin treballar temes socials a últims cursos d'ESO i de batxillerat (en el marc de crèdits variables, tutories o àrea de plàstica) amb l'ajuda del suport videogràfic en dues modalitats.

- 1) Per una banda, serà un material video-documental i un material escrit en fitxes que permetin un treball de debat sobre tres temes que sovint queden fora del currículum o que són difícils de tractar. Aquests temes són molt importants en si, però també han de servir com a exemples de les possibilitats que el mitjà ofereix. Seran:
  - A- Situació del món, amb certa visió de conjunt en el marc de la globalització,
  - B- Causes de la immigració i amb quines idees i pors rebem la immigració
  - C- Vies de participació dels joves al seu entorn (a l'institut, al barri, a la ciutat)

- 2) Per altra banda, en el projecte també s'hauran elaborat uns materials per tal que es pugui treballar amb l'alumnat com a subjectes de la realització dels seus propis video-documentals socials. Aquestes fitxes els permetran pensar i elaborar el guió, fixar-se en els aspectes bàsics de la filmació per acabar d'aprendre'n en la pràctica i dominar els aspectes bàsics de l'edició amb ordinador. Això ha de permetre que analitzin, es fixin en l'entorn, madurin el sentit crític i obrin vies per tal que se sentin part de la societat en què viuen.

José Ricardo Ortega Abarca. *Nou alumnat, nous recursos: anàlisi i avaluació dels materials per a l'aprenentatge de les matemàtiques amb l'ajut de les TIC*

Supervisió: Juan Manuel Yábar Madinaveitia. Departament de Didàctica de les Matemàtiques i de les Ciències Experimentals. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Matemàtiques

Resum

La contínua i creixent arribada d'alumnat immigrant desconexedor dels idiomes oficials de Catalunya ha posat a l'abast del professorat un nou tipus de diversitat, que s'intenta atendre amb els recursos disponibles tant a nivell institucional com des dels centres on es produeix la seva escolarització.

Atendre aquesta diversitat és un repte tan apassionant com intens per al professorat, que dia rera dia utilitza noves estratègies i recursos per intentar educar cohesionant socialment aquest ampli ventall d'alumnat, tan ampli com la mateixa societat catalana.

En aquest context canviant el binomi docent-discent, en ocasions, queda obert i les dificultats en la comunicació poden abocar tant el professorat com l'alumnat a viure situacions inicials gens agradables, fins i tot un llenguatge universal com el matemàtic pateix aquests entrebancs. Per mitjà d'aquest treball de recerca pretenc recopilar-ordenar-avaluar-difondre les experiències matemàtiques que són a la xarxa i poden ser d'utilitat per treballar l'acollida d'alumnat nouvingut. La recerca s'articula en tres parts:

1^a.-recopilació-ordenació: buidat d'espais matemàtics aplicables en el procés d'acollida d'aquest alumnat nouvingut. Cercaré en tres blocs d'estudi: portals educatius, webquests i quaderns virtuals. Una vegada localitzats i ordenats aquests espais en un llistat per a cada bloc d'estudi, cada espai seleccionat en el buidat tindrà una fitxa-resum on s'especificarà el nivell de dificultat dels continguts i a quin alumnat pot resultar de major utilitat el seu ús. Aquesta fitxa s'anirà ampliant amb més informació provinent del professorat de la mostra de la investigació a la fase següent.

2^a.-anàlisi-avaluació d'aquests recursos: definida i triada la mostra dels IES catalans entre el professorat que imparteix matemàtiques a l'alumnat nouvingut, es constituïran el grup control i el grup experimental de la recerca. Els tres llistats d'espais seleccionats a la fase anterior són analitzats i avaluats pels membres de la mostra que integren el grup experimental. Primer realitzaré la recerca qualitativa: entrevistes *in situ*, semidirigides i, posteriorment, la recerca quantitativa a través de qüestionaris semiestructurats. La informació obtinguda, l'afegiré a la fitxa-resum de cada espai telemàtic analitzat i avaluat.

3ª Fase d'implementació: difusió-ubicació telemàtica per mitjà de l'espai web assignat <http://www.xtec.cat/~jortega3/> on s'ubicaran enllaços amb altres àrees curriculars i recursos en línia que afavoreixin l'acollida d'alumnat nouvingut i l'ús del català.

M.Carmen Ortiz Valeri. *Recursos materials i activitat experimental en l'educació artística: metodologia i didàctica del projecte artístic*

Supervisió: Teresa Camps Miró. Departament d'Art. Facultat de Filosofia i Lletres. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Educació Artística

Resum

El projecte artístic com a mètode en el camp del procés de treball de l'artista és, des de mitjans del segle passat, una metodologia abastament emparada pels i per les artistes. Malgrat aquest fet però, no hi ha un marc de referència tant en la didàctica com en el currículum formatiu de cap tram del sistema educatiu que contempli de forma clara i reglada la metodologia que fa referència a l'aprenentatge del projecte artístic. Metodologia d'altra banda desenvolupada en el marc europeu en escoles homologues a les nostres actuals escoles superiors d'art i disseny.

En aquesta línia, el projecte de treball pretén centrar les bases didàctiques i pedagògiques pròpies sobre l'aprenentatge del projecte artístic per estructurar i abordar una necessitat educativa de caràcter específic que fins al moment només s'ha experimentat en un nivell educatiu no obligatori, específic, de cicle de grau superior, i, d'altra banda, marcar una línia d'estudi d'un futur immediat, per a la integració de temàtiques de dimensió europea.

L'estructura teòrica del treball considera i té en compte les transformacions que el procés de treball del projecte artístic implica davant el sistema de treball tradicional: treball en equip a nivell transversal pel que fa a matèries, el nou paper de l'artista en la societat contemporània i també les grans potencialitats didàctiques i de suport de representació, que presenten les TIC en aquesta àrea de coneixement artístic.

El context del treball es situa en els ensenyaments artístics del nivell no obligatori: Cicle de Grau Superior d'Arts Aplicades al Mur- Pintura i l'estructura del treball parteix de recollir i organitzar els recursos i materials generats en la redacció de currículums de matèries que fins al moment s'han treballat de forma experimental i també recollir material que es treballa dins el marc europeu.

El plantejament de resultat final és un document de treball que serveixi per establir un marc didàctic sobre la metodologia del projecte artístic, adequat a les necessitats contemporànies, que ajudi, d'una banda, a altres docents que estiguin treballant en aquesta línia i, d'altra banda, al Departament d'Educació, que pugui ser-li útil en el procés d'integració a les competències d'homologació en matèria d'ensenyaments artístics i en el nou marc transnacional que es dibuixa des d'Europa.

L'aplicació que es planteja tindrà en el sistema educatiu diferents nivells:

- Obtenció d'una eina nova de recursos didàctics, per a l'aplicació a les aules.
- Informe que reculli la possible viabilitat de transformar aquests estudis en grau superior amb la finalitat d'homologar-los amb l'espai de formació europeu.

Anselm Pagès Muñoz. *Arquitectura i urbanisme*

Modalitat C

Classificació: Ciències Naturals i Experimentals. Educació i medi ambient

Resum

L'objectiu d'aquest projecte és introduir l'alumnat estudiant d'anglès en el món de l'arquitectura i de l'urbanisme. Es tractarà d'un curs CLIL que s'oferirà a estudiants de 4t d'ESO. Serà un curs multidisciplinari que estudiarà aspectes medi ambientals, solucions estructurals i aproximacions històriques en termes estètics i socials. Els/les estudiants hauran de resoldre una sèrie de situacions pràctiques a partir d'una metodologia de PBL, de l'ús de noves tecnologies de la informació i comunicació, de treballs de plàstica i construcció de maquetes. Tot plegat vindrà acompanyat de textos i il·lustracions orientats a estimular activitats tals com el disseny d'una casa i d'un entorn urbà.

Els/les estudiants identificaran diferents emplaçaments geogràfics i decidiran sobre a la conveniència d'utilitzar uns determinats materials o solucions constructives per a un projecte de casa-ciutat imaginari. En aquest sentit es consideraran els avantatges medi ambientals de diferents alternatives estructurals en el procés de construcció d'una maqueta. L'aproximació històrica presentada en aquest projecte vol introduir els principals corrents estètics i urbanístics. En reconèixer els períodes més significatius de la història de l'arquitectura i de l'urbanisme, els/les estudiants podran percebre millor les raons de canvi i tradició dels nostres entorns urbans.

Beatriz Papaseit Fernandez. *Relat de dues famílies. Aproximació a la història*

Supervisió: Joan Tomàs Pujolà. Departament de Didàctica de la LLengua i Literatura. Facultat de Formació de Professorat. Universitat de Barcelona

Modalitat B2

Classificació: Llengües estrangeres

Resum

El projecte té com a objectiu la creació d'una macro unitat temàtica en anglès sobre el segle XVIII per a alumnat de 1r de batxillerat. Aquesta unitat tindrà format de pàgina web interactiva on l'alumnat deixarà de ser un simple recipient d'aprenentatge per convertir-se en actor principal d'aquest mateix procés. Per seguir aquesta unitat, l'alumnat assumirà la identitat d'un personatge fictici a través del qual anirà descobrint diferents aspectes de la vida del segle XVIII.

El projecte parteix del concepte d'ensenyament-aprenentatge interdisciplinari on es trenca la barrera que separa les disciplines per arribar a un coneixement integrat. Mitjançant l'ensenyament interdisciplinari, l'alumnat pot establir connexions entre diversos camps que li permeten percebre el món al seu voltant com una globalitat.

Tant el professorat com l'alumnat accediran a tots els recursos i materials necessaris per al desenvolupament de la unitat a través de l'ordinador. La unitat temàtica resultant proposarà tasques per utilitzar la llengua anglesa basades en l'aprenentatge comunicatiu i de contingut de forma que els exercicis i activitats sempre aniran lligats a un context que els donarà significat. Per explotar aquesta unitat, l'alumnat treballarà en petits grups i assolirà la personalitat d'un dels personatges ficticis de la història. Cada alumna o alumne seguirà l'itinerari de viatge marcat pel seu personatge individualment. Aquest viatge constarà d'una sèrie d'etapes que marquen les parades que els personatges van fent durant el camí i que van descobrint aspectes diferents de la vida al segle XVIII: història, literatura, art, física... A cada etapa, a l'alumnat se li demanarà realitzar una sèrie d'activitats amb diversos propòsits. Com a activitat de final d'etapa l'alumnat, treballant en grup, haurà d'escriure una sèrie de cartes a diferents membres de la família.

L'elaboració de la unitat s'ha dividit en quatre fases corresponents als quatre itineraris que segueixen els personatges ficticis. El primer itinerari inclou aspectes interdisciplinaris com l'art, la música i el món de la dona al segle XVIII. El segon itinerari es centra en la revolució industrial i el comerç, el tercer en aspectes socials i el quart en la navegació i les grans expedicions del segle XVIII. Cada fase suposa la selecció de pàgines d'Internet i suport audiovisual, la creació i organització d'activitats interactives per a cada etapa, el disseny de la pàgina web i l'elaboració de pautes de treball per a l'alumnat.

Donat que *A Tale of Two Families...* és una unitat interdisciplinària, la seva utilització no es limita a alumnat d'anglès sinó que es podrà estendre a alumnat d'altres matèries com ara Història del Món Contemporani i, puntualment, Art, Literatura Castellana, Literatura Catalana i Física. Tot i que el projecte es vol presentar en un format bàsic d'unitat temàtica d'unes 35 hores per a alumnat d'anglès, tindrà prou flexibilitat com per poder-lo ampliar o reduir segons les necessitats del professorat/alumnat i dirigir-lo a altres disciplines.

M Carmen Pardo Salgado *Les TIC: una reflexió filosòfica*

Supervisió: Miquel Morey Farré. Departament d'Estètica i Filosofia de la Cultura. Facultat de Filosofia. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Filosofia i ètica

Resum

L'any 1936 Walter Benjamin publica *L'obra d'art a l'època de la seva reproduïbilitat tècnica*. En aquesta obra el filòsof exposa la seva coneguda teoria sobre la pèrdua de l'aura. Més enllà dels debats que aquesta teoria pugui suscitar en l'àmbit artístic, aquesta obra assenyala un dels problemes que seran fonamentals en relació al tractament de les tecnologies. En ella s'indica que:

- La tecnologia pot ser emprada pel feixisme
- La tecnologia serà una eina d'adaptació a les noves situacions socials

Han passat molts anys i la doble línia que obrí el filòsof continua colpejant els nostres oïdes. Ja no és temps, ens diuen, de parlar de feixisme, ara hauríem de parlar del postcapitalisme i de com aquest utilitza les tecnologies de comunicació de masses per influenciar tots els àmbits de la vida quotidiana. Però aquest seria només el primer aspecte que posa de manifest el filòsof i, sens dubte, el més conegut. És per això que pensem que la segona via que obre el pensador requereix una anàlisi acurada i esdevé una tasca urgent al nostre temps. Pensem amb Benjamin que la tecnologia no és la bèstia negra que alguns ens han volgut dibuixar i considerem que es fa necessària una revisió que permeti mostrar els diferents modes a través dels quals aquesta tecnologia ens permet adequar-nos als canvis de la nostra societat.

Si ens centrem en l'àmbit educatiu, aquesta doble línia que marca el filòsof ens obre una problemàtica que pensem que és lluny de ser resolta. Nosaltres, com a educadors i educadores, tenim clar que la introducció de les noves tecnologies en el procés d'ensenyament-aprenentatge és fonamental i que és desitjable com a model de convergència amb la nostra societat. No obstant aquests desitjos, també com a educadores i educadors sentim com aquestes tecnologies i els continguts que vehiculen estan transformant la percepció del nostre alumnat i com, molt sovint, allò que els hi transmeten no és, ni de lluny, el més desitjable per a fer-ne persones realment crítiques. La doble vessant que marcà Benjamin se'ns imposa i ens demana, sens dubte, un aprofundiment.

Per a nosaltres, juntament amb Bernard Stiegler, la transmissió del saber es troba determinada per les formes tecnològiques de registre dels diferents sabers així com per les condicions d'accés que aquestes administren. Aquest plantejament ens porta a la pregunta per la mateixa transmissió del saber a l'àmbit educatiu. En aquesta transmissió ha esdevingut fonamental la problemàtica que s'obre amb una memòria externalitzada o exterioritzada en els mitjans tecnològics que constitueixen, a la vegada, el suport d'aquesta memòria.

Per això aquest projecte es presenta com una investigació que -tenint com a rerefons el punt de partida de Benjamin respecte a les tecnologies- té per objectiu analitzar com la tecnologia actual pot ser efectivament una eina d'adaptació a les noves situacions social i, concretament a l'àmbit educatiu, una eina d'adaptació que permeti articular la nova noció de saber que aquestes tecnologies vehiculen amb la noció de saber tradicional que encara esdevé el fonament de la transmissió a l'ensenyament.

Esther Pareto Valls. *Programa de tècniques de relaxació per a la inclusió de l'alumnat amb trastorns de desenvolupament i de conducta*

Supervisió: Mònica Pintanel i Bassets. Departament de Psicologia Bàsica Evolutiva i de l'Educació. Facultat de Psicologia. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat B1

Classificació: Psicopedagogia. Alumnat amb necessitats educatives especials

Resum

L'alumnat que presenta trastorns de desenvolupament i de conducta acostuma a tenir una baixa autoestima degut al seu sentiment continu de fracàs. Presenta una baixa tolerància a la frustració, té reaccions inadequades i conductes disruptives. Donada la seva poca habilitat social, es sent rebutjat; té un sentiment negatiu de la vida. Això repercuteix en la vida escolar i comporta dificultats en els aprenentatges que acostumen a abocar al fracàs escolar. Cal ajudar-lo a través de la tutoria inclusiva.

L'informe Delors (UNESCO 1.996) afirma que una part del fracàs escolar s'atribueix a dificultats per una manca de regulació emocional que es manifesten en comportaments problemàtics per conflictes interpersonals. També deixa clar que el factor que més influeix en el rendiment escolar és el clima emocional existent a l'aula.

Per adaptar-se a l'alumnat d'ara, el sistema educatiu necessita canviar; és necessari integrar en el currículum estratègies i tècniques alternatives que ajudin en el desenvolupament integral de l'alumnat, tenint en compte l'aspecte cognitiu, emocional i de conducta. Considero convenient dissenyar i elaborar un programa estructurat per treballar de forma sistemàtica la relaxació i respiració, per tal d'incloure aquestes tècniques en el currículum i, així, afavorir la inclusió de l'alumnat amb trastorns de desenvolupament i de conducta.

A nivell cognitiu aquest programa incideix a activar especialment l'hemisferi dret del cervell. La relaxació fa que s'activi aquest hemisferi i això permet tenir una percepció més global i processar la informació de forma més comprensiva; també el pensament esdevé més intuïtiu i creatiu, més flexible i això ajuda a tenir altres perspectives. En calmar l'ànim, millora la capacitat d'atenció i concentració i, donat que aquestes capacitats són imprescindibles per als aprenentatges, això afavoreix el rendiment escolar.

A nivell emocional la pràctica i l'entrenament de les tècniques de relaxació i la respiració pot esdevenir una estratègia metodològica que contribueixi a millorar l'autoestima i la regulació emocional de l'alumnat i amb l'adquisició d'aquestes habilitats pot millorar l'empatia, les relacions socials i interpersonals.

En afavorir l'autocontrol i, a mesura que l'alumne/a prengui consciència dels beneficis que li poden aportar aquestes tècniques, experimentarà un canvi personal que repercutirà en una millora de conducta i actitud. En conseqüència, es podrà crear un clima a l'aula que facilitarà la inclusió d'aquest alumnat. Crear un clima emocional adequat produeix un benefici a aquest alumnat, al grup classe i també al professorat.

Entre les diferents tècniques de relaxació i respiració incidiré principalment amb el Chi Kung (Qi gong). Aquesta disciplina xinesa és una tècnica fàcil d'aprendre i d'aplicació senzilla però que aporta grans beneficis. Consisteix a realitzar una sèrie d'exercicis acompanyats de tècniques de respiració i concentració mental. Té un important efecte relaxant i permet treballar els aspectes emocionals a través del cos.

Francisco Parreu Alasa. *Elaboració de programes informàtics per a l'aprenentatge de la llengua grega i llatina*

Supervisió: Joan Alberich Mariné. Departament de Ciències de l'Antiguitat. Facultat de Filosofia i Lletres. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat B2

Classificació: Llengües clàssiques

Resum

El treball que ens proposem consisteix a elaborar programes informàtics interactius per a l'aprenentatge de la llengua grega i llatina.

La part de cultura dels nostres estudis (en el sentit ampli de mitologia, literatura, història, arqueologia, institucions...) ha anat guanyant terreny progressivament. De manera paral·lela, s'ha anat introduint l'ús de les noves tecnologies per estudiar aquests aspectes culturals. La projecció de les antigues diapositives aviat va ser substituïda i complementada pel visionat de vídeos. Més tard han arribat els CDs i els DVDs interactius o no. Finalment, la xarxa d'internet s'ha revelat com el suport ideal per a aquest tipus de programes.

Pel que fa a l'ensenyament estricte de la llengua (morfologia, sintaxi, textos...), els darrers temps han vist proliferar la utilització de mètodes semblants a les llengües modernes, amb exercicis de substitucions, de cercar antònims i sinònims, d'omplir buits, de triar la resposta correcta ... Per això, quan, paral·lelament, s'ha aplicat l'ús de procediments informàtics a l'estudi de la llengua, s'ha fet en aquesta línia d'exercicis, seguint uns procediments que podrien ser aplicables quasi a qualsevol matèria. Activitats lúdiques, però complementàries.

En canvi, el nostre projecte es proposa aplicar les eines informàtiques a la part bàsica (i més feixuga) de l'aprenentatge de la llengua: l'estudi dels paradigmes de la morfologia, la gramàtica i l'anàlisi i traducció de textos. Aquestes dues activitats es segueixen desenvolupant amb el format escrit tradicional. Si bé és cert que hi ha pàgines a la xarxa que contemplen aquests aspectes bàsics, acostumen a no ser altra cosa que manuals escrits passats a suport digital.

En el nostre treball (que ja venim portant a terme des de fa anys), hem aplicat i ens proposem aplicar procediments informàtics interactius a aquests aspectes bàsics; és a dir:

En morfologia, és el propi alumnat qui construeix els paradigmes complets de substantius, adjectius, pronoms i verbs, consultant l'ordinador i omplint la part impresa corresponent. Posteriorment, ha de ser capaç de reproduir-los a l'ordinador, que el qualifica automàticament.

En l'estudi dels textos, l'activitat procedimental que l'ordinador demana a l'alumnat és la mateixa, i en el mateix ordre, que la que es porta a terme amb un text en suport paper: determinació i anàlisi de quines paraules són verbs, determinació dels nexes entre verbs, determinació i anàlisi dels nominatius que poden ser els subjectes, dels acusatius que poden ser complements directes, etc., etc.; cerca de significat semàntic i etimològic; anàlisi sintàctic i traducció. En resum, s'intenta que la actuació de l'alumnat sigui una interpretació dels textos molt semblant a la que es produeix cada dia amb el contacte directe amb el professorat.

J. Maria Pascual Weigand. *Creació d'un entorn digital web per a l'aprenentatge i el perfeccionament de la lectoescriptura de persones adultes*

Supervisió: Fernando Lopez Palma. Departament de Teoria Sociològica. Facultat de Formació de Professorat. Universitat de Barcelona

Modalitat B3

Classificació: Llengua

Resum

L'objectiu d'aquest projecte és la creació d'un entorn multimèdia web per a l'aprenentatge sistemàtic i autònom de la lectura i escriptura. Està pensat per a persones adultes i atindrà les necessitats específiques de les persones nouvingudes.

Bibiana Peirón Borràs. *Parlem d'art*

Modalitat C

Classificació: Educació Artística

Resum

L'ensenyament d'una segona llengua és molt més que un aprenentatge mecànic i repetitiu d'estructures i paraules. Sabem que els infants poden comunicar-se en aquesta llengua si se'ls ofereix un context significatiu i creatiu, on han d'aportar els seus coneixements i les seves capacitats des del començament.

És per això que, el claustre juntament amb l'equip directiu del centre, vam pensar que seria força interessant impartir una altra àrea del currículum en anglès. L'àrea escollida va ser la visual i plàstica.

En el nostre centre treballem aquesta àrea des de fa un temps, en els cicles mitjà i superior, a partir de diferents moviments artístics i artistes dels segles XIX i XX.

La metodologia emprada per treballar aquesta àrea ha estat sempre la mateixa. En primer lloc, escollim l'artista que volem treballar. Sempre busquem amb els infants, si durant el curs en el qual ens trobem es commemora l'aniversari, del naixement o la mort, d'algun/a artista. Aprofitem, d'aquesta manera, molta informació dels mitjans de comunicació. A partir d'aquí, tant l'alumnat com jo mateixa, busquem informació, fora de l'escola, sobre aquest/a artista i després continuem la recerca a l'escola. Un cop recopilat tot el material, es busca un espai a l'aula on organitzar-lo i tenir-lo a mà per consultar-lo o, simplement, per esplaïar-se i gaudir-lo.

Pel que fa a la temporalització, tota aquesta recerca d'informació ens ocupa unes dues sessions, ja que cada alumne explica allò que ha portat, com ho ha aconseguit, amb qui ho ha buscat i el que ja sap de l'artista. Si es troba algun vídeo (pel·lícula o documental), alguna presentació en power point, diapositives... durant una altra sessió en fem la visualització i en parlem: anècdotes de la vida de l'artista, característiques del moviment al qual pertany, característiques de la seva tècnica, etc.

En les següents sessions, quan els infants ja estan familiaritzats amb l'artista, passem a fer les diferents activitats, pensades i proposades tant per a l'alumnat com per mi mateixa.

L'aplicació d'aquest projecte implica que els continguts curriculars siguin treballats en llengua anglesa, és a dir, implica, l'aprenentatge de la biografia dels/de les artistes que es treballaran, de les principals característiques dels diferents moviments artístics, del vocabulari específic de l'àrea pel que fa a les tècniques que utilitzarem, del material, etc.

Els principals objectius que es pretenen assolir amb aquest projecte són els següents:

- Utilitzar l'anglès com a llengua vehicular dins l'àrea.
- Conèixer diferents artistes a partir de la seva obra.
- Analitzar, de manera reflexiva, els elements de la composició plàstica, a partir de diferents obres d'art.
- Identificar, en composicions diverses, murals, il·lustracions, cartells, reproduccions d'obres d'art... els elements plàstics treballats anteriorment.
- Expressar-se mitjançant les tècniques plàstiques bàsiques de dibuix, pintura, encolada, modelatge i d'altres.
- Manipular i utilitzar amb correcció les eines i els instruments adequats a cada tècnica.
- Mostrar-se sensible envers el món de l'art i de la imatge.

Aquest projecte, doncs, farà que l'alumnat adquireixi una visió pragmàtica de la llengua, és a dir, no aprendre la llengua sinó viure-la, a través d'aquesta àrea.

Carlos Manuel Perales Puerta. *Les TIC en el currículum de matemàtiques. 1r cicle d'ESO*

Supervisió: Josep Lluís Jardí Rodríguez. Institut de Ciències de l'Educació. Universitat Rovira i Virgili

Modalitat A

Classificació: Matemàtiques

Resum

Des de la introducció de les TIC en la didàctica de les matemàtiques en l'etapa d'educació secundària obligatòria s'han anat produint gran quantitat de materials de diversa índole però que rarament ha garantit la disponibilitat de material ordenat per part del professorat encarregat de l'àrea.

En molts casos el material o bé ha tractat qüestions molt puntuals de l'àrea de matemàtiques o bé ha tractat gran quantitat de qüestions però amb escassa profunditat. Amb tot això, la utilització de les TICs s'ha reduït a simples experiències puntuals a l'aula.

D'altra banda, l'evolució de diferents projectes de programari lliure han portat a la implantació en els centres educatius de diferents gestors de continguts i/o aprenentatges. Darrerament, el més utilitzat en els centres catalans és el Moodle, una eina que ens permet l'ordenació i seqüenciació de materials i el seguiment de les activitats plantejades a l'alumnat per part del professorat.

Amb aquest tipus d'entorns es produeix un augment significatiu dels aprenentatges que fa l'alumnat de manera autònoma però també cooperativa. Ens trobem davant de noves competències instrumentals que han d'assolir l'alumnat i professorat amb aquests nous espais. Però cal veure quines accions prèvies cal prendre per garantir l'èxit en la seva utilització i especialment en l'àrea curricular de matemàtiques.

Dels aspectes rellevants tractats en el punt anterior es desprèn que l'objectiu d'aquest estudi ha d'englobar, per una banda, les noves maneres d'aprendre a través de les noves eines que se'ns presenten a la xarxa i per altra les eines TIC en la didàctica de les matemàtiques.

L'objectiu principal d'aquesta investigació és, doncs, l'observació de l'adquisició dels coneixements, aprenentatges i noves competències instrumentals a través d'un gestor d'aprenentatges, Moodle, en l'àrea curricular de matemàtiques durant l'etapa d'educació secundària obligatòria.

Pilar Pérez Arbej. *La química de batxillerat. Explicació científica de processos culinaris*

Supervisió: Mercè Izquierdo Aymerich. Departament de Didàctica de les Ciències Experimentals. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Química. Coeducació

Resum

L'objectiu general d'aquest projecte és contribuir a donar una mirada coeducativa de la ciència amb la introducció de fets quotidians, a plantejar un treball interdisciplinari i a oferir una orientació professional de l'alumnat més diversificada.

Un dels objectius presents a tots els nivells educatius és la pràctica i el foment de la igualtat entre sexes, a més, les orientacions generals dels currículums de ciències sempre fan referència a la necessitat d'introduir fets propers a l'entorn de l'alumnat.

Explicar ciència a partir dels processos culinaris contribueix d'una banda a donar una mirada coeducativa introduint i valorant els sabers de les dones que tradicionalment han estat les responsables de cuinar i de processar els aliments. I, de l'altra, és una manera d'apropar la ciència a l'alumnat aportant una mirada científica a activitats de la vida domèstica. Fer un pastís o elaborar una maionesa en el laboratori-cuina de l'institut és vincular la ciència amb els sabers domèstics.

Hi ha diverses experiències i publicacions que incorporen els sabers domèstics de les dones a la didàctica de les classes de primària i secundària obligatòria. Per exemple, Núria Solsona concreta, en les seves publicacions, les experiències realitzades en el laboratori cuina de les ciències experimentals de l'ESO.

Continuar en aquesta línia de recerca contribueix no només a oferir una mirada més igualitària de la ciència sinó que també ofereix la possibilitat de tractar dins els currículums de batxillerat elements d'interès per a nois i a noies al voltant de temes de salut i alimentació, així com de models de vida actuals (conciliació de la vida domèstica i el treball, diversitat d'estructura familiar...).

Actualment es dóna molta importància a la relació ciència i cuina. Des que al final de la dècada dels 90 uns científics anglesos es van reunir a Sicília per estudiar el binomi ciència i gastronomia, ha augmentat l'interès per la ciència de la cuina. Actualment hi ha, d'una banda, qui pretén explicar els processos culinaris des de la ciència (gastronomia molecular) i, de l'altra, qui des de la cuina vol obtenir profit de la ciència per innovar i elaborar nous plats i diferents maneres de cuinar (cuina molecular). A més, la indústria alimentària ha adquirit un pes considerable en moltes economies de països desenvolupats, cada dia s'investiga més en el camp dels aliments i la seva transformació i és un mercat laboral en alça.

Quants anys fa que les dones cuinen i saben de cuina? La introducció de la pràctica de la cuina en la química del batxillerat des d'un vessant científic, tot aprofitant la maduresa de l'alumnat d'aquesta edat, contribueix a donar eines per a un treball interdisciplinari de les diferents matèries de modalitat, a potenciar la comprensió dels fenòmens complexos que intervenen en els processos culinaris i a apropar els continguts temàtics oficials marcats per la selectivitat.

Cal tenir en compte que la majoria de l'alumnat de batxillerat continua estudiant formació professional o va a la universitat. L'elecció dels tipus d'estudis i l'especialitat dependrà, en certs aspectes, de les experiències viscudes dins i fora de les aules en el dos anys de batxillerat.

Marta Pérez López. *Un enfocament interactiu i contextualitzat de la història comuna de la física i de la tecnologia*

Supervisió: Albert Bramon i Planas. Departament de Física. Facultat de Física. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat B3

Classificació: Física. Epistemologia

Resum

L'objectiu final d'aquest projecte consisteix a elaborar un material didàctic interactiu, sota el disseny d'una pàgina web temàtica que integri materials, recursos i activitats per tal de desenvolupar els continguts més rellevants de la història contextualitzada de la física i de les seves aplicacions tecnològiques, així com de les més significatives interaccions ciència, tecnologia i societat en el decurs d'aquesta història.

Aquest treball pretén:

- Aprofitar el potencial didàctic i educatiu de les TIC, tant des del vessant metodològic, que afavoreix un aprenentatge interactiu, comunicatiu, autònom i significatiu, com des del vessant informatiu que permet generar, organitzar i seleccionar recursos de la xarxa.
- Aportar un material didàctic complementari i adequat per assolir alguns dels objectius curriculars de física de major dimensió metacientífica, els quals, sovint queden rellegats a un segon terme en els materials habituals; en especial, a components curriculars metacientífics del tipus històrics (les grans preguntes sobre el món, l'evolució dels conceptes i teories, les crisis, els personatges clau...), epistemològics (sobre la natura de la ciència i el seu mètode...) i sociològics (les relacions CTS, la ciència com a creació col·lectiva, el paper de les controvèrsies...).
- Potenciar una visió més humanista de la física que contribuïxi a afavorir l'actitud i l'interès de l'alumnat envers el seu aprenentatge i envers el paper de la ciència i de la tècnica en el context de la cultura general de la humanitat.

Els continguts de la pàgina web s'estructuraran i seqüenciaran en funció de moments singulars de la història de la física (des de les idees sobre el món físic dels grecs fins a les dues grans revolucions científiques del segle XX) que es tractaran com a unitats didàctiques independents constituïdes així mateix per diverses unitats d'aprenentatge amb les seves corresponents propostes d'activitats. Els materials o recursos informatius que formin part de cada unitat didàctica s'organitzaran de manera hipertextual incorporant elements multimèdia com ara imatges, audiovisuals, animacions o presentacions.

Per dissenyar i crear la pàgina web s'utilitzarà l'editor Dreamweaver i el programa de dibuix i tractament d'imatges Fireworks. Per a l'elaboració de les activitats interactives (qüestionaris relatius als materials vinculats o propostes pautades d'investigació en línia) s'utilitzaran una sèrie d'aplicacions i programes com ara els quaderns virtuals, el hot potatoes, les webquest i el flash.

Com que aquest material estarà disponible en un entorn virtual podrà utilitzar-se en diferents entorns educatius: autoaprenentatge complementari a la docència presencial; utilització guiada a l'aula telemàtica per desenvolupar crèdits variables interdisciplinaris d'història de la ciència o CTS; possible utilització en el context de la nova matèria comuna de batxillerat anomenada *Ciencias para el mundo contemporáneo* que preveu la LOE.

Isabel Pérez Molina. *Ensenyar ciències socials en llengua anglesa: materials curriculars per a 4rt d'ESO i batxillerat*

Supervisió: Carme Pérez Vidal. Departament de Traducció i Filologia. Facultat de Humanitats. Universitat Pompeu Fabra

Modalitat B3

Classificació: Ciències Socials

Resum

L'objectiu d'aquest projecte és el de contribuir a avançar en la via del coneixement de la llengua anglesa a través d'introduir materials curriculars d'una altra disciplina, en aquest cas, la història, seguint el currículum de ciències socials per a 4rt d'ESO i amb aplicació a l'assignatura d'Història del Món Contemporani de 1er de batxillerat i a l'assignatura d'Història de 2on de batxillerat.

He escollit el temari d'Història d'Espanya i Catalunya i alguns temes generals d'Història Contemporània per dues raons: La primera és que, de fet, constitueix una part del currículum de l'alumnat en l'àrea de ciències socials tant en 4rt d'ESO com en el batxillerat post-obligatori. La segona raó és que, en aquesta etapa, l'alumnat té un coneixement bàsic suficient de la llengua meta (L2).

El present projecte s'adapta a les finalitats i objectius contemplats pels programes EICLE. Els programes AICLE (aprenentatge integrat de contingut curricular i llengua estrangera), també anomenats EICLE (ensenyament integrat de contingut curricular i llengua estrangera), van néixer en el si de la Unió Europea quan l'any 1995 la Comissió Europea va adoptar un document sobre educació en el qual es declarava com a un dels objectius prioritaris de la Unió Europea en matèria educativa, el fet que la població europea dominés almenys tres llengües comunitàries. Des de llavors la Comissió Europea ha estat analitzant la problemàtica al voltant del bilingüisme i l'educació en llengües de cara a l'objectiu d'aconseguir aquesta Europa multilingüe. Aquest projecte pretén proporcionar el material i l'estructuració interpretativa necessària per poder dur a terme una integració curricular del tipus proposat (EICLE).

Un altre objectiu d'aquest projecte és que els materials elaborats siguin coeducatius. A més de la importància d'aprendre el vocabulari específic de les ciències socials, sempre s'ha de tenir en compte a l'hora de produir materials que aquests s'adeqüin a la necessitat d'un ensenyament no sexista. Quan es parla d'adequar l'aprenentatge als interessos de l'alumnat, del currículum, d'atendre la diversitat, s'ha de tenir en compte la coeducació. Això implica incloure l'experiència de les dones en els currículums i indicar la seva aportació a la nostra cultura, també des de les tasques realitzades per a la subsistència quotidiana, en la producció, reproducció, etc. També implica incloure genealogies femenines que mostrin com les dones han trencat moltes vegades els rols establerts per a elles i fer una valoració crítica de la feminitat i la masculinitat.

Lídia Pérez Requena. *Escenografia i atrezzo: acompanyaments coloristes per a Què cantem avui? i Què toquem avui?*

Supervisió: Albert Macaya Ruiz. Departament de Pedagogia. Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia. Universitat Rovira i Virgili

Modalitat B2

Classificació: Educació Artística

Resum

Aquest treball pretén complementar els treballs de l'àrea de música que s'han presentat aquest any des de l'IES Jaume I de Salou a les llicències 2005-2006 *Què cantem avui?* de Cristina Duran Salvadó i *Què toquem avui?* de Rosa Sanahuja Montesinos. La col·laboració entre tres assignatures i departaments diferents va ser un dels components més atractius d'aquesta llicència, ja que moltes vegades es treballen continguts aïllats i sense cap aplicació pràctica. Des de les nostres assignatures això sembla que sigui encara més evident, així doncs aquesta proposta multidisciplinària i on col·labori alumnat i professorat ens va semblar també una bona idea per treballar altres continguts referents als eixos transversals tant importants en les escoles tan diverses del nostre present i futur.

En aquests dos treballs es proposa fer un muntatge per fer un espectacle multicultural on es vegin reflectides les diferents cultures de la nostra realitat a les nostres escoles. Diferents músiques del món, amb les seves cançons, vestuaris i balls. Des del meu treball, i en relació amb el d'elles, s'intentarà donar les pautes per poder fer qualsevol tipus d'espectacle musical i poder muntar els decorats, la il·luminació i el vestuari. D'aquesta manera es relacionen conceptes de diferents assignatures com són música, educació visual i plàstica i educació física, a més de continguts de tipus multicultural com la tolerància i integració vers altres cultures. Trobem que és important que els nostre alumnat conegui diferents cultures perquè, tenint en compte l'alteritat de l'altre, acceptin de millor grat el coneixement d'altres realitats.

En un primer moment s'estudiaran conceptes relacionats amb escenografia per resumir els continguts i simplificar la feina del professorat que busqui informació sobre el tema, explicació resumida i adaptada per fer els muntatges amb l'alumnat, tant d'escenografia com elements d'atrezzo, vestuari i il·luminació.

Jorge Pérez Sánchez. *L'observatori de l'entorn. Ús de les TIC i de la cartografia digital en el coneixement del medi natural i cultural*

Supervisió: Graziana Rita Ramazzini Gobbo. Departament de Geografia Física i Anàlisi Geogràfica Regional. Facultat de Geografia i Història. Universitat de Barcelona

Modalitat B2

Classificació: Tecnologies de la informació i de la comunicació

Resum

El projecte té com a finalitat principal desenvolupar una experiència transversal d'apropament, coneixement i valoració del medi natural i cultural més proper al centre educatiu. Prenent com a punt de partida la informació existent sobre aquest entorn i els elements cartogràfics més adients, es pretén generar activitats educatives diverses que aconseguixin millorar la relació cognitiva i afectiva de l'alumnat amb el seu entorn natural i cultural més immediat.

L'element de referència de l'observatori de l'entorn serà el banc de dades. Es tracta d'un recull d'informació en format digital sobre els elements naturals i culturals més destacats d'aquest entorn, així com dades ambientals de caire general. El banc de dades ha de servir com a font de consulta per a l'alumnat, professorat i d'altres membres de la comunitat educativa. Aquest banc de dades, centrat en temes naturals i culturals de l'àrea dels municipis propers al centre educatiu- prioritzant aquelles zones de residència de l'alumnat- es materialitzaria en un conjunt de fitxers de text i imatges, taules de dades, enllaços web i un recull de cartografia digital, fotografia aèria i imatges satèl·lit de la zona. A tot això s'aniria afegint alguns dels materials que l'alumnat aniria elaborant, a partir de crèdits variables o treballs de recerca. Aquest banc de dades es pot complementar amb un espai físic (al departament de ciències socials o a la biblioteca del centre) on es recullin tots els materials emprats per la seva realització i que siguin consultables també pel professorat del centre.

Sobre la base d'aquest banc de dades hi hauria una sèrie de propostes d'activitats a realitzar principalment a l'aula d'informàtica que tindrien com a objectiu millorar el coneixement de l'alumnat del marc geogràfic, paisatgístics, natural i cultural d'aquest entorn. Un grup d'aquestes propostes didàctiques formarien part del crèdit variable de 3r d'ESO *Representació cartogràfica de l'entorn*. Altres serien propostes de treball de recerca de batxillerat (algunes ja experimentades o en marxa.). També s'inclourien exercicis per a crèdits de síntesi i tutories, contemplant la possibilitat d'ampliar el ventall a altres assignatures específiques, com geografia o ciències e la terra de batxillerat. Es completaria amb ressenyes sobre itineraris d'interès natural i històric, amb fitxers GPS.

La plataforma informàtica per accedir a l'observatori de l'entorn seria una pàgina web, on s'agruparien els diferents materials informatius i les activitats, així com les aportacions més interessants de l'alumnat. L'accés a aquesta pàgina seria a través de la pàgina web de l'institut.

Pere Peris Morancho. *Les competències instrumentals o clau en l'alumnat de cicles formatius de formació professional: valoració per part dels agents implicats i proposta concreta d'estratègies per treballar-les*

Supervisió: José Tejada Fernández. Departament de Pedagogia Aplicada. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Psicopedagogia

Resum

En aquest projecte ens centrem en l'estudi de la formació en els cicles de la família professional de serveis a la comunitat al llarg de cinc anys a Terrassa. Ens interessa obtenir la valoració de la formació per part dels tres principals agents implicats: alumnat que ha finalitzat la formació, tutors i tutores de les empreses i professorat del centre. Per obtenir dades per a l'anàlisi, utilitzarem instruments com el qüestionari i l'entrevista. La informació que volem recollir és basa en les competències i capacitats clau que ens ocupen en la formació. Partim de les establertes en el currículum i les contrastarem amb la informació que recollim dels informants.

Volem incidir en la millora d'aquests aspectes: competències i capacitats en la formació de l'alumnat de formació professional. Per això, en base al resultat obtinguts en la consulta, farem una proposta de material que permeti i faciliti el desenvolupament de les competències i capacitats de l'alumnat en formació. Per tant podem dir que el projecte vol anar més enllà de la descripció de resultats.

Aquest àmbit d'investigació és de molta actualitat i considerem que és oportú entomar-lo des de la perspectiva i importància de les competències i capacitats en la formació que és el camp en què ens trobem a diari. Tant en el context europeu, estatal, autonòmic com local és un tema que preocupa i ocupa els responsables de la formació i de la producció.

El projecte que presentem s'emmarca dins l'interès del grup de recerca CIFO del Departament de Pedagogia Aplicada de la UAB i és el director del grup qui dirigeix el treball. Aquesta circumstància em garanteix no trobar-me sol en el procés de decisions tècniques ja que puc comptar amb el suport de professionals que em poden orientar.

A partir de la realització del projecte pretenem obtenir informació per elaborar propostes didàctiques per tal de poder-les utilitzar com a recurs en el procés de formació de l'alumnat d'FP en general i dels cicles en estudi en particular.

La informació, els resultats obtinguts i el material elaborat poden ser d'utilitat també per cercar diferents formes de treballar les competències, establir continguts i estratègies metodològiques en el tractament de les competències generals i transversals en l'alumnat d'altres etapes educatives

La formació de l'alumnat i la importància de la consideració de la relació entre el món laboral i el món educatiu és un tema d'interès i preocupació del candidat i aquest projecte pot permetre abundar en el tema.

L'objectiu general és descriure la realitat de la formació al cicles formatius d'FP implicats en l'estudi, incorporant els agents que hi participen i obtenir informació rellevant que ens permeti desenvolupar uns materials adequats per a la facilitació i la millora de les competències generals i capacitats clau de l'alumnat en formació.

Núria Petit Bordes. *Una proposta per aprendre a ser, a viure i a conviure: el monestir cistercenc femení de Vallbona*

Supervisió: Carme Timoneda Gallard. Departament de Pedagogia. Universitat de Girona

Modalitat A

Classificació: Ciències Socials

Resum

El meu projecte pretén millorar la pràctica docent atenent l'alumnat en la vessant intel·lectual, personal, emocional i social.

Planteja l'aprenentatge de continguts curriculars des de la via científica o de la pròpia descoberta, potenciar doncs l'aprenentatge actiu, l'alumnat com agent del propi procés d'aprenentatge.

El projecte es centra en dos àmbits curriculars: l'educació social i cultural i el desenvolupament personal i de la ciutadania.

El monestir cistercenc de Vallbona serà el centre d'interès a partir del qual dissenyaré les activitats, que desenvoluparan els continguts del currículum del cicle mitjà i superior de primària. Per tant, es pretén que aquest material es pugui utilitzar com un substitut del llibre de text de ciències socials, així com, una font interessant per a les classes de tutoria.

Josep Pi Mallarach. *Didàctica de la pronunciació del català com a segona o tercera llengua. Criteris metodològics, didàctics i activitats interactives*

Supervisió: Daniel Recasens Vives. Departament de Filologia Catalana. Facultat de Filosofia i Lletres. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Llengua

Resum

L'aprenentatge de llengua en general i el de la pronunciació en particular, per part dels grups que conviuen en la mateixa societat és prioritari en relació amb la seva intercomunicació i el seu enriquiment. Una didàctica de la llengua eficaç permetrà una intervenció intercultural dins del marc dels eixos transversals que l'actual sistema educatiu reconeix, tot i que aquesta intervenció dependrà de tota l'activitat docent.

La pronunciació no és una activitat lineal sinó jerarquizada, com mostra la bibliografia científica recent: quan parlem, els nuclis del llenguatge interior s'emplanten com a nuclis fònics en el discurs desenvolupat; aquests nuclis són els eixos al voltant dels quals s'organitza la matèria fònica del discurs. Aquests nuclis fònics són, per una banda, l'accent sintagmàtic (accent de frase) que constitueix el nucli de l'entonació del sintagma i, per una altra banda, l'accent paradigmàtic (accent de paraula), que constitueix el nucli d'una paraula entesa com a unitat rítmica i que representa l'eix del ritme de l'enunciat. Així, doncs, els fenòmens del ritme i entonació són els centres organitzadors del discurs oral, els elements que permeten la integració fònica del discurs. Aquesta organització jeràrquica del discurs permet a l'oient la seva comprensió global, per blocs fònics. L'alumnat de L2 pot conèixer totes i cada una de les paraules en un determinat discurs oral i les regles gramaticals que l'estructuren, però pot no entendre el missatge perquè no ha adquirit encara la capacitat de reconèixer els blocs fònics de L2 (una capacitat que sí tenen en la seva llengua pròpia). Una integració ràpida i eficient de l'alumnat d'incorporació tardana al sistema d'ensenyament passa per una integració ràpida i eficient en la comprensió i expressió oral del català com a la seva L2 o L3. Si el professorat pot comptar amb eines operatives de tractament de la pronunciació en el sentit global que acabem d'expressar, l'alumnat nouvingut obtindrà condicions més òptimes en el seu pas cap a l'aula ordinària.

El projecte es proposa l'elaboració de criteris metodològics, didàctics i uns materials interactius de pronunciació per a l'alumnat nouvingut. El treball inclourà les bases teòriques d'aplicació dins del marc curricular de secundària partint de l'enfocament comunicatiu i la metodologia d'autoaprenentatge. A més de les orientacions teòriques, inclourà activitats seqüenciades interactives de pràctica d'entonació amb reconeixement de veu, amb uns models de pronúncia del català estàndard central. Les activitats aniran acompanyades de so, animacions i grafismes que ajudaran en la pràctica articulatòria. La didàctica de la pronunciació s'emmarcarà dins dels paràmetres de l'enfocament comunicatiu en el tractament de la llengua oral, tenint en compte la situació pedagògica d'immersió lingüística i cultural de l'alumnat nouvingut. La metodologia utilitzada desenvoluparà l'autoaprenentatge i els exponents lingüístics inclouran temes del programa nocional-funcional d'aprenentatge d'una segona llengua.

Josefa Pinies Lloret. *L'ordinador a l'aula per millorar la interrelació entre teoria científica i pràctica experimental. Activitats dissenyades amb el programa Jclic*

Supervisió: Mercè Izquierdo Aymerich. Departament de Didàctica de les Matemàtica. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat B3

Classificació: Ciències Naturals i Experimentals. Física i Química

Resum

Aquest projecte es basa en l'intent de trobar una possible millora a un problema que he detectat al llarg de la meua experiència. Aquest problema és que la resposta de l'alumnat a les classes d'ESO, i en concret a les de física i química, no es correspon a les expectatives del professorat. Aquest problema té dos vessants: l'acadèmic i el personal. L'acadèmic, reflectit en una dificultat en la relació entre els conceptes teòrics i els fenòmens que s'observen i el personal: manca de motivació per les classes i d'interès per la matèria.

La recerca d'una possible solució, l'he pogut fonamentar en diverses fonts: en la didàctica de les ciències, en la psicologia de l'aprenentatge i en la tecnologia.

a) La didàctica de les ciències: M. Izquierdo i altres en el seu treball *Caracterización y fundamentación de la ciencia escolar* ha desenvolupat un model per a l'ensenyament de les ciències, el MCC: Model Cognitiu de Ciències. Dins el marc del MCC, el més important de la ciència escolar és la interrelació entre la teoria científica i la pràctica experimental.

b) La psicologia de l'aprenentatge: C. Dorado i Perea en el seu treball *Aprender a aprender* expliquen un dels principis que configuren la concepció constructivista: la clau no es troba en si l'aprenentatge ha de concedir prioritat als continguts o als processos, sinó a assegurar que siguin significatius. Una de les condicions perquè siguin significatius és que l'alumnat estigui motivat.

c) La tecnologia: J. Brown i F. Howlett en el seu treball *Tecnología de la información. Estimular per educar* descriuen les TIC com a instrument que estimula l'alumnat. Així, les podem aprofitar per educar perquè, entre d'altres millores, tenen flexibilitat per adaptar-se a les capacitats i necessitats individuals, poden estimular estudiants sense motivació i faciliten l'aprenentatge de conceptes difícils de manera visual.

L'objectiu del projecte és crear un programari educatiu, vinculat al marc teòric de referència de la matèria (el disseny curricular de la física i química a tota l'etapa de l'ESO) i vinculat a un llistat de pràctiques per a l'etapa. Consisteix en activitats elaborades amb el programa Jclic. Aquest programa té components metacognitius, diversitat d'aplicacions (aula d'informàtica, pissarra digital, internet) i facilitat d'ús per al professorat a l'hora d'introduir-hi modificacions. S'elaborarà amb tres nivells d'aprofundiment i una seqüenciació dels continguts en espiral.

M. Inmaculada Piquer Vives. *Introducció de l'anglès a l'educació infantil*

Supervisió: Francisco Cantero Serena. Departament de Didàctica de la Llengua. Formació del Professorat. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Llengües estrangeres

Resum

Aquest treball va adreçat a totes i tots aquells professionals de l'ensenyament de llengües estrangeres que creuen en la possibilitat de millorar el coneixement i domini de l'anglès del seu alumnat. Concretament, a qui té el convenciment que l'avançament en la introducció de la llengua estrangera al parvulari tot vetllant per l'ensenyament en anglès d'una o més àrees del currículum afavorirà l'assoliment d'aquest objectiu. Aquesta convicció bé fortament condicionada pel fet que l'alumnat d'entre tres i sis anys d'edat manifesta una forta necessitat de comunicar-se i, en conseqüència, un gran interès en l'adquisició de tota forma de llenguatge verbal i no verbal. A aquesta edat, l'aprenentatge d'una segona o tercera llengua gaudeix del mateix interès fonamental derivat d'una necessitat existencial primària que estimula l'adquisició de la o les primeres llengües. L'aprenentatge d'una segona o tercera forma part d'un procés educatiu de socialització que, en l'actualitat, pot ésser considerat com fonamental dins d'un programa modern d'educació multi i intercultural.

Manuel Pirla Luna. *25 dones. Quaderns virtuals de material transversal*

Supervisió: Marta Segarra Montaner. Departament de Filologia Romànica. Facultat de Filologia. Universitat de Barcelona

Modalitat B2

Classificació: Coeducació

Resum

La visió amb la qual s'aborden tradicionalment les diferents matèries que conformen el currículum de la secundària obligatòria i la post-obligatoria mostra un plantejament androcèntric fruit de la tradició. En efecte, si analitzem els diferents materials i molt especialment els diferents llibres de text de les diverses matèries, podem observar que el paper de la dona en la nostra història queda relegat a unes poques autores (en el millor dels casos) i a unes escasses cites sobre les seves aportacions. Tot i que en els últims anys han aparegut diverses propostes per tal de posar solució a aquesta situació, la realitat és que els materials que específicament puguin trencar amb aquesta visió androcèntrica són molt escassos. Aquest projecte vol ser un pas interdisciplinari per tal de canviar aquesta situació.

El projecte que presento consisteix en una aplicació informàtica per tal que l'alumnat de secundària pugui analitzar l'aportació que, en diferents èpoques i matèries, van realitzar un seguit de pensadores, científiques, artistes i escriptores. La tria d'aquestes dones ha estat realitzada no únicament en funció de la seva importància i/o popularitat sinó amb la intenció de poder treballar diversos aspectes relacionats amb les diverses matèries que s'imparteixen a secundària. D'aquesta manera, un dels objectius que es pretén realitzar és la creació d'uns materials transversals. A través d'aquests personatges l'alumnat s'endinsa en diversos àmbits del coneixement.

El material que volem elaborar és eminentment pràctic, en format de quadern virtual, que permeti un fàcil accés i combini la possibilitat del treball individual i el treball en grup. No es tracta de presentar una informació general en la qual l'alumnat únicament visioni uns continguts, sinó d'elaborar exercicis pràctics per tal que l'alumnat pugui treballar tot cercant i interpretant d'una manera activa la informació. L'elaboració d'aquests quaderns virtuals permetrà introduir i/o ampliar les aportacions que han fet diverses dones durant la història en camps diversos dins dels àmbits científic, tecnològic, artístic, literari o del pensament. Al mateix temps, l'ús de les TIC permet una presentació atractiva i dinàmica i el fet d'incloure en el projecte tota una sèrie d'enllaços a diverses pàgines web relacionades amb aquest treball pot permetre docents i alumnat continuar investigant dins de la seva matèria.

Montserrat Pons Pallares. *Aproximació telemàtica a l'art contemporani. Comunicació, art i educació*

Supervisió: Antoni Mercader i Capellà. Departament d'Educació Visual i Plàstica i Comunicació Audiovisual. Facultat de Formació de Professorat. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Educació Artística

Resum

Aquest projecte es basa en l'aproximació de l'art contemporani. A partir d'aquesta es derivarà cap a la creació d'un espai web dissenyat per a la informació, la pràctica experimentada i les seves possibilitats didàctiques en els àmbits de formació.

També vol compartir la investigació cap altres formes de continguts per a la docència de les arts plàstiques i posar-les al servei de la comunitat educativa, oferint un conjunt de materials a partir de les TIC i amb exemples i experiències artístiques i didàctiques que afavoreixin el desenvolupament de l'educació visual i plàstica en els centres educatius. El seu desenvolupament es basa en la comunicació, l'art i l'educació al servei de la societat actual, en tant que situa i analitza produccions que no sempre tenen definicions històriques estables ni precises i obre possibilitats d'anàlisi, de reflexió i de recreació des de les manifestacions artístiques existents com d'altres possibilitats futures.

Podríem dir que els objectius fonamentals són:

- Cercar estratègies d'aproximació a l'art amb el desenvolupament de les pràctiques contemporànies de les darreres dècades i experiències en els àmbits escolars.
  - Crear lligams telemàtics de comunicació a través de la xarxa, entre les institucions dels museus i els centres educatius.
  - Experimentar amb l'art a partir de pràctiques suggerents amb la creació i el pensament contemporani.
  - Crear una web documentada, interactiva i molt explícita, oberta a les necessitats de cooperació vers la telemàtica educativa i l'art, adient al professorat i al propi alumnat.
  - Convidar a reflexionar sobre les maneres que l'art i les seves produccions es poden relacionar en la vida escolar.
  - Com conviuen l'escola i les produccions artístiques?
  - Quins aprenentatges s'articulen i quines són les seves possibilitats didàctiques?
  - Quin és el rol de l'escola en la producció de l'art?
  - Treballar entorn de l'art com a bé cultural i la riquesa de la seva capacitat de creació col·lectiva i personal.
  - Experimentar. Compartir l'experiència. Documentar i arxivar
- En resum, aproximar als àmbits escolars la cultura artística contemporània.

Maria del Roser Pujadas Jubany. *L'ús de la llengua estrangera com a llengua vehicular en l'ensenyament-aprenentatge de les ciències socials a 4t d'ESO*

Modalitat C

Classificació: Llengües estrangeres. Anglès

Resum

Aquest projecte neix de l'experiència d'haver participat en el projecte Orator durant els cursos 2004-2005 i 2005-2006 a l'IES Celestí Bellera de Granollers. L'objectiu principal d'aquesta llicència d'estudi és ensenyar les ciències socials en llengua anglesa.

Els objectius del projecte són:

- observar classes de ciències socials en un institut escocès.
- dissenyar unitats didàctiques de ciències socials emprant la metodologia AICLE.
- adquirir eines i estratègies per preparar una efectiva pràctica educativa en metodologia AICLE.
- desenvolupar materials adequats per ser utilitzats a les classes de ciències socials a partir del curs 2007-2008 a l'IES Celestí Bellera.
- valorar els recursos britànics que s'empenen a les classes de ciències socials. Recursos com el llibre de text, diccionaris, enciclopèdies, mapes, ús de les TIC.
- recopilar materials i recursos de ciències socials en anglès, analitzar-los i reflexionar sobre la tasca educativa que es fa a l'institut escocès adjudicat.
- familiaritzar-se amb el vocabulari específic, estructures i expressions adequades per emprar-les eficaçment a l'aula i poder abordar les classes de ciències socials en anglès.
- augmentar l'ús de l'anglès a l'IES Celestí Bellera, impartint les ciències socials en anglès. Per tant, això permetrà més temps per aprendre anglès perquè la llengua d'instrucció és un mitjà de comunicació i ajudarà a millorar l'habilitat de l'alumnat per comunicar-se en llengua anglesa.
- ampliar la familiaritat i coneixement de la cultura escocesa i del sistema educatiu escocès i obtenir noves idees per a la meua professió docent.
- aprendre com la història és ensenyada en anglès com a primera i segona llengua i també com és impartida des de diverses perspectives.
- percebre com un institut escocès arranja la diversitat lingüística i cultural.
- adonar-se com els materials educatius utilitzats en un institut escocès mostren esdeveniments, situacions i conceptes des de diverses perspectives culturals, ètniques i racials.
- fixar-se com un centre escocès de secundària tracta els resultats educatius positius, incrementant els èxits acadèmics de l'alumnat de diferents grups ètnics i culturals.
- conèixer quins són els valors que es transmeten a les aules i com el currículum ocult reflecteix la cultura del centre.

Aquesta llicència d'estudis retribuïda consisteix a preparar noves unitats didàctiques de ciències socials i els seus materials en llengua anglesa. Aquestes unitats seran sobre història des de l'època medieval fins al segle XIX. Aquestes unitats formen part del currículum variable de les ciències socials de 4t d'ESO del centre. Aquesta nova experiència m'ajudarà a créixer personalment i professionalment.

Ramon Pujades Beneit. *Detecció precoç de l'alumnat amb la síndrome de Gilles de la Tourette i trastorns associats*

Supervisió: Montserrat Pérez Pàmies. Departament de Psiquiatria i Psicobiologia. Facultat de Psicologia. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Psicopedagogia

Resum

A través de l'exploració bibliogràfica i de treball de camp a les escoles on n'hi hagi hagut, es tracta de descriure la problemàtica d'inserció social i de rendiment escolar amb què es troben els nois i noies afectats/des per la síndrome de Gilles de la Tourette i elaborar uns protocols d'actuació útils per a professorat, tutors/es, psicopedagogs/gues i altres professionals de l'educació, que els permetin entendre la problemàtica de les persones afectades i gestionar amb èxit les dificultats que presenten amb la finalitat de garantir-ne tant l'èxit acadèmic i social en el present com l'èxit com a ciutadans i ciutadaneses en el futur. Explorarem també els aspectes legals que puguin protegir les necessitats d'aquest alumnat i en el seu cas, formularem una proposta en aquesta direcció.

Aspectes més rellevants

- La Síndrome de Tourette és un trastorn poc conegut però amb una notable incidència en la població infantil i adolescent.
- En l'entorn escolar aquest trastorn de la conducta generalment causa importants desajustaments en la inserció de les persones afectades en el medi escolar.
- Cal una detecció precoç i un diagnòstic segur per poder iniciar tant el tractament mèdic - només pal·liatiu, per ara - com les estratègies organitzatives i d'atenció personal que possibilitin aquesta inserció no traumàtica.
- Tant en la detecció com en les estratègies, l'actuació de l'escola, els/les mestres, el professorat i els especialistes tenen una importància cabdal en el fet que l'alumnat afectat pugui tenir una escolaritat normal i reeixida.
- El desconeixement de la situació de protecció administrativa i legal per part de les persones afectades i de les seves famílies, o bé absència per a alguns supòsits.
- Els professionals de l'educació necessiten eines pràctiques per aconseguir la correcta inserció en el medi escolar dels nois i noies afectats. Volem oferir-los aquestes eines.

Objectiu general.

Ens proposem fer un estudi detallat de la casuística on es faci un llistat i una classificació adequada de les principals manifestacions del trastorn de conducta que és la ST, i una proposta d'actuacions que possibilitin la detecció precoç per part dels professionals de l'educació i la implementació de les estratègies organitzatives per part dels centres i d'atenció individualitzada amb l'alumnat afectat. Fins al moment aquest estudi no existeix. El nostre objectiu és omplir aquest buit per tal de fer més ràpida, àgil, senzilla i eficaç l'actuació dels educadors i educadores, professionals i famílies, per facilitar la inserció en el medi escolar de l'alumnat afectat per la síndrome de Tourette.

Al mateix temps volem fer un estudi sobre el grau de protecció legal que té l'alumnat en el medi escolar. Si s'escau, fer una proposta específica per a la protecció del dret d'aquests infants a una educació adequada a la seva situació.

M. Teresa Pujol Mongay. *Interaccions amb l'art a l'educació infantil*

Supervisió: Antoni Tort i Bardolet. Departament de Pedagogia. Facultat d'Educació. Universitat de Vic

Modalitat A

Classificació: Educació Artística

Resum

El motiu fonamental per a plantejar la recerca sorgeix de l'experiència amb infants d'educació infantil en el camp de la cultura visual i plàstica. De la necessitat d'investigar les produccions artístiques com una de les fonts significatives de coneixement i interacció amb l'entorn. Aquestes ens ajuden a representar i a interpretar el món i, en conseqüència, també, a construir-lo. El coneixement de l'entorn no es limita als seus aspectes estrictament naturals o socials sinó que incorpora els elements artístics. Precisament, a través de les obres d'art i de la cultura visual es pot interactuar amb aquest entorn i entendre'l perquè el representa.

El projecte que presento analitza un conjunt d'experimentacions en què es posen de relleu algunes qüestions de gran importància pel fet que les primeres edats són un període òptim per introduir-se en les pràctiques creatives donat que els infants encara no han incorporat els prejudicis que d'adults ja tenim. Es pretén analitzar i sistematitzar aquest procés a partir de les pròpies produccions que els infants porten a terme i, també, amb el diàleg i el contrast amb persones i contextos vinculats a la pràctica de l'art.

Alguns elements destacables són:

- Estimulació de la curiositat dels infants i de llur potencialitat creativa.
- Familiarització amb diferents formes de representació visual per tal que els infants puguin ser bons espectadors de l'art i gaudir-ne, tot ampliant el seu coneixement del món i d'ells mateixos.
- Emfasitació dels aspectes bàsics d'un procés d'experimentació que es nodreix del treball manipulatiu i expressiu.
- Utilització de les tècniques enteses com a un complement i un mitjà i no tant com el punt imprescindible del qual s'ha de partir.
- Intencionalitat de la mirada com a qüestió central de l'educació visual i plàstica.
- Lligam de l'activitat gràficopictòrica a l'educació infantil amb els aspectes socioculturals i artístics contemporanis.
- Revisió del paper de l'adult, menys com a jutge i més com a observador i dinamitzador de les aportacions individuals i col·lectives, en el sentit que promou maneres sempre diferents d'utilitzar el material amb modalitats innovadores i, sobretot, creatives.

L'objectiu general d'aquest treball, doncs, és el de potenciar una cultura de l'art que arribi als infants d'educació infantil no només d'una manera demostrativa sinó i, sobretot, creativa i que revalorï les particularitats individuals i de grup en l'aprenentatge dels llenguatges artístics, partint de la importància que l'educació artística té en la construcció del coneixement. En definitiva, que l'art entri en la pràctica educativa. Es tracta de promoure i possibilitar la construcció d'un procés de creixement i de coneixement compartits, de recerca conjunta de noves descobertes que posen en joc les emocions i les capacitats de l'adult i de l'infant. On tot està per inventar i per descobrir; on s'innova i es crea conjuntament, on conflueixen sentiments i es comparteixen aprenentatges.

Montserrat Pujol Panavera. *Acció tutorial: creació de coneixements i habilitats i millora de la convivència a través de la col·laboració i la cohesió grupal*

Supervisió: Mercè Bernaus Queralt. Departament de Didàctica de la Llengua, de la Literatura i de les Ciències Socials. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Tutoria i orientació

Resum

La finalitat d'aquest projecte de recerca és la creació de coneixements i habilitats i la millora de la convivència mitjançant un programa d'acció tutorial centrat en l'intercanvi de coneixements i habilitats entre alumnes dins el marc metodològic de l'aprenentatge cooperatiu en un centre de secundària. En concret, el projecte pretén que l'alumnat comparteixi i adquireixi tot un seguit de coneixements, habilitats i valors per tal de promoure l'intercanvi de continguts, millorar la motivació vers l'aprenentatge, augmentar l'autoestima, fomentar el sentiment de pertinença al grup i al centre i facilitar les relacions interpersonals. En definitiva, en aquest projecte es poden assenyalar dos objectius: l'augment dels coneixements i habilitats de l'alumnat (continguts de saber i saber fer) i la millora de la convivència (més lligat amb els valors, el saber estar i el saber ser).

Com aspecte més rellevant i innovador cal destacar el seu caràcter preventiu, ja que centra la intervenció educativa en les causes que poden originar la violència (fracàs escolar, baix autoconcepte i autoestima, manca de reconeixement...). Així, es pretén desenvolupar una actuació educativa global on tot l'alumnat de forma conjunta i cooperativa crea i aprèn coneixements i habilitats alhora millora la convivència.

Per tal de portar a terme el projecte de recerca, la metodologia que s'emprarà tindrà en consideració dos blocs: un bloc més teòric i un segon de més pràctic.

En el bloc teòric es portarà a terme una revisió documental tant a nivell teòricoconceptual (revisió bibliografia) com a nivell empíric (recerca d'experiències educatives) i, en segon lloc, s'elaborarà el programa d'acció tutorial, utilitzant metodologies i tècniques pedagògiques relacionades amb la programació educativa.

En el bloc pràctic s'inclouran les accions següents: l'aplicació del programa, l'avaluació continuada de l'aplicació, la recollida i anàlisi de dades i la possible modificació del programa. Per tal de portar a terme aquestes accions, les metodologies i tècniques que s'utilitzaran són: la investigació-acció, l'aprenentatge cooperatiu (ajuda entre iguals), el contracte pedagògic i diferents tècniques de dinàmica de grup. Cal assenyalar que el programa es desenvoluparà dins de l'espai educatiu de la tutoria.

Com a conclusió final, l'aplicació d'aquest programa d'acció tutorial contribuirà a reconèixer que tothom té coneixements i habilitats que pot transmetre i que són necessaris per a l'altri, millorar l'autoestima i l'autoconcepte de l'alumnat, augmentar el seu rendiment escolar, l'aprenentatge sobre la transmissió de coneixements i habilitats (com aprendre, com ensenyar...), valorar els actes d'ajudar i de deixar-se ajudar, reforçar el sentiment de pertinença al centre, disminuir i prevenir la violència i l'assetjament, millorar i establir noves relacions interpersonals, fomentar valors de cooperació i col·laboració i afavorir la resolució de conflictes de forma pacífica (mediació espontània).

Gemma Renobell Soler. *El desenvolupament de les capacitats motrius cognitives i afectivosocials de l'alumnat*

Supervisió: Susana Pérez Testor. Departament d'Expressió Corporal. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Ramon Llull

Modalitat B2

Classificació: Educació Artística

Resum

La finalitat del projecte és oferir als diferents professionals del món educatiu un material de treball específic dins la temàtica de la dansa i l'expressió corporal adreçada al 1r i 2n cicle de l'educació primària. L'objectiu del material és incidir i facilitar el desenvolupament de les capacitats de l'alumnat: motrius, cognitives i afectivosocials i de relació amb l'altri. El material que s'oferia es pot incloure en les programacions d'aula d'especialistes de música i educació física. La proposta també és vàlida i es pot fer extensiva a les altres especialitats existents, anglès i educació especial, així com per tutores i tutors, generalistes i mestres de l'aula d'acollida.

És tenir a l'abast, d'una forma seqüencial, eines o instruments que poden tenir un ús determinat en funció dels objectius que es volen aconseguir. El material es pot prendre com a base de treball per construir una programació de dansa i expressió per a un nivell educatiu concret, amb un nombre d'unitats de programació determinat i amb un nombre de sessions específic (la dansa i l'expressió per 1r). I també es pot plantejar com una font de recursos per utilitzar davant qualsevol dinàmica-situació educativa (la mestra de 4t vol ensenyar una dansa per Nadal o el mestre de 2n vol plantejar un joc sensorial o motriu dins la seva tutoria o aula ordinària). Cal remarcar que no es tracta d'un llistat d'exercicis sinó d'entrar dins una forma d'ensenyar i una didàctica concreta que parteix exclusivament de la motivació de l'alumnat, del seu moment evolutiu i de la dinàmica que pot presentar cada grup-classe en funció de diferents contextos i realitats.

És afegir al mercat actual un material per a la pràctica immediata a l'escola on es reflecteixi com s'ha d'ensenyar, quan i què. Es contemplaran les diferents vessants i modalitats que existeixen en el camp de la dansa i l'expressió per poder fer una selecció i una adaptació a la realitat amb la qual es treballa i amb la motivació de l'alumnat.

L'elaboració del material, i la seva sistematització, s'ha estructurat de la següent manera:

1.- Disseny de quatre graelles generals, dues per a cada cicle educatiu per a cada categoria: categoria A : dansa (treball corporal amb música) i categoria B : Jocs (sensorials, motrius i d'expressió) Cada graella recollirà els enunciats de totes les propostes que es presenten classificades per nivell educatiu, part de la sessió on s'inclou i tipus d'activitat-objectiu a aconseguir

2.- Disseny de les fitxes de treball per a cada cicle i categoria. En aquestes fitxes quedaran desenvolupades totes les activitats enunciades en les fitxes generals, a partir d'uns ítems específics. Seran fitxes independents però seqüenciades per : nivell educatiu, moment de la sessió, material que es necessita, objectiu que es treballarà. A cada fitxa de treball s'adjuntarà un apartat específic on es farà una explicació detallada de com s'ha de presentar aquella activitat a l'alumnat (didàctica)

3.- Disseny de les fitxes de sessió i avaluació.

Josep Rey Nadal *Implicació d'un museu de matemàtiques en les estratègies d'aprenentatge*

Supervisió: Anton Aubanell Pou. Departament de Matemàtica Aplicada i Anàlisi. Facultat de Matemàtiques. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Matemàtiques

Resum

Malauradament existeixen pocs museus de matemàtiques. Concretament a Catalunya no en tenim cap. I si busquem en els museus de la ciència tampoc hi trobem presència de sales de matemàtiques.

L'origen d'aquest treball ve motivat per la possibilitat de crear un museu de matemàtiques. Amb el suport de la FEEMCAT, un grup de professorat de les diferents associacions de Catalunya estem treballant en la definició i creació d'un museu que pugui incidir clarament en el procés d'aprenentatge i en la millora de la pràctica docent. Formem el grup de treball "Un museu de matemàtiques" de la FEEMCAT.

Els objectius del museu són:

Divulgar i estimular una imatge social positiva de les matemàtiques: Posar de manifest la seva presència i el paper que juguen a la nostra cultura i progrés. Donar suport a la tasca educativa que es fa als centres escolars tot complementant-la amb propostes que, tal volta, depassen les possibilitats de l'escola.

Poques vegades, com aquesta, la necessitat d'un museu ha sorgit del món de l'ensenyament i del propi professorat. Normalment els museus sorgeixen per a la salvaguarda d'un patrimoni o per donar prestigi a alguna entitat. Tot i això, els museus, tenen finalitats educatives i culturals i organitzen activitats escolars.

Avui dia se sap que la comprensió conceptual és un component fonamental de la competència matemàtica. Per a la comprensió d'idees és fonamental que el professorat proporcioni experiències i vivències adients al seu alumnat. És en aquest punt on el museu pot proporcionar algunes d'aquestes experiències. Per començar, volem dissenyar una sala del museu o una exposició amb aquesta finalitat. L'experiència de la visita al museu ha de ser ben integrada amb la feina que es fa a classe, amb activitats que precedeixen i preparen la realització del treball en el museu, i altres que segueixin la visita i consolidin l'aprenentatge.

Pel primer curs ens hem proposat com objectius definir i dissenyar el projecte, divulgar-lo i buscar suports. Per això ens proposem dissenyar i, si pot ser, realitzar una primera exposició. El projecte de treball que ara es presenta és la part d'investigació sobre el que se'n pot esperar, del museu, com haurien de ser les activitats que promourà i com es continuarà treballant a classe.

Es farà un treball de camp amb enquestes a grups de treball i a investigadors i investigadores sobre estratègies d'aprenentatge i materials manipulatius, així com al professorat de matemàtiques en general.

Es recollirà informació i idees dins el grup de treball. Es farà una proposta de sala del museu o exposició. Això comportarà: preparar l'exposició, realitzar la seva guia didàctica, proposar activitats d'ensenyament-aprenentatge prèvies a la visita i d'altres que siguin continuació de la visita.

A més, perquè això lligui es farà una pàgina web de suport a l'aprenentatge de caràcter dinàmic i participatiu que funcionarà com un museu virtual.

M. Rosa Ribas Güell. *Aprenentatge de l'anglès a través de les TIC*

Supervisió: Montserrat Capdevila i Batet. Departament de Filologia Anglogermanística. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat B1

Classificació: Llengües estrangeres. Anglès

Resum

Aquest projecte de treball es planteja bàsicament la necessitat de fomentar i incentivar l'ús de les TIC en l'ensenyament de qualsevol llengua estrangera i, en particular, l'anglesa. La proposta és, doncs, integrar sistemàticament les TIC a l'aula d'anglès de tal manera que complementin les activitats a l'aula, clarament més comunicatives i d'interacció personal. Es tracta de crear uns materials que permetin que l'alumnat pugui reforçar i ampliar individualment les seves capacitats lingüístiques bàsiques mitjançant les eines informàtiques al nostre abast, de manera que practiquin diferents destreses lingüístiques (*listening, reading, grammar, vocabulary i writing*) a través de les noves tecnologies (tractament de textos, internet, correu electrònic, chats i fòrums, etc).

Es planteja la creació i organització d'un banc de materials que cobreixin tots els nivells, des de l'ESO fins al batxillerat, cobrint tots els aspectes lingüístics de la programació, de manera que puguin ser utilitzats sistemàticament en l'aula d'informàtica o el laboratori d'idiomes per qualsevol grup que hi treballi l'assignatura de llengua estrangera i que s'esdevingui un ajut en la docència, tant per al professorat com per a l'alumnat.

Cada document contindrà pràctica lingüística diversa (per exemple gramàtica, lectura, vocabulari, audicions, etc.) representativa del temari que s'està cobrint a la classe segons la programació de cada curs. Recollirà exercicis seleccionats de diferents planes web, que seran enllaçats en fulls tipus word. Aquests exercicis estaran ordenats per destreses i, dins de cada destresa, per nivell de dificultat. Seran, en la seva majoria, autocorrectius, de manera que l'alumnat tingui control sobre la seva evolució, les seves millores i les seves mancances d'immediat.

Cada una d'aquestes fitxes inclourà:

- Explicacions teòriques genèriques sobre l'aspecte a treballar. Aquestes explicacions seran adaptades a cada nivell i suposaran per a l'alumnat una revisió ràpida però exhaustiva dels aspectes fonamentals a recordar.
- Pràctica pautaada, començant per exercicis més simples i avançant fins d'altres més complexos, que lliguin aquell aspecte lingüístic amb d'altres estudiats.
- La pràctica gramatical, oral, de lectura i escriptura estarà enfocades al voltant d'un determinat aspecte, tòpic o funció. S'intenta així que l'alumnat assumeixi el context d'ús i que es diversifiqui com més millor la pràctica lingüística de totes les habilitats.

Cada curs tindrà la seva carpeta, on s'organitzaran les fitxes en idèntiques subcarpetes de manera que, a mesura que l'alumnat superi els cursos, mantingui la percepció d'un mateix criteri organitzatiu que ja coneix i domina.

M. Dolores Ribera Vall. *Elaboració de recursos per a la millora i dinamització de les classes de química al batxillerat*

Supervisió: Mercè Izquierdo Aymerich. Departament de Didàctica de la Matemàtica i Ciències Experimentals. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat B3

Classificació: Ciències Naturals i Experimentals

Resum

Elaboració d'una sèrie d'unitats didàctiques de química contextualitzades basades en un estudi dels diferents projectes de química que s'han experimentat en aquests darrers anys: *Química Salters*, *ChemCom*, *Chemistry in context*, projecte holandès de química en context, etc. i la utilització de la pissarra digital com a eina per a l'ensenyament de la química per tal d'aconseguir millorar i dinamitzar les classes de química al batxillerat.

Proporcionar al professorat un material que pugui ser-li útil per treballar la química en el sentit de promoure l'alfabetització científica i que, per tant, contempli els següents aspectes.

- Contextualitzar la química per tal que l'alumnat prengui consciència de la utilitat i aplicabilitat dels continguts científics que estudien així com de la naturalesa i de les implicacions socials de la ciència (Caamaño, 2003)
- Promoure la capacitat de pensar i intervenir de manera autònoma sobre el món.
- Vincular els fets amb els models que els unifica (modelització).
- Pensar sobre els fenòmens amb una finalitat i amb els models i els llenguatges adequats per poder interpretar-los (Izquierdo, 2004).

Quin tipus d'activitats es plantegen?

La base seria elaborar un Powerpoint de presentació del contingut de les diferents unitats del currículum de química en el batxillerat on trobéssim tot tipus d'activitats per tal de treballar; textos científics, lectures CTS (*Química Salters*), applets/simulacions, fets i models, treball pràctic, DVD, mètodes de resolució de problemes numèrics.

J. Francisco Rincon Casado. *La biblioteca i l'ús de les TIC a la formació permanent*

Supervisió: Empar Garrido Pérez. Institut de Ciències de l'Educació. Universitat de Girona

Modalitat B3

Classificació: Tecnologies de la informació i de la comunicació

Resum

És un projecte de llicència amb la finalitat de dotar a la biblioteca escolar del centre d'un curs Moodle (una aplicació dissenyada per crear cursos en línia o cursos virtuals) perquè l'alumnat que vol preparar-se les proves d'accés al CF tingui un espai a internet, per poder accedir als models d'exàmens anteriors, a les solucions, a una sèrie d'activitats dissenyades per a l'autoaprenentatge (o ensenyament a distància) un fòrum de discussió entre els propis alumnes i algun professor i enllaços a la sol·licitud, a la normativa...

És a dir, posar a l'abast de l'alumnat un espai virtual d'autoaprenentatge amb tot els recursos i activitats que disposa Moodle per a la preparació de les proves d'accés als Cicle Formatius de grau superior i de grau mitjà.

Al mateix temps volem fer de la biblioteca un lloc on les noves tecnologies de la comunicació i la informació possibilitin la interrelació del nostre alumnat amb altre alumnat que utilitzi aquest espai virtual. Per això volem portar a terme un projecte d'innovació pedagògica (DOGC núm. 4596 del 20 de març de 2006) que hem denominat la biblioteca en marxa.

Jesús Ríos Garcés. *Construcció d'un model matemàtic basat en la lògica difusa per facilitar l'orientació professional i la presa de decisions*

Supervisió: Maria del Orús Báguena. Departament de Matemàtiques. Facultat de Jaume I. ESTCE.

Modalitat A

Classificació: Psicopedagogia

Resum

L'educació secundària s'ha configurat en l'ordenació actual del sistema educatiu com una etapa comprensiva, és a dir: l'alumnat estudia en un mateix centre un currículum bàsicament comú. Aquesta configuració es fonamenta en el convenciment que quant més s'endarrerisca el moment en què l'alumnat haja de prendre una decisió que l'encamine cap a una via acadèmica o professional, més probabilitats hi ha que aquesta decisió pugui respondre a raons educatives i no referides a l'origen socioeconòmic i cultural de l'estudiant.

Des d'aquesta concepció educativa, la comprensivitat de l'educació secundària obligatòria seria, doncs, un instrument al servei de la igualtat d'oportunitats. Ara bé, l'atenció a la diversitat de l'alumnat esdevé més difícil en una etapa comprensiva: s'hi ha de trobar l'equilibri entre una oferta d'ensenyaments comuns per al conjunt de l'alumnat i una diversificació de les estratègies educatives que garantisquen el necessari ajustament a la diferència de capacitats, interessos i motivacions de l'alumnat. A aquest equilibri entre comprensivitat i diversitat se'n pot afegir, encara, un altre i és el referit al caràcter terminal de l'etapa. L'educació secundària obligatòria té un sentit propi per tal com procura el desenvolupament de les persones com a ciutadanes i ciutadans amb actitud crítica, activa i responsable; però al mateix temps ha de compaginar aquest caràcter terminal amb l'adequada preparació per a una possible continuïtat d'estudis al batxillerat o als cicles formatius de grau mitjà.

Una vegada més, aquesta doble funció de l'etapa exigeix una atenció especial envers l'orientació, tant en la seua dimensió educativa com en l'acadèmica i professional.

La lògica difusa permet el tractament individualitzat de l'alumnat, tot tenint en compte les característiques globals que presenta aquesta etapa educativa.

En haver d'emetre un judici orientador, cal considerar diverses informacions al voltant de l'alumnat i, arribats a aquest punt, ens podem preguntar:

- En quina mesura es prenen en consideració els altres elements?
  - Com ponderem la importància de les notes al llarg de tota l'ESO per orientar l'alumnat?
  - Com ponderem les conclusions tretes de les entrevistes amb l'alumnat i amb els seues famílies?
  - Es tenen en compte les opinions dels tutors i tutores, dels equips docents al llarg de l'ESO?
  - S'han tingut en compte alguna vegada les evolucions de l'alumnat en les respectives matèries al llarg de l'ensenyament secundari?
  - Quan aconsellem dos alumnes fer un mateix batxillerat determinat, si quantifiquéssim numèricament aquest consell, fins a quin punt resultaria ser igualment quantitatiu?
  - Quina importància tenen les conclusions tretes dels qüestionaris d'aptituds i habilitats a l'hora d'emetre el judici orientador?
- ... etc.

Núria Roca Carrillo. *Els residus especials en petites quantitats: la seva identificació, classificació i tractament en un IES*

Supervisió: Anna Maria Llitjós Viza. Departament de Didàctica de les Ciències. Facultat de Formació de Professorat. Universitat de Barcelona

Modalitat B3

Classificació: Organització i gestió

Resum

L'activitat industrial transforma les matèries primeres en productes manufacturats i/o acabats, però sovint ho fa de manera incompleta i es generen residus.

Un residu industrial és considerat qualsevol substància o objecte resultant d'un procés de transformació, d'utilització, de consum o de neteja, el productor/a o el posseïdor/a del qual se'n desprengui o tingui l'obligació de desprendre-se'n. Els residus especials són tots aquells que, degut a les seves propietats, no poden gestionar-se com a residus ordinaris sinó que requereixen un tractament especial per evitar efectes perjudicials en el medi o en la salut de les persones.

Aquests mena de residus són generats a les petites indústries, als magatzems, als laboratoris, als comerços i, fins i tot, a la pròpia llar. En aquest cas, tenim interès en els residus generats a l'IES.

L'objectiu del present treball és el disseny d'un crèdit variable, adreçat a l'alumnat de 4t d'ESO, sobre els residus especials generats a l'IES. Es tracta que l'alumnat aprengui què són aquests residus, quin és el seu impacte sobre el medi ambient i que es conscienciï de la necessitat de la seva gestió.

Inicialment, l'alumnat elaborarà un llistat dels residus que es generen en el centre i dissenyarà, després de la seva classificació, un pla de recollida selectiva. Finalment, caldrà contactar amb un centre de tractament d'aquests tipus de residus (el centre Montmeló) per tal de veure com funciona i la possibilitat que gestionin els residus del centre.

El crèdit està pensat perquè sigui l'alumnat qui reculli la informació i qui faci una proposta per a la recollida de residus, la seva classificació i la seva gestió. També caldrà que faci un estudi del cost econòmic d'aquesta gestió.

Pensem que la implicació personal de l'alumnat és bàsica a l'hora de prendre consciència de l'impacte de la societat sobre el medi ambient

Juan Roberto Rocaspana Marietti. *Gamemaker: jugant a programar*

Supervisió: Josep Maria Ribó Balust. Departamentd' Informàtica i Enginyera Industrial. Escola Politècnica Superior. Universitat de Lleida

Modalitat B1

Classificació: Tecnologies de la informació i de la comunicació

Resum

1 Aspectes més rellevants

Molts estudiants matriculats a l'ESO i batxillerat, quan cursen un crèdit optatiu d'informàtica, aprenen a utilitzar eines ofimàtiques com els processadors o eines relacionades amb Internet com els gestors de correu.

Així doncs, la idea que s'emporten de la informàtica, a més de la resultant de la seva experiència personal, és la de les possibilitats que aquesta ofereix a nivell d'ús (Internet, Office, etc.) Si en un futur, mitjançant cicles de grau mig, superior o estudis universitaris, decideix iniciar estudis relacionats amb la informàtica, ignora que el món en què s'endinsa és el món relacionat amb la programació.

2 Objectiu proposat

La programació de jocs és una activitat en la qual no sols intervé la capacitat lògica, sinó també la creativitat.

Game Maker és un programa que permet dissenyar i programar jocs divertits d'una manera senzilla, ocultant la major part de la feina de programació.

L'objectiu principal del projecte és aprofitar l'entorn que ofereix Game Maker per fer-lo servir com a eina de docència de la programació en nivells com l'ESO i el batxillerat.

Antonio Rodríguez Baladron. *Profe, avui toca informàtica!*

Supervisió: Antonio Garijo Real. Departament d'Enginyeria Informàtica. Escola Tècnica Superior. Universitat Rovira i Virgili

Modalitat B3

Classificació: Matemàtiques

Resum

Material del projecte: Aplicacions informàtiques gràfiques i interactives, molt senzilles de manipular: La gran majoria van acompanyades d'instruccions, activitats i prova.

Com ha d'utilitzar l'alumnat el material?

- Explicació del tema per part del professorat, si se considera oportú.
- Lectura de les instruccions i manipulació prèvia de l'aplicació.
- Realització de les activitats (còpia en paper) amb el programa.
- Realització de la prova a l'ordinador.
- Realització de més activitats elaborades pel professorat, si se considera oportú.

Tipus d'aplicacions:

Aquestes aplicacions estan englobades en 4 apartats: matemàtiques, física, dibuix, altres

Quin serà el material disponible quan s'acabi la llicència?

Matemàtiques. (Es començarà per aquest apartat). Temes d' ESO i batxillerat: semblança, funció afí, funció quadràtica, combinatòria, trigonometria, derivada, moviments al pla, Ruffini.....

Els restants apartats no seran prioritaris (tindran una petita representació) i s'aniran completant en cursos posteriors.

Física: Lleis de Newton, Arquimedes, ones, pèndul, xoc...

Dibuix .- Construccions de triangles, rectes tangents, mediatriu....

Altres.- Jocs pedagògics.....

On es podrà consultar el material? Pàgina web personal que és proporcionarà més endavant

Enrique Romero González. *Disseny i implementació d'un programa de prevenció de la salut a secundària mitjançant la 'gestió per competències'*

Supervisió: José Tejada Fernández. Departament de Pedagogia Aplicada. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Salut laboral

Resum

La societat actual ha canviat de manera qualitativa en esdevenir una societat del coneixement. Això ha afectat, com no podia ser d'una altra manera, l'estructura productiva i les noves formes de treballar. Com reacciona la institució escolar davant d'aquest nou repte? Amb més rapidesa, sens dubte, que en èpoques anteriors, però encara amb certa lentitud en relació amb la resta d'organitzacions, especialment les no públiques.

Concentrant-nos en el paper del professorat, ja Esteve (2003) parla del "malestar docent", un "malestar" que no ha fet més que augmentar, en termes genèrics (p. ex., Hargraves, 1999) tot i que, vist de forma global (Sevilla Moreno i Villanueva Velasco, 2000) no és tan greu com de vegades s'ha presentat als mitjans de comunicació.

En tot cas, i és el punt de partida de la nostra hipòtesi, la nova estructura socioeconòmica i simbòlica provoca en els docents de secundària una indefinició de rol que porta a tensions diverses (angoixa, culpabilització) les quals generen un estrès que, en cronificar-se, pot configurar el principi d'indefensió apresada. Aquesta indefensió generaria, en uns estadis més avançats, *burnout* (cf. Gil-Monte, 2005) Segons el nostre parer, la seqüència que acabem d'esmentar és aplicable a persones sense antecedents de problemes mentals (persones "normals").

Atacar la cadena de les possibles patologies docents d'ordre psicosocial ha de començar, pensem, per atacar el primer punt de la cadena: la indefinició de rol. Només uns docents coneixedors del paper que la societat i les administracions públiques els encomanen, i, alhora, amb capacitat d'influir amb els seus coneixements tècnics, didàctics i relacionals sobre la pròpia societat i la pròpia administració, podran dur a terme la seva tasca sense sentir la inseguretat de qui no sap què ha de fer perquè el context immediat i el mediat li diuen cada dia que prengui un camí diferent. En aquest sentit, la psicologia organitzacional positiva (Palací, 2004, cap. XIV) ens proporciona un paradigma més positiu i esperançador que les teories psicològiques tradicionals.

És aquí on la gestió per competències pren protagonisme. *El Llibre Blanc de la Funció Pública Catalana* (2005: 75-88, especialment pàg. 83 i ss.) considera fonamental endegar aquest procés de millora de la funció pública. El que nosaltres proposem, dins del Departament d'Educació, és una primera passa en aquest sentit.

Mitjançant una metodologia estructurada en tres fases (exploració, descripció, acció) intentarem esbrinar quines són les competències nuclears docents de secundària i com s'haurien d'implementar en plans de formació inicial i continuada.

Tot l'anterior caminaria en favor d'un objectiu general: dissenyar i (cas que fos possible, implementar) un programa per a la millora de la salut laboral docent a secundària basat en la gestió per competències. L'esmentat programa serviria, doncs, com a guia per a la formació inicial i permanent del professorat de secundària, un cop perfeccionat.

Esther Ropero Gallego. *L'art català com a eix vertebrador de l'àrea de visual i plàstica. Noves propostes per a la societat actual*

Supervisió: Rosa Tarruella Planas. Departament de Diàctica i Educació visual i plàstica. Facultat de Formació de Professorat. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Educació Artística

Resum

Aprofitant el context actual referent a l'ampliació horària i l'autonomia de centres i basant-nos en les opinions manifestades en treballs, articles i bibliografia d'autors i autores amb un pes important en el món de l'educació i l'art, proposem un treball d'investigació, la importància del qual està en la seva concreció i organització, en la necessitat d'implicació de tots els que participen en l'educació de l'infant i en un concepte de professorat més professional i menys voluntarista. Es pretén avaluar uns mètodes didàctics ja que el resultat de la seva posta en pràctica no està, encara, suficientment analitzat.

La finalitat o objectiu general que es pretén aconseguir amb la posada en pràctica de la nostra proposta, parteix d'una idea molt clara, de la que estem convençuts:

A partir del coneixement de la cultura del propi país, expressada en les seves manifestacions artístiques, és possible fomentar el respecte i l'interès pel patrimoni català, comprendre i establir relacions amb altres cultures, facilitar la integració i millorar les relacions dins i fora de l'entorn escolar.

Per tant, a partir d'aquests coneixements i experimentacions, podrem establir relacions amb altres cultures, geografies, temps i filosofies estètiques arribant a una comprensió global de les arts.

Entenem cultura d'un país aquella que s'ha realitzat dins dels seus termes geogràfics per persones no necessàriament nascudes a la terra i, per altra banda, totes aquelles manifestacions artístiques fetes per gent del país, fora de les nostres fronteres.

Per tant, s'investigarà en aquest sentit, per establir unes bases conceptuals que serviran de guia per obtenir objectius concrets i que són fonamentals dins l'àrea.

Una vegada feta la tria, demostrada la seva validesa i tenint en compte la potencialitat de l'alumnat a cada etapa (característiques físiques i psicològiques), s'aplicarà la didàctica més adequada per introduir les activitats a cada cicle, establint relacions amb la resta d'àrees.

A la pràctica, les eines tradicionals de les arts aniran acompanyades de la tecnologia actual de les TIC i els mitjans audiovisuals. Aquest procés ha d'anar obligatòriament acompanyat d'una acurada reflexió necessària en el moment en què ens trobem, per part del professorat, alumnat i famílies.

Es pretén recollir els resultats del treball mitjançant uns blocs per cada cicle, en un total de quatre més un d'introductor.

Bloc introductor: Adreçat al professorat.

Resta de blocs: Es farà un recull de propostes en forma de tallers adaptables segons les necessitats de l'escola.

Amb tot aquest material ben estructurat i presentat adequadament, es vol fer l'assessorament l'any següent (2007/2008) a diverses escoles i ampliar l'oferta a aquelles que hi estiguin interessades.

Núria Rue Cardús. *El valor instrumental i transversal dels ensenyaments artístics*

Supervisió: Teresa Malagarriga Rovira. Departament de Didàctica de l'Expressió Musical, Plàstica i Corporal. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Educació Artística. Música

Resum

Aquest projecte de recerca vol aportar criteris i recursos per afavorir que en l'ensenyament obligatori, l'educació musical es desenvolupi de forma integrada al conjunt d'aprenentatges que l'alumnat va adquirint al llarg de la seva escolaritat.

La dimensió que abasta la música i l'art en la societat, la presència dels llenguatges artístics en tots els mitjans de comunicació, la necessitat del jovent d'utilitzar-los com a signes d'identitat, reclama que els educadors i educadores prenguem els llenguatges artístics en una doble vessant: d'una banda com a referents culturals i fons d'informació i de l'altra com a eines per a la pròpia expressió i comunicació.

Per complir aquests propòsits, l'educació artística s'ha de desenvolupar arrelada a la realitat de l'alumnat i integrada al conjunt d'aprenentatges. Cal que, dins els programes d'ensenyament, la música i l'art tinguin un valor instrumental i transversal.

És per això que aquesta recerca vol aportar criteris i recursos per :

- afavorir que a l'escola obligatòria la música esdevingui un instrument de creixement personal, un llenguatge per a la comunicació i el desenvolupament de les competències bàsiques
- dissenyar la dimensió transversal de la música, especialment arrelada a l'art i al llenguatge verbal, però també relacionada amb les vessants científica i tecnològica, social i cultural, i de desenvolupament personal.

Es pretén aprofundir en un marc teòric que defensa la música com a llenguatge de comunicació i demostra que "A través de l'oïda, els estímuls sonors generen sensacions que esdevenen un mitjà de contacte i comunicació amb l'exterior, i desvetllen en les persones emocions, vivències, intercanvis, sentiments, moviments..." (Pacte Nacional per a l'Educació. Debat Curricular 2005-2006:120)

En conseqüència, es volen aportar criteris i propostes per a la didàctica de la música que facin possible el tractament dels ensenyaments artístics des d'una perspectiva global que integri les diverses àrees del currículum.

El nostre interès per relacionar la teoria amb la pràctica ens porta a enfocar el treball de camp en l'estudi, l'observació i l'anàlisi d'experiències que actualment s'estan desenvolupant en diferents centres d'ensenyament i en les quals els educadors i les educadores es proposen donar a la música les dimensions instrumentals i transversals que es defensen en diversos marcs teòrics.

El pensament implicat en aquestes experiències i l'observació de la pràctica ens ajudarà a determinar els criteris que han de fer possible que la música tingui alhora una dimensió transversal i instrumental.

M. Lluïsa Ruhi Planas. *El mestre Millet, l'impuls musical*

Supervisió: Joaquim Miranda Pérez. Departament de Pedagogia Aplicada. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat B2

Classificació: Ciències Socials. Música

Resum

En motiu de la celebració, l'any 2005, del centenari de la primera pedra del Palau de la Música Catalana i l'any 2008 de la seva inauguració i, donada la importància que el mestre Millet té en aquesta efemèride catalana, presento un projecte des del meu àmbit de treball, el Centre de Recursos Pedagògics del Maresme III, situat al Masnou, per portar a terme una exposició divulgativa del músic masnoví Lluís Millet, fundador de l'Orfeó Català i impulsor de la creació de l'esmentat Palau de la Música Catalana. Una exposició, amb la finalitat de fomentar la creació de corals als centres educatius, que tractarà sobre la vida i l'obra del Mestre Millet, un gran entusiasta del cant coral; el context històric i cultural de la Catalunya modernista; el moviment cultural més important de les últimes dècades del s.XIX i dels inicis del s. XX. I la construcció del Palau de la Música, com a seu de l'Orfeó Català.

Aspectes més rellevants.

Ressaltaré la importància del cant coral a Catalunya, com a element cohesionador de cultures i de classes socials diferenciades.

El cant coral és un excel·lent mitjà d'expressió musical col·lectiva, esdevé la base fonamental per a la pràctica musical a l'escola i té un paper molt important en la formació personal i social dels infants i del jovent.

La recerca d'informació i una elaboració de diferents materials didàctics amb utilització de les TIC per tal de potenciar els llenguatges més innovadors i aconseguir unes bones possibilitats didàctiques.

L'exposició seria itinerant per poder arribar amb més facilitat arreu del nostre país. Els visitants, a més de contemplar, interactuar i participar en el seu recorregut, també interpretarien tres cançons *in situ*.

Misael Ruiz Albarracin. *Poesia i escriptura creativa. Una pàgina web per a l'aprenentatge de l'anglès*

Supervisió: Pauline Ernest. Departament d'Anglès. Estudis Llengües i Cultures. Universitat Oberta de Catalunya

Modalitat B2

Classificació: Llengües estrangeres

Resum

L'objectiu d'aquesta llicència és crear una pàgina web sobre poesia per a l'aprenentatge de l'anglès per als nivells avançats (nivells B1 i B2).

La pàgina constarà d'una sèrie articulada de sessions per treballar diferents aspectes de la llengua anglesa a partir de poemes originals. Aquestes sessions es podran fer servir individualment o amb la classe en els centres d'autoaprenentatge i a l'aula d'ordinadors. En cada sessió de treball es tractaran diferents aspectes de sintaxi, vocabulari i fonètica anglesa i es proposaran models per a la creació de textos.

Les activitats estan escollides en funció d'uns objectius específics. A partir d'un poema original es proposarà una varietat de tasques per treballar la pronunciació (ritme accentual, fonemes...), la comprensió auditiva, el vocabulari (sinònims, antònims, *collocations*, *idioms*...), l'expressió escrita (a partir de models previs), l'expressió oral i aspectes gramaticals.

L'estructura de la pàgina web serà:

1. Índex: on s'especifiquen els tipus de tasca, els continguts que es treballen, els poemes seleccionats i les activitats.
2. Sessions: A partir d'un poema original l'alumnat ha de resoldre diferents tipus d'exercicis (*gap filling*, anàlisi, substitució d'elements, discussió oral, comprensió auditiva, escriptura...). Les activitats de cada sessió estan relacionades les unes amb les altres i tenen un objectiu comú.
3. Plantilla per a l'expressió escrita amb instruccions específiques. Al final d'algunes sessions es proposa una activitat guiada perquè l'alumnat elabori els seus poemes.
4. Enllaços amb diversos continguts relacionats amb el tema de la sessió.

La pàgina tindrà un índex perquè l'alumnat triï el tipus de tasca o els objectius lingüístics que vulgui. Les sessions estan ordenades segons el seu grau de dificultat perquè l'alumnat les faci al llarg del curs acadèmic en l'ordre proposat, si així ho desitja.

Francisco Sala Bassas. *El mètode ABP a l'ensenyament secundari. L'aprenentatge basat en problemes, un camí per a ensenyar i aprendre*

Supervisió: Francesc Costa Roca. Departament de Formació. Institut de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Tecnologies de la informació i de la comunicació

Resum

L'Aprenentatge Basat en Problemes(ABP) és una metodologia que utilitza problemes de la vida real i en fa propostes perquè l'alumnat faci recerca del coneixement. Les seves principals característiques són el treball cooperatiu i la incorporació de les TIC. L'ABP és una metodologia força indicada per ser desenvolupada des de plataforma Moodle.

El punt de partida del procés és l'estudi d'un fet concret amb tots els seus elements relacionats. Contràriament al que es pot pensar, fixar l'atenció en un problema concret no fa perdre la visió global de l'aprenentatge, més aviat hi ajuda, sobretot si es fa una bona anàlisi de conclusions. La generalització conceptual que ha de consolidar l'aprenentatge significatiu, passa a ser un objectiu en el procés d'ABP. Aquest plantejament bàsic dona molta flexibilitat per integrar els procediments més diversos i escollir millor els que puguin despertar l'interès i la motivació a l'alumnat. També el rol del professorat canvia a una posició d'orientació, guia i tutoria, posant els mitjans oportuns perquè l'ABP arribi a bon port. A canvi, es redueixen les sessions expositives davant la pissarra o la supervisió d'uns exercicis del llibre de text. L'ABP aposta per un alumnat que fa ús de les TIC per fer recerca d'informació i també les usa com a eina de comunicació.

En un procés d'ABP, sovint cal trencar les barreres d'unes matèries massa vegades aïllades en parcel·les que no faciliten la visió global del coneixement. Les bones propostes d'ABP són interdisciplinàries.

En el tram final d'una unitat didàctica d'ABP cal arribar a conclusions i valorar l'assoliment dels objectius proposats, això permet abordar una avaluació formativa com és la coavaluació i el portafoli.

L'ABP no és una recepta pautada de passos a seguir, és una forma d'ensenyar i aprendre.

Alfred Sala Carbonell. *Cent cinquanta fragments de la literatura universal*

Supervisió: August Bover i Fons. Departament de Filologia Catalana. Universitat de Barcelona

Modalitat B2

Classificació: Llengua

Resum

El meu treball consistirà a fer un recull de 150 fragments de la literatura universal amb obres de tots els temps (des d'Homer fins a autors i autores del segle XXI), principalment d'escriptores i escriptors europeus i nord-americans, però també d'Àsia, d'Àfrica i d'Hispanoamèrica. Tots els fragments seran en català i cadascun d'ells tindrà una extensió màxima de dues pàgines. El gènere serà la narrativa, bàsicament la novel·la i el conte. Els temes aniran des del terror fins a l'humor, fent una incidència especial en la novel·la d'aventures. Els autors i autores seran clàssics literaris i/o clàssics juvenils, alguns dels quals són premis Nobel. Cada fragment anirà acompanyat d'un breu comentari personal, d'un apunt biogràfic de l'autor/a i d'una ressenya de la seva obra principal. També inclourà dades de les versions cinematogràfiques més conegudes i exercicis de comprensió lectora per a l'alumnat amb solucionari per al professorat.

L'objectiu és que l'alumnat, a partir d'un fragment llegit a classe, amb la informació afegida corresponent, arribi a interessar-se pel llibre sencer, fins a llegir-se'l pel seu compte.

El meu projecte és una aposta per un dossier de lectura motivador i engrescador, que faci que l'alumnat conegui de mica en mica els grans autors i autores de la literatura i, sobretot, que s'hi interessi i demani la seva obra per llegir-la.

La finalitat del projecte és aconseguir que els nois i noies de dotze a setze anys s'iniciïn en la lectura dels llibres que desitgin, sense obligacions de cap mena, només perquè s'hi han encuriósit arran dels fragments llegits a l'aula.

Tot plegat ha de contribuir a l'ús del català a classe i a assolir la lectura extraacadèmica de llibres en català per part del jovent. Si això s'aconsegueix, haurem fet un altre pas per l'ús social del català.

Anna Sala Daniel. *Músiques del món, un material en multimèdia*

Supervisió: Maria Bosch Daniel. Departament de Botànica. Facultat de Farmàcia

Universitat de Barcelona

Modalitat B2

Classificació: Educació Artística

Resum

El treball a l'aula de les músiques del món té un gran potencial pedagògic.

Per una banda, és un material atractiu per la seva gran varietat de ritmes i melodies. També pot ser un recurs excel·lent per treballar moltes de les capacitats del currículum de l'àrea de música com el ritme, la improvisació, la interpretació, l'organologia...

Amb les seves audicions ens apropem als diferents pobles del món, a la seva cultura i a la seva gent. Com a conseqüència, podem fer també una educació en la diversitat, valorant i coneixent diverses formes d'expressió.

Els recursos multimèdia obren un gran ventall de possibilitats de treball, estimulant la recerca, la participació activa de l'alumnat, la creativitat.

Poder relacionar elements visuals i musicals és una possibilitat molt atractiva. Donat que el so i la música ja són elements multimèdia, la presència de les TIC en l'àrea de música és cada vegada més necessària.

L'objectiu d'aquest projecte és fer una recerca a partir de les músiques del món i crear material didàctic multimèdia per treballar diferents aspectes del currículum de l'àrea de música.

Com a resultat s'elaborarà una pàgina web que constarà de diversos apartats:

1. Una part informativa, dividida en blocs temàtics segons la zona geogràfica, en la qual trobarem 3 tipus d'informació:

- una introducció amb elevada presència d'imatges amb paisatges, gents...que contindrà informació sobre els diferents tipus de música i propostes de treball.

- Informació sobre instruments i agrupacions instrumentals.

- una selecció d'audicions, a partir de les quals s'estimularà l'escolta activa.

2. Una secció d'exercicis amb el programa Jclic.

3. Un apartat viu amb enllaços, informacions, notícies, aportacions d'alumnes, etc...

Estarà dirigida principalment a l'ESO i al batxillerat i podrà ser útil tant a professorat com a alumnat. La seva versatilitat farà que es pugui utilitzar:

- de manera global, en una unitat didàctica sobre músiques del món o en un crèdit variable.

- com a font d'exercicis concrets, per treballar diversos aspectes del currículum: audició, treball del ritme, organologia...

- puntualment en altres nivells de l'educació musical (primària, ensenyaments de règim especial) o en altres matèries (per exemple, a l'àrea de ciències socials) com a complement.

En resum, mitjançant un material multimèdia, en el qual la música catalana hi serà present com a "música del món", es treballaran aspectes del currículum i es potenciarà el valor de la música com a art i vehicle d'expressió, comunicació i integració. "la música comença on acaben les paraules" W. Shakesperare

Alexandre Sala Paixau. *Competències socials més TIC*

Supervisió: Maria Masip Utset. Departament de Formació Permanent. Institut de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Educació en valors

Resum

Aquest projecte pren com a opció metodològica el Programa de Competència Social (PCS), que té per objectiu promoure en l'alumnat capacitats cognitives, habilitats socials i valors morals; és a dir, tots els aprenentatges que es consideren necessaris per tal de formar ciutadanes i ciutadans amb sentit crític i capacitat de convivència constructiva.

A diferència de les àrees d'ensenyament reglades (llengua, matemàtiques...), la formació en competències socials presenta una problemàtica específica: gran nombre de variables a tenir en compte, intervenció de molts agents aliens al sistema educatiu (vida afectiva, entorn i historial familiar, mitjans audiovisuals, factors psicològics...), imprecisió en els mètodes d'avaluació, dificultat per verificar resultats a curt termini...

Per respondre a aquesta problemàtica, el projecte considera la necessitat d'intensificar i millorar l'aplicació del PCS tal i com s'aplica actualment als instituts d'Ensenyament Secundari i proposa dos àmbits de recerca: com intervenir de manera més globalitzada i com aprofitar les TIC en les tasques d'avaluació i organització.

Més concretament, la recerca es proposa tres objectius bàsics:

1. Crear un sistema de suport telemàtic interactiu, que aprofiti el potencial de les TIC en el tractament sistemàtic de dades per tal de possibilitar sistemes d'avaluació en línia de les diferents competències socials, així com la seva anàlisi i propostes d'actuació posteriors.
2. Elaborar un Pla General de Centre per aplicar el PCS, aplicable a qualsevol institut d'Ensenyament Secundari, basat en actuacions de caràcter transversal des de totes les àrees (no només tutoria) i des de tots els membres de la comunitat educativa (no només el professorat), accessible mitjançant el sistema suport telemàtic esmentat.
3. Posar a prova el sistema informàtic amb dades reals durant el present curs 2006/07, amb la col·laboració del professorat i l'alumnat de 2n i 4t d'ESO de l'IES El Castell d'Esparreguera (on el PCS s'aplica des de fa 3 anys), per tal de fer-ne el seguiment i analitzar-ne els resultats.

Els protocols d'avaluació que es generarien durant la recerca va encaminats a obtenir 5 indicadors del nivell de competència social:

- 1- Les habilitats cognitives per a la resolució de problemes interpersonals
- 2- La comparativa dels 8 tipus d'intel·ligència (Gardner)
- 3- El grau d'assoliment de les habilitats socials bàsiques
- 4- L'índex d'assertivitat en la conducta social
- 5- Una valoració aproximada de l'estadi de desenvolupament moral

Per elaborar aquests indicadors està previst utilitzar un sistema de formularis i procés de dades mitjançant el llenguatge de programació PHP, en un sistema de mòduls compatible amb el projecte Intraweb que actualment promou la DGTI.

M. Carmen Samsó Queralto. *Tú en un món global*

Modalitat C

Classificació: Llengües estrangeres

Resum

L'objectiu del projecte és el de tractar de millorar la capacitat de comunicació en anglès de l'alumnat i sensibilitzar-lo envers problemes relacionats amb el medi ambient i la sostenibilitat. En aquest sentit es crearà tot un seguit d'unitats didàctiques que seran implementades posteriorment a l'alumnat de 4t d'ESO.

Més endavant i, en base a aquesta experiència, s'estudiarà d'ampliar l'oferta de l'ensenyament de ciències experimentals en anglès a 1r d'ESO.

Per poder aconseguir tot això, els objectius durant la meua estada a Escòcia són:

- Millorar la meua competència lingüística tant en anglès quotidià com en anglès científic.
- Recollir vocabulari, expressions i construccions lingüístiques relacionades amb el món de la ciència que puguin ser útils per a la meua matèria.
- Recollir material didàctic autèntic per a una posterior modificació i adaptació al nostre alumnat.
- Adquirir, si és possible, material audiovisual específic relacionat amb el meu projecte.
- Observar els materials i recursos didàctics que es fan servir a les classes de ciències de les escoles britàniques.
- Observar la metodologia emprada a les classes durant el procés d'aprenentatge i els sistemes d'avaluació utilitzats a les escoles britàniques.
- Observar, en cas que hi hagi alumnat nou vingut que no tingui l'anglès com a primera llengua, quines estratègies didàctiques i pedagògiques aplica els professorat, ja que aquestes serien de gran ajut per atendre la diversitat lingüística i cultural a l'aula.

Juan Manuel Sánchez Ferrer. *Didàctica de la física produint moviments sense fregaments i creant camps magnètics anàlegs als camps gravitacionals.*

Supervisió: Salvador Ribas i Rubio. Departament d'Astronomia i Metereologia. Facultat de Físiques. Universitat de Barcelona

Modalitat B1

Classificació: Ciències Naturals i Experimentals

Resum

El projecte es centra en la realització i aprofitament d'un dispositiu didàctic amb un disseny concret i un funcionament concret. El dispositiu servirà per experimentar i mostrar de manera ostensible la segona llei de Newton, la primera llei de Newton, les lleis de les forces a distància i les lleis de Kepler. També s'utilitzarà per a l'estudi de xocs elàstics i inelàstics, així com de moviments en plans inclinats (determinació del valor de la gravetat g) i altres impulsats per peses a través de politges. Donat que el dispositiu es basa en elements de l'electrotècnica i de la hidràulica, també servirà per il·lustrar assumptes essencials de la matèria d'electrotècnica i de la matèria d'hidràulica.

El primer element fonamental del dispositiu és una taula d'aire, que consisteix en una superfície de sustentació amb forats de 0,5 mm pels que surt fins amunt aire a pressió impulsat per un ventilador centrífug que està sota. Aquest aire a pressió serveix per compensar el pes d'uns discos mòbils. Amb això s'aconsegueix que els discos mòbils puguin lliscar sota una força de fregament molt rebaixada, fins el punt que puguin observar-se directament amb ells, sense haver de realitzar inferències prèvies, lleis bàsiques de la física i lleis pròpies dels moviments de satèl·lits i planetes.

El segon element fonamental del dispositiu és un electroimant. El seu disseny aconsegueix amb l'objectiu que produeixi un camp magnètic d'una intensitat suficient com perquè doni lloc a una força central de varis ordres de magnitud major que la de fregament. Un segon requisit que aconsegueix el mateix és que l'electroimant no s'escalfi excessivament per efecte Joule. Altres elements del dispositiu són:

- a) Al menys dos mòbils lliscants.
- b) Dos disparadors (amb selector de diferents velocitats) dels mòbils.
- c) Un sistema hidràulic per aconseguir que la taula s'inclini com un pla inclinat, amb l'objecte que els mòbils llisquin automàticament fins al punt (o punts) de dispar.
- d) Un sistema de control automàtic que serveixi per activar i desactivar a conveniència, per als objectius principals del projecte, l'electroimant i el sistema hidràulic.

Hi haurà dos tipus de mòbils lliscants. El primer consisteix en un disc lliscant amb una columna incorporada d'imants de neodimi (en principi); aquests discos s'anomenaran aquí del tipus A. El segon tipus (tipus B) consisteix en una plataforma lliscant a la qual se li pugui incorporar diferents números de peses i altres elements per estudiar diferents tipus de xocs, com són l'elàstic i l'inelàstic. L'experiment central del projecte serà el d'aconseguir òrbites completes d'un mòbil imantat respecte l'electroimant, sense fer servir en absolut cables o cordes, això és, fent servir exclusivament la força a distància magnètica en lloc de la gravitatòria que actua en el cas de les òrbites lunars.

Aquest projecte es complementa amb un altre de les llicències d'estudi retribuïdes del curs 2006/07, presentat pel professor Arturo Murcia Jaccod.

Conxa Sánchez Figuera. *Ciències experimentals en anglès per a 6è de primària*

Modalitat C

Classificació: Ciències Naturals i Experimentals

Resum

Aquest projecte vol inscriure's dins del corrent d'AICLE, que afirma que s'aprèn millor una llengua estrangera quan aquesta s'utilitza com a mitjà per fer nous aprenentatges del currículum. Conseqüentment amb això, faig l'aposta d'una forma decidida per l'ús de l'anglès com a llengua d'ensenyament-aprenentatge d'una part de l'àrea de coneixement del medi natural del 2n curs de cycle superior, la que fa referència als treballs experimentals., eix vertebrador d'aquesta àrea en qualsevol nivell i que, de vegades, no rep la importància que té.

Aquesta opció permet una major exposició de l'alumnat a la llengua anglesa i, donades les característiques dels treballs experimentals, tipus d'estructures emprades, vocabulari reforçat pel treball manipulatiu que es realitza, fan que consideri aquesta àrea com la més idònia per portar a terme aquest projecte.

Aquests són els objectius de la meva feina a Anglaterra :

1.- Conèixer i observar :

1.1 El currículum anglès de ciència, sobretot als últims cursos.

1.2 L'opció pedagògica i la seva justificació de l'ensenyament-aprenentatge d'aquesta àrea.

1.3 La metodologia emprada: classes magistrals, participació activa de l'alumnat, potenciació de la curiositat i reflexió de l'alumnat, criteris utilitzats al planificar i dissenyar les diferents activitats.

1.4 Lloc que ocupa l'experimentació dins de l'àrea de ciències.

1.5 Tractament de la diversitat de l'alumnat, no tan sols dels infants amb necessitats educatives especials, sinó de l'existència de diferents estils d'aprenentatge.

1.6 Tipus de recursos utilitzats

1.7 Organització de l'alumnat i els espais.

1.8 Criteris d'avaluació.

2.- Recollir

2.1 El material utilitzat a les escoles angleses referent al tractament dels treballs experimentals de ciència i tot el que estigui relacionat amb aquesta àrea.

3.- Dissenyar

3.1 Una sèrie de treballs experimentals en anglès relacionats amb el currículum d'aquesta àrea de 2n de cycle superior per aplicar-los el proper curs escolar.

4.-Millorar

4.1 Les meves habilitats comunicatives en anglès perquè nosaltres som els models lingüístics del nostre alumnat.

4.2 El meu coneixement de diferents aspectes de la cultura anglesa.

M. Teresa Santiago González Garibay. *Elaboració de materials didàctics per a l'ensenyament de les ciències socials en anglès al GES*

Modalitat C

Classificació: Ciències Socials

Resum

Els materials didàctics es faran en suport informàtic per impartir en anglès els mòduls del GES: *La terra un espai on vivim* i *Població d'avui, perspectives de futur*.

Els objectius són:

- Proporcionar a l'alumnat noves situacions d'ensenyament-aprenentatge per utilitzar els continguts funcionals apresos als mòduls d'anglès.
- Engrescar l'alumnat per l'ús instrumental de la llengua anglesa en altres contextos escolars.
- Millorar la competència lingüística en anglès.

L'estada a Glasgow també s'aprofitarà per contactar amb altres escoles de persones adultes i per a una anàlisi comparativa respecte al currículum, criteris de selecció de continguts i metodologies que se'n deriven.

M. Carmen Sanz Milian. *La sostenibilitat en el disseny curricular i en la gestió dels centres d'educació secundària amb l'aplicació de les TIC*

Supervisió: Núria Rajadell Puiggròs. Institut de Ciències de l'Educació Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Ciències Naturals i Experimentals

Resum

Amb aquest projecte es pretén desenvolupar una proposta que, a partir de l'anàlisi de l'estat actual de l'educació ambiental a Catalunya i amb la valoració de les normatives i propostes ja existents d'ambientalització de centres educatius, es pugui oferir un plantejament que serveixi de guia o pauta d'actuació general i global per als centres que decideixin involucrar-se en el procés de l'ambientalització educativa des de la transversalitat i amb vinculació amb les dinàmiques locals de sostenibilitat.

Maria Carmen Saumell Mir. *Escolta'm*

Supervisió: Esther Gil Pasamontes. Departament de Teoria i Història de l'Educació. Facultat de Pedagogia. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Psicopedagogia

Resum

Escolta'm o La vinculació del tutor/a com a factor protector i alhora creador de resiliència en els infants amb situació de risc d'exclusió social, és un projecte orientat a desenvolupar factors i actituds positives en els infants a partir del treball conjunt amb el tutor/a, a través d'una bona vinculació afectiva i creadora de resiliència, entenent el terme de resiliència com la capacitat d'una persona per desenvolupar-se de manera òptima, tot i la presència de condicions de vida difícils.

La proposta, en essència:

-Vol incidir en la identificació i el desplegament dels recursos de la mateixa persona i del seu entorn.

- Ajuda a crear una vinculació afectiva entre tutors i tutores i alumnat i planifica interaccions positives per fomentar la resiliència dels infants.

- Dóna respostes educatives a l'alumnat de parvulari per promoure factors protectors que els facin créixer una autoimatge positiva i que minvin els problemes de conducta i les barres a l'aprenentatge.

"L'escola actual massa sovint s'oblida de les dues paraules clau de la resiliència: el sentit i l'afectivitat" Cyrulnik (2002).

L'escola és una inesgotable font de factors protectors, que pot afavorir comportaments resilient. Aquests factors inclouen un component d'interacció. Rutter (1990) assenyala que és important identificar-los perquè ens permeten preveure resultats positius, especialment en el procés de desenvolupament dels infants en els primers anys d'edat.

Entenem per situacions de risc social "aquelles situacions particulars que impedeixen oferir una atenció adequada a l'alumnat i que poden afectar el seu desenvolupament personal, escolar i social".

Plantegem les preguntes següents:

-Quins recursos necessitem per ser guies i/o tutors i tutores de resiliència en infants amb risc de situació d'exclusió social ?

-El tutor/a pot fer viure als infants experiències d'autoconfiança i afavorir una autoimatge positiva ?

-Pot millorar el clima emocional d'una aula i disminuir-ne les situacions de conflictivitat?

-Es pot potenciar una relació més proactiva amb les famílies amb situacions de risc d'exclusió social ?

Aquesta recerca acció qualitativa vol trobar sentit a l'acció tutorial, a través d'un treball en equip; com diu Ainscow (2005), "comunitats de pràctica", on els professionals es comprometen amb la realitat, i en què participen com a agents actius. Ofereix la possibilitat de millorar la pràctica docent i organitzativa del centre, amb el compromís i la reflexió en equip. Orientem la recollida, l'anàlisi i interpretació de dades i resultats donant prioritat a l'observació participativa, el treball a partir de grups focals i grups de conversa amb els infants.

Per aplicar aquest treball hem escollit un centre d'acció educativa preferent (CAEP), de doble línia situat a Badia del Vallès.

Núria Serra Baldrich. *Aprendre a ensenyar competències científiques: anàlisi d'una activitat de formació permanent*

Supervisió: Maria Pilar García Rovira. Departament de Didàctica de les Matemàtiques i de les Ciències Experimentals. Institut de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Ciències Naturals i Experimentals

Resum

Fer que l'alumnat tingui un determinat nivell de competència científica és un objectiu que hauria de marcar la pràctica docent de tot el professorat de ciències. Considerem la competència en ciència com la capacitat dels escolars d'utilitzar el coneixement científic per identificar preguntes i obtenir conclusions a partir de proves, amb la finalitat de comprendre i ajudar a prendre decisions sobre el món natural i els canvis que l'activitat humana hi produeix. La capacitat per comprendre i aplicar els conceptes científics afavoreix el desenvolupament de les competències genèriques de resolució de problemes, de raonament i d'anàlisi.

Assolir aquesta fita, organitzar el curriculum des de la perspectiva de les competències, no és fàcil ja que no requereix només un conjunt de recursos didàctics. Cal veure la ciència, decidir què s'ha d'ensenyar, i com fer-ho, des d'una òptica diferent. La formació permanent, en el cas del professorat en actiu, és el vehicle que tenim els docents per al nostre desenvolupament professional. En molts casos, aquesta formació no ha donat els resultats esperats. En el cas de les ciències, hi ha hipòtesis en relació a la poca efectivitat però no hi ha recerques que mostrin quins són els elements que caldria modificar per millorar-la, i encara menys sobre el model de la pràctica reflexiva. El propòsit d'aquest treball és explorar i fer un diagnòstic d'una activitat de formació permanent basada en el model de la pràctica reflexiva i enfocada a les estratègies d'ensenyament de les competències científiques. El treball consta d'una part d'investigació interpretativa i una part d'investigació-acció, el que vol dir una participació activa de la investigadora en tot el procés de formació. Aquesta participació es concretarà en les sessions presencials, observació a l'aula i comunicació permanent amb els components del grup objecte d'estudi. Això permetrà obtenir informació dels diferents moments del procés, compartir i acompanyar en les preses de decisions, i també una autorregulació de l'acció formativa.

Paral·lelament, es vol analitzar la utilització de la plataforma Moodle com a eina de comunicació permanent i intercanvi de materials entre els membres del grup i entre formadors i formadores i professorat.

Anna Maria Serrano Blanquer. *La representació de la figura humana: un tractament interdisciplinari de l'educació artística*

Supervisió: Imma Panadés Crusats. Departament d'Educació Visual i Plàstica. Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport. Universitat Ramon Llull

Modalitat A

Classificació: Educació Artística

Resum

La recerca parteix de la idea que és possible treballar la representació de la figura humana de manera global, tot relacionant-la amb altres àrees del currículum. Per tal d'aconseguir començar a veure l'educació artística com una eina integradora que ha de funcionar lligada a altres coneixements que hi estan associats i que han de ser significatius per als infants.

El treball pretén ajudar a l'escola a prendre consciència que estem davant d'un llenguatge amb identitat pròpia que cal que estigui subjecte a una certa sistematització dins els currículums i que potser desvetllarà inquietuds respecte a la formació de mestres per adquirir el criteri necessari per interactuar amb l'alumnat i aconseguir així contribuir a una educació més integral.

En aquest projecte s'elaborarà també una proposta didàctica interdisciplinària a partir d'una selecció d'obres d'art, atès que des de les primeres manifestacions artístiques, el dibuix de la figura humana hi ha estat present amb diferents simbologies, expressions i tècniques i, per tant, és una bona opció per treballar amb els infants.

Els objectius que es pretenen assolir són:

1-Aprofundir en el coneixement de l'àrea de visual i plàstica en general, de l'evolució del dibuix en els infants i en especial de la figura humana.

2-Adonar-se de la importància de tenir una bona formació sobre el desenvolupament del dibuix en l'infant com a eina per poder-lo conèixer millor i ajudar-lo a progressar positivament.

3-Aconseguir donar una visió de l'àrea de visual i plàstica lligada a la formació global de la persona, cosa que no passa actualment, ja que en general es treballa al marge de les altres àrees i amb poc reconeixement per part del mateix professorat.

4-Dotar d'una proposta a les escoles que permeti afrontar el repte d'aquest canvi de mentalitat que cal donar a l'educació visual i plàstica amb una proposta concreta, on les obres d'art escollides entrin a formar part d'un recull que l'escola pugui anar fent a partir de la posada en pràctica del projecte.

5-Aconseguir veure les moltes possibilitats que ens ofereixen les obres d'art en si mateixes i també com poden esdevenir el fil conductor per treballar d'una manera global, tot integrant-les en els treball de les altres àrees.

Luis Solà Descamps. *Les pràctiques educatives inclusives amb l'alumnat amb espectre autístic a l'etapa d'educació infantil*

Supervisió: Isabel Paula Pérez. Departament de Mètodes d' Investigació i Diagnòstic en Educació (MIDE). Facultat de Pedagogia. Universitat de Barcelona

Modalitat B3

Classificació: Psicopedagogia

Resum

Aquest llicència d'estudis es centra a conèixer, comprendre i aprofundir sobre les pràctiques inclusives de l'alumnat amb espectre autístic a les aules d' infantil, d'una forma holística, naturalista i flexible. Aquesta projecte es basarà en el mètode anomenat estudi col·lectiu de casos degut a les característiques personals, socials i educatives d'aquest alumnat amb espectre autístic, que fa molt difícil obtenir una mostra nombrosa i homogènia. Aquest estudi, el duré a terme amb 5 alumnes que presenten trastorns generalitzats del desenvolupament en l'espectre autístic i que estan escolaritzats a tres escoles d'educació infantil i primària del Baix Llobregat. Aquest grup d'anàlisi que hauré d'escollir no serà aleatori, sinó intencional. Aquesta llicència d'estudis va encaminada a aquest tipus d'alumnat per tal de poder reflexionar i aportar elements per tal que la seva inclusió escolar sigui real i efectiva.

En la llicència d'estudis vull elaborar dos tipus de materials diferenciats:

1) Material per a docents:

Recull d'estratègies organitzatives i metodològiques, mètodes de treball, pautes de comunicació i recursos materials que poden millorar les pràctiques inclusives amb aquest alumnat. Anàlisi qualitativa dels 5 alumnes estudiats amb els pertinents resultats. La funció d'aquest és que sigui un material de consulta i reflexió en d'altres centres educatius de Catalunya.

2) Material per a l'alumnat:

-Creació d'un llistat de recursos informàtics per tal que aquest alumnat pugui treballar i ser el màxim d'atès i comprès a les aules d'educació infantil. Per tant, l'elaboració d'aquest material servirà per reflexionar al voltant d'aquesta pràctica inclusiva, amb aquests 5 alumnes, però vol ser un recurs útil i pràctic per a d'altre alumnat amb característiques semblants per tal que es pugui beneficiar d'aquestes pràctiques inclusives de forma exitosa i sigui un recurs més per a l'atenció educativa d'aquest alumnat.

M. Rosa Sole Gomez. *L'educació emocional com a eina de millora personal del professorat. Disseny d'un programa formatiu*

Supervisió: Mireia Cabero Jounou. Departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació (MIDE). Facultat de Pedagogia. Universitat de Barcelona

Modalitat B2

Classificació: Salut laboral

Resum

Els canvis en el sistema educatiu esdevinguts en els darrers anys, les reconversions professionals i la pròpia dificultat de la tasca docent i del treball amb infants i adolescents comporten sovint un alt cost personal que situa el col·lectiu docent com a col·lectiu de risc quant a l'estrès i els desequilibris emocionals. Això fa necessari dotar al professorat d'estratègies i recursos personals per poder fer front als canvis de la vida quotidiana i a les exigències que els planteja el sistema educatiu

L'educació emocional es perfila com un dels elements essencials que tot docent ha de tenir en el seu bagatge. Amb aquest projecte pretenem sensibilitzar el professorat envers la importància de l'educació emocional per millorar tant en la vida personal com professional. Elaborarem material per a la formació del professorat que tingui en compte els diferents continguts de l'educació emocional definits pel GROU (1998): consciència emocional, regulació de les emocions, autonomia personal, intel·ligència interpersonal i habilitats de vida i de benestar .

Andreu Subirats Aleixandri. *L'oralitat a l'ESO*

Supervisió: M. Carme Junyent i Figueres. Departament de Lingüística. Facultat de Filologia. Universitat de Barcelona

Modalitat B2

Classificació: Llengua

Resum

L'expressió oral, escoltar i parlar, ha estat sempre un dels pilars fonamentals del saber i de l'enteniment. Cap gramàtica, antiga o moderna, pot obviar aquest estat originari del pensament i de la llengua, ni tampoc cap sistema educatiu. Davant l'alerta que suposa aquesta pèrdua progressiva de cultura oral i les conseqüències que això pressuposa, aquest projecte proposa treballar l'oralitat amb l'alumnat d'ESO des de diferents perspectives i propostes integradores i innovadores.

Marta Teixidó Ribas. *Competència multicultural en educació artística. Propostes per a un currículum a l'educació secundària*

Supervisió: Roser Juanola i Terradellas. Departament de Didàctiques Específiques. Facultat d'Educació i Psicologia. Universitat de Girona

Modalitat A

Classificació: Educació Artística

Resum

El projecte es fonamenta en la competència multicultural com a eina per a l'educació artística, que serveix per englobar tots els aspectes que configuren la diversitat cultural. Una diversitat cultural que pretén no ser construïda a partir de paràmetres formals de l'art occidental ni per la distribució de rols característics del món adult de l'art. No es tracta d'un simple treball d'integració i reconeixement de les diferents ètnies, de recuperar noms i obres de dones artistes o de posar algun que altre grafiti.

En el context educatiu actual, la competència multicultural hauria de tenir un paper important en els diversos àmbits de competència de l'alumnat, a les diferents àrees curriculars i en el marc del projecte educatiu de centre (PEC). És des d'aquesta perspectiva que se centra l'estudi, a partir de la reflexió d'una competència multicultural en educació artística determinant com a eix vertebrador de tres actuacions diferenciades:

- com a una aproximació a un concepte descriptiu, definitori i comprensible,
- com a vinculació a la perspectiva professional del docent com a educador o educadora (inter)culturalment competent en educació artística, i
- la competència multicultural en l'art quant a les actuacions i propostes educatives.

El projecte s'emmarca dins les investigacions qualitatives de caràcter diagnòstic-avaluatiu, que, d'una manera exhaustiva i detallada, tracta d'estudiar i analitzar unes determinades situacions des de la qualitat de les pròpies activitats. El projecte se centra en el coneixement d'aquesta competència i en l'enfocament pedagògic que actualment elabora i aplica el professorat d'educació visual i plàstica que treballa en ESO, en el context específic dels centres públics (IES) de la comarca de l'Alt Empordà.

L'objectiu general del projecte és crear canals permanents de diàleg i reflexió per aprofundir en la importància de la competència multicultural en educació artística, per tal d'anar articulant els continguts curriculars de la didàctica de l'educació visual i plàstica d'una manera integradora i inclusiva en el panorama educatiu actual.

La finalitat del projecte ve determinada tant per la preocupació per la manca de reflexió social sobre els valors i els continguts de la competència multicultural en educació artística, com per la necessitat de potenciar l'aprenentatge de valors interculturals a través dels lligams entre cultures. Es vol incidir en la necessària revisió dels nous paradigmes culturals, adequant-los a la realitat multicultural del nostre entorn i cobrir el buit existent de projectes didàctics sobre interculturalitat en l'àrea d'EVP a l'etapa de secundària, des d'una perspectiva inclusiva i respectuosa amb les diferències. Activant una reflexió i elaborant propostes concretes en l'àmbit de la competència multicultural en educació artística.

Maria del Mar Tort Pérez. *Propera destinació: Glasgow*

Modalitat C

Classificació: Formació Professional

Resum

Él projecte neix fruit d'un pla experimental aprovat el curs 2004/05 i es va començar a dur a terme el curs passat a l'IES Meridiana de Barcelona.

Els objectius i els continguts d'aquest projecte són els següents

- Establir les relacions entre centres educatius d'Escòcia i de Catalunya.
- Analitzar les metodologies emprades als centres assignats.
- Fer un seguiment de la formació en centres de treball.
- Investigar sobre nous segments de mercats turístics.
- Estudiar les diferències i similituds entre els cicles formatius de la família d'hoteleria i turisme a Escòcia i a Catalunya.
- Crear un precedent com a primer pas positiu cap a altres centres d'altres països europeus.

Contingut principal a desenvolupar i contingut específic:

1. Sector turístic:

Estructura de comercialització en el sector. Efectes del turisme.

2. Investigació del mercat turístic de l'entorn:

Fonts d'informació. Investigació del mercat. Tractament de la informació. Conceptes estadístics bàsics: mètodes de mostreig, mesures de tendència central, mesures de dispersió. Oferta turística nacional, regional i local. Demanda turística nacional, regional i local. El consumidor i la consumidora: necessitats i segmentació.

3. Creació i desenvolupament de productes turístics locals i regionals:

Tipologia i característiques de productes turístics. Procés de definició o redefinició d'un producte. Projectes de desenvolupament de productes turístics: oportunitat, viabilitat i pla d'execució. Gestió d'iniciatives turístiques.

4. Màrqueting turístic:

Definicions i conceptes. Màrqueting total ("mix"): producte/servei, preus, intermediació, comunicació, vendes. Pla de màrqueting: diferenciació, posicionament.

Alexandre Trabal Vallespin. *Del risc de marginació social a la creació artística: creació d'un museu virtual elaborat amb treballs realitzats per alumnat amb risc de marginació social i amb trastorns de desenvolupament i conducta*

Supervisió: Joan Teixidó Saballs. Departament d'Àrea de Coneixement. Facultat de Pedagogia. Universitat de Girona

Modalitat B1

Classificació: Educació Artística

Resum

Objectiu proposat:

Desenvolupar, a partir del patrimoni artístic generat per l'alumnat de diversitat de la UAC i l'aula oberta, un recurs educatiu per a l'alumnat i professorat consistent en la realització d'un museu virtual mitjançant el qual es puguin ampliar els coneixements artístics i culturals a la vegada que el professorat trobarà una guia didàctica per al desenvolupament d'activitats similars a les proposades en el present projecte.

Aspectes més rellevants.

- Treball amb alumnat de risc de marginació social i amb trastorns d'aprenentatge i conducta.
- Aplicació d'una didàctica motivadora i generadora d'autoestima
- Integració en el conjunt de l'àmbit escolar i d'entorns educatius i culturals propers.
- Potenciar l'estima i el respecte vers el propi treball i el dels col·legues.
- Creació d'una sèrie de manifestacions artístiques que augmenta el patrimoni cultural de la comunitat educativa en general (escola i localitat que tindran accés directe als originals i la resta de centres de Catalunya mitjançant el museu virtual).
- Les obres creades són rèpliques de manifestacions artístiques procedents de la història de l'art, partint del coneixement històric i cultural per acabar en el procés tècnic i de l'expressió plàstica.

La creació del museu virtual parteix d'un fons artístic de més de cent treballs ja realitzats al qual s'aniran afegint les obres que es realitzaran en un futur taller de plàstica.

M. Teresa Valbuena de la Fuente. *Les funcions lèxiques i les TICs en el procés d'ensenyament-aprenentatge de llengües estrangeres. Paràfrasi i traducció*

Supervisió: Xavier Blanco Escoda. Departament de Filologia Francesa i Romànica. Facultat de Lletres. Universitat Autònoma de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Llengua

Resum

En el camp de la didàctica de la llengua, després d'haver concentrat les nostres energies en les possibilitats de la lingüística aplicada, en les últimes dècades hem recorregut a distintes disciplines lingüístiques que moltes vegades vénen del camp de la psicologia. Malgrat tot això, aquí proposem partir de la teoria sentit - text i, especialment de la noció de funció lèxica.

Breument, una funció lèxica associa diferents expressions lèxiques a una unitat lèxica, a saber, la funció lèxica d'intensificador aplicada a la unitat lèxica *llover* donaria conjunt d'expressions distintes per a cada llengua; *a cántaros, chuzos de punta*, en castellà; *a bots i barrals*, en català; *à verse, à seaux*, en francès. D'igual manera, les funcions lèxiques estableixen mecanismes segons els quals *els petons es fan, los besos se dan; o uns tenen un miedo cervical i d'altres une peur bleue; hi ha coses noves de trinca que són també flamantes o completamente nuevas; o una paret és o bé recién pintada o bé pintada de nou o bé récemment peinte*.

El complex sistema de funcions lèxiques redunda en una enorme simplicitat a l'hora de construir las equivalències de traducció en les diferents llengües. Així, la funció lèxica es converteix en un universal lingüístic, la transversalitat del qual s'aprecia en els codis de diferents llengües. Metodològicament, és necessari comptar amb les TIC, els diccionaris electrònics i el material d'una biblioteca per tal de dur a terme un projecte d'aquesta magnitud. Partint de la següent pregunta: Són les funcions lèxiques un instrument interlingüístic vàlid per a l'aprenentatge del sentit en llengües estrangeres?, arribem als següents objectius generals.

Primer, descriure les possibilitats didàctiques de les funcions lèxiques més plausibles en castellà, català i francès; en tant que ressorts d'una triple valència gràcies a la seva capacitat col·locacional, comunicativa i de cohesió lèxica; i sondejar les possibilitats que ofereixen de paràfrasi i traducció a d'altres llengües.

Segon, valorar el seu rendiment informàtic en el tractament automàtic de l'entrada lingüística i en la realització d'un diccionari electrònic individual i personalitzat segons l'alumnat.

Tercer, experimentar les diverses possibilitats didàctiques que ofereixen en el procés d'ensenyament-adquisició d'una llengua estrangera.

I, finalment, confeccionar un material didàctic basat en la metodologia de tasques i fonamentat en les TIC per tal de ser utilitzat amb l'alumnat de 2n cicle de l'ESO, en una classe de francès, en combinació amb tot tipus de material de referència i literari d'una biblioteca escolar.

Eloïsa Valero Anton. *Recorregut iconogràfic per l'art contemporani i la seva incidència en l'actual currículum d'educació visual i plàstica*

Supervisió: Antonio Salcedo Miliani. Departament d'Història i Història de l'Art. Facultat de Lletres. Universitat Rovira i Virgili

Modalitat A

Classificació: Educació Artística

Resum

El projecte s'emmarca, dins l'apartat de currículum i innovacions, en la didàctica de l'educació artística. S'adreça al professorat i l'alumnat de l'àrea de visual i plàstica de 1r i 2n cicle d'ESO i batxillerat artístic. També va dirigit a tots aquells professionals de l'ensenyament que fan de l'expressió plàstica una eina dinamitzadora dels centres. I, per últim, a aquells que utilitzen la representació gràficoplàstica com a eina de coneixement transversal.

Degut a l'intens desenvolupament de la tecnologia audiovisual i la multiplicitat de concepcions i llenguatges artístics contemporanis, correm el risc que el treball a l'aula quedi desfasat en relació al que succeeix a la societat. El projecte proposa elaborar una recerca iconogràfica a través de diferents representacions del cos i de l'entorn, tot parant atenció a les manifestacions artístiques a partir del segle XX i molt especialment a les actuals. A través de la recerca, es vol posar de manifest com els canvis produïts en els últims temps ens conviden a reflexionar sobre la incorporació de nous plantejaments en el currículum vigent de l'educació visual i plàstica.

Algunes preguntes que respondrà la recerca són:

- Quina pauta d'anàlisi iconogràfica i iconològica hem d'utilitzar per tal d'adequar l'anàlisi del fet artístic contemporani a l'educació visual i plàstica avui?
- Com podem orientar l'estudi de la cultura visual per tal que l'alumnat desenvolupi la capacitat d'observació, anàlisi i interpretació de la realitat que l'envolta i s'enfronti amb esperit crític a la multiplicitat d'imatges que rep de l'entorn?
- Quins aspectes defineixen els actuals plantejaments artístics i com s'han d'incorporar a l'actual currículum d'educació visual i plàstica? Quines noves eines de recerca i expressió personal hem d'utilitzar? Amb quines estratègies podem estimular la interpretació de la realitat?
- Com pot modificar-se el currículum actual de l'educació visual i plàstica per donar més cabuda a la societat actual multicultural, no sexista, deconstructivista, inclusiva i democràtica?

Alguns dels objectius prioritaris del projecte són: il·lustrar els àmbits mencionats mitjançant imatges procedents de l'art contemporani i d'altres mitjans de comunicació per tal de posar de manifest la multiplicitat de maneres d'interpretar plàsticament la realitat; valorar el patrimoni cultural propi i aliè; elaborar una pauta general d'anàlisi iconogràfica i iconològica actualitzada; aportar una pauta de diàleg a l'aula entorn les imatges per tal d'extreure'n conclusions; apropar la consciència estètica contemporània a l'alumnat; investigar maneres de motivar l'alumnat envers les possibilitats d'interpretar plàsticament la realitat d'acord al temps en què vivim i potenciar l'educació visual i plàstica com a eina d'integració i convivència en el centre. En definitiva, es pretén identificar i treballar, a través de les imatges, aquells aspectes de la societat actual que afecten directament les concepcions artístiques contemporànies per tal d'incorporar-los al currículum.

Misericòrdia Valls Loras. *Elaboració d'un programa per al desenvolupament de la consciència fonològica: el conte com a eina d'abordatge integral i integrador*

Supervisió: Pilar Iranzo García. Departament de Pedagogia. Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Rovira i Virgili

Modalitat B2

Classificació: Llengua

Resum

L'objecte d'aquest programa és el disseny d'un conjunt d'eines en el camp de la formació i la intervenció, per tal de facilitar al professorat el treball de la consciència fonològica en l'aula ordinària. Concretament ens plantejem la implementació d'una sistemàtica de treball que l'ajudi a integrar elements que formen part del desenvolupament del currículum, bastint-los d'una estructura que els potenciï: el conte.

Aquest nou abordatge del treball de la consciència fonològica porta implícita una tasca introductòria amb el professorat (sensibilització i formació) que es portarà a terme per mitjà d'assessoraments específics i l'elaboració d'una guia didàctica que acompanya els contes. Aquesta guia didàctica ajudarà a optimitzar el material i a fer-ne una avaluació continuada i final. Plantejem la creació d'una sèrie de contes. Per què?:

- Perquè el disseny dels contes està pensat per tal que l'infant avanci en la maduració de la consciència fonològica .
- Perquè la seva estructura permet integrar diferents tècniques específiques que en l'actualitat es presenten com activitats complementaries i, sovint, inconnexes.
- Perquè permet l'abordatge de l'educació en valors, definida en diferents eixos transversals: coeducació, inclusivitat, cohesió social, normalització lingüística...
- Perquè ofereix al professorat la possibilitat d'aprofitar una activitat quotidiana i natural per treballar unes determinades habilitats: escolta, descodificació, fragmentació, que mitjançant la màgia del conte prenen sentit i recobren força convertint-se en motor de canvi, en veus de personatges que transformen el llenguatge i, en fer-ho, generen l'acció.

Els contes estaran dissenyats expressament per treballar totes i cadascunes de les habilitats que possibiliten els jocs lingüístics.

El programa va adreçat a optimitzar la intervenció amb alumnat d'educació infantil, 1r cicle de primària i especialment a aquells nens que presenten dificultats en l'aprenentatge de la lectura en els processos d'accés al codi.

Un factor molt important per aconseguir aquest objectiu és posar els infants en contacte amb actes rellevants i significatius de la cultura escrita: el ritme, les pauses, l'entonació. El primer pas vers la lectura és escoltar llibres. Escoltar la lectura de l'altre aconsegueix una triple funció, cognitiva, lingüística i afectiva. En aquest escoltar s'hi treballen tot un seguit de destreses auditives, lingüístiques i comunicatives que esdevindran finalment cabdals per asentar les bases d'un aprenentatge vers la lectura i escriptura i en facilitaran la comprensió.

La dinàmica que s'estableix en el disseny dels contes potencia l'adquisició gradual de les nocions de com les narracions estan formades per frases, les frases de paraules, les paraules de síl·labes i les síl·labes d'una sèrie petita dels elements bàsics de la parla, els fonemes. Els infants aprenen a valorar l'estructura del sistema i, portats de la mà pels personatges dels contes, practiquen la síntesi de paraules amb els fonemes i l'anàlisi dels fonemes a partir de les paraules.

Joan Antoni Ventura Sala. *Exclusió i racisme en el sistema educatiu català a secundària. Estratègies de superació*

Supervisió: Pilar Iranzo García. Departament de Pedagogia. Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia. Universitat Rovira i Virgili

Modalitat A

Classificació: Educació en valors

Resum

S'estudien els models usuals en el nostre entorn europeu d'integració/acomodació d'immigrants, i les seves implicacions en el sistema educatiu. Es vol conèixer també la percepció en els agents educatius autòctons de tota aquesta problemàtica i la concreció d'aquests diversos models en la documentació generada per les administracions central i autonòmica sobre educació. Aquesta reflexió ha d'estar en el punt de partida per detectar els fenòmens d'exclusió educativa i cultural que afecten els i les immigrants des del mateix sistema.

Plantejar el tema del racisme sota el prisma de l'exclusió social afina millor l'anàlisi i pretenem que permeti trobar els elements conceptuals i els recursos pràctics per convertir allò que és un problema en un recurs de dinamització dels centres docents.

Imma Verdaguer Gironès. *Elaboració de material de llengua anglesa per a l'alumnat amb necessitats educatives especials i metodologia de treball dins l'aula ordinària*

Supervisió: Manuel López Cruells. Departament de Filologia i Filosofia. Facultat d'Educació i Psicologia. Universitat de Girona

Modalitat B3

Classificació: Psicopedagogia

Resum

Aquest projecte neix a partir d'una realitat cada vegada més comuna a les nostres aules: la gran diferència de nivells acadèmics entre l' alumnat (*mixed ability classes*). Aquesta diferència es veu particularment acusada en el cas de l'ensenyament d'un idioma estranger ja que poden conuiuïre dins la mateixa aula des d'aquell alumnat que amplia el seus coneixements amb l'assistència a classes extraescolars fins a aquell que gairebé ni sap que hi ha altres realitats lingüístiques a part de la seva pròpia. En aquest darrer grup, que podríem considerar de necessitats educatives especials, s'inclou un nombre cada vegada més elevat d'alumnat nouvingut amb un bagatge educatiu escàs o, a vegades, inexistent. És en aquest context de classes heterogènies on es veu la necessitat d'atendre de la millor manera possible les capacitats i/o mancances del diferent alumnat.

La proposta inicial d'aquest projecte és la de poder treballar els mateixos materials de suport a l'aula tant amb l'alumnat que segueix el curs ordinari com amb aquell alumnat amb dificultats d'aprenentatge. Això serà possible sempre que hi hagi una adaptació prèvia del material utilitzat. Aquesta adaptació consistirà a refer els exercicis proposats en els llibres de text i modificar-los de manera que tot alumnat, procedent del país que sigui, i amb un nivell incipient o gairebé nul de llengua anglesa, pugui anar fent uns exercicis amb un cert grau d'autonomia. Els enunciats de les activitats seran redactats en català, per la qual cosa aquest alumnat caldrà que tingui un coneixement molt bàsic d'aquesta llengua.

L'objectiu principal d'aquest projecte de treball serà fer coexistir dins l'aula diferents maneres de treballar el mateix material didàctic sense que cap membre del grup pugui sentir-se exclòs per aquest fet. Per aconseguir aquest objectiu caldrà potenciar l'autonomia de treball i l'autoregulació en l'execució de les diferents activitats proposades. El professorat, a més de guiar l'alumnat en la utilització d'aquest material, haurà d'avaluar el progrés individual en aquest procés d'aprenentatge.

Jordi Vila Monclus. *Tallers d'escriptura a l'ESO*

Supervisió: Juli Palou Sangra. Departament de Didàctica de la llengua i literatura. Facultat de Formació de Professorat. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Llengua

Resum

Amb la idea que es desenvolupi en un espai de treball cooperatiu, per exemple en uns tallers de llengua, aquest projecte de recerca té l'objectiu que l'alumnat de secundària obligatòria desenvolupi estratègies de composició de textos escrits amb l'ajuda del professorat. Des de la didàctica de la llengua, pretén l'exercitació dels processos (i subprocessos) cognitius relacionats amb l'escriptura. Amb el suport d'un marc teòric que doni compte de la recerca en producció escrita dels darrers 20 o 25 anys i un corpus pràctic format per experiències aplicades o aplicables publicades en diferents revistes pedagògiques *com Escola Catalana, Perspectiva Escolar, Cuadernos de Pedagogía i Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura*, projectarem totes aquelles propostes didàctiques que es puguin utilitzar com a recursos a les aules per tal de desenvolupar l'ensenyament i l'aprenentatge de la composició escrita a l'educació secundària. A més, revisarem els continguts curriculars sobre escriptura de l'etapa d'ESO de les diferents lleis educatives, des de la LOGSE a la LOE.

M.Teresa Villarroya Font. *L'ús de la llengua anglesa duta a terme en l'experimentació de l'àrea de medi natural*

Modalitat C

Classificació: Ciències Naturals i Experimentals

Resum

Aquest projecte es basa en el tractament de l'anglès, tant oral com escrit, dintre d'aquella part del coneixement de medi natural relacionada amb l'experimentació i el medi ambient entre l'alumnat de 8 a 12 anys.

Les possibles unitats didàctiques que es plantegen per tractar són:

- Clima i temperatura.
- L'aigua: els rius, la modificació del paisatge, la vida al seu entorn.
- Materials que formen el sòl i el subsòl.
- Tipus d'hàbitats tant vegetals com animals.
- La influència de la humanitat damunt dels hàbitats i els canvis que provoca.

Per poder desenvolupar aquest projecte, la meua feina es basarà en els següents aspectes:

- Observació del tractament de la llengua anglesa pel que fa a la interacció docent-alumnat.
- Estratègies lingüístiques i d'observació que s'utilitzen.
- La seqüenciació de les unitats didàctiques.
- Recollida de dades.
- Tipologia de text emprat per redactar les conclusions.
- Vocabulari específic,
- Recopilació de material original per a la seva posterior adaptació al nostre centre.

També vull utilitzar la meua estada per assolir una major competència lingüística en anglès, conèixer millor la cultura anglesa i analitzar els llibres i material didàctic emprat en aquell país.

Aquest estudi quedarà englobat dintre del projecte integrat de llengües del meu centre de treball.

El projecte es basa en la consideració que la llengua és un eix transversal que està present al llarg de tota l'escolaritat i també en totes les àrees, per tant, quan estem treballant una àrea concreta, no només treballem aquells continguts específics, sinó que també s'aprèn llengua; de manera que l'alumnat, amb l'ús específic del llenguatge aprèn millor aquells continguts que se li donen.

Joan Viñoly Serra. *TIC i territori: Un marc per a la interacció amb l'entorn*

Supervisió: Josep Mª Rabella i Vives. Departament de Geografia Humana. Facultat de Geografia. Universitat de Barcelona

Modalitat A

Classificació: Ciències Socials

Resum

Els recursos d'informació disponibles sobre el territori són abundants, avui dia digitalitzats en la seva gran majoria, si més no en les grans ciutats i en els països amb un cert nivell de desenvolupament econòmic. Els programes que tracten aquests recursos, anomenats Sistemes d'Informació Geogràfica, (SIG) són també quantiosos i utilitzats en diversitat d'àmbits, institucions i professionals: cadastre, bombers, arquitectura, parcs naturals, particulars/oci, etc. Els SIG han revolucionat, modificant i aportant molts conceptes, idees i regles relacionades amb el territori. Fonamentalment és sobre el coneixement afegit d'aquest territori i les estratègies que s'apliquen per al seu desenvolupament, que han convertit aquests SIG en un factor o circumstància "extern", que actualment està afectant la seva pròpia transformació.

Però el plantejament de la qüestió no debat sobre paràmetres de quantitat, ni tan sols de qualitat, sinó de constatar el fet que usant recursos d'informació, també se n'hi poden generar i, a més a més, interactuar-hi. Així, és a partir d'ambdós aspectes que justifico la principal causalitat del present projecte, amb la pretensió final d'impulsar les bases per a un desplegament i ús docent d'aquest segment de les TIC, amb l'objectiu final que estiguin presents a l'aula com un recurs procedimental de gran abast.

Observi's també l'aportació d'aquestes tecnologies d'un elevat grau de transversalitat, ja sigui per la diversitat de conceptes que poden ser tractats en un mateix àmbit d'estudi: urbanisme, biogeografia, impacte ambiental, superfícies, com d'assignatures que hi poden ser tractades de: geografia, ciències de la terra, educació física, protecció de masses forestals, conducció de grups i activitats en el medi natural, com dels nivells, des del 2n cicle de l'ESO fins als cicles formatius. És un arc molt gran d'alumnat que amb uns mateixos procediments, poden ser dipositaris del valor afegit que representa treballar amb uns recursos que permeten una ràpida resposta, presa de decisions i resolució d'hipòtesis de treball relacionats amb el medi natural i entorn físic. Així, el cas sobre el qual vull realitzar la recerca, i en funció del diferent aprofundiment existent en la diversitat d'àrees curriculars, és com cada component d'informació geogràfica dipositada i analitzada des dels SIG, pot aportar una visió especialitzada o particular sobre el territori. La imatge, la informació continguda i sobreposada, les simulacions pròpies del programari, etc., permeten obtenir una cobertura, corresponent a l'emplaçament territorial objecte d'estudi, dins de l'espai, i de la manera més versemblant i científica.

En l'àmbit de l'ensenyament vull posar de manifest, i tal és el propòsit futur d'aquesta contribució, la formulació de com i de quina manera les TIC, que tenen en el territori el seu camp d'actuació poden -i haurien- de constituir un element instrumental estratègic per potenciar un més precís coneixement del país i interpretació del territori. Coneixement que, indiscutiblement i sense cap dubte, és la base perquè l'alumnat aprengui a estimar-lo i respectar-lo.

Helena Xicola Tugas. *Metodologies per implementar i optimitzar l'educació visual i plàstica de l'alumnat invident de secundària en el marc d'una escola inclusiva*

Supervisió: M. Teresa Morales Font. Centre de Recursos Educatius. ONCE

Modalitat A

Classificació: Alumnat amb necessitats educatives especials

Resum

L'alfabetització artística és un concepte que no tothom reconeix però que juga un paper cabdal en la vida quotidiana. Segons s'exposa en el debat curricular de l'àrea, l'aprenentatge d'aquest llenguatge ajuda a estructurar el pensament (capacitat de simbolització i de representació mental) i és font de desenvolupament cognitiu. Les capacitats d'observació, anàlisi i abstracció d'elements significatius (treballades a partir d'un dibuix a llapis en funció de l'observació d'un objecte) són bàsiques en un procés de representació gràfica, en qualsevol procés d'aprenentatge i per afrontar qualsevol situació (personal o laboral) durant la vida. Per altra banda desenvolupa la creativitat: ganes d'aprendre, de superar-se, de lluitar contra la passivitat i el conformisme.

Cal considerar com n'és, de difícil, per a un alumne invident, d'aprendre biologia sense tenir un esquema del cor, o memoritzar la localització d'un país amb una única descripció verbal del mapa per part del professorat. La persona vident té accés a una gran riquesa d'informació gràfica: forma bancs d'imatges que contenen imatges i símbols, des dels senyals de trànsit fins a les piràmides d'Egipte. Tanmateix l'alumnat invident també és capaç d'entendre la informació visual per mitjà del tacte i el so i aquestes eines de coneixement han d'estar disponibles per a ell. Així, l'art pot ser un catalitzador per dirigir molts temes pràctics que les persones invidents han d'afrontar actualment, inclosa l'alfabetització en Braille, la integració social, les destreses de mobilitat i el món laboral. L'art és part integral de la vida, fins i tot en cas d'incapacitat visual.

Els estudis psicològics de com les persones amb discapacitat visual es relacionen amb l'art són escassos i fins ara han tingut un valor limitat per al professorat i estudiants. En primer lloc, aquests estudis s'han vist afectats per especulacions filosòfiques sobre la naturalesa de la percepció. En segon lloc, molts s'han fet en entorns controlats, utilitzant tècniques clíniques i pocs han estat portats a terme en el propi entorn de l'estudiant, l'únic en què li és possible percebre i produir art sempre que sigui monitoritzat amb tècniques no intrusives. I en tercer lloc, molt pocs estudis fan referència a l'educació o producció artística de la gent amb discapacitat visual.

En canvi, els autors i autores que han treballat en el camp de l'educació inclusiva han ideat estudis centrats en l'alumnat. No obstant això, aquestes investigacions s'han basat principalment a analitzar les funcions i comunicacions mecàniques i sovint han deixat de banda el disseny d'activitats creatives.

L'objectiu principal de l'estudi és sistematitzar i optimitzar l'alfabetització artística de l'alumnat invident de secundària que està escolaritzat en centres ordinaris, ensenyant-lo a utilitzar i crear imatges bi i tridimensionals per mitjà del tacte i, per què no, a poder conèixer l'experiència del color. I tot això, superant les limitacions dels estudis clàssics i seguint les pautes marcades pels estudis més recents, els que potencien la inclusivitat.